

รายงานผลการวิจัย

การพัฒนาสถานศึกษาให้บรรลุผลลัพท์
ที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและการอาชีวศึกษา
ในเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา
จังหวัดระยองและจังหวัดศรีสะเกษ

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา
กระทรวงศึกษาธิการ

รายงานผลการวิจัย

การพัฒนาสถานศึกษาให้บรรลุผลลัพธ์ที่พึงประสงค์
ตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและการอาชีวศึกษา
ในเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา
จังหวัดระยองและจังหวัดศรีสะเกษ

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา
กระทรวงศึกษาธิการ

คำนำ

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ได้ดำเนินการขับเคลื่อนมาตรฐานการศึกษาของชาติสู่การปฏิบัติ เพื่อให้เกิดผลอย่างมีประสิทธิภาพและเป็นรูปธรรมผ่านการดำเนินงานหลายรูปแบบ โดยในปีงบประมาณ ๒๕๖๓ ที่ผ่านมา ได้ดำเนินการจัดทำโครงการวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมพัฒนาแนวทางการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาและการประกันคุณภาพการศึกษาในเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา จังหวัดระยองและจังหวัดศรีสะเกษ เพื่อให้สถานศึกษาสามารถจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาตามกรอบมาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑ และมาตรฐานการศึกษาของหน่วยงานต้นสังกัดภายใต้บริบทของสถานศึกษาที่มีความแตกต่างกันแต่ละพื้นที่ รวมทั้งการจัดทำแนวทางการประกันคุณภาพการศึกษาในการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ๓ ด้าน ได้แก่ ผู้เรียนรู้ ผู้ร่วมสร้างสรรค์นวัตกรรม และพลเมืองที่เข้มแข็งสู่การเป็นคนไทย ๔.๐ ซึ่งมีสถานศึกษาที่เข้าร่วมโครงการทั้งสิ้น จำนวน ๑๐ แห่ง และเพื่อให้การดำเนินงานดังกล่าวเป็นไปอย่างต่อเนื่อง จึงได้จัดทำโครงการพัฒนาสถานศึกษาให้บรรลุผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและการอาชีวศึกษา ในเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา จังหวัดระยองและจังหวัดศรีสะเกษขึ้นในปีงบประมาณ ๒๕๖๔ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อดำเนินการวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมในสถานศึกษา ให้สถานศึกษาได้พัฒนาตนเองตามความต้องการและบริบทที่หลากหลาย และการพัฒนาอื่น ๆ ให้บรรลุผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ตามที่กำหนดไว้ในมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ซึ่งผลการดำเนินการดังกล่าว สถานศึกษาได้แนวทางการพัฒนาสถานศึกษาให้บรรลุผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและการอาชีวศึกษา อันจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ตามที่กำหนดไว้ในมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน บุคลากรทางการศึกษา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สามารถนำไปปรับประยุกต์ใช้ได้อย่างเหมาะสมภายใต้บริบทของสถานศึกษาที่มีความแตกต่างหลากหลาย เพื่อพัฒนาและยกระดับคุณภาพของผู้เรียนสู่การเป็นคนไทย ๔.๐ ตอบสนองต่อวิสัยทัศน์การพัฒนาประเทศสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืนในโลกปัจจุบันที่มีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ขอขอบคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บุญชู บุญลิขิตศิริ และคณะที่ได้ร่วมจัดทำรายงานผลการวิจัยการพัฒนาสถานศึกษาให้บรรลุผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาฯ ในเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา จังหวัดระยองและจังหวัดศรีสะเกษ และขอขอบคุณในความร่วมมืออันดีของคณะผู้บริหาร คณะครู และบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษากลุ่มเป้าหมายที่เข้าร่วมโครงการทั้งสิ้น จำนวน ๑๐ แห่ง ที่ได้ร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และได้ร่วมกันพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุผลลัพธ์ที่พึงประสงค์อันจะเป็นกำลังสำคัญต่อการพัฒนาประเทศสืบไป

(นายอรรถพล สังขวาสี)

เลขาธิการสภาการศึกษา

สารบัญ

	หน้า
สารบัญ.....	ก
สารบัญภาพ.....	ค
บทค้อย่อภาษาไทย.....	ง
บทค้อย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
บทที่ ๑ บทนำ.....	๑
หลักการและเหตุผล.....	๑
วัตถุประสงค์การวิจัย.....	๔
นิยามศัพท์เฉพาะในการวิจัย.....	๔
ขอบเขตของการวิจัย.....	๕
กรอบแนวคิดพัฒนาแนวทางการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาและ การประกันคุณภาพ การศึกษา ในเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา.....	๗
ผลผลิต.....	๘
ประโยชน์ที่ได้รับจากงานวิจัย.....	๘
บทที่ ๒ วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง.....	๙
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับนโยบายการศึกษาชาติ (มาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ.๒๕๖๑ กฎกระทรวง การประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ.๒๕๖๑ แผนการปฏิรูป ประเทศ ฉบับปรับปรุง)	๙
ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๘๐)	๕๘
พื้นที่นวัตกรรมการศึกษา	๖๑
ข้อมูลพื้นฐานของสถานศึกษา	๖๕
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	๙๙
บทที่ ๓ วิธีดำเนินการวิจัย	๑๐๙
บทที่ ๔ ผลการวิจัย	๑๑๒

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ ๕ สรุปและอภิปรายผลการวิจัย	๑๘๕
สรุปผลการวิจัย	๑๘๖
อภิปรายผลการวิจัย	๑๙๒
ข้อเสนอแนะจากการวิจัย	๒๐๔
ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป	๒๐๔
รายการอ้างอิง	๒๐๖
ภาคผนวก	๒๑๐

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
๑.๑ ผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ของการศึกษา (คุณลักษณะของคนไทย ๔.๐) แต่ละระดับการศึกษา	๓
๔.๑ การมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา โรงเรียนสมานมิตร จังหวัดระยอง	๑๑๓
๔.๒ กระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ของโรงเรียนบ้านห้วยปล้อง จังหวัดศรีสะเกษ ที่ใช้เป็นกระบวนการในการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา	๑๑๔
๔.๓ “โซน” อัตลักษณ์สำคัญของโรงเรียนสู่การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียน สมคิดวิทยา จังหวัดระยอง	๑๑๕
๔.๔ แนวคิดการพัฒนาและยกระดับผลสัมฤทธิ์สู่การสร้างอาชีพและการสานฝันของนักเรียนสู่การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียนวัดหลวงวิทยา จังหวัดศรีสะเกษ	๑๑๖
๔.๕ การใช้ทรัพยากรในพื้นที่มาเป็นส่วนหนึ่งในการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ของโรงเรียนเทศบาลวัดปากน้ำ จังหวัดระยอง	๑๑๖
๔.๖ การบริหารแบบโรงเรียนเล็กในโรงเรียนใหญ่ (School in School) สู่การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ได้อย่าง ชัดเจน ลงลึก ของโรงเรียนไพโรบิงวิทยาคม จังหวัดศรีสะเกษ	๑๑๗
๔.๗ การทำความร่วมมือกับสถานประกอบการและการเก็บข้อมูลความต้องการของสถานประกอบการ (Demand Side) สู่การกำหนดมาตรฐานการศึกษาได้สอดคล้องกับบริบทพื้นที่ของวิทยาลัยเทคนิคบ้านค่าย จังหวัดระยอง	๑๑๘
๔.๘ “งานฟาร์มสู่สังคม” อัตลักษณ์ของสถานศึกษา สู่การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีศรีสะเกษ จังหวัดศรีสะเกษ	๑๑๘
๔.๙ “พัฒนาการที่มีทักษะอาชีพ” อัตลักษณ์ของสถานศึกษา สู่การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียนระยองปัญญานุกูล จังหวัดระยอง	๑๑๙
๔.๑๐ “ทักษะดำรงชีวิต และหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” อัตลักษณ์ของสถานศึกษา สู่การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ๒๙ จังหวัดศรีสะเกษ	๑๒๐

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่อง “การพัฒนาสถานศึกษาให้บรรลุผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและการอาชีวศึกษา ในเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา จังหวัดระยองและจังหวัดศรีสะเกษ” มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาสถานศึกษาตามประเด็นความต้องการและบริบทของสถานศึกษาที่หลากหลายให้บรรลุผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ของการศึกษา

สถานศึกษากลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทยและศูนย์การศึกษาพิเศษ ในจังหวัดศรีสะเกษและระยอง สังกัดละ ๒ แห่ง เครื่องมือวิจัย ประกอบด้วย แบบบันทึกข้อมูล และแบบสัมภาษณ์

การวิจัยประกอบด้วยขั้นตอนการดำเนินการวิจัย ๒ ขั้นตอน ได้แก่ ๑) ศึกษารายงานการวิจัยรายงานผลการศึกษารายงานคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑ ครอบคลุมแนวทางการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาและการประกันคุณภาพการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและการอาชีวศึกษา ในเขตพื้นที่จังหวัดระยองและจังหวัดศรีสะเกษ และเอกสารอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง และ ๒) สร้างความรู้ ความเข้าใจให้กับสถานศึกษากลุ่มตัวอย่าง ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและการอาชีวศึกษา ในเขตพื้นที่จังหวัดระยองและจังหวัดศรีสะเกษ จำนวน ๑๐ แห่ง เรื่องการพัฒนาตามความต้องการและบริบทของสถานศึกษา และการพัฒนาอื่น ๆ ให้บรรลุผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ของการศึกษา ๓ ด้าน พร้อมดูแล ให้คำแนะนำ ให้ปรึกษา (Coaching) ร่วมวางแผนปฏิบัติการ ร่วมดำเนินการ ร่วมแสดงความคิดเห็น ร่วมกำกับติดตามให้คำแนะนำในการดำเนินงานตามแผนงาน ในการพัฒนาตามความต้องการและบริบทของสถานศึกษา และการพัฒนาอื่น ๆ ให้บรรลุผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ของการศึกษา ภายใต้กรอบมาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑ และมาตรฐานการศึกษาของหน่วยงานต้นสังกัด

ผลการวิจัย พบว่า การพัฒนาสถานศึกษาให้บรรลุผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและการอาชีวศึกษา ในเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา จังหวัดระยองและจังหวัดศรีสะเกษ ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ ดังนี้ ๑) ปัจจัยนำเข้า ประกอบด้วย การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา, ผู้เกี่ยวข้อง/ผู้มีส่วนร่วม และปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาไปสู่การปฏิบัติให้เกิดความสำเร็จ ๒) กระบวนการ ประกอบด้วย การนำมาตรฐานการศึกษาสู่การปฏิบัติ และการดำเนินงานพัฒนากระบวนการประกันคุณภาพของสถานศึกษา ๓) ผลผลิต ได้แก่ ผลที่ได้จากการพัฒนาสถานศึกษาให้บรรลุผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

คำสำคัญ (ภาษาไทย) มาตรฐานการศึกษา, การประกันคุณภาพการศึกษา, ผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ของการศึกษา, เขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

Abstract

The Objective of the research, Developing The Educational Institutions to Acquire the Desired Outcomes of Education (DOE) at the Basic Education and Vocational Education Level in The Educational Sandbox, Srisaket and Rayong Provinces, is to enhance the educational institutions to acquire the Desired Outcomes of Education (DOE) corresponding to their needs and various context for each educational level and type.

The research samples were 10 educational institutes from Office of the Basic Education Commission, Office of the Private Education Commission, Department of Local Administration (Ministry of Interior), Special Education Center (Special Education Bureau) and Office of the Vocational Education Commission in Srisaket and Rayong Provinces.

The research methodology consisted of 2 phases. Those were 1) Document analysis phase, by studying research results on development of education quality based on National Education Standards B.E. 2561 (2018), guidelines of operating National Education Standards and Quality Assurance at level of Basic Education and Vocational Education in Srisaket and Rayong Provinces, and other related documents. 2) Participating and supporting school staffs to acquire knowledge and understanding about developing educational institutes related to their needs and contexts to achieve 3 aspects of the Desired Outcomes of Education and also supervising, giving recommendations, coaching, collaborating for school planning, and giving opinions on each school operation.

The research results revealed that Developing The Educational Institutions to Acquire the Desired Outcomes of Education (DOE) at the Basic Education and Vocational Education Level in The Educational Sandbox, Srisaket and Rayong Provinces composed of 3 components, 1) Input consisted of Defining educational institution standards, Stakeholders, and Success factors that leading educational institution standards to be successful 2) Process consisted of implement educational institution standards to practice and development of Quality Assurance process 3) Output, namely the results of Developing The Educational Institutions to Acquire the Desired Outcomes of Education (DOE).

Keywords: Education Standards, Quality Assurance in Education, The Desired Outcomes of Education (DOE), The Educational Sandbox

บทที่ ๑

บทนำ

หลักการและเหตุผล

มาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑ ได้รับความเห็นชอบจากที่ประชุมคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒ ตุลาคม ๒๕๖๑ โดยที่ประชุมคณะรัฐมนตรีมอบหมายให้สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ชี้แจงแนวทางการดำเนินงานเพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาเข้าใจมาตรฐานการศึกษาของชาติได้อย่างชัดเจน ถูกต้อง สามารถแปลงกรอบผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ไปสู่การปฏิบัติที่สอดคล้อง เชื่อมโยง และเป็นไปในแนวทางเดียวกัน และให้ทุกกระทรวงและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา นำมาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑ ไปเป็นกรอบในการกำหนดมาตรฐานการศึกษาและหลักสูตรการศึกษาในแต่ละระดับและประเภท การศึกษา การส่งเสริม กำกับดูแล การตรวจสอบ การประเมินผล และการประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของไทยได้อย่างเป็นรูปธรรมและเพื่อให้ประเทศไทยมุ่งการพัฒนาประเทศเข้าสู่ประเทศไทย ๔.๐ ทำให้คนไทยชาติมีศักยภาพในด้านต่าง ๆ เพื่อให้เป็นที่ยอมรับในระดับสากลและสามารถก้าวเข้าสู่การเป็นประเทศที่พัฒนาแล้วได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้น การสร้างประชากรให้มีคุณภาพและมาตรฐานที่ดี จึงเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งในการรองรับการพัฒนาประเทศ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, ๒๕๕๙)

ในปี ๒๕๖๒ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาได้ดำเนินการขับเคลื่อนมาตรฐานการศึกษาของชาติสู่การปฏิบัติภายหลังจากผ่านความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีเมื่อ ๒ ตุลาคม ๒๕๖๑ โดยการสร้างความรู้ความเข้าใจกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการแปลงกรอบผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ของการศึกษาไปสู่การปฏิบัติ การศึกษาองค์ความรู้เกี่ยวกับการนำมาตราฐานการศึกษาของชาติสู่การปฏิบัติให้เกิดผลอย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพ การแต่งตั้งคณะทำงานจัดทำแนวทางการนำมาตราฐานการศึกษาของชาติสู่การปฏิบัติ การจัดประชุมวิชาการใน ๔ ภูมิภาค และกรุงเทพมหานคร การจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์เผยแพร่ในรูปแบบเอกสาร สิ่งพิมพ์ วิทยุทัศน์ และ Infographic เป็นต้น

มาตรฐานดังกล่าวนี้จะอยู่ในรูปของผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ของการศึกษา (Desired Outcomes of Education: DOE Thailand) หมายถึง คุณลักษณะของคนไทย ๔.๐ ที่ตอบสนองวิสัยทัศน์การพัฒนาสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน โดยคนไทย ๔.๐ จะต้องดำรงความเป็นไทยและแข่งขันได้ในเวทีโลก และเป็นบุคคลที่มีคุณลักษณะ ๓ ด้าน ดังนี้ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, ๒๕๖๑)

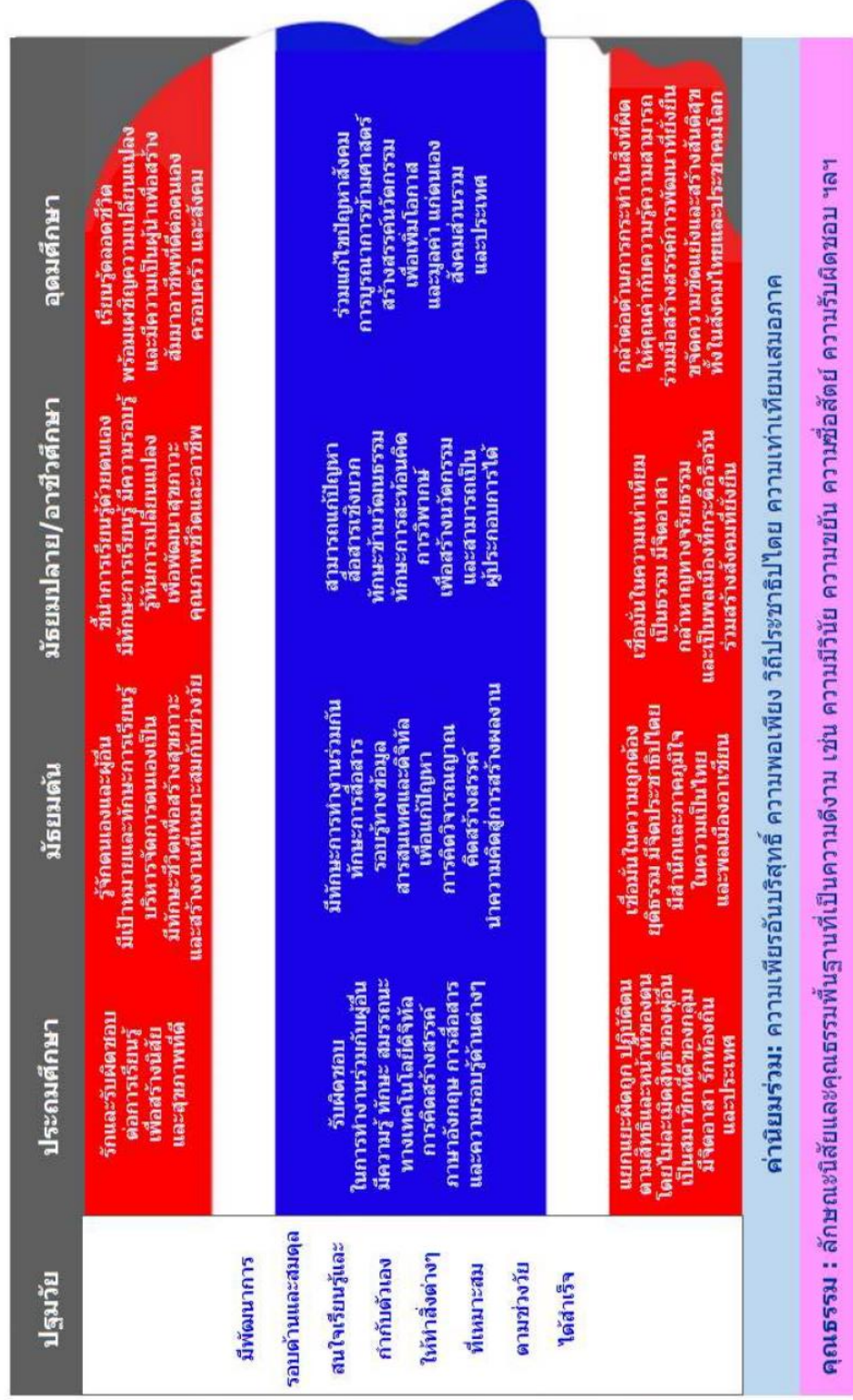
๑) ผู้เรียนรู้ คือ เป็นผู้มีความเพียร ใฝ่เรียนรู้ และมีทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิตเพื่อก้าวทันโลกยุคดิจิทัลและโลกในอนาคตและมีสมรรถนะ (Competency) ที่เกิดจากความรู้ความรอบรู้ด้านต่าง ๆ มีสุนทรียะ รักรักษ์และประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาไทย มีทักษะชีวิต เพื่อสร้างงานหรือสัมมาชีพ บนพื้นฐานของความพอเพียง ความมั่นคงในชีวิต และคุณภาพชีวิตที่ดีต่อตนเอง ครอบครัว และสังคม

๒) ผู้ร่วมสร้างสรรค์นวัตกรรม เป็นผู้มีทักษะทางปัญญา ทักษะในศตวรรษที่ ๒๑ ความฉลาดทางดิจิทัล (Digital Intelligence) ทักษะการคิดสร้างสรรค์ ทักษะข้ามวัฒนธรรม สมรรถนะการบูรณาการ

ข้ามศาสตร์และมีคุณลักษณะของความเป็นผู้ประกอบการ เพื่อร่วมสร้างสรรค์และพัฒนานวัตกรรมทางเทคโนโลยีหรือสังคม เพิ่มโอกาสและมูลค่าให้กับตนเองและสังคม

๓) พลเมืองที่เข้มแข็ง เป็นผู้มีความรักชาติ รักท้องถิ่น รู้ถูกผิด มีจิตสำนึก เป็นพลเมืองไทยและพลโลก มีจิตอาสา มีอุดมการณ์และมีส่วนร่วมในการพัฒนาชาติบนหลักการประชาธิปไตย ความยุติธรรมความเท่าเทียม เสมอภาค เพื่อการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืน และการอยู่ร่วมกันในสังคมไทยและประชาคมโลกอย่างสันติ

คุณลักษณะของบุคคลดังกล่าวถือเป็นคุณลักษณะของคนไทย ๔.๐ ที่ตอบสนองต่อวิสัยทัศน์การพัฒนาประเทศสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เพื่อธำรงความเป็นไทยและแข่งขันได้ในเวทีโลก การดำเนินงานแปลงกรอบผลลัพธ์ที่พึงประสงค์จากมาตรฐานการศึกษาของชาติไปสู่มาตรฐานการศึกษาของแต่ละระดับและประเภทการศึกษาที่สอดคล้อง เชื่อมโยง และเป็นไปในแนวทางเดียวกัน ในบริบทของสถานศึกษาที่แตกต่างกัน จึงเป็นหัวใจของการนำมาตรฐานการศึกษาของชาติสู่การปฏิบัติ การผลักดันให้สถานศึกษาได้จัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาที่สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของหน่วยงานต้นสังกัดเพื่อพัฒนาคนไทยให้มีผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ของการศึกษา ๓ ด้าน ดังที่กล่าวมาแล้วข้างต้น จึงเป็นเรื่องสำคัญที่ต้องดำเนินการซึ่งหากสถานศึกษามีความเข้าใจ สามารถนำมาตรฐานการศึกษาของชาติและมาตรฐานการศึกษาของหน่วยงานต้นสังกัดไปเป็นกรอบในการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาและมีแนวทางการประกันคุณภาพการศึกษาภายใต้บริบทที่แตกต่างหลากหลาย เพื่อให้การพัฒนาผู้เรียนมีคุณลักษณะของคนไทยที่พึงประสงค์ของการศึกษาตามที่กำหนดไว้ในมาตรฐานการศึกษาของชาติ ดังที่กระทรวงศึกษาธิการได้ออกกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๑ ได้กำหนดให้สถานศึกษาแต่ละแห่งจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาสถานศึกษาโดยการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาแต่ละระดับและประเภทการศึกษาที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการประกาศกำหนด พร้อมทั้งจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาและดำเนินการตามแผนที่กำหนดไว้จัดให้มีการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาสถานศึกษา ติดตามผลการดำเนินการเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา และจัดส่งรายงานผลการประเมินตนเองให้แก่หน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแลสถานศึกษาเป็นประจำทุกปี (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, ๒๕๖๑)

ผู้เรียน
(Learner Person)
เพื่อสร้างงานและคุณภาพชีวิตที่ดี

ผู้ร่วมสร้างสรรค์นวัตกรรม
(Innovative Co-creator)
เพื่อสังคมที่มั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน

พลเมืองที่เข้มแข็ง
(Active Citizen)
เพื่อสันติสุข

ภาพที่ ๑.๑ ผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ของการศึกษา (คุณลักษณะของคนไทย ๔.๐) แต่ละระดับการศึกษา

ที่มา: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (๒๕๖๑)

ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาจึงได้จัดทำโครงการวิจัยเรื่อง “แนวทางการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาและการประกันคุณภาพการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและการอาชีวศึกษาในเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดศรีสะเกษและจังหวัดระยอง” โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อทำการวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมในการพัฒนาแนวทางการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑ และการประกันคุณภาพการศึกษา ในบริบทของจังหวัดศรีสะเกษและจังหวัดระยอง และเพื่อให้สถานศึกษาสามารถจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑ และมาตรฐานการศึกษาของหน่วยงานต้นสังกัด และการประกันคุณภาพการศึกษา และเพื่อให้สถานศึกษาสามารถพัฒนาสถานศึกษาตามประเด็นการพัฒนาตามความต้องการและบริบทของสถานศึกษา สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาจึงได้จัดทำโครงการวิจัยเรื่อง “การพัฒนาสถานศึกษาให้บรรลุผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและการอาชีวศึกษา ในเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยองและจังหวัดศรีสะเกษ” ขึ้นเพื่อดำเนินการวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมในสถานศึกษา ให้สถานศึกษาได้พัฒนาตนเองตามความต้องการและบริบทที่หลากหลาย และการพัฒนาอื่น ๆ ให้บรรลุผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ของการศึกษา โดยเฉพาะพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาถือเป็นพื้นที่พิเศษที่มีพระราชบัญญัติพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๒ โดยมีเป้าหมายให้ผู้เรียนในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพเหมาะสมสอดคล้องกับอัตลักษณ์ของชุมชนและพื้นที่และมีการเรียนรู้และขยายผลของนวัตกรรมที่ได้จากพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาสู่การจัดการศึกษาในพื้นที่อื่น ๆ (สำนักวิชาการ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, ๒๕๖๒) รองรับการดำเนินงานโดยให้อิสระแก่หน่วยงานทางการศึกษา การพัฒนาผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้ได้ครบถ้วนตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา มาตรฐานการศึกษาของหน่วยงานต้นสังกัด ทำให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของคนไทย ๔.๐ ตามที่กำหนดไว้ในมาตรฐานการศึกษาของชาติ

วัตถุประสงค์การวิจัย

- ๑) เพื่อพัฒนาสถานศึกษาตามประเด็นความต้องการและบริบทของสถานศึกษา

นิยามศัพท์เฉพาะในการวิจัย

มาตรฐานการศึกษาของชาติ หมายถึง ข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะ คุณภาพที่พึงประสงค์ของผู้เรียน เพื่อให้สถานศึกษาสามารถจัดการศึกษาได้ตามมาตรฐานที่แม้แตกต่างตามบริบทของท้องถิ่นและของสถานศึกษากลุ่มตัวอย่าง จำนวน ๑๐ แห่ง ในเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดศรีสะเกษและจังหวัดระยอง

การประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง การประเมินผลและการติดตามตรวจสอบคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา โดยมีกลไกในการควบคุมตรวจสอบระบบการบริหารคุณภาพการศึกษาที่สถานศึกษาจัดทำขึ้นของสถานศึกษากลุ่มตัวอย่าง จำนวน ๑๐ แห่ง ในเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดศรีสะเกษและจังหวัดระยอง

ผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ของการศึกษา หมายถึง คุณลักษณะของคนไทย ๔.๐ ที่ตอบสนองวิสัยทัศน์ การพัฒนาประเทศสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน โดยคนไทย ๔.๐ จะต้องธำรงความเป็นไทยและแข่งขันได้ในเวที โลกนั้นคือเป็นคนดี มีคุณธรรม ยึดค่านิยมร่วมของสังคมเป็นฐานในการพัฒนาตนให้เป็นบุคคลที่มีคุณลักษณะ ๓ ด้าน โดยเป็นคุณลักษณะขั้นต่ำ ได้แก่ ๑) ผู้เรียนรู้ ๒) ผู้ร่วมสร้างสรรค์นวัตกรรม และ ๓) พลเมืองที่เข้มแข็ง ของสถานศึกษากลุ่มตัวอย่าง จำนวน ๑๐ แห่ง ในเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ และจังหวัดระยอง

เขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา หมายถึง พื้นที่การศึกษาที่ได้รับการประกาศให้เป็นพื้นที่สำหรับการ ทดลองนวัตกรรมการศึกษา โดยให้อำนาจแก่สถานศึกษาในการบริหารงานได้อย่างอิสระและจัดการศึกษาให้ สอดคล้องกับบริบทและความต้องการของชุมชน เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาและสามารถพัฒนาผู้เรียนให้มี คุณภาพตามเป้าหมายการศึกษาที่กำหนดไว้ ประกอบด้วยพื้นที่จังหวัดศรีสะเกษและจังหวัดระยอง

ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตด้านประชากร

กลุ่มเป้าหมายในการดำเนินงาน

๑) สถานศึกษากลุ่มตัวอย่าง ในจังหวัดศรีสะเกษและระยอง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน สำนักงานคณะกรรมการการ อาชีวศึกษา กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย และศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดละ ๑ แห่ง ต่อ ๑ จังหวัด

๒) ผู้รับผิดชอบการดำเนินงานเรื่อง มาตรฐานการศึกษา การประกันคุณภาพการศึกษา การส่งเสริม สนับสนุนการนำมาตรฐานการศึกษาสู่การปฏิบัติ ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา บุคลากรที่ รับผิดชอบด้านการดำเนินงานเรื่องมาตรฐานการศึกษา การประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาและ ศึกษาพิเศษ

ขอบเขตด้านเนื้อหา

๑) ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี

๒) มาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑

- มาตรฐานการศึกษา ระดับปฐมวัย ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและระดับการศึกษา ขั้นพื้นฐาน ศูนย์การศึกษาพิเศษ

- มาตรฐานการศึกษาอาชีวศึกษา

๓) กฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๑

- แนวทางการประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาระดับปฐมวัย ระดับการศึกษา ขั้นพื้นฐาน และศูนย์การศึกษาพิเศษ

- แนวทางการประเมินคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา

๔) พระราชบัญญัติพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๒

ขอบเขตด้านระยะเวลา

ระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นระยะเวลา ๑๘๐ วัน โดยเริ่มตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ ถึงเดือนสิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๔

กรอบแนวคิดการพัฒนาสถานศึกษาให้บรรลุผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและการอาชีวศึกษา ในเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

ผลผลิต

สถานศึกษาบรรลุผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและการอาชีวศึกษาในเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา จังหวัดระยองและจังหวัดศรีสะเกษ

ประโยชน์ที่ได้รับจากงานวิจัย

ผู้รับผิดชอบการดำเนินงานเรื่อง มาตรฐานการศึกษาและการประกันคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาสามารถพัฒนาสถานศึกษาได้ตามประเด็นการพัฒนาตามความต้องการและบริบทของสถานศึกษา เพื่อสถานศึกษาสามารถพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ตามที่กำหนดไว้ในมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

บทที่ ๒ วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การดำเนินการการวิจัย เรื่อง การพัฒนาสถานศึกษาให้บรรลุผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและการอาชีวศึกษา ในเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา จังหวัดระยองและจังหวัดศรีสะเกษ นี้ ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาข้อมูลจากเอกสารที่เกี่ยวข้องในประเด็นต่าง ๆ ประกอบด้วยหัวข้อดังต่อไปนี้

๑. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับนโยบายการศึกษาชาติ (มาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑ กฎกระทรวง การประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๑ แผนการปฏิรูปประเทศ ฉบับปรับปรุง)

- ๑.๑ ความสำคัญและความจำเป็นในการกำหนดมาตรฐานการศึกษา
- ๑.๒ หลักการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของชาติ
- ๑.๓ เป้าหมายของมาตรฐานการศึกษาของชาติ
- ๑.๔ มาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑
- ๑.๕ ผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ของการศึกษา (Desired Outcomes of Education, DOE Thailand)
- ๑.๖ มาตรฐานการศึกษาแต่ละระดับชั้น
- ๑.๗ กฎกระทรวง การประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๑
- ๑.๘ มาตรฐานกับการประกันคุณภาพการศึกษา
- ๑.๙ แนวทางการนำมาตรฐานสู่การปฏิบัติระดับสถานศึกษา
- ๑.๑๐ แนวทางการประเมินคุณภาพการจัดการศึกษา
- ๑.๑๑ แผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง)

๒. ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๘๐)

๓. พื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

- ๓.๑ ความหมายของพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา
- ๓.๒ เป้าหมายของพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา
- ๓.๓ พื้นที่นวัตกรรมการศึกษานำร่อง
- ๓.๔ การประเมินผล

๔. ข้อมูลพื้นฐานของสถานศึกษา

- ๔.๑ ข้อมูลพื้นฐานและสภาพบริบทของสถานศึกษา พื้นที่จังหวัดระยอง
- ๔.๒ ข้อมูลพื้นฐานและสภาพบริบทของสถานศึกษา พื้นที่จังหวัดศรีสะเกษ

๕. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

๑. มาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑

“มาตรฐานการศึกษาของชาติ” หมายถึง ข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะ คุณภาพที่พึงประสงค์ของ คนไทย เพื่อให้สถานศึกษาทุกแห่งยึดเป็นกรอบสำหรับสร้างคนไทย ๔.๐ ที่แม้แตกต่างกันตามบริบทของท้องถิ่น และของสถานศึกษา แต่มีจุดหมายร่วมคือ “ธำรงความเป็นไทยและแข่งขันได้ในเวทีโลก” สามารถเป็นกำลัง สำคัญในการพัฒนาประเทศทั้งในมิติเศรษฐกิจ มิติสังคม และมิติการเมืองต่อไปได้

๑.๑ ความสำคัญและความจำเป็นในการกำหนดมาตรฐานการศึกษา

มาตรฐานการศึกษาเป็นข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะ คุณภาพที่พึงประสงค์ที่ต้องการให้ เกิดขึ้นในสถานศึกษาทุกแห่ง มาตรฐานถูกกำหนดขึ้นเพื่อใช้เป็นหลักเทียบเคียงสำหรับการส่งเสริมและกำกับ ดูแล การตรวจสอบ การประเมินผล และการประกันคุณภาพการศึกษา การกำหนดให้มีมาตรฐานการศึกษา ทำให้เกิดโอกาสเท่าเทียมกันในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา เพราะสถานศึกษาทุกแห่งรู้ว่าเป้าหมายการพัฒนา ที่แท้จริงอยู่ที่ใด การกำหนดให้มีมาตรฐานการศึกษาจึงเป็นการให้ความสำคัญกับการจัดการศึกษา ๒ ประการ คือ

๑. สถานศึกษาทุกแห่งมีเกณฑ์เปรียบเทียบกับมาตรฐานการศึกษาเป็นมาตรฐานการศึกษาเดียวกัน

๒. มาตรฐานการศึกษาทำให้สถานศึกษาเข้าใจชัดเจนว่าจะพัฒนาคุณภาพการศึกษาไปในทิศทางใด

การกำหนดมาตรฐานการศึกษาเป็นการกำหนดความคาดหวังให้ชัดเจนทั้งครู ผู้บริหาร พ่อแม่ ผู้ปกครอง ชุมชนและหน่วยงานต่าง ๆ ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษา หากไม่มีมาตรฐาน สาธารณชนจะ ไม่ทราบว่าสาระสำคัญที่แท้จริงของการจัดการศึกษาอยู่ที่ใด คุณภาพคนที่ชาติต้องการเป็นอย่างไร การจัดการ เรียนการสอนปัจจุบันต้องไปในทิศทางใด คุณภาพการจัดการศึกษาแต่ละแห่งมีจุดเด่น จุดควรพัฒนาในเรื่อง ใดบ้าง เนื่องจากไม่มีเครื่องชี้วัดเทียบเคียง ทำให้ขาดการรับผิดชอบต่อสาธารณชน (Accountability) การกำหนดให้มี มาตรฐานการศึกษาทำให้สถานศึกษาต้องถือเป็นการรับผิดชอบต่อสังคมที่จะทำให้ผู้เรียนมีคุณภาพตามมาตรฐาน มีกระบวนการบริหารและการจัดการที่มีคุณภาพ ครอบคลุมด้านวิชาการ ด้านครู และบุคลากร ด้านข้อมูล สารสนเทศ ด้านสภาพแวดล้อมและสื่อเพื่อการเรียนรู้ และด้านระบบประกันคุณภาพภายใน รวมทั้งคุณภาพ ครูที่ต้องจัดประสบการณ์ที่เน้นเด็กเป็นสำคัญให้ได้มาตรฐาน นอกจากนี้มาตรฐานการศึกษายังเป็นแนวทางให้ สาธารณชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ให้การสนับสนุนส่งเสริมสถานศึกษาในด้านต่าง ๆ ได้ เพื่อให้ คุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษาเป็นไปตามความคาดหวังของชุมชน

มาตรฐานการศึกษามีประโยชน์ต่อบุคคลที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

๑. **ผู้เรียน** ทำให้เกิดการปรับปรุงและพัฒนาตนเองตามความคาดหวังของสังคมและประเทศชาติ ว่า ต้องการคนที่มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์อย่างไร จะทำอย่างไรจึงจะเป็นผู้มีคุณสมบัติตามที่มาตรฐาน การศึกษากำหนด

๒. **ครู** ใช้มาตรฐานเป็นกรอบแนวทางในการออกแบบการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็น สำคัญ และเป็นแนวทางในการพัฒนาตนเองตามคุณลักษณะและคุณสมบัติตามที่มาตรฐานกำหนด เพื่อให้ ผู้เรียนมีคุณภาพตามที่มาตรฐานกำหนดไว้

๓. **ท้องถิ่นและสถานศึกษา** ใช้มาตรฐานเป็นแนวทางร่วมมือกันจัดการศึกษาให้บรรลุตามเป้าหมายที่ตั้งไว้

๔. **พ่อแม่ ผู้ปกครอง ประชาชน และผู้นำชุมชน** ใช้มาตรฐานเป็นเครื่องมือสื่อสารให้ประชาชนได้รับทราบกระบวนการจัดการศึกษา ช่วยยกระดับคุณภาพผู้เรียนให้ได้ตามมาตรฐานที่กำหนด

๕. **ประเทศไทย** ใช้มาตรฐานเป็นเครื่องมือที่ทำให้ทุกองค์ประกอบของระบบการศึกษาขับเคลื่อนไปพร้อม ๆ กัน สู่เป้าหมายเดียวกัน และทำให้เกิดภาพการจัดการศึกษาที่มีความหมาย

๑.๒ หลักการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของชาติ

มาตรฐานการศึกษาของชาติ ซึ่งกำหนดผ่านกรอบ (framework) ผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ของการศึกษานี้ จัดทำขึ้นให้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕ ยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔) แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๗๙ กฎหมาย ยุทธศาสตร์และแผนงานทั้งหลายนี้ ต่างมีอุดมการณ์เพื่อมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา เป็นคนดี มีวินัย ภูมิใจในชาติ สามารถเชี่ยวชาญได้ตามความถนัดของตน มีความรับผิดชอบต่อครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศไทย เป็นพลเมืองดี มีคุณภาพและความสามารถสูง พัฒนานอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ทั้งยังคาดหวังให้คนไทยทั้งปวงได้รับโอกาสเท่าเทียมกันทางการศึกษา สามารถเป็นผู้ร่วมสร้างสรรค์นวัตกรรม เพื่อเป้าหมายของการพัฒนาประเทศสู่ ความมั่นคง มั่งคั่งและยั่งยืน

๑.๓ เป้าหมายของมาตรฐานการศึกษาของชาติ

มาตรฐานการศึกษาของชาติ มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้สถานศึกษาทุกแห่งยึดเป็นแนวทางสำหรับการพัฒนาผู้เรียนไปสู่ผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ของการศึกษา และให้หน่วยงานต้นสังกัดใช้เป็นเป้าหมายในการจัดการศึกษา โดยการกำหนดผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ของผู้เรียนที่เหมาะสมตามช่วงวัยในแต่ละระดับและประเภทการศึกษา และใช้เป็นเป้าหมายในการสนับสนุนสถานศึกษาให้สามารถดำเนินการต่าง ๆ ได้อย่างสะดวกเพื่อให้เกิดผลลัพธ์ดังกล่าว นอกจากนี้ ยังมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษา ใช้เป็นแนวทางในการส่งเสริม การกำกับดูแล การตรวจสอบ การประเมินผลและการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อเป็นไปตามหลักการในการจัดการศึกษา สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา จึงได้จัดทำมาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑ ในรูปของผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ของการศึกษา เพื่อให้สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษา ใช้เป็นแนวทางในการจัดการศึกษาและจัดทำมาตรฐานการศึกษาขั้นต่ำที่จำเป็นของแต่ละระดับและประเภทการศึกษา เพื่อให้เกิดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ขึ้นกับผู้เรียนทั้งในระหว่างที่กำลังศึกษา และเพื่อวางรากฐานให้ผู้เรียนในระหว่างที่กำลังศึกษาเพื่อให้เกิดคุณลักษณะที่พึงประสงค์หลังจากสำเร็จการศึกษา ซึ่งถือเป็น “คุณลักษณะของคนไทย ๔.๐” ที่สามารถสร้าง ความมั่นคง มั่งคั่งและยั่งยืน ให้กับประเทศ

๑.๔ มาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑

การประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๑ ได้กำหนดให้สถานศึกษาแต่ละแห่งจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาโดยกำหนดมาตรฐานการศึกษาสถานศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาแต่ละระดับและประเภทการศึกษา กระทรวงมหาดไทยจึงได้ออกประกาศเรื่อง ให้ใช้มาตรฐานการศึกษาระดับปฐมวัย มาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน มาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ศูนย์การศึกษาพิเศษ ณ วันที่ ๓๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๑ เพื่อใช้เป็นหลักในการเทียบเคียงการพัฒนา การส่งเสริม กำกับดูแล และติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา

การจัดการศึกษาของชาติจะต้องทำให้เกิดผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ซึ่งเป็นคุณลักษณะของผู้เรียนอันเป็นผลที่เกิดจากการจัดการศึกษาตั้งแต่ระดับการศึกษาปฐมวัย การศึกษาขั้นพื้นฐาน การอาชีวศึกษาจนถึงการอุดมศึกษา ทั้งนี้ สถานศึกษามีอิสระในการกำหนดแนวคิด ปรัชญา และวิสัยทัศน์ของการจัดการศึกษาให้เป็นอัตลักษณ์และสอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษาและตามความถนัดของผู้เรียน หน่วยงานต้นสังกัดและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ต้องมีการสนับสนุน กำกับ ติดตาม ประเมินและพัฒนาคุณภาพของการจัดการศึกษา โดยมุ่งเน้นความรับผิดชอบต่อที่ตรวจสอบได้ (accountability) มีระบบ การบริหารจัดการทั้งด้านผู้บริหาร ครู ณาจารย์และบุคลากร หลักสูตรการเรียนการสอน สื่อ เทคโนโลยีดิจิทัล ทรัพยากร สิ่งสนับสนุนการศึกษา และการประเมิน ตลอดจนระบบและกลไกการพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่อง ที่ทำให้เกิดผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ที่เหมาะสมตามแต่ละระดับและประเภทการศึกษา และผลลัพธ์สะสมที่ครอบคลุมระดับและประเภทการศึกษาที่ต่อเนื่องกัน นอกจากนี้ สถาบันผลิตและพัฒนาครูในฐานะกลไกสำคัญในการพัฒนาครูให้มีคุณภาพ จะต้องมีการเตรียมความพร้อมครูก่อนประจำการ และส่งเสริมการพัฒนาครูประจำการให้มีสมรรถนะทางวิชาชีพที่สอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้ยุคใหม่ เพื่อผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ของการศึกษา

๑.๕ ผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ของการศึกษา (Desired Outcomes of Education, DOE Thailand)

หมายถึง คุณลักษณะของคนไทย ๔.๐ ที่ตอบสนองวิสัยทัศน์การพัฒนาประเทศสู่ความมั่นคง มั่งคั่งยั่งยืน โดยคนไทย ๔.๐ จะต้องธำรงความเป็นไทยและแข่งขันได้ในเวทีโลก นั่นคือเป็นคนดี มีคุณธรรม ยึดค่านิยมร่วมของสังคมเป็นฐานในการพัฒนาตนให้เป็นบุคคลที่มีคุณลักษณะ ๓ ด้าน โดยเป็นคุณลักษณะขั้นต่ำ ดังต่อไปนี้

๑. ผู้เรียนรู้ เป็นผู้มีความเพียร ใฝ่เรียนรู้ และมีทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิตเพื่อก้าวทันโลกยุคดิจิทัลและโลกในอนาคต และมีสมรรถนะ (competency) ที่เกิดจากความรู้ ความรอบรู้ด้านต่าง ๆ มีสุนทรียะ รักษ์และประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาไทย มีทักษะชีวิต เพื่อสร้างงานหรือสัมมาอาชีพ บนพื้นฐานของความพอเพียงความมั่นคงในชีวิต และคุณภาพชีวิตที่ดี ต่อตนเอง ครอบครัว และสังคม

๒. ผู้ร่วมสร้างสรรค์นวัตกรรม เป็นผู้มีความทักษะทางปัญญา ทักษะศตวรรษที่ ๒๑ ความฉลาดดิจิทัล (digital intelligence) ทักษะการคิดสร้างสรรค์ ทักษะข้ามวัฒนธรรม สมรรถนะการบูรณาการข้ามศาสตร์ และมีคุณลักษณะของความเป็นผู้ประกอบการ เพื่อร่วมสร้างสรรค์และพัฒนานวัตกรรมทางเทคโนโลยีหรือสังคม เพิ่มโอกาสและมูลค่าให้กับตนเองและสังคม

๓. พลเมืองที่เข้มแข็ง เป็นผู้มีความรักชาติ รักท้องถิ่น รู้ถูกผิด มีจิตสำนึกเป็นพลเมืองไทยและพลโลก มีจิตอาสา มีอุดมการณ์และมีส่วนร่วมในการพัฒนาชาติ บนหลักการประชาธิปไตย ความยุติธรรม ความเท่าเทียม เสมอภาค เพื่อการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืน และการอยู่ร่วมกันในสังคมไทยและประชาคมโลกอย่างสันติ

จุดมุ่งหมายสำคัญของมาตรฐานการศึกษาของชาติก็เพื่อให้สถานศึกษาทุกแห่งยึดเป็นแนวทางสำหรับการพัฒนาผู้เรียนไปสู่ผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ของการศึกษา ซึ่งผลลัพธ์ดังกล่าวได้มีการกำหนดให้เหมาะสมตามช่วงวัยในแต่ละระดับและประเภทการศึกษา มีการสะสมและต่อเนื่องเชื่อมโยงทุกระดับและประเภทการศึกษา และใช้เป็นเป้าหมายในการสนับสนุนสถานศึกษาให้สามารถดำเนินการต่าง ๆ ได้อย่างสะดวกเพื่อให้เกิดผลลัพธ์ดังกล่าว ซึ่งผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ของผู้เรียนแต่ละระดับชั้น ดังปรากฏข้อมูลในตารางต่อไปนี้

คุณลักษณะ	ปฐมวัย	ประถมศึกษา	มัธยมศึกษาตอนต้น	มัธยมศึกษาตอนปลาย/อาชีวศึกษา	อุดมศึกษา
๑. ผู้เรียนรู้	มีพัฒนาการรอบด้านและสมดุลสนใจเรียนรู้และกำกับตัวเอง	รักและรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ ชอบการอ่าน มีความรู้พื้นฐานทักษะและสมรรถนะทางภาษา การคำนวณ มีเหตุผล มีนิสัยและสุขภาพที่ดี มีสุนทรียภาพในความงามรอบตัว	รู้จักตนเองและผู้อื่น มีเป้าหมายและทักษะการเรียนรู้ บริหารจัดการตนเองเป็น มีทักษะชีวิต มีความรู้ ความรอบรู้และสมรรถนะที่จำเป็นต่อการสร้างสุขภาวะ การศึกษาต่อหรือการทำงานที่เหมาะสมกับช่วงวัย	สามารถชี้นำการเรียนรู้ด้วยตนเอง มีทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิต รู้ทันการเปลี่ยนแปลง ปรับตัวในโลกยุคดิจิทัลได้ มีทักษะชีวิต พินิจอุปสรรคได้ มีความรู้ ความรอบรู้ด้านต่าง ๆ และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ ในการพัฒนาสุขภาวะ การศึกษา/การทำงาน/อาชีพ เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของตน	มีทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิต รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง ปรับตัว ยืดหยุ่น สามารถเผชิญการเปลี่ยนแปลงในโลกดิจิทัลและโลกอนาคตได้ มีความเป็นผู้นำ มีความรู้ ความรอบรู้ด้านต่าง ๆ มีปัญญารู้คิด สามารถประยุกต์ใช้ความรู้และทักษะต่างๆ ในการสร้างงาน/สัมมาอาชีพ ความมั่นคง และคุณภาพชีวิตที่ดีต่อตนเอง ครอบครัว และสังคม
๒. ผู้ร่วมสร้างสรรค์นวัตกรรม	ให้ทำสิ่งต่าง ๆ ที่เหมาะสมตามช่วงวัย ได้สำเร็จ	รับผิดชอบในการทำงานร่วมกับผู้อื่น มีความรู้ ทักษะและสมรรถนะทางเทคโนโลยีดิจิทัล การคิดสร้างสรรค์ ภาษาอังกฤษ การสื่อสาร และความรอบรู้ด้านต่าง ๆ	มีทักษะการทำงานร่วมกัน ทักษะการสื่อสาร มีความรอบรู้ทางข้อมูลสารสนเทศ และทางดิจิทัลเพื่อแก้ปัญหา มีการคิดอย่างมีวิจารณญาณ มีความคิดสร้างสรรค์ สามารถนำความคิดสู่การสร้างผลงานในลักษณะต่างๆ	สามารถแก้ปัญหา สื่อสารเชิงบวก ทักษะข้ามวัฒนธรรม ทักษะการสะท้อนคิด การวิพากษ์เพื่อสร้างนวัตกรรม และสามารถเป็นผู้ประกอบการได้	สามารถร่วมแก้ปัญหาสังคม การบูรณาการข้ามศาสตร์ การสร้างสรรค์นวัตกรรม เพื่อเพิ่มโอกาส และมูลค่าแก่ตนเอง สังคม และประเทศ
๓. พลเมืองที่เข้มแข็ง		สามารถแยกแยะผิดถูก ปฏิบัติตนตามสิทธิและหน้าที่ของตนโดยไม่ละเมิดสิทธิของผู้อื่น เป็นสมาชิกที่ดีของกลุ่ม มีจิตอาสา รักท้องถิ่นและประเทศ	ความเชื่อมั่นในความถูกต้อง ความยุติธรรม มีจิตประชาธิปไตย มีสำนึกและความภาคภูมิใจในความเป็นไทย และพลเมืองอาเซียน	มีความเชื่อมั่นในความเท่าเทียมเป็นธรรมทางสังคม มีจิตอาสา มีความกล้าหาญทางจริยธรรม เป็นพลเมืองที่กระตือรือร้นในการร่วมสร้างสังคมไทยและโลกที่ยั่งยืน มีความซื่อสัตย์ในการทำงานเพื่อส่วนรวม	กล้าต่อต้านการกระทำในสิ่งผิด ให้คุณค่ากับความรู้ความสามารถ เป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง ร่วมมือสร้างสรรค์การพัฒนาตนเองและสังคมที่ยั่งยืน ชัดความชัดเจน และสร้างสันติสุขทั้งในสังคมไทยและประชาคมโลก
ค่านิยมร่วม : ความเพียรอันบริสุทธิ์ ความพอเพียง วิถีประชาธิปไตย ความเท่าเทียมเสมอภาค					
คุณธรรม : ลักษณะนิสัยที่ดี และคุณธรรมพื้นฐานที่เป็นความดีงาม เช่น ความมีวินัย ความซื่อสัตย์ ความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม					

ตารางที่ ๒.๑ ผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ของการศึกษา (คุณลักษณะของคนไทย ๔.๐) แต่ละระดับการศึกษา

ที่มา: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (๒๕๖๑)

๑.๖ มาตรฐานการศึกษาแต่ละระดับชั้น

ในการวิจัยครั้งนี้ ได้ทำการพัฒนาแนวทางการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาและการประกันคุณภาพการศึกษาในเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา จังหวัดศรีสะเกษและจังหวัดระยอง ซึ่งประกอบไปด้วยสถานศึกษาที่จัดการศึกษาระดับปฐมวัย สถานศึกษาที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ศูนย์การศึกษาพิเศษ และสถานศึกษาระดับอาชีวศึกษา ในการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องในส่วนของมาตรฐานการศึกษานี้ ผู้วิจัยจึงได้ทบทวนเอกสารมาตรฐานการศึกษาระดับปฐมวัย พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานศูนย์การศึกษาพิเศษ พ.ศ. ๒๕๖๑ และมาตรฐานการอาชีวศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๑ มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

๑.๖.๑ มาตรฐานการศึกษาระดับปฐมวัย พ.ศ. ๒๕๖๑ มีจำนวน ๓ มาตรฐาน ได้แก่

มาตรฐานที่ ๑ คุณภาพของเด็ก

มาตรฐานที่ ๒ กระบวนการบริหารและการจัดการ

มาตรฐานที่ ๓ การจัดประสบการณ์ที่เน้นเด็กเป็นสำคัญ

รายละเอียดแต่ละมาตรฐาน มีดังนี้

มาตรฐานที่ ๑ คุณภาพของเด็ก

๑.๑ มีพัฒนาการด้านร่างกายแข็งแรง มีสุขนิสัยที่ดีและดูแลความปลอดภัยของตนเองได้

๑.๒ มีพัฒนาการด้านอารมณ์จิตใจควบคุม และแสดงออกทางอารมณ์ได้

๑.๓ มีพัฒนาการด้านสังคม ช่วยเหลือตนเองและเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม

๑.๔ มีพัฒนาการด้านสติปัญญา สื่อสารได้มีทักษะการคิดพื้นฐาน และแสวงหาความรู้ได้

คำอธิบาย

มาตรฐานที่ ๑ คุณภาพของเด็ก

ผลพัฒนาการเด็กในด้านร่างกาย อารมณ์จิตใจ สังคม และสติปัญญา

๑.๑ มีพัฒนาการด้านร่างกาย แข็งแรง มีสุขนิสัยที่ดี และดูแลความปลอดภัยของตนเองได้

เด็กมีน้ำหนัก ส่วนสูงตามเกณฑ์มาตรฐาน เคลื่อนไหวร่างกายคล่องแคล่ว ทรงตัวได้ดีใช้มือและตาประสานสัมพันธ์ได้ดีดูแลรักษาสุขภาพอนามัยส่วนตนและปฏิบัติตนเป็นนิสัย ปฏิบัติตนตามข้อตกลงเกี่ยวกับความปลอดภัย หลีกเลี่ยงสภาวะที่เสี่ยงต่อโรค สิ่งเสพติด และระวังภัยจากบุคคล สิ่งแวดล้อม และสถานการณ์ที่เสี่ยงอันตราย

๑.๒ มีพัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ ควบคุมและแสดงออกทางอารมณ์ได้

เด็กร่าเริงแจ่มใส แสดงอารมณ์ความรู้สึกได้เหมาะสมรู้จักยับยั้งชั่งใจ อดทนในการรอคอย ยอมรับและพอใจในความสามารถและผลงานของตนเองและผู้อื่น มีจิตสำนึกและค่านิยมที่ดีมีความมั่นใจ กล้าพูด กล้าแสดงออก ช่วยเหลือแบ่งปัน เคารพสิทธิรู้หน้าที่รับผิดชอบ อดทนอดกลั้น ซื่อสัตย์สุจริต มีคุณธรรม จริยธรรมตามที่สถานศึกษากำหนด ชื่นชมและมีความสุขกับศิลปะ ดนตรีและการเคลื่อนไหว

๑.๓ มีพัฒนาการด้านสังคม ช่วยเหลือตนเอง และเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม

เด็กช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน มีวินัยในตนเอง ประหยัดและพอเพียง มีส่วนร่วมดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน มีมารยาทตามวัฒนธรรมไทย เช่น การไหว้ การยิ้ม ทักทาย และมีสัมมาคารวะกับผู้ใหญ่ เป็นต้น ยอมรับหรือเคารพความแตกต่างระหว่างบุคคล เช่น ความคิด พฤติกรรม พื้นฐานครอบครัว เชื้อชาติ ศาสนา วัฒนธรรม เป็นต้น สามารถเล่นและทำงานร่วมกับผู้อื่นได้โดยปราศจากการใช้ความรุนแรง

๑.๔ มีพัฒนาการด้านสติปัญญา สื่อสารได้ มีทักษะการคิดพื้นฐาน และแสวงหาความรู้ได้

เด็กสนทนาโต้ตอบและเล่าเรื่องให้ผู้อื่นเข้าใจได้ ตั้งคำถามในสิ่งที่ตนเองสนใจหรือสงสัย และพยายามค้นหาคำตอบ อ่านนิทานและเล่าเรื่องได้เหมาะสมกับวัย มีความสามารถในการคิดรวบยอด การคิดเชิงเหตุผลทางคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ การคิดแก้ปัญหาและสามารถตัดสินใจในเรื่องง่าย ๆ ได้อย่างสร้างสรรค์ผลงานตามความคิดและจินตนาการ เช่น งานศิลปะ การเคลื่อนไหวท่าทางการเล่นอิสระ เป็นต้น และใช้สื่อเทคโนโลยีเช่น แวนชยาย แม่เหล็กกล่องดิจิทัล เป็นต้น เป็นเครื่องมือในการเรียนรู้และแสวงหาความรู้ได้

มาตรฐานที่ ๒ กระบวนการบริหารและการจัดการ

๒.๑ มีหลักสูตรครอบคลุมพัฒนาการทั้ง ๔ ด้าน สอดคล้องกับบริบทของท้องถิ่น

๒.๒ จัดครูให้เพียงพอกับชั้นเรียน

๒.๓ ส่งเสริมให้ครูมีความเชี่ยวชาญด้านการจัดประสบการณ์

๒.๔ จัดสภาพแวดล้อมและสื่อเพื่อการเรียนรู้อย่างปลอดภัยและเพียงพอ

๒.๕ ให้บริการสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศและสื่อการเรียนรู้เพื่อสนับสนุนการจัดประสบการณ์

๒.๖ มีระบบบริหารคุณภาพที่เปิดโอกาสให้ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีส่วนร่วม

คำอธิบาย

มาตรฐานที่ ๒ กระบวนการบริหารและการจัดการ

สถานศึกษาดำเนินการบริหารและจัดการสถานศึกษาที่ครอบคลุมด้านวิชาการ ด้านครูและบุคลากรด้านข้อมูลสารสนเทศ ด้านสภาพแวดล้อมและสื่อเพื่อการเรียนรู้และด้านระบบประกันคุณภาพภายใน โดยเปิดโอกาสให้ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา มีการกำกับติดตามการดำเนินงานอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง เพื่อสร้างความมั่นใจต่อคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

๒.๑ มีหลักสูตรครอบคลุมพัฒนาการทั้ง ๔ ด้าน สอดคล้องกับบริบทของท้องถิ่น สถานศึกษามีหลักสูตรสถานศึกษาที่ยืดหยุ่น และสอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย โดยสถานศึกษาออกแบบการจัดประสบการณ์ที่เตรียมความพร้อมและไม่เร่งรัดวิชาการ เน้นการเรียนรู้ผ่านการเล่นและการลงมือปฏิบัติ ตอบสนองความต้องการและความแตกต่างของเด็กปกติและกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ และสอดคล้องกับวิถีชีวิตของครอบครัว ชุมชนและท้องถิ่น

๒.๒ จัดครูให้เพียงพอกับชั้นเรียน สถานศึกษาจัดครูให้เหมาะสมกับภารกิจการเรียนการสอนหรือจัดครูที่จบการศึกษาปฐมวัยหรือผ่านการอบรมการศึกษาปฐมวัยอย่างพอเพียงกับชั้นเรียน

๒.๓ ส่งเสริมให้ครูมีความเชี่ยวชาญด้านการจัดประสบการณ์ พัฒนาครูและบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถในการวิเคราะห์และออกแบบหลักสูตรสถานศึกษา มีทักษะในการจัดประสบการณ์และการประเมินพัฒนาการเด็ก ใช้ประสบการณ์สำคัญในการออกแบบการจัดกิจกรรม มีการสังเกตและประเมินพัฒนาการเด็กเป็นรายบุคคล มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับเด็กและครอบครัว

๒.๔ จัดสภาพแวดล้อมและสื่อเพื่อการเรียนรู้อย่างปลอดภัยและเพียงพอ สถานศึกษาจัดสภาพแวดล้อมภายในและภายนอกห้องเรียนที่คำนึงถึงความปลอดภัย ส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้เป็นรายบุคคลและกลุ่ม เล่นแบบร่วมมือร่วมใจ มีมุมประสบการณ์หลากหลาย มีสื่อการเรียนรู้เช่น ของเล่น หนังสือนิทาน สื่อจากธรรมชาติ สื่อสำหรับเด็กมดตลอดปีนป่าย สื่อเทคโนโลยี สื่อเพื่อการสืบเสาะหาความรู้ เป็นต้น

๒.๕ ให้บริการสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศและสื่อการเรียนรู้ เพื่อสนับสนุนการจัดประสบการณ์สำหรับครู สถานศึกษาอำนวยความสะดวกและให้บริการสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศวัสดุและอุปกรณ์เพื่อสนับสนุนการจัดประสบการณ์และพัฒนาครู

๒.๖ มีระบบบริหารคุณภาพที่เปิดโอกาสให้ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีส่วนร่วมสถานศึกษากำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาที่สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาปฐมวัย และอัตลักษณ์ที่สถานศึกษา กำหนดจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษาที่สอดคล้องกับมาตรฐานที่สถานศึกษากำหนดและดำเนินการตามแผน มีการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพภายในสถานศึกษา ติดตามผลการดำเนินงาน และจัดทำรายงานผลการประเมินตนเองประจำปี นำผลการประเมินไปปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาโดยผู้ปกครองและผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีส่วนร่วมและจัดส่งรายงานผลการประเมินตนเองให้หน่วยงานต้นสังกัด

มาตรฐานที่ ๓ การจัดประสบการณ์ที่เน้นเด็กเป็นสำคัญ

๓.๑ จัดประสบการณ์ที่ส่งเสริมให้เด็กมีพัฒนาการทุกด้านอย่างสมดุลเต็มศักยภาพ

๓.๒ สร้างโอกาสให้เด็กได้รับประสบการณ์ตรง เล่นและปฏิบัติอย่างมีความสุข

๓.๓ จัดบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ใช้สื่อและเทคโนโลยีที่เหมาะสมกับวัย

๓.๔ ประเมินพัฒนาการเด็กตามสภาพจริงและนำผลการประเมินพัฒนาการเด็กไปปรับปรุงการจัดประสบการณ์และพัฒนาเด็ก

คำอธิบาย

มาตรฐานที่ ๓ การจัดประสบการณ์ที่เน้นเด็กเป็นสำคัญ

ครูจัดประสบการณ์ให้เด็กมีพัฒนาการทุกด้านอย่างสมดุลเต็มศักยภาพ รู้จักเด็กเป็นรายบุคคลและสร้างโอกาสให้เด็กทุกคนได้รับประสบการณ์ตรง เล่นและลงมือกระทำผ่านประสาทสัมผัส จัดบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ใช้สื่อและเทคโนโลยีที่เหมาะสมกับวัย มีการติดตามและประเมินผลพัฒนาการเด็กอย่างเป็นระบบ

๓.๑ จัดประสบการณ์ที่ส่งเสริมให้เด็กมีพัฒนาการทุกด้านอย่างสมดุลเต็มศักยภาพ ครูวิเคราะห์ข้อมูลเด็กเป็นรายบุคคล จัดทำแผนการจัดประสบการณ์จากการวิเคราะห์มาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในหลักสูตรสถานศึกษาโดยมีกิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนาการเด็กครบทุกด้าน ทั้งด้านร่างกาย ด้านอารมณ์จิตใจ ด้านสังคม และด้านสติปัญญา โดยไม่มุ่งเน้นการพัฒนาด้านใดด้านหนึ่งเพียงด้านเดียว

๓.๒ สร้างโอกาสให้เด็กได้รับประสบการณ์ตรง เล่นและปฏิบัติอย่างมีความสุข ครูจัดประสบการณ์ที่เชื่อมโยงกับประสบการณ์เดิมให้เด็กมีโอกาสเลือกทำกิจกรรมอย่างอิสระตามความต้องการความสนใจความสามารถ ตอบสนองต่อวิธีการเรียนรู้ของเด็กเป็นรายบุคคลหลากหลายรูปแบบจากแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย เด็กได้เลือกเล่นเรียนรู้ลงมือ กระทำ และสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง

๓.๓ จัดบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ใช้สื่อ และเทคโนโลยีที่เหมาะสมกับวัย ครูจัดห้องเรียนให้สะอาดอากาศถ่ายเท ปลอดภัย มีพื้นที่แสดงผลงานเด็ก พื้นที่สำหรับมุมประสบการณ์และการจัดกิจกรรม เด็กมีส่วนร่วมในการจัดสภาพแวดล้อมในห้องเรียน เช่น ป้ายนิเทศ การดูแลต้นไม้ เป็นต้น ครูใช้สื่อและเทคโนโลยีที่เหมาะสมกับช่วงอายุ ระยะเวลาความสนใจ และวิธีการเรียนรู้ของเด็ก เช่น กล้องดิจิทัล คอมพิวเตอร์ สำหรับการเรียนรู้กลุ่มย่อย สื่อของเล่นที่กระตุ้นให้คิดและหาคำตอบ เป็นต้น

๓.๔ ประเมินพัฒนาการเด็กตามสภาพจริง และนำผลการประเมินพัฒนาการเด็กไปปรับปรุงการจัดประสบการณ์และพัฒนาเด็ก ครูประเมินพัฒนาการเด็กจากกิจกรรมและกิจวัตรประจำวันด้วยเครื่องมือและวิธีการที่หลากหลาย โดยผู้ปกครองและผู้เกี่ยวข้องมีส่วนร่วม และนำผลการประเมินที่ได้ไปพัฒนาคุณภาพเด็ก และแลกเปลี่ยนเรียนรู้การจัดประสบการณ์ที่มีประสิทธิภาพ

๑.๖.๒ มาตรฐานการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.๒๕๖๑

มาตรฐานการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. ๒๕๖๑ มีจำนวน ๓ มาตรฐาน ได้แก่

มาตรฐานที่ ๑ คุณภาพของผู้เรียน

๑.๑ ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน

๑.๒ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน

มาตรฐานที่ ๒ กระบวนการบริหารและการจัดการ

มาตรฐานที่ ๓ กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

รายละเอียดแต่ละมาตรฐาน มีดังนี้

มาตรฐานที่ ๑ คุณภาพของผู้เรียน

๑.๑ ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน

๑) มีความสามารถในการอ่าน การเขียน การสื่อสาร และการคิดคำนวณ

๒) มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดอย่างมีวิจารณญาณ อภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และแก้ปัญหา

๓) มีความสามารถในการสร้างนวัตกรรม

๔) มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

๕) มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามหลักสูตรสถานศึกษา

๖) มีความรู้ ทักษะพื้นฐาน และเจตคติที่ดีต่องานอาชีพ

๑.๒ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน

๑) การมีคุณลักษณะและค่านิยมที่ดีตามที่สถานศึกษากำหนด

๒) ความภูมิใจในท้องถิ่นและความเป็นไทย

๓) การยอมรับที่จะอยู่ร่วมกันบนความแตกต่างและหลากหลาย

๔) สุขภาวะทางร่างกาย และจิตสังคม

คำอธิบาย

มาตรฐานที่ ๑ ด้านคุณภาพผู้เรียน

ผลการเรียนรู้ที่เป็นคุณภาพของผู้เรียนทั้งด้านผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการ ประกอบด้วยความสามารถในการอ่าน การเขียน การสื่อสาร การคิดคำนวณ การคิดประเภทต่าง ๆ การสร้างนวัตกรรม การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามหลักสูตร การมีความรู้ ทักษะพื้นฐาน และเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพ และด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่เป็นค่านิยมที่ดีตามที่สถานศึกษากำหนด ความภูมิใจในท้องถิ่นและความเป็นไทย การยอมรับที่จะอยู่ร่วมกันบนความแตกต่างและหลากหลาย รวมทั้ง สุขภาวะทางร่างกายและจิตสังคม

๑.๑ ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน

๑) มีความสามารถในการอ่าน การเขียน การสื่อสาร และการคิดคำนวณ ผู้เรียนมีทักษะในการอ่าน การเขียน การสื่อสาร และการคิดคำนวณตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนดในแต่ละระดับชั้น

๒) มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดอย่างมีวิจารณญาณ อภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และแก้ปัญหาผู้เรียนมีความสามารถในการคิดจำแนกแยกแยะ ไตร่ตรองไตร่ตรอง พิจารณาอย่างรอบคอบ โดยใช้เหตุผล ประกอบการตัดสินใจ มีการอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และแก้ปัญหาอย่างมีเหตุผล

๓) มีความสามารถในการสร้างนวัตกรรม ผู้เรียนมีความสามารถในการรวบรวมความรู้ได้ทั้งด้วยตัวเองและการทำงานเป็นทีม เชื่อมโยง องค์ความรู้ และประสบการณ์มาใช้ในการสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ อาจเป็นแนวความคิด โครงการ โครงงาน ชิ้นงาน ผลผลิต

๔) ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ผู้เรียนมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการพัฒนาตนเองและ สังคมในด้านการเรียนรู้ การสื่อสารการทำงานอย่างสร้างสรรค์และมีคุณธรรม

๕) มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามหลักสูตรสถานศึกษา ผู้เรียนบรรลุและมีความก้าวหน้าในการเรียนรู้ตามหลักสูตรสถานศึกษาจากพื้นฐานเดิมใน ด้านความรู้ ความเข้าใจ ทักษะ กระบวนการต่าง ๆ รวมทั้งมีความก้าวหน้าในผลการทดสอบระดับชาติ หรือผลการทดสอบอื่น ๆ

๖) มีความรู้ ทักษะพื้นฐาน และเจตคติที่ดีต่องานอาชีพ ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะพื้นฐานในการจัดการ เจตคติที่ดีพร้อมที่จะศึกษาต่อในระดับชั้นที่สูงขึ้น การทำงานหรืองานอาชีพ

๑.๒ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน

๑) มีคุณลักษณะและค่านิยมที่ดีตามที่สถานศึกษากำหนด ผู้เรียนมีพฤติกรรมเป็นผู้ที่มีคุณธรรม จริยธรรม เคารพในกฎกติกา มีค่านิยมและจิตสำนึก ตามที่สถานศึกษากำหนดโดยไม่ขัดกับกฎหมาย และวัฒนธรรมอันดีของสังคม

๒) มีความภูมิใจในท้องถิ่นและความเป็นไทย ผู้เรียนมีความภูมิใจในท้องถิ่น เห็นคุณค่าของความเป็นไทย มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์วัฒนธรรมและประเพณีไทย รวมทั้งภูมิปัญญาไทย

๓) ยอมรับที่จะอยู่ร่วมกันบนความแตกต่างและหลากหลาย ผู้เรียนและความแตกต่างระหว่างบุคคลในด้าน เพศ วัย เชื้อชาติ ศาสนา ภาษาวัฒนธรรม ประเพณี

๔) มีสุขภาพทางร่างกาย จิตใจและสังคม ผู้เรียนมีการรักษาสุขภาพกาย สุขภาพจิต อารมณ์ และสังคม และแสดงออกอย่างเหมาะสมในแต่ละช่วงวัยสามารถอยู่ร่วมกับคนอื่นอย่างมีความสุข เข้าใจผู้อื่น ไม่มีความขัดแย้งกับผู้อื่น

มาตรฐานที่ ๒ กระบวนการบริหารและการจัดการ

๒.๑ มีเป้าหมายวิสัยทัศน์และพันธกิจที่สถานศึกษากำหนดชัดเจน

๒.๒ มีระบบบริหารจัดการคุณภาพของสถานศึกษา

๒.๓ ดำเนินงานพัฒนาวิชาการที่เน้นคุณภาพผู้เรียนรอบด้านตามหลักสูตรสถานศึกษาและทุกกลุ่มเป้าหมาย

๒.๔ พัฒนาครูและบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ

๒.๕ จัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสังคมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพ

๒.๖ จัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการและการจัดการเรียนรู้

คำอธิบาย

มาตรฐานที่ ๒ กระบวนการบริหารและการจัดการ

เป็นการจัดระบบบริหารจัดการคุณภาพของสถานศึกษา มีการกำหนดเป้าหมายวิสัยทัศน์และพันธกิจอย่างชัดเจน สามารถดำเนินงานพัฒนาวิชาการที่เน้นคุณภาพผู้เรียนรอบด้านตามหลักสูตรสถานศึกษา ในทุกกลุ่มเป้าหมาย จัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา ดำเนินการพัฒนาครูและบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ และจัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการและการเรียนรู้ รวมทั้งจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสังคมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้

๒.๑ มีเป้าหมาย วิสัยทัศน์ และพันธกิจที่สถานศึกษากำหนดชัดเจน สถานศึกษากำหนดเป้าหมายวิสัยทัศน์ และพันธกิจ ไว้อย่างชัดเจน สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา ความต้องการของชุมชน ท้องถิ่น วัตถุประสงค์ของแผนการศึกษาแห่งชาติ นโยบายของรัฐบาลและของต้นสังกัดรวมทั้งทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคม

๒.๒ มีระบบบริหารจัดการคุณภาพของสถานศึกษา สถานศึกษาสามารถบริหารจัดการคุณภาพของสถานศึกษาอย่างเป็นระบบทั้งในส่วนการวางแผนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา การนำแผนไปปฏิบัติ

เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา มีการติดตามตรวจสอบประเมินผลและปรับปรุงพัฒนางานอย่างต่อเนื่อง มีการบริหารอัตรากำลัง ทรัพยากรทางการศึกษา และระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีระบบการนิเทศภายใน การนำข้อมูลมาใช้ในการพัฒนาบุคลากรและผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีส่วนร่วมการวางแผน ปรับปรุง พัฒนา และร่วมรับผิดชอบต่อผลการจัดการศึกษา

๒.๓ ดำเนินงานพัฒนาวิชาการที่เน้นคุณภาพผู้เรียนรอบด้านตามหลักสูตรสถานศึกษาและทุกกลุ่มเป้าหมายสถานศึกษาบริหารจัดการเกี่ยวกับงานวิชาการ ทั้งด้านการพัฒนาหลักสูตร กิจกรรมเสริมหลักสูตรที่เน้นคุณภาพผู้เรียนรอบด้าน เชื่อมโยงวิถีชีวิตจริง และครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมาย หมายรวมถึงการจัดการเรียนการสอนของกลุ่มที่เรียนแบบควรวรรวมหรือกลุ่มที่เรียนร่วมด้วย

๒.๔ พัฒนาครูและบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ สถานศึกษาส่งเสริม สนับสนุน พัฒนาครู บุคลากร ให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ และจัดให้มีชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ มาใช้ในการพัฒนางานและการเรียนรู้ของผู้เรียน

๒.๕ จัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสังคมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้สถานศึกษาจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน และสภาพแวดล้อมทางสังคมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้และมีความปลอดภัย

๒.๖ จัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการและการจัดการเรียนรู้สถานศึกษา จัดระบบการจัดหา การพัฒนาและการบริการเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อใช้ในการบริหารจัดการและการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับสภาพของสถานศึกษา

มาตรฐานที่ ๓ กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

๓.๑ จัดการเรียนรู้ผ่านกระบวนการคิดและปฏิบัติจริงและสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตได้

๓.๒ ใช้สื่อ เทคโนโลยีสารสนเทศ และแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการเรียนรู้

๓.๓ มีการบริหารจัดการชั้นเรียนเชิงบวก

๓.๔ ตรวจสอบและประเมินผู้เรียนอย่างเป็นระบบ และนำผลมาพัฒนาผู้เรียน

๓.๕ มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และให้ข้อมูลสะท้อนกลับเพื่อพัฒนาและปรับปรุงการจัดการเรียนรู้

คำอธิบาย

มาตรฐานที่ ๓ กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

เป็นกระบวนการจัดการเรียนการสอนตามมาตรฐานและตัวชี้วัดของหลักสูตรสถานศึกษา สร้างโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ผ่านกระบวนการคิดและปฏิบัติจริง มีการบริหารจัดการชั้นเรียนเชิงบวก สร้างปฏิสัมพันธ์ที่ดี ครูรู้จักผู้เรียนเป็นรายบุคคล ดำเนินการตรวจสอบและประเมินผู้เรียนอย่างเป็นระบบและนำผลมาพัฒนาผู้เรียน รวมทั้งร่วมกันแลกเปลี่ยนเรียนรู้ นำผลที่ได้มาให้ข้อมูลป้อนกลับเพื่อพัฒนาและปรับปรุงการจัดการเรียนรู้

๓.๑ จัดการเรียนรู้ผ่านกระบวนการคิดและปฏิบัติจริง และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต จัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัดของหลักสูตรสถานศึกษาที่เน้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้

โดยผ่านกระบวนการคิดและปฏิบัติจริง มีแผนการจัดการเรียนรู้ที่สามารถนำไปจัดกิจกรรมได้จริงมีรูปแบบการจัดการเรียนรู้เฉพาะสำหรับผู้ที่มีความจำเป็นและต้องการความช่วยเหลือพิเศษ ผู้เรียนได้รับการฝึกทักษะการแสดงออก การแสดงความคิดเห็น สรุปลงข้อความรู้ นำเสนอผลงานและสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตได้

๓.๒ ใช้สื่อ เทคโนโลยีสารสนเทศ และแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ รวมทั้งภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการจัดการเรียนรู้โดยสร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้แสวงหาความรู้ด้วยตนเองจากสื่อที่หลากหลาย

๓.๓ มีการบริหารจัดการชั้นเรียนเชิงบวก ครูผู้สอนมีการบริหารจัดการชั้นเรียน โดยเน้นการมีปฏิสัมพันธ์เชิงบวก ให้เด็กรักครู ครูรักเด็ก และเด็กรักเด็ก เด็กรักที่จะเรียนรู้ สามารถเรียนรู้ร่วมกันอย่างมีความสุข

๓.๔ ตรวจสอบและประเมินผู้เรียนอย่างเป็นระบบ และนำผลมาพัฒนาผู้เรียน มีการตรวจสอบและประเมินคุณภาพการจัดการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ มีขั้นตอนโดยใช้เครื่องมือและวิธีการวัดและประเมินผลที่เหมาะสมกับเป้าหมายในการจัดการเรียนรู้ และให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ผู้เรียนเพื่อนำไปใช้พัฒนาการเรียนรู้อีก

๓.๕ มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และให้ข้อมูลย้อนกลับเพื่อปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนรู้ ครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องร่วมกันแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์รวมทั้งให้ข้อมูลย้อนกลับเพื่อนำไปใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนรู้

๑.๖.๓ มาตรฐานการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ศูนย์การศึกษาพิเศษ

มาตรฐานการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ศูนย์การศึกษาพิเศษ พ.ศ. ๒๕๖๑ มีจำนวน ๓ มาตรฐาน ได้แก่

มาตรฐานที่ ๑ คุณภาพของผู้เรียน

๑.๑ ผลการพัฒนาผู้เรียน

๑.๒ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน

มาตรฐานที่ ๒ กระบวนการบริหารและการจัดการ

มาตรฐานที่ ๓ กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

แต่ละมาตรฐานมีรายละเอียดดังนี้

มาตรฐานที่ ๑ คุณภาพของผู้เรียน

๑.๑ ผลการพัฒนาผู้เรียน

๑) มีพัฒนาการตามศักยภาพของแต่ละบุคคลที่แสดงออกถึงความรู้ ความสามารถ ทักษะตามที่ระบุไว้ในแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล หรือแผนการให้บริการช่วยเหลือเฉพาะครอบครัว

๒) มีความพร้อม สามารถเข้าสู่บริการช่วงเชื่อมต่อหรือการส่งต่อเข้าสู่การศึกษาในระดับที่สูงขึ้นหรือการอาชีพหรือการดำเนินชีวิตในสังคมได้ตามศักยภาพของแต่ละบุคคล

๑.๒ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน

๑) มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามที่สถานศึกษากำหนด

๒) มีความภูมิใจในท้องถิ่น และความเป็นไทย ตามศักยภาพของผู้เรียนแต่ละบุคคล

คำอธิบาย

มาตรฐานที่ ๑ ด้านคุณภาพของผู้เรียน

ผลการพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพของแต่ละบุคคลที่แสดงออกถึงความรู้ ความสามารถ ทักษะ ตามที่ระบุไว้ในแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล หรือแผนการให้บริการช่วยเหลือเฉพาะครอบครัว มีความพร้อมสามารถเข้าสู่บริการช่วงเชื่อมต่อ (Transitional Services) หรือ การส่งต่อ (Referral) เข้าสู่การศึกษาในระดับที่สูงขึ้น หรือการอาชีพ หรือการดำเนินชีวิตในสังคมได้ตามศักยภาพของแต่ละบุคคล และมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ความภูมิใจในท้องถิ่น และความเป็นไทย

๑.๑ ผลการพัฒนาผู้เรียน

๑) มีพัฒนาการตามศักยภาพของแต่ละบุคคล ที่แสดงออกถึงความรู้ ความสามารถ ทักษะ ตามที่ระบุไว้ในแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล หรือ แผนการให้บริการช่วยเหลือเฉพาะครอบครัว

๒) มีความพร้อมสามารถเข้าสู่บริการช่วงเชื่อมต่อ (Transitional Services) หรือ การส่งต่อ (Referral) เข้าสู่การศึกษาในระดับที่สูงขึ้น หรือการอาชีพหรือการดำเนินชีวิตในสังคมได้ตามศักยภาพของแต่ละบุคคล

ช่วงเชื่อมต่อ หมายถึง การจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนจากโปรแกรมหนึ่งไปสู่อีกโปรแกรมหนึ่งการเปลี่ยนจากระดับหนึ่งไปสู่อีกระดับหนึ่ง เช่น การเปลี่ยนแปลงสถานที่ สภาพแวดล้อม ระยะเวลา จากที่หนึ่งไปสู่ที่หนึ่ง โดยมีเป้าหมายข้างหน้าที่ดีกว่าปัจจุบันทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา

การส่งต่อ หมายถึง การพัฒนาผู้เรียนให้สามารถส่งต่อไปรับบริการอื่นที่เหมาะสม เช่น บริการทางการแพทย์ บริการทางสังคม บริการทางการศึกษา ให้แก่ผู้เรียนเมื่อมีผลการพัฒนาศักยภาพผ่านตามเกณฑ์ที่กำหนด สามารถส่งต่อเข้าสู่ระบบการศึกษาในชั้นเรียนที่สูงขึ้น หรือย้ายสถานศึกษา หรือรับบริการด้านอื่น ๆ ต่อไป

๑.๒ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน

๑) มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามที่สถานศึกษากำหนด ผู้เรียนมีพฤติกรรมเป็นผู้ที่มีคุณธรรม จริยธรรม และจิตสำนึกตามที่สถานศึกษากำหนด โดยไม่ขัดกับกฎหมายและวัฒนธรรมอันดีงาม

๒) มีความภูมิใจในท้องถิ่น และความเป็นไทย ตามศักยภาพของผู้เรียนแต่ละบุคคล ผู้เรียนแสดงออกถึงความภูมิใจในท้องถิ่นและความเป็นไทย มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์วัฒนธรรมและประเพณี รวมทั้งภูมิปัญญาไทย ตามศักยภาพของผู้เรียนแต่ละบุคคล

มาตรฐานที่ ๒ กระบวนการบริหารและการจัดการ

๒.๑ มีเป้าหมายวิสัยทัศน์และพันธกิจที่สถานศึกษากำหนดชัดเจน

๒.๒ มีระบบบริหารจัดการคุณภาพของสถานศึกษา

๒.๓ ดำเนินงานพัฒนาวิชาการที่เน้นคุณภาพผู้เรียนรอบด้านตามหลักสูตรสถานศึกษาและทุกกลุ่มเป้าหมาย

๒.๔ พัฒนาครูและบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ

๒.๕ จัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสังคมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพ

๒.๖ จัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการและการจัดการเรียนรู้

คำอธิบาย

มาตรฐานที่ ๒ กระบวนการบริหารและการจัดการ

กระบวนการบริหารและการจัดการคุณภาพของสถานศึกษา มีการกำหนดเป้าหมาย วิสัยทัศน์ และพันธกิจอย่างชัดเจน สามารถดำเนินงานพัฒนาวิชาการ ที่เน้นคุณภาพผู้เรียนทุกกลุ่มเป้าหมาย อย่างรอบด้านตามหลักสูตรสถานศึกษาในทุกกลุ่มเป้าหมาย จัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา ดำเนินการพัฒนาครูและบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ และจัดทำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการและการเรียนรู้ รวมทั้งจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพ และสังคมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้

๒.๑ มีเป้าหมาย วิสัยทัศน์และพันธกิจที่สถานศึกษากำหนดชัดเจน สถานศึกษามีเป้าหมาย วิสัยทัศน์ และพันธกิจ ไว้อย่างชัดเจน สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษาความต้องการของชุมชน ท้องถิ่น วัตถุประสงค์ ของแผนการศึกษาแห่งชาติ นโยบายของรัฐบาล และของต้นสังกัดรวมทั้งทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคม

๒.๒ มีระบบบริหารจัดการคุณภาพของสถานศึกษา สถานศึกษาสามารถบริหารจัดการคุณภาพของ สถานศึกษาอย่างเป็นระบบทั้งในส่วนการวางแผนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา การนำแผนไปสู่การปฏิบัติ เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา มีการติดตามตรวจสอบประเมินผลและปรับปรุงพัฒนางานอย่างต่อเนื่อง มีการ บริหารอัตรากำลัง ทรัพยากรทางการศึกษา และระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน สร้างการมีส่วนร่วมของ ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ให้ร่วมรับผิดชอบต่อผลการจัดการศึกษา

๒.๓ ดำเนินงานพัฒนาวิชาการที่เน้นคุณภาพผู้เรียนทุกกลุ่มเป้าหมายอย่างรอบด้านตามหลักสูตร สถานศึกษาสถานศึกษาบริหารจัดการเกี่ยวกับงานวิชาการ ทั้งด้านการพัฒนาหลักสูตรกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่ เน้นคุณภาพผู้เรียนตามศักยภาพและประเภทของความพิการ และให้ครอบคลุมทุกประเภทความพิการ เชื่อมโยงชีวิตจริง

๒.๔ พัฒนาครูและบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ สถานศึกษาส่งเสริม สนับสนุน พัฒนาครู และบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ และนำกระบวนการของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ มาใช้ในการ พัฒนางานและการเรียนรู้ของผู้เรียน

๒.๕ จัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสังคมที่ปลอดภัยและเอื้อต่อการจัดการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพ สถานศึกษาจัดหรือปรับสภาพแวดล้อมทางกายภาพทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษาให้ปลอดภัยและเอื้อต่อ การเรียนรู้ จัดเทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา ให้ผู้เรียน ได้เข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้จากแหล่งเรียนรู้ตามศักยภาพและประเภทของความพิการ

๒.๖ จัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการและการจัดการเรียนรู้ สถานศึกษาจัดหา พัฒนา และบริการเทคโนโลยีสารสนเทศอย่างเป็นระบบ เพื่อใช้ในการบริหารจัดการ และ การจัดการเรียนรู้ตามศักยภาพและประเภทของความพิการ

มาตรฐานที่ ๓ กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

- ๓.๑ จัดการเรียนรู้ผ่านกระบวนการคิดและปฏิบัติจริง และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตได้
- ๓.๒ ใช้สื่อ เทคโนโลยีสารสนเทศ และแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการเรียนรู้
- ๓.๓ มีการบริหารจัดการชั้นเรียนเชิงบวก
- ๓.๔ ตรวจสอบและประเมินผู้เรียนอย่างเป็นระบบ และนำผลมาพัฒนาผู้เรียน
- ๓.๕ มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และให้ข้อมูลสะท้อนกลับเพื่อพัฒนาและปรับปรุงการจัดการเรียนรู้

คำอธิบาย

มาตรฐานที่ ๓ กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

เป็นกระบวนการจัดการเรียนการสอนตามศักยภาพของผู้เรียนแต่ละบุคคล ตามที่ระบุไว้ในแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลที่สอดคล้องกับหลักสูตรของสถานศึกษา สร้างโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ผ่านกระบวนการคิดและปฏิบัติจริงตามศักยภาพของผู้เรียนแต่ละบุคคล มีการบริหารจัดการเรียนรู้เชิงบวก สร้างปฏิสัมพันธ์ที่ดี ร่วมกันแลกเปลี่ยนเรียนรู้ดำเนินการตรวจสอบและประเมินผู้เรียนอย่างเป็นระบบและนำผลมาพัฒนาและปรับปรุงการจัดการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพอย่างต่อเนื่อง

๓.๑ จัดการเรียนรู้ผ่านกระบวนการคิดและปฏิบัติจริง และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตได้ จัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามที่ระบุไว้ในแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลที่สอดคล้องกับหลักสูตรของสถานศึกษา ที่เน้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ผ่านกระบวนการคิดและปฏิบัติจริง เชื่อมโยงกับชีวิตประจำวัน การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและผู้ที่เกี่ยวข้อง โดยผู้เรียนได้รับการฝึกให้มีทักษะ และการแสดงความคิดเห็นตามศักยภาพและประเภทของคามพิการ

๓.๒ ใช้สื่อ เทคโนโลยีสารสนเทศ และแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ มีการใช้เทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา เทคโนโลยีสารสนเทศ และแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ รวมทั้งภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยนำมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ และสร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้แสวงหาความรู้ตามศักยภาพของผู้เรียนจากสื่อที่หลากหลาย

๓.๓ มีการบริหารจัดการผู้เรียนเชิงบวก มีการบริหารจัดการผู้เรียน โดยเน้นการมีปฏิสัมพันธ์เชิงบวก ครูรักเด็ก ให้เด็กรักครู และรักที่จะเรียนรู้ สามารถเรียนรู้ร่วมกันอย่างมีความสุข

๓.๔ ตรวจสอบและประเมินผู้เรียนอย่างเป็นระบบ และนำผลมาพัฒนาผู้เรียน มีการตรวจสอบและประเมินคุณภาพการจัดการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ มีขั้นตอนชัดเจน โดยใช้เครื่องมือและวิธีการวัดและประเมินผลที่เหมาะสมกับเป้าหมายในการจัดการเรียนรู้ และให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ผู้เรียน และผู้ปกครองเพื่อนำไปใช้พัฒนาการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

๓.๕ มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และให้ข้อมูลสะท้อนกลับเพื่อปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนรู้ ครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องร่วมกันแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์รวมทั้งให้ข้อมูลสะท้อนกลับเพื่อนำไปใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนรู้

๑.๖.๔ มาตรฐานการอาชีวศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๑

จากสาระสำคัญของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๓๔วรรคสองและพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ มาตรา ๑๗ กำหนดให้คณะกรรมการการอาชีวศึกษา พิจารณามาตรฐานการอาชีวศึกษาที่สอดคล้องกับ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และแผนการศึกษาแห่งชาติ ประกอบกับกฎกระทรวงการประกัน คุณภาพการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๑ ข้อ ๓ กำหนดให้สถานศึกษาจัดระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายใน สถานศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา ที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการประกาศกำหนด คณะกรรมการการอาชีวศึกษาจึงได้พิจารณามาตรฐานการอาชีวศึกษา เพื่อใช้ในการจัดการศึกษาและการ ประกันคุณภาพการศึกษาด้านอาชีวศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง และ การฝึกอบรมวิชาชีพ

มาตรฐานการอาชีวศึกษา ประกอบด้วย ๓ มาตรฐาน ๙ ประเด็นการประเมิน ดังนี้

มาตรฐานที่ ๑ คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษาที่พึงประสงค์

การจัดการอาชีวศึกษา เป็นการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษาให้มี ความรู้ มีทักษะและการประยุกต์ใช้เป็นไปตามมาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษาแต่ละระดับการศึกษา และมี คุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ประกอบด้วยประเด็นการประเมิน ดังนี้

๑.๑ ด้านความรู้

ผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษามีความรู้เกี่ยวกับข้อเท็จจริง ตามหลักการ ทฤษฎี และ แนวปฏิบัติต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับสาขาวิชาที่เรียน หรือทำงาน โดยเน้นความรู้เชิงทฤษฎีและหรือข้อเท็จจริง เป็นไปตามมาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษาแต่ละระดับการศึกษา

๑.๒ ด้านทักษะและการประยุกต์ใช้

ผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษามีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ ๒๑ ทักษะวิชาชีพและทักษะ ชีวิตเป็นไปตามมาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษาแต่ละระดับการศึกษา สามารถประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน และ การดำรงชีวิตอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและมีสุขภาวะที่ดี

๑.๓ ด้านคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์

ผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษามีคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพ เจตคติและ กิจนิสัยที่ดี ภูมิใจและรักษาเอกลักษณ์ของชาติไทย เคารพกฎหมาย เคารพสิทธิของผู้อื่น มีความรับผิดชอบ ตามบทบาทหน้าที่ของตนเองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีจิตสาธารณะ และมีจิตสำนึกรักษ์สิ่งแวดล้อม

มาตรฐานที่ ๒ การจัดการอาชีวศึกษา

สถานศึกษามีครูที่มีคุณวุฒิการศึกษาและจำนวนตามเกณฑ์ที่กำหนด ใช้หลักสูตรฐาน สมรรถนะ ในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และบริหารจัดการทรัพยากรของสถานศึกษา

อย่างมีประสิทธิภาพ มีความสำเร็จในการดำเนินการตามนโยบายสำคัญของหน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแลสถานศึกษา ประกอบด้วยประเด็นการประเมิน ดังนี้

๒.๑ ด้านหลักสูตรอาชีวศึกษา

สถานศึกษาใช้หลักสูตรฐานสมรรถนะที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ชุมชน สถานประกอบการ ตลาดแรงงาน มีการปรับปรุงรายวิชาเดิมหรือกำหนดรายวิชาใหม่หรือกลุ่มวิชาเพิ่มเติมให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีและความต้องการของตลาดแรงงานโดยความร่วมมือกับสถานประกอบการหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๒.๒ ด้านการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษา

สถานศึกษามีครูที่มีคุณวุฒิการศึกษาและมีจำนวนตามเกณฑ์ที่กำหนดได้รับการพัฒนาอย่างเป็นระบบต่อเนื่อง เพื่อเป็นผู้พร้อมทั้งด้านคุณธรรม จริยธรรม และความเข้มแข็งทางวิชาการและวิชาชีพ จัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ตอบสนองความต้องการของผู้เรียนทั้งวัยเรียนและวัยทำงานตามหลักสูตร มาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษาแต่ละระดับการศึกษา ตามระเบียบหรือข้อบังคับเกี่ยวกับการจัดการศึกษาและการประเมินผลการเรียนของแต่ละหลักสูตร ส่งเสริม สนับสนุน กำกับ ดูแลให้ครูจัดการเรียนการสอนรายวิชาให้ถูกต้อง ครบถ้วน สมบูรณ์

๒.๓ ด้านการบริหารจัดการ

สถานศึกษาบริหารจัดการบุคลากร สภาพแวดล้อม ภูมิทัศน์ อาคารสถานที่ ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ โรงฝึกงาน ศูนย์วิทยบริการ สื่อ แหล่งเรียนรู้ เทคโนโลยีสารสนเทศ ครุภัณฑ์ และงบประมาณของสถานศึกษาที่มีอยู่อย่างเต็มศักยภาพและมีประสิทธิภาพ

๒.๔ ด้านการนำนโยบายสู่การปฏิบัติ

สถานศึกษาประสบความสำเร็จในการดำเนินการบริหารจัดการสถานศึกษาตามนโยบายสำคัญของหน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแลสถานศึกษามอบหมาย โดยความร่วมมือของผู้บริหาร ครู บุคลากรทางการศึกษาและผู้เรียน รวมทั้งการช่วยเหลือ ส่งเสริม สนับสนุนจากผู้ปกครอง ชุมชน สถานประกอบการ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและภาคเอกชน

มาตรฐานที่ ๓ การสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้

สถานศึกษาร่วมมือกับบุคคล ชุมชน องค์กรต่าง ๆ เพื่อสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ มีการจัดทำนวัตกรรม สิ่งประดิษฐ์ งานสร้างสรรค์ งานวิจัย ประกอบด้วยประเด็นการประเมิน ดังนี้

๓.๑ ด้านความร่วมมือในการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้

สถานศึกษามีการสร้างความร่วมมือกับบุคคล ชุมชน องค์กรต่าง ๆ ทั้งในประเทศและต่างประเทศในการจัดการศึกษา การจัดทรัพยากรทางการศึกษา กระบวนการเรียนรู้ การบริการทางวิชาการ และวิชาชีพ โดยใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมเพื่อพัฒนาผู้เรียนและคนในชุมชนสู่สังคมแห่งการเรียนรู้

๓.๒ ด้านนวัตกรรม สิ่งประดิษฐ์ งานสร้างสรรค์ งานวิจัย

สถานศึกษาส่งเสริมสนับสนุนให้มีการจัดทำนวัตกรรม สิ่งประดิษฐ์ งานสร้างสรรค์ งานวิจัย โดยผู้บริหาร ครู บุคลากรทางการศึกษา ผู้เรียน หรือร่วมกับบุคคล ชุมชน องค์กรต่าง ๆ ที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ตามวัตถุประสงค์ และเผยแพร่สู่สาธารณชน (ราชกิจจานุเบกษา, ๒๕๖๑)

คุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอาชีวศึกษาตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๑

กระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศใช้มาตรฐานการอาชีวศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๑ สำหรับสถานศึกษาที่จัดการศึกษาในระดับอาชีวศึกษา ใช้เป็นแนวทางในการจัดการศึกษาและการประกันคุณภาพการศึกษาด้านอาชีวศึกษาให้เป็นไปตามกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษ พ.ศ. ๒๕๖๑ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จึงได้กำหนดเกณฑ์การประเมินคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๑ จำนวน ๕ ดาน ดังนี้

ดานที่ ๑ ดานผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษา

- ๑.๑ การดูแลและแนะแนวผู้เรียน
- ๑.๒ ผู้เรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์
- ๑.๓ ผู้เรียนมีสมรรถนะในการประกอบอาชีพหรือการประกอบอาชีพอิสระ
- ๑.๔ ผลงานของผู้เรียนดานนวัตกรรม สิ่งประดิษฐ์ งานสร้างสรรค์หรืองานวิจัย
- ๑.๕ ผลการแข่งขันทักษะวิชาชีพ
- ๑.๖ ผลการประเมินมาตรฐานวิชาชีพ
- ๑.๗ ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติดานอาชีวศึกษา (V-NET)
- ๑.๘ การมีงานทำและศึกษาต่อของผู้สำเร็จการศึกษา

ดานที่ ๒ ดานหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน

- ๒.๑ การพัฒนาหลักสูตรฐานสมรรถนะ
  - ๒.๑.๑ การพัฒนาหลักสูตรฐานสมรรถนะอย่างเป็นระบบ
  - ๒.๑.๒ การพัฒนาหลักสูตรฐานสมรรถนะ หรือปรับปรุงรายวิชา หรือปรับปรุงรายวิชาเดิม หรือกำหนดรายวิชาเพิ่มเติม
- ๒.๒ การจัดการเรียนรูสู่การปฏิบัติที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
  - ๒.๒.๑ คุณภาพของแผนการจัดการเรียนรูสู่การปฏิบัติ
  - ๒.๒.๒ การจัดทำแผนการจัดการเรียนรูสู่การปฏิบัติที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน

ดานที่ ๓ ดานครูผู้สอนและผู้บริหารสถานศึกษา

- ๓.๑ ครูผู้สอน
  - ๓.๑.๑ การจัดการเรียนการสอน

๓.๑.๒ การบริหารจัดการชั้นเรียน

๓.๑.๓ การพัฒนาตนเองและพัฒนาวิชาชีพ

๓.๒ ผู้บริหารสถานศึกษา

๓.๒.๑ การบริหารสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วม

๓.๒.๒ การบริหารจัดการระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการสถานศึกษา

ดานที่ ๔ ดานการมีส่วนร่วม

๔.๑ การจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี

๔.๒ การระดมทรัพยากรเพื่อการจัดการเรียนการสอน

๔.๓ การบริการชุมชนและจิตอาสา

ดานที่ ๕ ดานปัจจัยพื้นฐาน

๕.๑ อาคารสถานที่ หองเรียน หองปฏิบัติการ โรงฝกงาน หรืองานพารม

๕.๒ ระบบสาธารณูปโภคพื้นฐาน

๕.๓ แหล่งเรียนรูและศูนย์วิทยบริการ

๕.๔ ระบบอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงเพื่อการใช้งานดานสารสนเทศภายในสถานศึกษา

๕.๕ การเข้าถึงระบบอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงเพื่อการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียน

๑.๗ กฎกระทรวง การประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ.๒๕๖๑

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕ และมาตรา ๔๗ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ออกกฎกระทรวงไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้ยกเลิกกฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๓

ข้อ ๒ ในกฎกระทรวงนี้ “การประกันคุณภาพการศึกษา” หมายความว่า การประเมินผล และการติดตามตรวจสอบคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาแต่ละระดับและประเภทการศึกษา โดยมีกลไกในการควบคุมตรวจสอบระบบการบริหารคุณภาพการศึกษาที่สถานศึกษาจัดขึ้น เพื่อให้เกิดการพัฒนาและสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องและสาธารณชนว่าสถานศึกษานั้นสามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา และบรรลุเป้าประสงค์ของหน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแล

“สำนักงาน” หมายความว่า สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน)

ข้อ ๓ ให้สถานศึกษาแต่ละแห่งจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาโดยการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาแต่ละระดับ

และประเภทการศึกษาที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการประกาศกำหนด พร้อมทั้งจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาและดำเนินการตามแผนที่กำหนดไว้จัดให้มีการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ติดตามผลการดำเนินการเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา และจัดส่งรายงานผลการประเมินตนเองให้แก่หน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแลสถานศึกษาเป็นประจำทุกปี

เพื่อให้การดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาตามวรรคหนึ่งเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพให้หน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแลสถานศึกษามีหน้าที่ในการให้คำปรึกษา ช่วยเหลือ และแนะนำสถานศึกษา เพื่อให้การประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

ข้อ ๔ เมื่อได้รับรายงานผลการประเมินตนเองของสถานศึกษาตามข้อ ๓ แล้วให้หน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแลสถานศึกษาจัดส่งรายงานดังกล่าวพร้อมกับประเด็นต่าง ๆ ที่ต้องการให้มีการประเมินผลและการติดตามตรวจสอบซึ่งรวบรวมได้จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องหรือจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับสถานศึกษาแห่งนั้นให้แก่สำนักงานเพื่อใช้เป็นข้อมูลและแนวทางในการประเมินคุณภาพภายนอกให้สำนักงานดำเนินการประเมินผลและติดตามตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา และจัดส่งรายงานผลการประเมินและการติดตามตรวจสอบดังกล่าว พร้อมข้อเสนอแนะให้แก่สถานศึกษาและหน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแลสถานศึกษานั้น ๆ เพื่อให้สถานศึกษาใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษาต่อไป

ในการดำเนินการตามวรรคสอง สำนักงานอาจจัดให้บุคคลหรือหน่วยงานที่ได้รับการรับรองจากสำนักงานดำเนินการประเมินผลและติดตามตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาได้ให้หน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแลสถานศึกษานั้นติดตามผลการดำเนินการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาตามวรรคสอง เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

ข้อ ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการมีอำนาจตีความและวินิจฉัยปัญหาอันเกี่ยวกับการปฏิบัติตามกฎกระทรวงนี้

เหตุผลในการประกาศใช้กฎกระทรวงฉบับนี้ คือ โดยที่แนวทางในการดำเนินการตามกฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๓ ไม่สอดคล้องกับหลักการประกันคุณภาพการศึกษาที่แท้จริง จึงส่งผลให้การดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาทั้งภายในและภายนอกไม่สัมพันธ์กัน เกิดความสับสนและคลาดเคลื่อนจากการปฏิบัติ ทำให้ไม่สามารถสะท้อนความเป็นจริงและเป็นการสร้างภาระแก่สถานศึกษาและบุคลากรในสถานศึกษา ตลอดจนหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่กำกับดูแล และหน่วยงานภายนอกเกินความจำเป็น สมควรปรับปรุงระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อให้มีกลไกการปฏิบัติที่เอื้อต่อการดำเนินการตามมาตรฐานการศึกษาของแต่ละระดับ และเกิดประสิทธิภาพในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา จึงจำเป็นต้องออกกฎกระทรวงนี้ (ราชกิจจานุเบกษา, ๒๕๖๑)

๑.๘ มาตรฐานกับการประกันคุณภาพการศึกษา

การประกันคุณภาพการศึกษา (Quality assurance) เป็นกลไกสำคัญที่สามารถขับเคลื่อนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้ดำเนินไปอย่างต่อเนื่อง การประกันคุณภาพมีหลักการสำคัญคือ การกระจายอำนาจ การเปิดโอกาสให้มีส่วนร่วมในการทำงาน และการแสดงความรับผิดชอบที่สามารถตรวจสอบได้ ระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ประกอบด้วยกระบวนการดำเนินงานที่สัมพันธ์กัน ๓ ส่วน คือ

๑) การประเมินคุณภาพภายใน ซึ่งดำเนินการได้โดยสถานศึกษาเองหรือการประเมินโดยหน่วยงานต้นสังกัด

๒) การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา สถานศึกษาต้องมีการติดตามตรวจสอบความก้าวหน้าในการดำเนินโครงการกิจกรรมงานเป็นระยะ มีผู้รับผิดชอบดำเนินงานเพื่อรวบรวมสารสนเทศและผลการติดตามตรวจสอบมาใช้ปรับปรุงงานอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้จะแสดงว่าสถานศึกษาทำงานอย่างเป็นระบบแล้ว ยังเป็นการเตรียมตัวให้พร้อมรับการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาจากหน่วยงานต้นสังกัดอย่างน้อย ๑ ครั้ง ภายใน ๓ ปี และการประเมินคุณภาพภายนอกอีกด้วย

๓) การพัฒนาคุณภาพการศึกษา เป็นการดำเนินกิจกรรมใด ๆ เพื่อให้เกิดการยกระดับคุณภาพให้สูงขึ้น โดยมีมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาเป็นเป้าหมาย ในการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาต้องสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาชาติและมาตรฐานการศึกษาของการศึกษาแต่ละระดับ สถานศึกษาอาจเพิ่มเติมมาตรฐานที่เฉพาะเจาะจง เหมาะสมกับสภาพของชุมชนได้ มาตรฐานจะเป็นกรอบควบคุมการดำเนินงานให้บรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ (องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย, ม.ป.ป.)

๑.๙ แนวทางการนำมาตรฐานสู่การปฏิบัติระดับสถานศึกษา

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (๒๕๖๓) เสนอแนวทางการนำมาตรฐานการศึกษาของชาติสู่การปฏิบัติ มีหลักการสำคัญ ๗ ประการ ดังนี้

ประการที่ ๑ : ทุกภาคส่วนทำงานโดยยึดการมีส่วนร่วม การบูรณาการ การเชื่อมโยง สอดคล้อง และการเรียนรู้ร่วมกันตลอดเส้นทางการทำงานเพื่อความสมดุล เหมาะสมกับบริบท และมีความต่อเนื่องในการปฏิบัติ

ประการที่ ๒ : ทุกองค์กรดำเนินการไปสู่เป้าหมายเดียวกันโดยเพิ่มเติมลักษณะเฉพาะ ทั้งความแตกต่างของช่วงวัยและความแตกต่างในมิติบริบทสิ่งแวดล้อม สังคมและวัฒนธรรม โดยมีการส่งต่อการพัฒนาผู้เรียนแต่ละระดับตามเป้าหมาย

ประการที่ ๓ : ดำเนินการด้วยความตระหนักในความสำคัญ และความเข้าใจที่ชัดเจนถ่องแท้ ในความหมายและแนวทางการทำงานที่มุ่งตรงสู่การพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะตามมาตรฐานการศึกษาของชาติทั้ง ๑) คุณลักษณะ ๓ ด้าน ๒) ค่านิยมร่วม และ ๓) คุณธรรม

ประการที่ ๔ : บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับผู้เรียนและผู้สนับสนุนต้องได้รับการพัฒนาให้มีสมรรถนะสำคัญ มีความตระหนัก เข้าใจ พร้อมทำงานอย่างประสาน สอดคล้องกัน สู่การพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะตามมาตรฐานการศึกษาของชาติทั้ง ๑) คุณลักษณะ ๓ ด้าน ๒) ค่านิยมร่วม และ ๓) คุณธรรม

ประการที่ ๕ : เรียนรู้จากบทเรียนที่เป็นรูปธรรมจากการปฏิบัติงานจริง ครอบคลุมปัจจัยที่เกี่ยวข้องทุกด้าน เพื่อการเรียนรู้ร่วมกัน แก้ไขปัญหาพร้อมกัน และนำบทเรียนสู่การทำงานต่อไปอย่างเหมาะสม

ประการที่ ๖ : การทบทวนมาตรฐานการศึกษาของชาติให้เหมาะสมหลังจากใช้ไประยะหนึ่ง จากบทเรียนที่ได้รับจากการปฏิบัติงานจริง และข้อมูลจากการวิเคราะห์สถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงเป็นสิ่งที่มีความจำเป็น และส่งผลให้เกิดมาตรฐานการศึกษาของชาติได้เหมาะสมยิ่งขึ้น

ประการที่ ๗ : ให้ความสำคัญกับปัจจัยสำคัญอย่างน้อย ๕ ประการ ที่เป็นปัจจัยที่ส่งผลโดยตรงต่อการพัฒนาผู้เรียนอันเป็นเป้าหมายหลักในการดำเนินการ คือ

- ๑) การบริหารจัดการเพื่อการขับเคลื่อนงานที่ส่งผลต่อการพัฒนาผู้เรียน
- ๒) หลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้
- ๓) การสร้างความพร้อมทั้งด้านความรู้ ทักษะ เจตคติ/คุณลักษณะของผู้สอน
- ๔) การวัดประเมินผลทุกระดับที่เป็นไปเพื่อการพัฒนาผู้เรียน
- ๕) การจัดสื่อการเรียนรู้ แหล่งเรียนรู้ เครือข่ายการเรียนรู้ และงบประมาณที่ใช้เพื่อ

การสนับสนุนการเรียนรู้ของผู้สอนและผู้เรียนที่เหมาะสมเพียงพอ

ในส่วนของแนวทางการนำมาตราฐานการศึกษาของชาติสู่การปฏิบัติในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและการอาชีวศึกษา สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (๒๕๖๓) ได้นำเสนอแนวทาง โดยแบ่งออกเป็น ๒ ช่วง ได้แก่ ช่วงที่ ๑ ช่วงเชื่อมต่อและหาแนวทางที่เหมาะสม และช่วงที่ ๒ ช่วงทบทวนมาตรฐานการศึกษาของชาติ และจัดระบบงาน โดยมีรายละเอียด ดังนี้

แนวทางการนำมาตราฐานการศึกษาของชาติสู่การปฏิบัติ : การศึกษาขั้นพื้นฐาน

ช่วงที่ ๑ ช่วงเชื่อมต่อและหาแนวทางที่เหมาะสม

สาระเกี่ยวกับการนำมาตราฐานการศึกษาของชาติสู่การปฏิบัติของระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในช่วงที่ ๑ ที่เป็นช่วงเชื่อมต่อและหาแนวทางที่เหมาะสม มีรายละเอียดดังนี้

๑. การบริหารจัดการเพื่อการขับเคลื่อนงาน

ประเด็นที่ ๑ การประชาสัมพันธ์ สร้างความเข้าใจและสร้างความตระหนัก

แนวคิด : เพื่อสร้างการรับรู้และการมีส่วนร่วมในผู้เกี่ยวข้องทุกภาคส่วน รวมทั้งเผยแพร่ข้อมูลที่ช่วยในการสร้างความตระหนัก ความเข้าใจและสร้างความพร้อมในการปฏิบัติงาน

แนวทางการดำเนินการ :

หน่วยงานต้นสังกัด :

๑. จัดทำมโนทัศน์สำคัญ (Key Concept) ของมาตรฐานการศึกษาของชาติและผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ เพื่ออธิบาย ขยายความและสร้างความกระจ่างป้องกันการตีความที่คลาดเคลื่อน รวมทั้งการให้กรอบความคิดของคำสำคัญทั้งหมดที่ระบุในมาตรฐานการศึกษาของชาติ โดยเปิดโอกาสให้สามารถแสดงความคิดเห็นและวิพากษ์วิจารณ์ได้

๒. สร้างการรับรู้และความเข้าใจให้ผู้เกี่ยวข้องทุกภาคส่วน โดยจัดทำสื่อนำเสนอข้อมูล รายละเอียดที่มีการอธิบายความหมายและลักษณะมาตรฐานการศึกษาของชาติ/ผลลัพธ์แต่ละด้านในแต่ละระดับที่ใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย มีตัวอย่างประกอบที่ชัดเจน ผ่านสื่อหลายรูปแบบ

๓. จัดหน่วยหรือคณะผู้รวบรวมข้อมูลพื้นฐานของหน่วยงานและองค์กรที่เกี่ยวข้องของทุกสังกัดที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในลักษณะของศูนย์ปฏิบัติการข้อมูลเชิงยุทธศาสตร์ (War room) ในส่วนกลาง หรือจุดใหญ่ ๆ ในภูมิภาค เป็นศูนย์ที่ทำการเหมืองข้อมูล (Data Mining) เพื่อประโยชน์ทั้งในด้านการสร้างความเข้าใจในมาตรฐานการศึกษาของชาติและใช้ประกอบการดำเนินงานทั้งระบบ

๔. กำหนดภารกิจของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ให้จัดทำแหล่งรวบรวมแนวทางที่สามารถพัฒนามาตรฐานการศึกษาของชาติแต่ละด้านย่อย ๆ ในแต่ละระดับที่ชัดเจน เข้าถึงง่าย หลากหลาย สำหรับผู้สนใจและสถานศึกษาโดยอาจจะดำเนินการทั้งในลักษณะการจัดทำแนวทางที่สามารถพัฒนาผู้เรียนขึ้นใหม่หรือรวบรวมประมวลข้อมูลแนวทางที่ดี ซึ่งสามารถพัฒนาผู้เรียนและดำเนินการได้เกิดผลแล้วในบริบทต่าง ๆ เน้นให้เห็นรูปธรรมของการปฏิบัติที่ชัดเจน สำหรับใช้ในการสื่อสารสร้างความเข้าใจ

๕. สร้างศูนย์ตอบปัญหาเร่งด่วนแบบศูนย์ Hot Line ทั้งระบบโทรศัพท์หรือออนไลน์รวมทั้งมีระบบเก็บข้อมูลเพื่อจัดทำเป็นระบบการตอบคำถามที่พบบ่อย (FAQ : Frequently Asked Questions) และใช้เป็นฐานข้อมูลสำหรับการออกแบบการสื่อสารและวางแผนการพัฒนา

๖. จัดกลุ่มผู้รับข้อมูลเป็นกลุ่ม (Customer Segmentation) เพื่อให้สามารถออกแบบรูปแบบการสื่อสารให้เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมายต่าง ๆ ทั้งระดับผู้บริหาร ครูผู้สอน นักเรียนช่วงวัยต่าง ๆ ผู้ปกครอง และผู้สนใจทั่วไป รวมทั้งสามารถจัดตามลักษณะการจัดการศึกษา เช่น ระดับการจัดการศึกษา ขนาดของสถานศึกษา พื้นที่และบริบทของสถานศึกษา

๗. ออกแบบรูปแบบการสื่อใหม่ สนับสนุนครู นักการศึกษาหรือนักเรียนที่มีความสนใจและมีคุณสมบัติเป็น Influencer หรือ “ผู้ทรงอิทธิพลบนโลกโซเชียล” ได้แก่ บล็อกเกอร์ ยูทูบเบอร์ อินสตราแกรมเมอร์ ที่มีความสามารถเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายต่าง ๆ มีอิทธิพลโน้มน้าวใจให้กลุ่มเป้าหมายให้มาเรียนรู้ และร่วมสร้างสื่อเพื่อประชาสัมพันธ์ในรูปแบบต่าง ๆ

๘. สร้างกระแสความสนใจในการจัดการรณรงค์ด้วยการสร้างคลิปหรือรายการโทรทัศน์ที่เป็นรายการต่อเนื่องที่ส่งผลให้เกิดความเข้าใจได้ง่ายและเห็นแนวทางที่เป็นรูปธรรม

สถานศึกษา :

สร้างการรับรู้ ความเข้าใจ ความตระหนักในความสำคัญของการมีมาตรฐานการศึกษาระดับชาติที่เป็นคุณลักษณะของผู้เรียนให้แก่ครู บุคลากร ผู้ปกครอง ชุมชน และผู้เกี่ยวข้อง โดยการประชุมชี้แจงและใช้สื่อประชาสัมพันธ์ต่าง ๆ

ประเด็นที่ ๒ การวิเคราะห์งาน/กำหนดเป้าหมาย แผนกลยุทธ์ และระบบการประกันคุณภาพ

แนวคิด : การวิเคราะห์และเชื่อมโยงมาตรฐานการศึกษาของชาติไปสู่การทำงานเดิมอย่างสอดคล้องและต่อเนื่องผ่านการกำหนดเป้าหมายที่มุ่งผลลัพธ์และนำมาพัฒนาเป็นแผนกลยุทธ์จะทำให้การทำงานมีความต่อเนื่อง เชื่อมโยงและเป็นไปได้ในการปฏิบัติจริง

แนวทางการดำเนินการ :

หน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานสนับสนุนต่าง ๆ และสถานศึกษา :

ในช่วงต้นการทำงานนั้น หน่วยงานต่าง ๆ อาจจะต้องทำงานบางอย่างต่อเนื่อง เนื่องจากต้องผ่านกระบวนการทำงานร่วมกันของผู้ที่เกี่ยวข้องหลายส่วนงานบางส่วนไม่สามารถปรับเปลี่ยนอย่างเต็มรูปแบบได้ในระยะเวลาอันสั้น ดังนั้น ในช่วงนี้การทำงานจะมีลักษณะค่อยเป็นค่อยไป เรียนรู้เพื่อปรับเปลี่ยนอย่างเต็มรูปแบบในโอกาสต่อไป โดยการดำเนินการควรมีลักษณะ ดังนี้

๑) จัดตั้งคณะทำงานศึกษามาตรฐานการศึกษาของชาติอย่างละเอียด ชัดเจน โดยเฉพาะความหมายของมาตรฐานการศึกษาของชาติที่ครบถ้วน และนำสู่การวิเคราะห์นโยบาย/ภารกิจที่หน่วยงานดำเนินการ โดยเชื่อมโยงการทำงานหรือเป็นส่วนหนึ่งของโครงสร้าง/องค์การการขับเคลื่อนงานใหม่ที่จะพัฒนาขึ้น ได้แก่ คณะกรรมการนโยบายการศึกษาแห่งชาติ

๒) ใช้ระบบการทำธรรมนูญโรงเรียน (School Charter) เพื่อสร้างการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน หรือแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาในระบบประกันคุณภาพการศึกษา รวมทั้งแผนที่นำทาง (Roadmap) ในการทำงาน รวมทั้งกำหนดบทบาทหน้าที่ของผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายอย่างเป็นระบบให้สอดคล้องกัน ให้ดำเนินการต่อเนื่องและรับประกันความเสี่ยง (Risk Management)

๓) กำหนดเป้าหมายที่มุ่งผลลัพธ์และนำมาพัฒนาเป็นแผนกลยุทธ์ โดยนำหลักการบริหารแบบ OKRs (Objectives and Key Results) มาประยุกต์ใช้ โดยมีกระบวนการที่สำคัญ ๔ ขั้นตอน คือ

(๑) มีการตั้งเป้าหมายผ่านการกำหนดวัตถุประสงค์ที่เป็นตัวชี้วัดในเชิงคุณภาพในทุกระยะขององค์กร ทั้งในระดับองค์กร ส่วนงาน และระดับบุคคล

(๒) มีการกำหนดผลลัพธ์ในแต่ละเป้าหมายในลักษณะของตัวชี้วัดในเชิงปริมาณที่สามารถระบุเป็นจำนวนได้ในช่วงระยะเวลาใดเวลาหนึ่งอย่างเป็นรูปธรรม

(๓) การลงมือปฏิบัติตามแผนการดำเนินงานที่วางเอาไว้ เพื่อให้ได้มาซึ่งผลลัพธ์ตามวัตถุประสงค์

(๔) มีการประเมินผล โดยการให้ข้อมูลป้อนกลับไปยังระดับผู้บริหารเพื่อสะท้อนศักยภาพและความเป็นไปได้ในการบรรลุผลลัพธ์ อันจะเป็นการช่วยกันวิเคราะห์ พิจารณาในการกำหนดทิศทางหรือแก้ไขในรายละเอียดของวัตถุประสงค์ เพื่อการตั้งเป้าหมายใหม่ และให้ได้มาซึ่งผลลัพธ์ในระดับที่น่าพอใจของบุคลากรในทุกระดับขององค์กรต่อไป

๔) นำข้อมูลมาจัดทำแผนการทำงาน โดยมีการดำเนินการ ๓ ลักษณะ คือ

(๑) ภารกิจที่มีความสอดคล้องในการพัฒนาผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ และมาตรฐานการศึกษาในระดับนั้นที่ดำเนินการโดยตรง ควรดำเนินการต่อเนื่องและอาจจะเพิ่มความชัดเจนเข้มข้นของกิจกรรมและการดำเนินงาน รวมทั้งจัดสรรงบประมาณสนับสนุนให้มากขึ้น

(๒) ภารกิจที่มีความสอดคล้องในการพัฒนาผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษาของชาติและมาตรฐานการศึกษาระดับนั้นค่อนข้างน้อย ควรปรับเปลี่ยนแนวทางการดำเนินการให้เหมาะสมมากขึ้น หรืองดดำเนินการ

(๓) กำหนดนโยบาย/จัดภารกิจใหม่ พัฒนาแนวทางในการพัฒนาผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ และมาตรฐานการศึกษาในระดับนั้น

(๔) จัดทำแผนการปฏิบัติงานที่ชัดเจน นำสู่การติดตามผลการดำเนินงาน และให้เป็นข้อมูลสำหรับการวางแผนการทำงานในช่วงต่อไป

ประเด็นที่ ๓ การกำกับ ติดตาม ประเมินผล และการสนับสนุน

แนวคิด : การกำกับ ติดตาม ประเมินผล ส่งผลให้การดำเนินการตามแผนเป็นไปได้ตามที่กำหนด และได้ข้อมูลสำคัญในการให้ความช่วยเหลือเพื่อการปรับเปลี่ยนการทำงานได้อย่างเหมาะสม

แนวทางการดำเนินการ :

หน่วยงานต้นสังกัด : จัดให้มีระบบการสนับสนุน และการกำกับ ติดตาม ประเมินผล ที่มีลักษณะดังนี้

๑) กำหนดหน่วยงานที่รับผิดชอบในการสนับสนุน กำกับ ติดตาม ประเมินผล ให้ชัดเจน
๒) จัดระบบ/รูปแบบการกำกับ ติดตาม ประเมินผลหลายลักษณะ ทั้งใช้ทีมงานส่วนกลาง และส่วนพื้นที่ ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและนวัตกรรมสื่อสารเพื่อให้ได้ข้อมูลสำคัญ ทั้งกระบวนการทำงาน สิ่งที่เป็นปัญหา สิ่งที่เหมาะสม และบทเรียนสำคัญ

๓) นำเสนอผลการดำเนินการที่ส่วนกลางสามารถกำกับและติดตามข้อมูลได้ และส่วนที่เป็นสถานศึกษาต่าง ๆ สามารถรายงานผลการดำเนินการของตนเองได้ โดยใช้แนวคิดแบบ C-site Report การสื่อสารเรื่องการนำมาตรฐานการศึกษาของชาติไปสู่การปฏิบัติด้วยวิธีการและการตีความแบบต่าง ๆ โดยใช้แผนที่เป็นตัวช่วยให้สามารถเลือกการเข้าถึงได้ง่ายในลักษณะ Application

๔) พัฒนาแนวทางในการเชื่อมโยงกับการทำงานปกติ เช่น ระบบการเลื่อนวิทยฐานะ

หน่วยสนับสนุน :

๑) จัดระบบให้มีการสนับสนุน กำกับ ติดตาม ประเมินผล สถานศึกษา อย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง
๒) พัฒนาผู้ทำหน้าที่กำกับ ติดตาม ประเมินผลให้มีความเข้าใจแนวคิด แนวทาง และการนำผลไปใช้ในการทำงานที่ชัดเจน โดยดำเนินการในลักษณะการเน้นบรรยากาศการทำงานที่เป็นไปเพื่อการเรียนรู้ร่วมกันและการหาทางช่วยเหลือและสนับสนุนอย่างเหมาะสม

๓) สร้างกลไกเพื่อหนุนให้เกิดการนำมาตรฐานการศึกษาไปใช้ในรูปแบบที่หลากหลาย เพื่อหนุนเสริมการทำงานของสถานศึกษาโดยใช้แนวคิด “สาธารณะศึกษา” ที่เป็นการศึกษาเรียนรู้รูปแบบหลากหลาย

๔) สร้างเครือข่ายการเรียนรู้ ให้เกิดวัฒนธรรมการทำงานร่วมกันในหลากหลายมิติทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ ดังนี้

(๑) ระดับองค์กรหรือสถานศึกษา พัฒนาให้เกิดการสร้างทีมทำงาน (Work team) และชุมชนนักปฏิบัติ (Communities of Practices) ให้นำประสบการณ์และความรู้มาแลกเปลี่ยนกัน

(๒) ระดับระหว่างสถานศึกษาในพื้นที่และข้ามเขตพื้นที่ในโลกออนไลน์ สนับสนุนให้ตั้งกลุ่มเครือข่าย (Social Network) เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผลการดำเนินการ

สถานศึกษา :

๑) จัดระบบให้มีการกำกับ ติดตาม ประเมินผล ภายในสถานศึกษาอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง

๒) ทำงานเชื่อมโยงกับระบบสนับสนุนจากภายนอกจากระดับนโยบาย เพื่อช่วยให้งานภายในสถานศึกษาเกิดประสิทธิผลมากขึ้น

๓) กำหนดบทบาทและภารกิจที่ชัดเจนให้คณะกรรมการสถานศึกษา คณะพัฒนาบริหารงานวิชาการและหลักสูตรระดับสถานศึกษาในการกำกับติดตามและสนับสนุนการดำเนินการ

๔) พัฒนาระบบการเชื่อมโยงการทำงานระหว่างครูและผู้ปกครอง (Parent and Teachers association : PTA) เพื่อช่วยสนับสนุนการทำงาน

๕) ประยุกต์ใช้แนวคิดโรงเรียนร่วมพัฒนา (Partnership school) ให้ภาครัฐเอกชนมาร่วมเรียนรู้ และหนุนเสริมการทำงาน โดยให้สามารถเป็นส่วนหนึ่งของระบบ ความรับผิดชอบต่อสังคมในองค์กร (Social Cooperate Responsible : CSR) ที่เชื่อมโยงกับมาตรการทางภาษีและภาพลักษณ์ขององค์กร

๖) ส่งเสริมให้สถาบันครูศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ในพื้นที่ทำหน้าที่เป็นหน่วยสนับสนุนทางวิชาการ (Learning Support) ที่ช่วยให้สถานศึกษาสามารถดำเนินการพัฒนาบุคลากรอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง (Continuing Professional Development)

ประเด็นที่ ๔ การสร้างระบบประกันคุณภาพภายในและภายนอก

แนวคิด : การมีระบบประกันคุณภาพที่มีความสอดคล้องกันระหว่างการประเมินคุณภาพภายนอกกับการประกันคุณภาพภายใน จะช่วยพัฒนาการศึกษา และช่วยลดภาระงาน ด้านเอกสารที่ซ้ำซ้อนและมีปริมาณมาก

แนวทางการดำเนินการ :

หน่วยงานต้นสังกัด :

ประสานงานกับหน่วยงานที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการประกันคุณภาพ และสร้างความสอดคล้องระหว่างหน่วยประเมินคุณภาพภายนอกกับการประเมินคุณภาพภายใน โดยการพัฒนาหลักเกณฑ์การประเมินที่เป็นเกณฑ์เดียวกัน ซึ่งอาจใช้รูปแบบการประเมินคุณภาพสถานศึกษาในรูปแบบ “STAR Standard” หรือ “STAR Model” ซึ่งมุ่งเน้นผลลัพธ์ที่สะท้อนคุณสมบัติของคนไทยที่พึงประสงค์เป็นสำคัญ ภายใต้มาตรฐาน ๔ ด้าน คือ ด้านคุณภาพของผู้เรียน (Student : S) ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

(Teaching : T) ด้านกระบวนการบริหารและการจัดการ (Administration : A) และด้านผลลัพธ์ที่มีประสิทธิผล (Result Based : R) หน่วยกำกับติดตามและหน่วยสนับสนุน

- ๑) ประสานความร่วมมือกันในการพัฒนาหลักเกณฑ์การประเมินที่เป็นเกณฑ์เดียวกัน
- ๒) เสนอทางเลือกเกี่ยวกับรูปแบบการประเมินคุณภาพที่หลากหลาย ให้สามารถเข้าถึงและเลือกใช้ได้ตามบริบทของสถานศึกษา
- ๓) พัฒนาระบบที่เอื้อให้สถานศึกษาสามารถทบทวนตนเองอย่างต่อเนื่อง และให้ข้อมูลสำคัญในการพัฒนาต่อยอด ได้แก่ Benchmarking คือ กระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และประสบการณ์การทำงานที่เป็นเลิศ (Best Practices) โดยใช้แนวคิดที่ไม่มีสถานศึกษาแห่งใดที่เชี่ยวชาญได้ทุกอย่าง แต่มีสถานศึกษาที่เชี่ยวชาญในบางประเด็น

สถานศึกษา :

- ๑) ศึกษาและทำความเข้าใจหลักเกณฑ์การประเมินคุณภาพการศึกษาและดำเนินงานให้สอดคล้องกับการพัฒนาผู้เรียน
- ๒) ปรับแนวคิดการประเมินเพื่อการตัดสินตามมาตรฐาน (Evaluate) เป็นแนวคิดการทบทวน (Review) การทำงาน เกณฑ์ความสำเร็จ และแนวทางการพัฒนาเพื่อยกระดับมาตรฐานคุณภาพอย่างต่อเนื่อง
- ๓) ปรับใช้ในระบบนิเวศภายในของสถานศึกษาทั้งการกำหนดเป้าหมาย แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการรายงานผล

ประเด็นที่ ๕ การจัดหน่วยนำร่องและการจัดตั้งหน่วยงานทำหน้าที่ประสานงานและถอดบทเรียน

แนวคิด : การสร้างรูปธรรมในการนำมาตรฐานการศึกษาของชาติสู่การปฏิบัติและการจัดพื้นที่การเรียนรู้เป็นภารกิจสำคัญ โดยมีหน่วยงานที่ทำหน้าที่ในการประสานงานและถอดบทเรียนการนำมาตรฐานการศึกษาของชาติสู่การปฏิบัติอย่างเป็นระบบ ทำให้ได้ข้อมูลที่ชัดเจนและใช้ในการพัฒนางานในโอกาสต่อไป

แนวทางการดำเนินการ :

หน่วยงานต้นสังกัด :

- ๑) จัดให้มีทีมงาน/หน่วยงานทำงานในลักษณะการประสานงาน สนับสนุนการทำงานในภาพรวม รวมทั้งติดตามผล ถอดบทเรียน เพื่อการนำองค์ความรู้มาใช้ในการทำงานในช่วงต่อไป โดยทีมงานครอบคลุมทั้งผู้เชี่ยวชาญและผู้ปฏิบัติงานในลักษณะต่าง ๆ จากทุกภาคส่วนโดยเฉพาะบุคลากรจากสถาบันอุดมศึกษา และองค์กร/ภาคส่วนอื่น ๆ
- ๒) จัดให้มีการนำร่องการทำงานในประเด็นต่อไปนี้ ๑) การบริหารจัดการเพื่อขับเคลื่อนระบบกลไกต่าง ๆ สู่การพัฒนาผู้เรียน และ ๒) การพัฒนาหลักสูตรการสอนที่นำไปสู่การพัฒนามาตรฐานการศึกษาของชาติ และการวัดและประเมินผล

๓) การจัดระบบประเมินคุณภาพของหน่วยงานโดยอาจจะดำเนินการในลักษณะ ดังนี้

- ดำเนินการนำร่องเต็มรูปแบบ โดยใช้มาตรฐานการศึกษาของชาติสู่การปฏิบัติ
อย่างเชื่อมโยงเต็มรูปแบบในทุกระดับ

- ดำเนินการนำร่องในลักษณะการปรับในส่วนการจัดการเรียนการสอน การวัดประเมินผล
และระบบบริหารวิชาการที่ส่งผลกระทบต่อการพัฒนาผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ และมาตรฐาน
การศึกษาในระดับ ซึ่งอาจจะไม่สอดคล้องกับหลักสูตรเดิมที่กำหนดไว้โดยเน้นการเรียนรู้ฐานสมรรถนะเชิงรุก

- นำร่องในส่วนระบบกลไกการประเมินคุณภาพการศึกษาที่เป็นไปเพื่อการประเมินผู้เรียน
ตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนด

ประเด็นที่ ๒ การเตรียมพร้อมบุคลากร

แนวคิด : บุคลากรที่มีความตระหนัก ความเข้าใจ และมีคุณลักษณะสำคัญจะทำให้มี
ความพร้อมในการทำงานได้อย่างต่อเนื่องเกิดผลตามเป้าหมาย

แนวทางการดำเนินการ :

หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษา :

ในการพัฒนาผู้เรียนให้เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดในมาตรฐานการศึกษาของชาติ และ
มาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานนั้น การเตรียมพร้อมบุคลากรทุกระดับให้ทำงานอย่างต่อเนื่อง
สอดคล้องกัน สามารถเชื่อมโยงสู่ความก้าวหน้าในการปฏิบัติงานเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่ง โดยอาจจะดำเนินการ
ดังนี้

๑) วิเคราะห์ภาระงานที่จะดำเนินการ และจัดทำรายละเอียดสมรรถนะของบุคลากรแต่ละกลุ่ม
โดยเฉพาะ ๔ กลุ่มสำคัญ คือ ๑) บุคลากรสนับสนุนทางวิชาการ/ศึกษานิเทศก์/นักวิชาการ ๒) ผู้บริหาร
การศึกษา (ผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษา) ๓) ผู้บริหารสถานศึกษา และ ๔) ผู้สอน

๒) ประเมิน ตรวจสอบระดับสมรรถนะของบุคลากร และจัดทำแผนการพัฒนาดำเนินการ ๒ ลักษณะ
คือ ๑) การพัฒนาผ่านการเรียนรู้ ฝึกอบรมต่าง ๆ ตามความต้องการ และ ๒) การเรียนรู้จากการปฏิบัติงานจริง
ร่วมกับบุคลากรกลุ่มอื่น และนำข้อมูลสู่การพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

๓) พัฒนาบุคลากรอย่างเข้มข้นต่อเนื่อง โดยเฉพาะผู้สอนซึ่งเป็นผู้ที่มีหน้าที่ปฏิบัติการในการพัฒนา
ผู้เรียนโดยตรงต้องเน้น ๑) การเรียนรู้เชิงปฏิบัติการ ๒) การเชื่อมโยงสู่การทำงานของตนเองและการเรียนรู้
ร่วมกัน ๓) การจัดให้มีพี่เลี้ยงที่พร้อมเรียนรู้ไปด้วยกัน ให้การดูแล ช่วยเหลืออย่างต่อเนื่อง โดยเน้นการเรียนรู้
บนฐานการทำงานพัฒนาผู้เรียนจากบริบทห้องเรียนจริง

๔) สร้างพื้นที่ในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันและพัฒนาความก้าวหน้าทางวิชาชีพ

(๑) สร้างเงื่อนไขและวัฒนธรรมเพื่อกระตุ้นให้ครูเกิดการทำงานร่วมกันอย่างมืออาชีพ
การสังเกต การให้ข้อมูลป้อนกลับ และการให้คำปรึกษาระหว่างครู

(๒) ให้คุณค่าครูที่มีความเชี่ยวชาญด้านการสอนและมีการสอนที่ดีเยี่ยมและใช้ประโยชน์
จากการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพในการพัฒนาครูระหว่างทำงานด้านการสอน

(๓) พัฒนาช่องทางการเรียนรู้สำหรับครูผ่านออนไลน์

๕) พัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาให้มีลักษณะเป็นผู้บริหารเชิงวิชาการ ที่มีความตระหนักในความสำคัญของการเรียนรู้ สร้างนวัตกรรม และเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง เพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีมีความสามารถในการทำงานเชิงวิชาการ ตระหนักในการพัฒนาผู้เรียนให้มีลักษณะมาตรฐานการศึกษาของชาติ และมาตรฐานการศึกษาในระดับนั้น ๆ ทั้ง ๑) คุณลักษณะ ๓ ด้าน ๒) ค่านิยมร่วม และ ๓) คุณธรรม และตระหนักในการร่วมเรียนรู้ และสร้างระบบกลไกแรงจูงใจ อีกทั้งการจัดระบบการบริหารจัดการที่สนับสนุนผู้สอนให้ปฏิบัติงานพัฒนาผู้เรียนอย่างเกิดผล

๒. การจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะเชิงรุกโดยใช้หลักสูตรเดิมและการวัดและประเมินผล

ประเด็นที่ ๑ การจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะเชิงรุกโดยใช้หลักสูตรเดิม

แนวคิด : การจัดการเรียนรู้เป็นกระบวนการสำคัญในการพัฒนาผู้เรียน โดยเน้นการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะเชิงรุก

แนวทางการดำเนินการ :

หน่วยงานต้นสังกัด :

๑) สร้างความเข้าใจแนวคิดการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะเชิงรุก

๒) ให้การสนับสนุน ชี้แนะ และช่วยเหลือสถานศึกษาในการดำเนินงานสถานศึกษา กำหนดนโยบาย และแนวทางที่ชัดเจนในการปรับเปลี่ยนการจัดการเรียนการสอนเพื่อการพัฒนาผู้เรียน ตามมาตรฐานการศึกษา ซึ่งอาจจะมีสาระ/แนวทางบางส่วนที่ไม่สอดคล้องกับหลักสูตรเดิมที่กำหนดไว้ โดยเน้นการเรียนรู้ฐานสมรรถนะเชิงรุกที่มีการจัดทำรายละเอียดที่ชัดเจนเกี่ยวกับการพัฒนาสมรรถนะผู้เรียน ทั้งการระบุว่าผู้เรียนจะทำอะไรได้ในเงื่อนไขใดและกำหนดเกณฑ์/ระดับคุณภาพ และนำมาใช้เป็นแนวทางในการออกแบบการสอนที่มีลักษณะดังนี้

- มีการวิเคราะห์สิ่งที่ผู้เรียนจำเป็นต้องรู้อะไร ในการสร้างสมรรถนะนั้น ๆ ที่มีการบูรณาการความรู้ข้ามศาสตร์และลดสาระการเรียนรู้ที่ไม่จำเป็น ผู้เรียนได้รับความรู้และฝึกใช้ความรู้ในการทำงาน รวมทั้งพัฒนาคุณลักษณะที่ควรจะต้องมีในการทำสิ่งนั้น ให้ประสบผลสำเร็จได้ในระดับที่กำหนด

- มุ่งเน้นการพัฒนาสมรรถนะโดยการให้ผู้เรียนมีโอกาใช้ความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะในสถานการณ์ต่าง ๆ ที่เชื่อมโยงกับชีวิตประจำวัน

- เน้นการนำตนเองในการเรียนรู้ การเรียนรู้ตามความสามารถของผู้เรียน

- เน้นการเรียนรู้แบบรู้จริง (Mastery Learning) คือผู้เรียนต้องสามารถแสดงพฤติกรรมกรรมการเรียนรู้ได้ตามเกณฑ์จึงจะผ่านไปเรียนรู้ในขั้นที่สูงขึ้นต่อไป

- เน้นการจัดประสบการณ์/สถานการณ์ที่หลากหลายให้ผู้เรียนได้ฝึกนำความรู้ทักษะ และคุณลักษณะที่ได้เรียนรู้ไปใช้จนเกิดสมรรถนะที่ต้องการ

- เน้นให้ผู้เรียนรับผิดชอบการเรียนรู้ของตน โดยสามารถใช้เวลาในการเรียนรู้แตกต่างกัน สามารถไปได้เร็วหรือช้า (Self-Pacing) ตามความถนัดและความสามารถ

ประเด็นที่ ๒ การวัดและประเมินผล

แนวคิด : การวัดและประเมินผลที่เหมาะสมเป็นไปเพื่อการพัฒนาผู้เรียนอย่างแท้จริง โดยไม่เน้นการจัดลำดับ การแข่งขันและการเปรียบเทียบ

แนวทางการดำเนินการ :

๑) หน่วยงานต้นสังกัดกำหนดนโยบายการปรับเปลี่ยนแนวคิด แนวทาง ระบบ กลไกการวัดและประเมินผล

๒) สถานศึกษาดำเนินการปรับเปลี่ยนแนวคิด ระบบ แนวทางการวัดและประเมินผลที่เป็นไปเพื่อการพัฒนาผู้เรียน และโดยไม่เน้นการจัดลำดับ การแข่งขันและการเปรียบเทียบมีความสำคัญอย่างยิ่ง โดยมีจุดเน้น ดังนี้

(๑) เน้นการวัดและประเมินผลตามความพร้อมของผู้เรียน เน้นการวัดสมรรถนะหรือพฤติกรรมที่แสดงถึงความสามารถที่เป็นองค์รวม

(๒) ปรับระบบการรายงานผลการเรียนที่ระบุสิ่งที่ทำได้ไม่ใช่เพียงการบอกค่าคะแนนเฉลี่ยโดยรวม

(๓) ใช้ผลการเรียนเพื่อการส่งต่อสู่การศึกษาในชั้นเรียนที่สูงขึ้น ตามความถนัดและความต้องการ โดยอาจจะไม่ต้องมีการสอบแข่งขันเข้าเรียนในระดับสูงขึ้น

ช่วงที่ ๒ ช่วงทบทวนมาตรฐานการศึกษาของชาติและจัดระบบงานสาระเกี่ยวกับการนำมาตรฐานการศึกษาของชาติสู่การปฏิบัติระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ในช่วงที่ ๒ ช่วงทบทวนมาตรฐานการศึกษาของชาติและจัดระบบงาน

๑. การทบทวนมาตรฐานการศึกษา

ประเด็น : การทบทวนมาตรฐานการศึกษา

แนวคิด : การทบทวนมาตรฐานการศึกษาเป็นระยะโดยใช้ข้อมูลจากการปฏิบัติงานจะทำให้มีมาตรฐานการศึกษาที่เหมาะสมในการทำงาน

แนวทางการดำเนินการ :

หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษา :

จัดตั้งคณะทำงาน ทบทวนมาตรฐานการศึกษาและมาตรฐานระดับสถานศึกษา ให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาระดับชาติ โดยเพิ่มเติมลักษณะสำคัญตามบริบท สิ่งแวดล้อม จุดเน้น ลักษณะผู้เรียน และพัฒนาการตามช่วงวัย

๒. การบริหารจัดการเพื่อขับเคลื่อนงาน

ประเด็นที่ ๑ การประชาสัมพันธ์เชิงรุก

แนวคิด : การสร้างความตระหนัก ความเข้าใจที่ชัดเจนและรูปธรรมในการทำงานจะทำให้สามารถปฏิบัติงานในการนำมาตรฐานการศึกษาสู่การปฏิบัติได้อย่างชัดเจน

แนวทางการดำเนินการ :

หน่วยงานต้นสังกัด และสถานศึกษา :

การดำเนินการมีจุดเน้นเช่นเดียวกับช่วงแรกเพียงแต่ในช่วงนี้ มีการปรับเปลี่ยนเนื้อหาสาระและจุดเน้น เป็นการนำเสนอข้อมูลที่เป็นบทเรียนที่เป็นรูปธรรมจากพื้นที่นำร่องในแง่มุมต่าง ๆ

ประเด็นที่ ๒ การพัฒนาบุคลากร

แนวคิด : การพัฒนาบุคลากรควรดำเนินการอย่างเข้มข้นต่อเนื่อง โดยเฉพาะผู้สอนซึ่งเป็นผู้ที่มีหน้าที่ปฏิบัติการในการพัฒนาผู้เรียนโดยตรง บุคลากรที่มีความเข้าใจ และเห็นแนวทางการทำงานพัฒนาผู้เรียนที่ชัดเจนเป็นรูปธรรม จากการเรียนรู้ร่วมกันบนฐานการทำงานพัฒนาผู้เรียนจากบริบทห้องเรียนจริง ย่อมปฏิบัติงานได้ตามเป้าหมาย

แนวทางการดำเนินการ :

หน่วยงานต้นสังกัด และสถานศึกษา :

พัฒนาบุคลากรอย่างเข้มข้นต่อเนื่อง โดยมีแนวทางดังนี้

- ๑) ทบทวนสมรรถนะของบุคลากรสู่การประเมินตนเอง และการวางแผนการพัฒนาตนเอง
- ๒) จัดระบบกลไกการพัฒนาผู้สอนในหลายลักษณะ ๑) การเรียนรู้เชิงปฏิบัติการ ๒) การเชื่อมโยงการทำงานสู่ความก้าวหน้าในการทำงาน ๓) การเรียนรู้ร่วมกัน และ ๔) การจัดพี่เลี้ยงที่พร้อมเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง โดยเน้นการเรียนรู้บนฐานการทำงานพัฒนาผู้เรียนจากบริบทห้องเรียนจริง
- ๓) พัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาให้เป็นผู้บริหารเชิงวิชาการ ที่มีความตระหนักในความสำคัญของการพัฒนางานวิชาการ ตระหนักในการพัฒนาผู้เรียน และตระหนักในการร่วมเรียนรู้และสร้างระบบ กลไก แรงจูงใจ อีกทั้งการจัดระบบการบริหารจัดการที่สนับสนุนผู้สอนให้ปฏิบัติงานพัฒนาผู้เรียนอย่างเกิดผล

ประเด็นที่ ๓ การกำกับ ติดตาม ประเมินผล

แนวคิด : การกำกับ ติดตาม ประเมินผลเป็นไปเพื่อการได้รับข้อมูลจากการปฏิบัติงานและใช้ข้อมูลในการวางแผนช่วยเหลือสนับสนุนอย่างเหมาะสม ตรงประเด็นสู่เป้าหมายที่กำหนด

แนวทางการดำเนินการ :

หน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานสนับสนุน :

๑. ดำเนินการ กำกับ ติดตาม การทำงานนำมาตรฐานสู่การปฏิบัติที่เต็มรูปแบบมากขึ้น มีความเป็นกัลยาณมิตร และมีจุดเน้นที่ผลการพัฒนาผู้เรียน
๒. จัดหน่วยปฏิบัติงานกำกับ ติดตาม ประเมินผลและการสนับสนุนในระดับพื้นที่เพื่อให้เกิดความคล่องตัวในการปฏิบัติงานมากขึ้น โดยเน้นการเชื่อมโยงปฏิบัติการด้วยเครือข่ายเทคโนโลยีและการจัดทำฐานข้อมูลการปฏิบัติงาน เพื่อการปรับปรุงนโยบายให้เหมาะสมทันทั่วทั้งที่มีระบบการทำงานอย่างชัดเจน

๓. นำข้อมูลมาจัดระบบฐานข้อมูล (Big Data) เพื่อใช้พิจารณาปรับปรุง พัฒนางานหรือตัดสินใจอย่างเหมาะสมและมีหลักฐาน (Evidence) ตรวจสอบได้

ประเด็นที่ ๔ การพัฒนาระบบการประเมินคุณภาพการศึกษา

แนวคิด : การประเมินคุณภาพการศึกษาที่เหมาะสมจะสะท้อนผลการดำเนินงานพัฒนาผู้เรียนที่ชัดเจน ซึ่งเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาการทำงานของหน่วยงานอย่างชัดเจน

แนวทางการดำเนินการ :

หน่วยงานต้นสังกัด และสถานศึกษา :

จัดระบบการประเมินผลการศึกษา ทั้งประเมินการศึกษาภายใน และประเมินการศึกษาภายนอกโดยมีลักษณะ ดังนี้

๑. การประเมินการศึกษาภายในโดยสถานศึกษาประเมินตนเองปีละ ๑ ครั้ง โดยรายงานผลการพัฒนาผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษาในแต่ละระดับการศึกษา และประเมินผลการพัฒนาลักษณะผู้เรียนที่สถาบันกำหนดเพิ่มเติม และรายงานแนวทางในการพัฒนางานในโอกาสต่อไป เพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาก้าวต่อไป

๒. การประเมินการศึกษาภายนอก โดยสถานศึกษาที่ดำเนินการได้ดี จัดการตนเองได้ สามารถรับการประเมิน ๔-๕ ปีต่อครั้ง ส่วนสถานศึกษาที่ยังต้องรับการช่วยเหลือสามารถรับการประเมินถี่ขึ้นตามความต้องการจำเป็น โดยสถานศึกษาเลือกระบบ/หน่วยงาน และผู้ประเมินได้เอง สำหรับผู้ประเมินส่วนหนึ่งต้องเป็นผู้ที่มาจากองค์กรวิชาชีพ หรือผู้เชี่ยวชาญในศาสตร์นั้น และมีระบบการพัฒนาผู้ประเมินอย่างต่อเนื่อง

๓. การพัฒนา/ปรับปรุงหลักสูตร การจัดการเรียนการสอนและการวัดประเมินผล

ประเด็นที่ ๑ การพัฒนาหลักสูตร

แนวคิด : หลักสูตรที่ดีต้องมีความสอดคล้องและเหมาะสมกับบริบทสังคม การปรับหลักสูตรให้เชื่อมโยงสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาใหม่เป็นปัจจัยสำคัญให้การพัฒนาผู้เรียนมีความต่อเนื่องเชื่อมโยง และผู้เรียนมีลักษณะตามมาตรฐานการศึกษา

แนวทางการดำเนินการ :

หน่วยงานพัฒนาหลักสูตรระดับชาติ :

หลังจากปรับมาตรฐานการศึกษาของชาติ และมาตรฐานการศึกษาแต่ละระดับแล้วนำข้อมูลมาใช้ในการพัฒนาหลักสูตรใหม่ ร่วมกับข้อมูลบริบทต่าง ๆ ตลอดจนปรับกฎ ระเบียบและเกณฑ์ต่าง ๆ ให้สอดคล้องกัน โดยเน้น

๑) ปรับหลักสูตรใหม่ให้เป็นหลักสูตรฐานสมรรถนะ (Competency Based Curriculum) ที่มีลักษณะดังนี้ ๑) ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (Learner Centric) โดยคำนึงถึงความสนใจ ความถนัด ความพร้อม ความสามารถ ปัญหาและความต้องการของผู้เรียน รวมทั้งความเหมาะสมกับบริบท วิถีชีวิต ภูมิสังคม ชาติพันธุ์ และวัฒนธรรม ๒) เชื่อมโยงกับชีวิตจริง (Real Life) ของผู้เรียน โดยมุ่งพัฒนาความสามารถ

ในการนำความรู้ ทักษะ เจตคติและคุณลักษณะต่าง ๆ ที่ได้เรียนรู้ ไปใช้ให้เป็นประโยชน์ในชีวิตจริง มิได้มุ่งเรื่องความรู้หรือเนื้อหาวิชาที่อาจมีการเปลี่ยนแปลงได้ตามกาลเวลา ๓) ยึดสมรรถนะที่จำเป็นต่อการใช้ชีวิตเป็นหลักในการจัดการศึกษา โดยมีการกำหนดเกณฑ์ความสามารถที่ต้องการให้ผู้เรียนปฏิบัติได้ในแต่ละระดับการศึกษา ๔) กำหนดระดับความสามารถให้มีความต่อเนื่องกัน โดยใช้ความสามารถที่มีในแต่ละระดับเป็นฐานสำหรับเพิ่มพูนความสามารถในระดับต่อไป ๕) เป็นหลักสูตรฐานปฏิบัติ/ทักษะ (Action/Skill-Oriented) ไม่ใช่หลักสูตรฐานความรู้ (Knowledge-Oriented) ๖) เป็นหลักสูตรที่มุ่งสู่การทำได้ (Able to do) ไม่ใช่หลักสูตรที่มุ่งสู่การรู้ (Able to Know) ๗) เป็นหลักสูตรที่ให้ความสำคัญกับพฤติกรรม การกระทำการปฏิบัติของผู้เรียน มิใช่เพียงการมีความรู้เท่านั้น แต่ต้องสามารถประยุกต์ใช้ความรู้ ทักษะเจตคติ และคุณลักษณะต่าง ๆ ในการปฏิบัติตนและปฏิบัติงานต่าง ๆ ได้ ๘) เป็นหลักสูตรบูรณาการที่ส่งเสริมการใช้ความรู้ข้ามศาสตร์ (Multidisciplinary) ก่อให้เกิดการเรียนรู้แบบองค์รวม (Holistic) ๙) เป็นหลักสูตรที่ยืดหยุ่น สามารถปรับเปลี่ยนสมรรถนะได้ ตามความต้องการของผู้เรียน ครู สังคมและโลก ๑๐) ใช้สมรรถนะเป็นผลลัพธ์การเรียนรู้ ที่นำสู่การกำหนดจุดประสงค์ โดยอาศัยความรู้ ทักษะ เจตคติ เป็นปัจจัยในการเสริมสร้างสมรรถนะ กำหนดสมรรถนะที่ผู้เรียนพึงปฏิบัติได้เป็นเป้าหมาย แล้วจึงกำหนดเนื้อหา ความรู้ และคุณลักษณะที่จะช่วยให้สมรรถนะนั้นเกิดขึ้น

๒) เน้นจัดหลักสูตรที่หลากหลายยืดหยุ่น ทั้งหลักสูตรระยะยาวและระยะสั้นที่ผู้เรียนสามารถนำไปใช้ได้ทันทีและสามารถกลับมาเรียนต่อยอดที่สถาบันหรือทางออนไลน์

ประเด็นที่ ๒ การจัดการเรียนการสอน

แนวคิด : การจัดการเรียนการสอนเป็นกระบวนการสำคัญในการพัฒนาผู้เรียนจึงต้องมุ่งเน้นให้ได้เรียนรู้จากการคิดปฏิบัติ และใช้ความรู้ได้จริงในชีวิต และการแก้ปัญหาเชื่อมโยงกับชีวิตประจำวัน

แนวทางการดำเนินการ :

สถานศึกษา :

สร้างความตระหนัก และจัดระบบการส่งเสริม สนับสนุน ช่วยเหลือให้ครูได้มีความรู้ ความตระหนัก และมีทักษะในการจัดการเรียนการสอนที่มีลักษณะการจัดการเรียนการสอนมุ่งเน้นการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะเชิงรุก (Competency Based Learning) โดยเรียนรู้จากการคิดปฏิบัติ และใช้ความรู้ได้จริงในชีวิต และการแก้ปัญหาเชื่อมโยงกับชีวิตประจำวัน เน้นการบูรณาการข้ามศาสตร์ เน้นการนำตนเองในการเรียนรู้ การเรียนรู้ตามความสามารถของผู้เรียน เน้นการเรียนรู้แบบรู้จริง (Mastery Learning) คือ ผู้เรียนต้องสามารถแสดงพฤติกรรมการเรียนรู้ได้ตามเกณฑ์จึงจะผ่านไปเรียนรู้ในขั้นที่สูงขึ้น เรียนรู้ด้วยตนเอง สอนกันเอง เรียนรู้จากผู้เชี่ยวชาญ เรียนรู้จากตัวอย่างที่เห็น เรียนรู้จากการทำงาน เรียนรู้จากการพบปะพูดคุย เรียนรู้ร่วมกับผู้อื่น เรียนรู้จากการลองผิดลองถูก และเรียนรู้จากเทคโนโลยี จัดการเรียนรู้อิงลักษณะการผสมผสาน (Blended Learning) คือ เรียนรู้ทางออนไลน์ และเรียนรู้แบบพบกันในห้องเรียน (Face to Face) เพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันตามความถนัด และความสนใจของผู้เรียน นำโปรแกรมทันสมัยที่ทำให้

เรียนรู้เนื้อหาสาระต่างๆ เช่น MOOC Skill Lane Google ร่วมกับการที่ครูได้ชี้แนะ อำนวยความสะดวกและ การจัดประสบการณ์ให้ผู้เรียนใช้ความรู้มากขึ้น

ประเด็นที่ ๓ การวัดประเมินผล

แนวคิด : การวัดและประเมินผลเป็นไปในลักษณะเพื่อการเรียนรู้ และช่วยเหลือผู้เรียน เน้นการส่งเสริมให้ผู้เรียนประเมินตนเองและนำตัวเองในการพัฒนาให้ก้าวหน้าในการเรียนไม่ใช่ผลการวัด ในการเปรียบเทียบ แต่เพื่อส่งต่อให้มีการพัฒนาที่เหมาะสมกับระดับการเรียนรู้

แนวทางการดำเนินการ :

สถานศึกษา :

สร้างความตระหนัก และจัดระบบการวัดและประเมินผลที่มุ่งเน้นการวัดและประเมินผล ที่เป็นการวัดฐานสมรรถนะ (Competency Based Assessment) เป็นไปในลักษณะประเมินเพื่อการเรียนรู้ และช่วยเหลือผู้เรียน เน้นการส่งเสริมให้ผู้เรียนประเมินตนเองและนำตัวเองในการพัฒนาให้ก้าวหน้าในการ เรียน ไม่ใช่ผลการวัดในการเปรียบเทียบ แต่เพื่อส่งต่อให้มีการพัฒนาที่เหมาะสมกับระดับการเรียนรู้ ลักษณะ สำคัญ มีดังนี้

๑) ถือว่าการประเมินผลการเรียนรู้เป็นกิจกรรมที่เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนการสอน ตามปกติ มีลักษณะเป็นการประเมินแบบ Formative Assessment ที่มีการเก็บข้อมูลการเรียนรู้ของผู้เรียน เพื่อให้ความช่วยเหลือตามปัญหาและความต้องการของผู้เรียนแต่ละคน

๒) ใช้ประเมินตามสภาพจริง (Authentic Assessment) จากสิ่งที่ผู้เรียนได้ปฏิบัติจริงและความก้าวหน้าในการปฏิบัติงาน เช่น การประเมินจากการปฏิบัติ (Performance assessment) หรือการ ประเมินโดยใช้แฟ้มสะสมผลงาน (Portfolio Assessment) รวมถึงการประเมินตนเอง (Student Self - assessment) และการประเมินโดยเพื่อน (Peer Assessment)

๓) ประเมินผลการเรียน โดยให้ผู้เรียนแสดงสมรรถนะหรือพฤติกรรมที่ชี้ให้เห็นถึงความสามารถในการ ประยุกต์ใช้ความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะต่าง ๆ ในบริบทหรือสถานการณ์ใหม่ ๆ ก่อนที่จะก้าวสู่การเรียนรู้ ขั้นต่อไปหากยังไม่ผ่านการทดสอบว่า เกิดสมรรถนะที่ต้องการ ผู้สอนต้องออกแบบการเรียนรู้และสอน ซ่อมเสริม (Remedial Teaching) ให้ตอบสนองต่อปัญหาและความต้องการของผู้เรียน

๔) ใช้สถานการณ์เป็นฐาน เพื่อให้บริบทการวัดและประเมินเป็นสภาพจริงมากขึ้น สามารถประเมินได้ หลายประเด็นในสถานการณ์เดียวกัน

๕) ผู้เรียนจะได้รับการประเมินเมื่อพร้อม และเป็นการประเมินความก้าวหน้าตามอัตราของตนเอง ด้วยเครื่องมือวัดที่เข้าถึงความเชี่ยวชาญของผู้เรียน การประเมินจะเป็นไปตามลำดับขั้นที่กำหนด หากไม่ผ่าน จะต้องได้รับการซ่อมเสริมจนกระทั่งผ่านจึงจะก้าวไปสู่ลำดับขั้นต่อไป

๖) การรายงานผล เป็นการให้ข้อมูลพัฒนาการและความสามารถของผู้เรียนตาม ลำดับขั้นที่ผู้เรียน ทำได้ตามเกณฑ์ที่กำหนดและเชื่อมโยงสู่การเข้าสู่การทำงาน/การประกอบอาชีพ และการเรียนต่อในระดับสูงขึ้น

ประเด็นที่ ๔ การจัดสื่อ แหล่งเรียนรู้ เครือข่ายการเรียนรู้ และงบประมาณสนับสนุนการเรียนรู้

แนวคิด : การจัดสื่อ แหล่งเรียนรู้ เครือข่ายการเรียนรู้ และงบประมาณสนับสนุนการเรียนรู้ เป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการเรียนรู้ในโลกยุคใหม่และการพัฒนาผู้เรียนตามมาตรฐาน/คุณลักษณะที่กำหนด

แนวทางการดำเนินการ :

หน่วยงานต้นสังกัด และสถานศึกษา :

๑) ควรตระหนักในความสำคัญของการจัดสื่อ แหล่งเรียนรู้ และเครือข่ายการเรียนรู้ในการเรียนรู้ในโลกยุคใหม่ โดยต้องจัดสิ่งต่าง ๆ สนับสนุน ดังนี้

(๑) ใช้สื่อเทคโนโลยีแทนการบอกความรู้ของครู

(๒) จัดแหล่งเรียนรู้ ซึ่งครอบคลุมทั้งสถานที่จริงในการเรียนรู้ สาระต่าง ๆ อีกทั้งแหล่งเรียนรู้ที่จะให้ผู้เรียนนำความรู้ ทักษะ และเจตคติไปประยุกต์ใช้จริง

(๓) สร้างเครือข่ายการเรียนรู้ ซึ่งครอบคลุมทั้งเครือข่ายการเรียนรู้ภายใน และเครือข่ายการเรียนรู้จากต่างประเทศ ทั้งเครือข่ายที่เป็นผู้เชี่ยวชาญและผู้รู้ในศาสตร์/สาขานั้น ๆ สำหรับการสนับสนุนการทำงานของโรงเรียนในด้านต่าง ๆ

(๔) จัดงบประมาณสนับสนุนการเรียนรู้ทั้งงบประมาณสนับสนุนการเรียนรู้ของผู้บริหาร ผู้สอน ผู้เรียน รวมทั้งผู้ปกครองที่ร่วมเป็นส่วนหนึ่งในการพัฒนาการศึกษาด้วย ซึ่งอาจจะต้องวางระบบการจัดสรรงบประมาณแนวใหม่ที่มีความเหมาะสมกับสภาพการพัฒนาบริบทพื้นที่และปัญหาที่เกิดขึ้น

แนวทางการนำมาตรฐานการศึกษาของชาติสู่การปฏิบัติ : การอาชีวศึกษา

ช่วงที่ ๑ ช่วงเชื่อมต่อและหาแนวทางที่เหมาะสม

สาระเกี่ยวกับการนำมาตรฐานการศึกษาของชาติสู่การปฏิบัติของการอาชีวศึกษาในช่วงที่ ๑ ที่เป็นช่วงเชื่อมต่อและหาแนวทางที่เหมาะสม มีรายละเอียด ดังนี้

๑. การบริหารจัดการเพื่อการขับเคลื่อนงาน

ประเด็นที่ ๑ การประชาสัมพันธ์สร้างความเข้าใจ

แนวคิด : การสื่อสาร สร้างความชัดเจนแก่ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายส่งผลให้เกิดความตระหนัก ความเข้าใจ และเห็นแนวทางในการขับเคลื่อนงานต่อไป

แนวทางการดำเนินการ :

หน่วยงานต้นสังกัด :

๑) ผู้บริหารระดับนโยบายให้ความสำคัญในการนำมาตรฐานการศึกษาสู่การปฏิบัติ

๒) วิเคราะห์ให้เห็นความเชื่อมโยงของมาตรฐานการศึกษาชาติ มาตรฐานการอาชีวศึกษาและการทำงาน

๓) จัดทำสรุปสาระเกี่ยวกับประเด็น รายละเอียด และคำสำคัญเพื่ออธิบายมาตรฐานการอาชีวศึกษา

๔) จัดทำรายการกลุ่มเป้าหมาย เพื่อให้การประชาสัมพันธ์ครอบคลุมทั่วถึง

๕) ออกแบบและจัดทำสื่อเพื่อสร้างความเข้าใจ ทั้งในเชิงเนื้อหาและเทคนิควิธีการ

๖) ชี้แจง สื่อสาร ประชาสัมพันธ์ สร้างการรับรู้สู่สถานศึกษาในแต่ละภูมิภาค และเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ผ่านช่องทางหลากหลายให้เข้าถึงกลุ่มเป้าหมายทุกกลุ่มให้พร้อมขับเคลื่อนการทำงาน

หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษา :

๑) พัฒนาระบบการสื่อสาร สร้างความเข้าใจในองค์กรให้มีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผลมากขึ้น

๒) กำหนดแผนในการดำเนินงานเป็นช่วง ๆ แต่ละระยะอย่างชัดเจน และมีการติดตามผลอย่างต่อเนื่องเพื่อปรับเปลี่ยนให้เหมาะสม

ประเด็นที่ ๒ การพัฒนาครูและบุคลากรอาชีวศึกษา

แนวคิด : ครูและบุคลากรอาชีวศึกษามีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งจึงต้องพัฒนาสมรรถนะสำคัญในการปฏิบัติงาน และเรียนรู้การทำงานอย่างต่อเนื่องเป็นระบบ

แนวทางการดำเนินการ :

หน่วยงานต้นสังกัด และสถานศึกษา :

๑) จัดทำสมรรถนะสำคัญในการปฏิบัติงานของครูและบุคลากรอาชีวศึกษา และรายละเอียดของเกณฑ์ที่ระดับการปฏิบัติที่ชัดเจนโดยเฉพาะ ครูและบุคลากรอาชีวศึกษาต้องมีคุณลักษณะ ๓ ด้าน คือ การเป็นผู้เรียนรู้ ผู้สร้างนวัตกรรม และพลเมืองที่เข้มแข็ง

๒) พัฒนาครูโดยการฝึกประสบการณ์ร่วมกับสถานประกอบการอย่างจริงจัง เพื่อให้ครูเกิดสมรรถนะในวิชาชีพอย่างแท้จริง

๓) พัฒนาครูและบุคลากรอาชีวศึกษาแบบ Premium Course/Team Teaching

๔) กำหนดจุดเน้นการพัฒนาครูและบุคลากรอาชีวศึกษา เพื่อฝึกทักษะประสบการณ์จริง ดังนี้

(๑) วิชาชีพครู วิชาชีพตามสาขาและประสบการณ์ในวิชาชีพตามสาขา

(๒) พัฒนาครูร่วมกับภาคเอกชนและสถานประกอบการโดยการพาคูรร่วมเรียนรู้และพัฒนาตนเองในสถานประกอบการ

(๓) พัฒนาครูในการใช้สื่อเทคโนโลยีในการสอน การสืบค้นความรู้ และการแลกเปลี่ยนเผยแพร่ความรู้

(๔) พัฒนาครูให้เชี่ยวชาญในด้านเทคนิคการสอนในรูปแบบใหม่ โดยเฉพาะการสอนแบบบูรณาการรายวิชา และ Module

๕) สร้างสังคมแห่งการเรียนรู้เพื่อพัฒนาครูและบุคลากรอาชีวศึกษาทั้งภายในและระหว่างสถานศึกษา

๖) มีระบบครูพี่เลี้ยงระหว่างครูรุ่นเก่าและรุ่นใหม่ เพื่อถ่ายทอดความรู้และทักษะในการสอน

๗) มีระบบส่งเสริม สนับสนุน ครูและบุคลากรอาชีวศึกษา ให้มีเส้นทางการทำงานอย่างบูรณาการต่อเนื่องเชื่อมโยงในการพัฒนาผู้เรียนให้เกิดคุณลักษณะตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา

๘) ส่งเสริมการทำวิจัยและพัฒนานวัตกรรม

๙) จัดให้มีชุมชนแห่งการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ แนวทางการพัฒนาผู้เรียนและแนวทางการทำงานอย่างบูรณาการต่อเนื่องเป็นรูปธรรม

๑๐) ลดภาระงานอื่นของครู เพื่อให้ครูสามารถปฏิบัติงานสอนและมีเวลาในการศึกษาค้นคว้านำไปสู่การพัฒนาการสอนต่อไป

ประเด็นที่ ๓ การประกันคุณภาพการศึกษา

แนวคิด : การวางระบบการพัฒนาคุณภาพ และประเมินผลเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษา และใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนการพัฒนาสถานศึกษาในโอกาสต่อไป

แนวทางการดำเนินการ :

สถานศึกษา :

๑) ดำเนินการตามแนวทางที่สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษากำหนด โดยสถานศึกษาอาชีวศึกษาจัดทำระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในให้เป็นไปตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๑ ให้บรรลุตามมาตรฐานการอาชีวศึกษาทั้ง ๓ ด้าน คือ ๑) ด้านคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษาที่พึงประสงค์ ๒) ด้านการจัดการอาชีวศึกษา และ ๓) ด้านการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้เพื่อเป็นการประกันว่าการจัดการอาชีวศึกษามีมาตรฐานและเป็นไปตามมาตรฐานการศึกษา ระดับชาติสำหรับใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนพัฒนาสถานศึกษา

๒) มีการประเมินคุณภาพสถานศึกษาภายนอก โดยสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) เพื่อพัฒนาสถานศึกษาสู่คุณภาพและมาตรฐานอาชีวศึกษา

ประเด็นที่ ๔ การกำกับติดตาม

แนวคิด : การกำกับติดตามให้คำแนะนำ ส่งเสริม ช่วยเหลือ เป็นไปเพื่อให้ได้ข้อมูลสำคัญในการช่วยเหลือ/สนับสนุนการดำเนินงานอย่างเหมาะสม

แนวทางการดำเนินการ :

๑) ติดตามผลและให้คำแนะนำช่วยเหลืออย่างต่อเนื่องโดยใช้ระบบเทคโนโลยีในการกำกับติดตาม ส่งเสริม และสนับสนุนการทำงานของครูและบุคลากรอาชีวศึกษา

๒) กำกับ ติดตาม ผ่านช่องทางต่าง ๆ อาทิ การประชุมผู้บริหารสถานศึกษาอาชีวศึกษา ใช้กระบวนการนิเทศ โดยศึกษานิเทศก์สถานศึกษารายงานประเมินตนเอง เน้นการกำกับติดตามผลที่เกิดกับผู้เรียน และเชื่อมโยงสู่กระบวนการทำงานและปัจจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นข้อมูลในการช่วยเหลือ/สนับสนุนการดำเนินงานที่เหมาะสม

๒. การพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรอาชีวศึกษาที่เน้นสมรรถนะและการฝึกปฏิบัติจริง

ประเด็นที่ ๑ ทบทวนปรับปรุงหลักสูตร

รายงานผลการวิจัย เรื่อง การพัฒนาสถานศึกษาให้บรรลุผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและการอาชีวศึกษา ในเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา จังหวัดระยองและจังหวัดศรีสะเกษ

แนวคิด : ในการนำมาตราฐานการปฏิบัตินั้น ลักษณะหลักสูตรที่เหมาะสมเป็นสิ่งที่ช่วยเอื้อต่อการพัฒนาผู้เรียน

แนวทางการดำเนินการ :

หน่วยงานต้นสังกัด :

๑) แต่งตั้งคณะกรรมการ เพื่อช่วยชี้แนะ กำหนดทิศทาง ความต้องการมาตรฐาน และคุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานอาชีพ และความต้องการตลาดแรงงาน

๒) จัดทำหลักสูตรฐานสมรรถนะที่สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของชาติ มาตรฐานของสถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ มาตรฐานฝีมือแรงงาน และมาตรฐานระดับสากล เน้นการออกแบบหลักสูตรร่วมกับผู้ใช้

๓) จัดทำแนวทางการนำมาตราฐานการอาชีวศึกษาสู่การปฏิบัติ และแนวทางการเชื่อมโยงมาตรฐานสู่การทำงานและผลกระทบที่เกิดขึ้น

๔) จัดหลักสูตรที่หลากหลายกับผู้เรียนทุกกลุ่ม อาทิ Science-based/Constructionism/หลักสูตรระยะสั้น/หลักสูตรพรีเมียม สำหรับสาขาที่เร่งดำเนินการเพื่อรองรับ Growth Engine หรือ ๑๐ อุตสาหกรรมเป้าหมาย

๕) จัดทำหลักสูตรมาตรฐานสากลร่วมกับต่างประเทศ อาทิ หลักสูตร ปวส.ช่างอากาศยาน ตามมาตรฐานของ ICAO ซึ่งเป็นมาตรฐานสากลระดับโลก

ประเด็นที่ ๒ การพัฒนาผู้เรียนที่เน้นสมรรถนะ และการฝึกปฏิบัติจริง

แนวคิด : การพัฒนาผู้เรียนให้เกิดคุณลักษณะสำคัญตามมาตรฐาน/คุณลักษณะที่กำหนดไว้จำเป็นต้องเป็นการดำเนินการในลักษณะการจัดการเรียนรู้เน้นสมรรถนะเชิงรุก และการฝึกปฏิบัติในสถานการณ์จริง

แนวทางการดำเนินการ :

สถานศึกษา :

๑) ครูและบุคลากรอาชีวศึกษาทำความเข้าใจมาตรฐานการศึกษาของชาติ มาตรฐานการอาชีวศึกษา สมรรถนะวิชาชีพที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน ทำความเข้าใจหลักสูตรทั้งสาระความหมาย ผลลัพธ์ที่ต้องการให้เกิดตัวบ่งชี้พฤติกรรม นวัตกรรม แนวทางการพัฒนาผู้เรียน และแนวทางในการจัดการเรียนการสอน

๒) วิเคราะห์ความสอดคล้องของผลลัพธ์การเรียนรู้กับสาขาวิชา มาตรฐานวิชาชีพในหลักสูตร

- หากสอดคล้องครบถ้วน ดำเนินการพัฒนาตามแนวทางที่เหมาะสม
- หากไม่ครบถ้วน กำหนดเพิ่มเติม และพัฒนาตามแนวทาง

๓) จัดการศึกษารูปแบบทวิภาคี เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ บูรณาการทั้งโลกวิชาการ และโลกอาชีพไปพร้อม ๆ กันซึ่งเป็นผลให้ผู้สำเร็จการศึกษาสามารถทำงานได้ทันที

๔) มีการจัดการเรียนการสอนที่เน้น Active Learning ในหลากหลายรูปแบบ อาทิ Project-Based Learning

๕) จัดสื่อ อุปกรณ์ เทคโนโลยี และงบประมาณ ที่มีความเหมาะสม เจาะจง เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ เพื่อมุ่งสู่การพัฒนาผู้เรียนตามมาตรฐานที่กำหนด โดยส่งเสริมให้มีการนำเทคโนโลยี (Basic-High Technology) มาใช้ตามสาขาวิชา

ช่วงที่ ๒ ช่วงทบทวนมาตรฐานการศึกษาของชาติและจัดระบบงาน

สาระเกี่ยวกับการนำมาตรฐานการศึกษาของชาติสู่การปฏิบัติของการอาชีวศึกษาในช่วงที่ ๒ ช่วงทบทวนมาตรฐานการศึกษาของชาติและจัดระบบงาน

๑. การทบทวนมาตรฐานการอาชีวศึกษา

ประเด็น : การทบทวนมาตรฐานการอาชีวศึกษา

แนวคิด : การทบทวนมาตรฐานการศึกษาเป็นระยะโดยใช้ข้อมูลจากการปฏิบัติงานจะทำให้มีมาตรฐานการศึกษาที่เหมาะสม

แนวทางการดำเนินการ :

หน่วยงานต้นสังกัด และสถานศึกษา :

- ๑) จัดตั้งคณะทำงาน ทบทวนมาตรฐานการอาชีวศึกษา และมาตรฐานระดับสถานศึกษาให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาระดับชาติ โดยเพิ่มเติมลักษณะสำคัญของการจัดการอาชีวศึกษา
- ๒) ประชาสัมพันธ์ จัดทำสื่อ ให้การสนับสนุน กำกับ ประเมินผล
- ๓) คณะทำงาน ที่ดูแลช่วยเหลือ สนับสนุน และประเมินผลในภาพรวม

๒. การบริหารจัดการเพื่อขับเคลื่อนงาน

ประเด็นที่ ๑ การบริหารจัดการทั้งระบบ

แนวคิด : การบริหารจัดการทั้งระบบจะหนุนเสริมการปรับและนำมาตรฐานการศึกษาระดับอาชีวศึกษาสู่การพัฒนาผู้เรียน

แนวทางการดำเนินการ :

หน่วยงานต้นสังกัด :

- ๑) ผู้บริหาร และทีมงานระดับนโยบายให้ความสำคัญ และสร้างตระหนักรู้อย่างจริงจังในการใช้มาตรฐานการศึกษาอาชีวศึกษาที่สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของชาติ เป็นตัวตั้งในการขับเคลื่อนการจัดการอาชีวศึกษายุค ๔.๐
- ๒) ปรับระเบียบ ประกาศ และแนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้องให้เอื้อต่อการขับเคลื่อนนโยบายสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม วิเคราะห์มาตรฐานเพื่อหาความสัมพันธ์และสอดคล้อง กระจายการมีส่วนร่วมให้ทุกฝ่ายร่วมขับเคลื่อนเป็นองคาพยพ ตั้งแต่การวางแผน จนถึงการดูแลกำกับ ติดตาม เกื้อหนุนให้เกิดการขับเคลื่อนนโยบายสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม
- ๓) สร้างผู้นำเพื่อการเปลี่ยนแปลงในทุกกระดับ กระตุ้นให้มีการเปลี่ยนแปลงอย่างแท้จริง และมีระบบเสริมแรงจูงใจ

๔) Click off สร้างแนวร่วมทุกภาคส่วน ภาคีเครือข่าย อาชีวะ รวมถึงครู ผู้เรียน ผู้ปกครอง ได้รับรู้ ตระหนัก เข้าใจ ในการนำมาตราฐานการศึกษาสู่การปฏิบัติ โดยสื่อสารประชาสัมพันธ์เป็นวงกว้าง กระจายทุกแนวระนาบ เพื่อไปในทิศทางเดียวกัน และสร้างความเปลี่ยนแปลงในทัศนคติของคนในสังคมที่มีต่อ ภาพลักษณ์ของอาชีวศึกษา

๕) ประเมินและจัดปัจจัยสนับสนุนให้เอื้อต่อการขับเคลื่อนมาตรฐานสู่การปฏิบัติทั้งด้าน บุคลากร วัสดุ ครุภัณฑ์ อุปกรณ์ เครื่องมือ งบประมาณ เทคโนโลยีสารสนเทศ อาคารสถานที่ แหล่งเรียนรู้ สร้างบรรยากาศ สภาพแวดล้อมที่ดี ฯลฯ

หน่วยงานต้นสังกัด และสถานศึกษา :

๑) แสวงหาความร่วมมือกับภาคเอกชนสถานประกอบการ ซึ่งมีพลังและเป็นพันธมิตรสำคัญ ในการพัฒนาผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษา

๒) จัดให้มีระบบแพลตฟอร์มเพื่อใช้บริหารให้ทันต่อยุคสมัย มีข้อมูลสารสนเทศที่เป็นปัจจุบัน สำหรับใช้ในการตัดสินใจของฝ่ายบริหารในแต่ละระดับ

๓) เทียบเคียงมาตรฐานคุณวุฒิวิชาชีพ กับค่าตอบแทนแรงงานที่เหมาะสมกับความสามารถ และสภาพทางเศรษฐกิจ

๔) สร้างเครือข่ายความร่วมมือทั้งภาครัฐและเอกชนทั้งในประเทศและต่างประเทศ

๕) ให้มีการนำร่องการนำมาตราฐานการศึกษาสู่การปฏิบัติในเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ระดับภาคการศึกษา พื้นที่จังหวัดที่ตั้งสถานศึกษา

๖) สร้างการมีบทบาทและมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษา ศิษย์เก่า และผู้ปกครอง

๗) เพิ่มโอกาสและทุนการศึกษาสำหรับผู้เรียน หรือตั้งกองทุนเพื่อสร้างความร่วมมือในการ พัฒนาผู้ประกอบการรุ่นใหม่สำหรับสาขาอาชีพต่าง ๆ

๘) สร้างความเข้มแข็งระบบงานแนะแนวให้กับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาและอาชีวศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนเห็นเส้นทางสายอาชีพตามที่สนใจและมีสมรรถนะอย่างชัดเจน

๙) สร้างเวทีสำหรับนำเสนอผลงาน/นวัตกรรมของนักศึกษา ครู ผู้บริหารสถานศึกษาต่อ สาธารณะ

๑๐) สร้างการรับรู้และภาพลักษณ์ที่ดีต่อสาธารณะว่าอาชีวศึกษา คือแหล่งผลิตและยกระดับฝีมือแรงงานที่มีคุณภาพตามมาตรฐานคุณวุฒิวิชาชีพ

๑๑) จัดให้มีการเชื่อมโยงและบูรณาการการใช้ข้อมูล (Big Data) ทั้งด้านสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการและการเชื่อมโยงข้อมูลของตลาดแรงงานและผู้ประกอบการให้นำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างแท้จริง

๑๒) ยกย่องและพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาขนาดเล็กที่มีจำนวนนักเรียน นักศึกษาน้อย

๑๓) มีกฎหมายเฉพาะสำหรับบุคลากรอาชีวศึกษาเช่นเดียวกับอุดมศึกษา เพื่อบรรจุแต่งตั้ง สรรหาบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถเฉพาะมาเป็นบุคลากรอาชีวศึกษา ตลอดจนมีเส้นทางความก้าวหน้า ตามสมรรถนะและความสามารถ

ประเด็นที่ ๒ การส่งเสริม พัฒนาครู/ผู้สอน

แนวคิด : ครูผู้สอนเป็นบุคลากรสำคัญในการพัฒนาผู้เรียน ซึ่งต้องมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เป็นระบบ

แนวทางการดำเนินการ :

หน่วยงานต้นสังกัด และสถานศึกษา :

๑) ให้ความสำคัญกับการพัฒนาครู ซึ่งเป็นปัจจัยหลัก ทั้งองค์ความรู้ รูปแบบเทคนิควิธีการ สอน ให้ก้าวทันเทคโนโลยี เรียนรู้ปฏิบัติจริงจากสถานประกอบการหรือแหล่งอาชีพที่แท้จริงเพื่อสร้าง ครูอาชีพให้เป็นครุมืออาชีพเน้นบทบาทครูผู้สอนเป็นโค้ช ผู้พาผู้เรียนทำงานหรือฝึกปฏิบัติ ดังนั้นครูต้องมี ทักษะปฏิบัติหรือสมรรถนะในวิชาชีพนั้น ๆ อย่างแท้จริง

๒) ปรับเกณฑ์สัดส่วนจำนวนครู : นักศึกษาของอาชีวศึกษาใหม่ ตามมาตรฐานการจัด องค์ความรู้ด้านอาชีพแต่ละสาขาวิชา เพื่อให้เกิดผลกระทบต่อคุณภาพของผู้สำเร็จการศึกษา

๓) จัดให้มีหน่วยงานสนับสนุนการพัฒนาครูและบุคลากรอาชีวศึกษา โดยเฉพาะการพัฒนา ครูให้มีประสบการณ์อาชีพโดยศึกษาและสร้างประสบการณ์ในสถานประกอบการเพื่อเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ ในโลก อาชีพเชิงลึก นำไปสู่การพัฒนาผู้เรียนแนวใหม่และใช้เป็นเครือข่ายแห่งการแลกเปลี่ยนเรียนรู้

๔) จัดระบบการสร้างเครือข่ายสถานประกอบการ/สถานที่ฝึกงานร่วมเรียนรู้และพัฒนาครู ด้านทักษะอาชีพ

๕) ปรับ Mindset ครู ผู้ปกครอง ผู้เรียน เพื่อการเรียนรู้ต่อเนื่องตลอดชีวิต เนื่องจากโลก เปลี่ยนความต้องการเปลี่ยน ต้องปรับตัวได้ตลอดเวลา หยุดเรียนรู้ไม่ได้

๖) จัดให้มีการประเมินเพื่อรักษาสถานภาพวิทยฐานะครู

ประเด็นที่ ๓ การประกันคุณภาพการศึกษา

แนวคิด : การปรับระบบประกันคุณภาพการศึกษาให้ยืดหยุ่น สอดคล้องกับบริบทสถานศึกษา และใช้เพื่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างแท้จริง โดยมีระบบสนับสนุนเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพ

แนวทางการดำเนินการ :

หน่วยงานต้นสังกัด :

๑) จัดทำคลัง/ฐานข้อมูลสนับสนุนสถานศึกษา เกี่ยวกับระบบ หน่วยงาน และผู้ประเมิน ทั้งการประเมินภายใน และการประเมินภายนอก

สถานศึกษา :

๑) ประเมินคุณภาพการศึกษาภายในโดยสถานศึกษาประเมินตนเองปีละ ๑ ครั้ง เน้นการ ประเมินคุณลักษณะผู้เรียนตามมาตรฐานการอาชีวศึกษาและลักษณะผู้เรียนที่สถานศึกษา กำหนดเพิ่ม และนำ ผลการประเมินมาปรับระบบการบริหารจัดการที่สนับสนุนการทำงาน

๒) ประเมินคุณภาพการศึกษาภายนอก ๔-๕ ปีต่อครั้ง โดยสถานศึกษาเลือกระบบ/หน่วยงาน และผู้แทนเข้าร่วมประเมินได้เอง และจัดระบบที่ชัดเจนในการนำข้อมูลมาใช้ในการวางแผนการพัฒนา ในโอกาสต่อไป

ประเด็นที่ ๔ การกำกับติดตาม ประเมินผล และสนับสนุน

แนวคิด : กลไกการกำกับติดตาม ประเมินผลที่เหมาะสมจะทำให้ได้ข้อมูลการทำงานที่จะช่วย แก้ปัญหา และพัฒนางาน

แนวทางการดำเนินการ :

หน่วยงานต้นสังกัด :

๑. จัดระบบการกำกับติดตาม ประเมินผล โดยเน้นการทำงานอย่างกัลยาณมิตร และมุ่งเน้น การกำกับติดตาม ประเมินผลการพัฒนาผู้เรียน
๒. จัดทำฐานข้อมูลที่ได้จากการกำกับติดตาม ประเมินผล เพื่อใช้ในการช่วยเหลือสนับสนุน อย่างเหมาะสม
๓. ร่วมมือกับสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) ในการ ประเมินคุณภาพภายนอก และนำผลการประเมินมาร่วมพัฒนาสถานศึกษาร่วมกับหน่วยงานต้นสังกัด

สถานศึกษา :

- ๑) ผู้บริหารให้ความสำคัญ นิเทศ ติดตามด้วยตนเอง เน้นการใช้ระบบเทคโนโลยีในการกำกับ ติดตาม ส่งเสริมและสนับสนุนการทำงานของครูและบุคลากรอาชีวศึกษา และสถานศึกษาโดยสื่อสารแบบ สองทางหรือหลายช่องทางเพื่อเอื้อต่อการทำงาน
- ๒) นิเทศ ติดตาม พบปะ ให้ข้อมูลย้อนกลับ เสริมจุดพร่อง เติมเต็ม ชื่นชม Show and Share
- ๓) ถอดบทเรียนทุกระยะ เพื่อการประชาสัมพันธ์ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ถ่ายทอดองค์ความรู้
- ๔) ติดตาม รายงาน สะท้อนเติมเต็ม และสร้างระบบสร้างแรงจูงใจแก่ผู้ปฏิบัติและ สถานศึกษาที่ดำเนินการได้บรรลุตามเป้าหมายที่กำหนด

๓. การพัฒนา/ปรับปรุงหลักสูตรการจัดการเรียนการสอนและการวัดประเมินผล

ประเด็นที่ ๑ การพัฒนา/ปรับปรุงหลักสูตร

แนวคิด : ดำเนินการที่เน้นการบูรณาการ เชื่อมโยง การพัฒนาหลักสูตรการจัดการเรียน การสอน การวัดประเมินผล การทำงานและอาชีพโดยให้อิสระและความยืดหยุ่นกับสถานศึกษาเน้นการปฏิบัติ ใช้งานได้จริง ตรงตามต้องการ

แนวทางการดำเนินการ :

หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษา :

- ๑) พัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องเชื่อมโยงกับมาตรฐานการอาชีวศึกษามาตรฐานอาชีพและ บริบทต่าง ๆ โดยเน้น

(๑) จัดทำหลักสูตรฐานสมรรถนะที่หลากหลาย ยืดหยุ่น โดยคำนึงถึงความต้องการ และการมีส่วนร่วมของสถานประกอบการ ทั้งหลักสูตรระยะยาว และระยะสั้นที่ผู้เรียนสามารถนำไปใช้ได้ทันที และสามารถกลับมาเรียนต่อยอดที่สถานศึกษา หรือทางออนไลน์โดยมีการ Reskill Upskill ได้ ทั้งกลุ่มวัยเรียน วัยแรงงาน และประชาชนทั่วไป ออกแบบหลักสูตรให้ชัดเจน และจัดให้มีการนำร่องในบางสถานศึกษา หลักสูตรสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานและเป็นสาขาอาชีพในยุค ๔.๐

(๒) มีการกำหนดสมรรถนะวิชาชีพแต่ละช่วงชั้น และให้มีการประเมินผลตามช่วงชั้น เพื่อวัดผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน

(๓) ปรับหลักสูตรใหม่ทั้ง ปวช. ปวส. ให้เป็นหลักสูตรเน้นสมรรถนะทางด้านวิชาชีพ ที่บูรณาการเชื่อมโยงทั้งมาตรฐานการศึกษาชาติ กรอบคุณวุฒิแห่งชาติ และมาตรฐานการอาชีวศึกษา เป็นหลักสูตรที่ยืดหยุ่น ทั้งเนื้อหาสาระและรายวิชา

(๔) หลักสูตรต้องกำหนดให้ผู้เรียนมีความสามารถต่าง ๆ ได้แก่ การสื่อสารทางบวก ทักษะการแก้ปัญหา ทักษะการทำงานเป็นทีม ทักษะชีวิต ทักษะด้านคุณธรรม จริยธรรมทักษะทางอาชีพ ทักษะข้ามวัฒนธรรม ทักษะการสะท้อนความคิด การวิพากษ์ เพื่อสร้างนวัตกรรมและเป็นผู้ประกอบการที่ดี มีแรงจูงใจใฝ่รู้ด้วยตนเอง มีทักษะในการเรียนรู้ตลอดชีวิต นำความรู้ไปใช้ในการปรับตัวทันต่อการเปลี่ยนแปลง เพื่อพัฒนาสุขภาพ คุณภาพชีวิต สังคมและประเทศชาติ

๒) ให้มีกระบวนการช่วยเหลือ สนับสนุน และเตรียมความพร้อมในการนำหลักสูตรไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนในแต่ละสาขาอาชีพ สร้างความเข้าใจในการนำหลักสูตรไปสู่ชั้นเรียนสถานประกอบการ และสถานฝึกงานอาชีพ มีการประเมินการใช้หลักสูตรของแต่ละสถานศึกษา และพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน

ประเด็นที่ ๒ การจัดการเรียนการสอน

แนวคิด : การจัดการเรียนการสอนเป็นกระบวนการสำคัญที่สุดในการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะตามที่กำหนด

แนวทางการดำเนินการ :

สถานศึกษา :

๑) สถานศึกษาทุกแห่งเน้นการจัดการเรียนการสอน/การจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะเชิงรุก ที่มีเป้าหมายในการพัฒนาผู้เรียนให้เป็นนักนวัตกรรม นักสร้างสรรค์ นักประดิษฐ์ และผู้ประกอบการ ให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ด้วยตนเอง เรียนรู้จากพี่ เพื่อน จากผู้เชี่ยวชาญเรียนรู้จากการปฏิบัติจริงทั้งในสถานประกอบการ และเรียนรู้ในรูปแบบทวิภาคี ผู้เรียนได้ทำแผนธุรกิจ และต่อยอดใช้ได้จริง เน้นการเรียนรู้ทักษะจากการปฏิบัติจริง ผ่านจิตอาสา รวมถึงช่วยต่อยอดเพิ่มมูลค่า ผลิตภัณฑ์ในชุมชน OTOP จัดการเรียนรู้ในลักษณะการผสมผสาน (Blended Learning) คือ ทางออนไลน์ สื่อเทคโนโลยีและเรียนรู้แบบพบกันในห้องเรียน (Face to Face) เพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันตามความถนัด และความสนใจของผู้เรียน ใช้สื่อดิจิทัลเพื่อการเรียนรู้ที่หลากหลาย อาทิ ใช้โปรแกรม MOOC Skill Lane Google Classroom

๒) จัดการเรียนรู้อย่างยืดหยุ่นที่จัดให้ผู้เรียนมีโอกาสได้รับผิดชอบการเรียนรู้ของตนเอง โดยสามารถใช้เวลาในการเรียนรู้แตกต่างกัน (Self-Pacing) ตามความถนัดและความสามารถของตน

๓) ผู้สอนเน้นบทบาทในการสังเกตพฤติกรรมของผู้เรียนและสามารถทำเป็นตัวอย่างแก่ผู้เรียนได้ซึ่งเรียกว่า “การพาทำ” ตลอดจนการจัดการเรียนการสอนแบบ Learning by Doing PBL WIL ได้อย่างมีคุณภาพ ให้ข้อมูลย้อนกลับ (Feedback) และให้ความช่วยเหลือตามความต้องการของผู้เรียนแต่ละคน

๔) จัดให้มีระบบ Fast Track ในการสำเร็จการศึกษาสำหรับผู้เรียนที่มีสมรรถนะตามที่กำหนดอย่างชัดเจน โดยให้ความสำคัญกับการศึกษาเพื่ออาชีพ ผู้เรียนอาชีวศึกษาต้องเรียนเพื่อ Learn to Do/Know and Do แต่ไม่ใช่ Learn to Know

ประเด็นที่ ๓ การวัดและประเมินผล

แนวคิด : การวัดและประเมินผลควรเป็นไปเพื่อการพัฒนาผู้เรียนตามระดับความสามารถ และเชื่อมโยงสู่การทำงาน และการประกอบอาชีพ

แนวทางการดำเนินการ :

สถานศึกษา :

๑) เน้นการประเมินตามสภาพจริง (Authentic Assessment) จากสิ่งที่คุณเรียนได้ปฏิบัติจริง และความก้าวหน้าในการปฏิบัติงาน เช่น การประเมินจากการปฏิบัติ (Performance Assessment) หรือ การประเมินโดยใช้แฟ้มสะสมผลงาน (Portfolio Assessment) รวมถึงการประเมินตนเอง (Student Self - Assessment) และการประเมินโดยเพื่อน (Peer Assessment)

๒) ประเมินผลการเรียน โดยให้ผู้เรียนแสดงสมรรถนะหรือพฤติกรรมที่ชี้ให้เห็นถึงความสามารถในการประยุกต์ใช้ความรู้ ทักษะและคุณลักษณะต่างๆ ในบริบทหรือสถานการณ์ใหม่ๆ ก่อนที่จะก้าวสู่การเรียนรู้ขั้นต่อไปหากยังไม่ผ่านการทดสอบว่า เกิดสมรรถนะที่ต้องการ ผู้สอนต้องออกแบบการเรียนรู้ และสอนซ่อมเสริม (Remedial Teaching) ให้ตอบสนองต่อปัญหาและความต้องการของผู้เรียน

๓) ใช้การประเมินการเรียนรู้ตามสภาพจริงเป็นกิจกรรมที่เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนการสอนตามปกติ มีลักษณะเป็นการประเมินแบบ Formative Assessment ซึ่งมีการเก็บข้อมูลการเรียนรู้ของผู้เรียนเพื่อให้ความช่วยเหลือตามปัญหาและความต้องการของผู้เรียนแต่ละคน ใช้วิธีการวัดจากพฤติกรรม/ การกระทำ/การปฏิบัติ (Performance Test) ที่แสดงออกถึงความสามารถในการใช้ความรู้ ทักษะ เจตคติ และคุณลักษณะต่างๆ ตามเกณฑ์การปฏิบัติ (Performance Criteria) ที่กำหนดเป็นการวัดอิงเกณฑ์มิใช่อิงกลุ่มและมีหลักฐานการปฏิบัติ (Evidence) ใช้ตรวจสอบได้ตลอดจนมีการทำ Port folio บันทึกสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน เพื่อเป็นหลักฐานแสดงถึงสมรรถนะผู้เรียนรายบุคคล

๔) เน้นกระบวนการวัดและประเมินผลผลลัพธ์การเรียนรู้ (Learning Outcome) เพื่อวัดความรู้ ความสามารถ ทักษะ สมรรถนะการปฏิบัติงานรวมทั้งจัดทำระบบทดสอบเพื่อสะสมหน่วยกิตและเทียบโอน เพื่อยกระดับฝีมือแรงงานและตามกรอบคุณวุฒิวินิจฉัยโดยเชื่อมโยงกับการทดสอบมาตรฐานวิชาชีพในการ

ประกอบอาชีพของหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง อาทิ สถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ กรมพัฒนาฝีมือและแรงงาน เพื่อให้ผู้สำเร็จการศึกษาไม่ต้องทดสอบใหม่เพื่อได้รับใบรับรองเพิ่มเติมสามารถใช้คุณวุฒิในการเข้าสู่ตลาดแรงงานเพื่อลดภาระของผู้เรียนและเปิดโอกาสให้เข้าสู่โลกอาชีพได้อย่างเท่าเทียม

๕) การประเมินที่เป็นการตัดสินผลการเรียนรู้จะมุ่งวัดสมรรถนะอันเป็นองค์รวมของความรู้ ทักษะ เจตคติ และคุณลักษณะต่าง ๆ ตามมาตรฐานคุณวุฒิวิชาชีพที่กำหนด ใช้สถานการณ์เป็นฐาน เพื่อให้บริบทการวัดและประเมินเป็นสภาพจริงมากขึ้น สามารถประเมินได้หลายประเด็นในสถานการณ์เดียวกัน

๖) ผู้เรียนจะได้รับการประเมินเมื่อพร้อม และเป็นความก้าวหน้าตามอัตภาพของตนเองด้วย เครื่องมือวัดที่เข้าถึงความเชี่ยวชาญของผู้เรียน การประเมินจะเป็นไปตามลำดับขั้นของสมรรถนะที่กำหนด หากไม่ผ่านจะต้องได้รับการซ่อมเสริมจนกระทั่งผ่านจึงจะก้าวไปสู่ลำดับขั้นต่อไป

๗) การรายงานผล เป็นการให้ข้อมูลพัฒนาการและความสามารถของผู้เรียนตามลำดับขั้นที่ผู้เรียนทำได้ตามเกณฑ์ที่กำหนดและเชื่อมโยงเข้าสู่การทำงาน/การประกอบอาชีพ และการเรียนต่อในระดับสูงขึ้น

๘) นำระบบ Port Folio ที่ระบุสมรรถนะวิชาชีพผู้เรียนมาเชื่อมโยงกับการวัดมาตรฐานและคุณภาพอาชีวศึกษา มากกว่าผลจากการสอบ V-NET ซึ่งวัดเพียงสมรรถนะแกนกลาง ไม่ได้วัดถึงสมรรถนะวิชาชีพที่เป็นหัวใจของการจัดการอาชีวศึกษา เพื่อแสดงถึงระดับผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนอย่างแท้จริง โดยอาจกำหนดเป็นสัดส่วนของการสอบ V-NET

๑.๑๐ แนวทางการประเมินคุณภาพการจัดการศึกษา

๑) การประเมินระดับชั้นเรียน

๑.๑) การประเมินที่ยึดผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ของการศึกษาเป็นฐานโดยคำนึงถึงสภาพบริบทของสถานศึกษา ปัจจัย กระบวนการดำเนินงาน และผลลัพธ์ของผู้เรียนที่ต้องประเมิน

๑.๒) ใช้การประเมินความก้าวหน้าให้มีประสิทธิผล เน้นการประเมินเพื่อพัฒนาการเรียนรู้นอกจากการประเมินเพื่อตัดสินผลหรือการแข่งขันหรือเปรียบเทียบกับผู้อื่น ส่งเสริมการประเมินที่เป็นเครื่องมือการเรียนรู้ของผู้เรียน

๑.๓) มีความสมดุลระหว่างการประเมินที่อิงตนเอง เพื่อน ปกติวิสัย และมาตรฐาน มีการใช้การประเมินที่ปรับให้เหมาะกับศักยภาพของผู้เรียน และสอดคล้องกับการเรียนรู้ที่หลากหลาย

๑.๔) ใช้วิธีการประเมินที่บูรณาการการเรียนรู้กับเทคโนโลยีจากงานที่กำหนดให้ทำตามโลกแห่งความเป็นจริงและให้ข้อมูลป้อนกลับทันที ใช้แฟ้มประวัติของผู้เรียนที่แสดงผลการเรียนรู้ของผู้เรียนเพื่อออกแบบประสบการณ์การเรียนรู้และการสื่อสารกับพ่อแม่ ผู้เกี่ยวข้อง

๑.๕) ครูจำเป็นต้องมีความรอบรู้ด้านการวัดผลและคลังเครื่องมือประเมินที่มีคุณภาพสูง (ถูกต้อง เชื่อถือได้ ยุติธรรม)

๒) การประเมินระดับโรงเรียน/เขตพื้นที่

๒.๑) การประเมินที่ยึดผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ของการศึกษาเป็นฐานโดยคำนึงถึงสภาพบริบทของสถานศึกษา ปัจจัย กระบวนการดำเนินงาน และผลลัพธ์ของผู้เรียนที่ต้องประเมิน

๒.๒) การประเมินเป็นส่วนหนึ่งของระบบกำกับที่มีสารสนเทศที่แสดงความรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้

๒.๓) มีความสมดุลระหว่างการประเมินความก้าวหน้ากับการประเมินที่มีเกณฑ์ที่เป็นหลักเทียบ

๒.๔) เน้นการประเมินเพื่อการพัฒนาตนเอง มากกว่าการเน้นการแข่งขันหรือเปรียบเทียบกับผู้อื่น

๒.๕) ใช้ข้อมูลขนาดใหญ่ (big data) จากการประเมินในชั้นเรียนเพื่อการบริหารงานที่เหมาะสมกว่าเดิม

๒.๖) ผู้บริหารจำเป็นต้องมีความรอบรู้ด้านการประเมิน

๓) การประเมินระดับชาติ

๓.๑) การประเมินผลสรุปเป็นส่วนหนึ่งของระบบกำกับที่มีสารสนเทศเพื่อแสดงความรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้

๓.๒) กระบวนการพัฒนาการประเมินต้องแกร่ง (เช่น คลังเครื่องมือประเมินที่พัฒนา มาอย่างดี มีข้อสอบที่สามารถเทียบเคียงเท่าเทียมกันได้ข้ามปี) และมีการกำหนดมาตรฐานผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ของการศึกษา มีการประเมินระดับชาติโดยใช้เทคโนโลยีในการสอบ ข้อสอบหรือสิ่งทีวัดเหมาะสมกับโลกแห่งความเป็นจริง

๓.๓) ใช้ข้อมูลขนาดใหญ่ (big data) จากการทดสอบระดับชาติที่ให้ข้อมูลป้อนกลับที่เป็นประโยชน์กับผู้เรียน สถานศึกษา เขตพื้นที่และผู้กำหนดนโยบาย

๑.๑๑ แผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง)

แผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) ยังคงเป็นแผนระดับที่ ๒ ตามนัยมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๐ โดยต้องส่งผลต่อการบรรลุเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติ และแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ซึ่งทุกหน่วยงานต้องดำเนินการตามกิจกรรมปฏิรูปประเทศที่จะส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อประชาชนอย่างมีนัยสำคัญ (Big Rock) นำไปสู่การปฏิบัติตามหลักความสัมพันธ์เชิงเหตุและผล (Causal Relationship: XYZ) เพื่อให้บรรลุผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติของแต่ละช่วงเวลา ๕ ปี โดยแผนการปฏิรูปประเทศ ฉบับปรับปรุงจะดำเนินการคู่ขนานไปกับเล่มแผนการปฏิรูปประเทศฉบับเดิมที่ประกาศใช้เมื่อเดือนเมษายน ๒๕๖๑ ที่เป็นกิจกรรมในลักษณะภารกิจปกติของหน่วยงาน แผนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา มีเป้าประสงค์เพื่อยกระดับคุณภาพของการจัดการศึกษา ลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา มุ่งความเป็นเลิศและสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ และปรับปรุงระบบการศึกษาให้มีประสิทธิภาพในการใช้ทรัพยากร เพิ่มความคล่องตัวในการรองรับความหลากหลายของการจัดการศึกษา และสร้างเสริมธรรมาภิบาล ซึ่งการศึกษาที่จะได้รับการปฏิรูปจะครอบคลุมถึงการเรียนรู้ตลอดชีวิต มิได้จำกัดเฉพาะการจัดการศึกษาเพื่อคุณวุฒิตามระดับเท่านั้น โดยกำหนดกิจกรรมปฏิรูปประเทศที่จะส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อประชาชนอย่างมีนัยสำคัญ จำนวน ๕ กิจกรรม ประกอบด้วย ๑) การสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางการศึกษาตั้งแต่ระดับปฐมวัย ๒) การพัฒนาการจัดการเรียนการสอนสู่การเรียนรู้ฐานสมรรถนะ เพื่อตอบสนองการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ ๒๑ ๓) การสร้างระบบการผลิตและพัฒนาครูและ

บุคลากรทางการศึกษาที่มีคุณภาพ ๔) การจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีและระบบอื่น ๆ ที่เน้นการฝึกปฏิบัติอย่างเต็มรูปแบบ นำไปสู่การจ้างงานและการสร้างงาน และ ๕) การปฏิรูปบทบาทการวิจัยและระบบธรรมาภิบาลของสถาบันอุดมศึกษาเพื่อสนับสนุนการพัฒนาประเทศไทยออกจากกับดักรายได้ปานกลางอย่างยั่งยืน ทั้งนี้ ในการดำเนินการดังกล่าวจะส่งผลให้ประชาชน/ผู้เรียนทุกกลุ่มวัยจะได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพตามมาตรฐานสากล มีทักษะที่จำเป็นของโลกอนาคต สามารถแก้ปัญหา ปรับตัว สื่อสาร และทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีวินัย มีนิสัยใฝ่เรียนรู้ อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต รวมทั้งเป็นพลเมืองที่รู้สิทธิและหน้าที่ มีความรับผิดชอบ และมีจิตสาธารณะ เป็นกำลังสำคัญในการขับเคลื่อนประเทศไทยให้บรรลุเป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติต่อไป

การปฏิรูปการศึกษา มุ่งเน้นการยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษา ลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา และปฏิรูประบบการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ สามารถรองรับความหลากหลายของการจัดการศึกษาและตอบโจทย์การพัฒนาของโลกอนาคต โดยมีเป้าหมายเพื่อให้ผู้เรียนทุกกลุ่มวัยได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพตามมาตรฐาน มีทักษะที่จำเป็นของโลกอนาคต สามารถแก้ปัญหา ปรับตัว สื่อสาร และทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีวินัย มีนิสัยใฝ่เรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต และเป็นพลเมืองที่รู้สิทธิและหน้าที่ มีความรับผิดชอบ มีจิตสาธารณะ มีความรักและความภาคภูมิใจในความเป็นไทย โดยมีขอบเขตครอบคลุมทั้งการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางการศึกษาตั้งแต่ระดับปฐมวัยไปจนถึงระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา การพัฒนาการจัดการเรียนการสอนสู่การเรียนรู้ฐานสมรรถนะ เพื่อตอบสนองการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ ๒๑ การปฏิรูปกลไกและระบบการผลิตและพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีคุณภาพมาตรฐาน จัดการศึกษาในระดับอาชีวศึกษาโดยใช้ระบบทวิภาคีหรือระบบอื่น ๆ ที่เน้นการฝึกปฏิบัติอย่างเต็มรูปแบบ เพื่อนำไปสู่การจ้างงาน และการสร้างงาน และการปฏิรูปบทบาทการวิจัยและระบบธรรมาภิบาลของสถาบันอุดมศึกษาเพื่อสนับสนุนการพัฒนาประเทศไทยออกจากกับดักรายได้ปานกลางอย่างยั่งยืน นำไปสู่การยกระดับคุณภาพการศึกษาและการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ โดยมีกลไกสนับสนุนการขับเคลื่อนที่สำคัญ ได้แก่ การเร่งผลักดันร่างพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. .... ให้มีผลบังคับใช้ การสร้างความร่วมมือกับภาคีเครือข่ายทางสังคมและสื่อ ในการสร้างความรู้ความเข้าใจ และมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนการปฏิรูป และความเป็นเจ้าของของร่วมในเป้าหมายและความสำเร็จของการปฏิรูปของประชาชน การกระจายอำนาจสู่สถานศึกษา และการทดลองนำร่องกิจกรรมปฏิรูปที่เกี่ยวข้องกับภารกิจจัดการศึกษาของสถานศึกษาให้สอดคล้องต่อบริบทพื้นที่อย่างยั่งยืน การบริหารจัดการข้อมูลสารสนเทศเพื่อการศึกษา (Big Data for Education) ให้สามารถนำมาใช้ประโยชน์ในการบริหารจัดการศึกษา ติดตาม เฝ้าระวังเด็กไม่ให้ออกจากระบบการศึกษา เพื่อให้การช่วยเหลือได้อย่างทันท่วงที รวมถึงการติดตามผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนรายบุคคลให้ได้รับการพัฒนาอย่างเต็มตามศักยภาพและความสนใจของผู้เรียน การเปลี่ยนโลกทัศน์ทางการศึกษาของสาธารณชนในการสื่อสาร ปลุกฝัง พัฒนาวิธีคิด ปรับเปลี่ยนค่านิยม ทัศนคติความคาดหวังต่อระบบการศึกษาที่มุ่งเน้นไปสู่การพัฒนาธรรมาภิบาลศึกษาอิงฐานสมรรถนะ ที่มุ่งให้ครูและนักเรียนมีความสุขกับการเรียนรู้และพัฒนาความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ การกำหนดหน่วยงานเจ้าภาพหลัก

ในการติดตาม รวบรวมผลการดำเนินงานจากเจ้าภาพหลักในแต่ละกิจกรรม และรายงานผลการดำเนินงานตามแผนปฏิรูปประเทศด้านการศึกษาคณะกรรมการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา ทั้งนี้ กิจกรรมปฏิรูปตามแผนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษาดังกล่าว ได้คำนึงถึงเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๕๔ ที่บัญญัติให้มีการดำเนินการให้เด็กทุกคนได้รับการศึกษาเป็นเวลา ๑๒ ปี ตั้งแต่ก่อนวัยเรียนจนถึงการศึกษาภาคบังคับอย่างมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย รวมทั้งสนับสนุนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา และมาตรา ๒๕๘ จ (๔) ที่ครอบคลุมทั้งการพัฒนาเด็กเล็ก การสร้างโอกาสทางการศึกษา การปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน และการพัฒนาครู และสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างทรัพยากรมนุษย์ที่เน้นการปฏิรูปการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ ๒๑ การพัฒนาและส่งเสริมพหุปัญญาที่หลากหลาย การพัฒนาศักยภาพคนทุกช่วงวัย และการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนา และยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคมที่ให้ความสำคัญกับการลดความเหลื่อมล้ำ สร้างความเป็นธรรมในทุกมิติ การสร้างโอกาสในการเข้าถึงบริการทางการศึกษา การพัฒนาทักษะอาชีพ การรองรับสังคมสูงวัยอย่างมีคุณภาพ รวมถึงได้คำนึงถึงประเด็นปัญหาทางการศึกษาของประเทศทั้งด้านคุณภาพการศึกษา ความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา ปัญหาของระบบการศึกษาที่เป็นอุปสรรคต่อการสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ รวมถึงการบริหารและการจัดการศึกษา

นอกจากนี้ ยังได้คำนึงถึงสถานการณ์และบริบทการเปลี่ยนแปลงที่ส่งผลต่อการจัดการศึกษาที่สำคัญ อาทิ สถานการณ์ความก้าวหน้าของเทคโนโลยีสารสนเทศที่ช่วยให้มีการสื่อสารไร้พรมแดนและสามารถเข้าถึงแหล่งข้อมูล และแหล่งความรู้ได้สะดวกทุกที่ทุกเวลา และบริบทการเปลี่ยนแปลงของโลกยุคใหม่ที่ส่งผลต่อวิถีชีวิตของประชากรทั่วโลกในทุกกลุ่มทุกวัย ที่จะต้องเผชิญความท้าทายกับวิถีชีวิตใหม่ เพื่อให้การศึกษาของประเทศสามารถรองรับความหลากหลายของการจัดการศึกษาและตอบโจทย์การพัฒนาของโลกอนาคต ทั้งนี้ แผนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา ฉบับปรับปรุงนี้ มุ่งเน้นกิจกรรมปฏิรูปที่จะส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของภาคการศึกษาที่จะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อผู้เรียน ประชาชนอย่างมีนัยสำคัญ ๕ กิจกรรม โดยพิจารณาความเชื่อมโยงกับแผนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษาที่คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ ๗ พฤษภาคม ๒๕๖๒ ซึ่งประกอบด้วย ๗ เรื่อง ๒๙ ประเด็น ๑๓๑ กิจกรรม ซึ่งหน่วยงานรับผิดชอบได้ขับเคลื่อนการดำเนินการบางกิจกรรมไปแล้ว สำหรับกิจกรรมปฏิรูป ๕ กิจกรรมที่กำหนดใหม่และแผนงานเดิมยังมุ่งเน้นการยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษา ลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา และมุ่งสู่ความเป็นเลิศและสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

๒. ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๘๐)

ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๘๐) เป็นยุทธศาสตร์ชาติฉบับแรกของประเทศไทยตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ซึ่งจะต้องนำไปสู่การปฏิบัติเพื่อให้ประเทศไทยบรรลุวิสัยทัศน์ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” ภายในช่วงเวลาดังกล่าวเพื่อความสุขของคนไทยทุกคน การพัฒนาประเทศในช่วงระยะเวลาของยุทธศาสตร์ชาติจะมุ่งเน้นการสร้างสมดุลระหว่างการพัฒนาความมั่นคง เศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อม โดยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในรูปแบบ “ประชารัฐ” ประกอบด้วย ๖ ยุทธศาสตร์ได้แก่ ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ โดยแต่ละยุทธศาสตร์มีเป้าหมายและประเด็นการพัฒนาดังนี้

๑) **ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง** มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญ คือ ประเทศชาติมั่นคงประชาชนมีความสุข เน้นการบริหารจัดการสถานะแวดล้อมของประเทศให้มีความมั่นคง ปลอดภัย เอกภพอธิปไตย และมีความสงบเรียบร้อยในทุกระดับ ตั้งแต่ระดับชาติสังคม ชุมชน มุ่งเน้นการพัฒนาคนเครื่องมือ เทคโนโลยีและระบบฐานข้อมูลขนาดใหญ่ให้มีความพร้อมสามารถรับมือกับภัยคุกคามและภัยพิบัติได้ทุกรูปแบบ และทุกระดับความรุนแรง ควบคู่ไปกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาด้านความมั่นคงที่มีอยู่ในปัจจุบัน และที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคต ใช้กลไกการแก้ไขปัญหาแบบบูรณาการทั้งกับส่วนราชการ ภาคเอกชน ประชาสังคม และองค์กรที่ไม่ใช่รัฐ รวมถึงประเทศเพื่อนบ้านและมิตรประเทศทั่วโลกบนพื้นฐานของหลักธรรมาภิบาล เพื่อเอื้ออำนวยประโยชน์ต่อการดำเนินการของยุทธศาสตร์ชาติด้านอื่น ๆ ให้สามารถขับเคลื่อนไปได้ตามทิศทางและเป้าหมายที่กำหนด

๒) **ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน** มีเป้าหมายการพัฒนาที่มุ่งเน้นการยกระดับศักยภาพของประเทศในหลากหลายมิติบนพื้นฐานแนวคิด ๓ ประการ ได้แก่ (๑) “**ต่อยอดอดีต**” โดยมองกลับไปที่เราเคยทำทางเศรษฐกิจ อัตลักษณ์วัฒนธรรม ประเพณีวิถีชีวิตและจุดเด่นทางทรัพยากรธรรมชาติที่หลากหลาย รวมทั้งความได้เปรียบเชิงเปรียบเทียบของประเทศในด้านอื่น ๆ นำมาประยุกต์ผสมผสานกับเทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อให้สอดคล้องกับบริบทของเศรษฐกิจและสังคมโลกสมัยใหม่ (๒) “**ปรับปรุงปัจจุบัน**” เพื่อปูทางสู่อนาคต ผ่านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของประเทศในมิติต่าง ๆ ทั้งโครงข่ายระบบคมนาคมและขนส่ง โครงสร้างพื้นฐานวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและดิจิทัล และการปรับสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการพัฒนาอุตสาหกรรมและบริการอนาคตและ (๓) “**สร้างคุณค่าใหม่ในอนาคต**” ด้วยการเพิ่มศักยภาพของผู้ประกอบการ พัฒนาคนรุ่นใหม่ รวมถึงปรับปรุงรูปแบบธุรกิจ เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของตลาดผสมผสานกับยุทธศาสตร์ที่รองรับอนาคต บนพื้นฐานของการต่อยอดอดีตและปรับปรุงปัจจุบัน พร้อมทั้งส่งเสริมและสนับสนุนจากภาครัฐให้ประเทศไทยสามารถสร้างฐานรายได้และการจ้างงานใหม่ ขยายโอกาส

ทางการค้าและการลงทุนในเวทีโลก ควบคู่ไปกับการยกระดับรายได้และการกินดีอยู่ดี รวมถึงการเพิ่มขึ้นของชนชั้นกลางและลดความเหลื่อมล้ำของคนในประเทศได้ในคราวเดียวกัน

๓) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญเพื่อพัฒนาคนในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เป็นคนดีเก่ง และมีคุณภาพ โดยคนไทยมีความพร้อมทั้งกาย ใจ สติปัญญา มีพัฒนาการที่รอบด้านและมีสุขภาวะที่ดีในทุกช่วงวัยมีจิตสาธารณะ รับผิดชอบต่อสังคมและผู้อื่น มั่นใจศรัทธาต่ออม โอบอ้อมอารีมีวินัย รักษาศีลธรรมและเป็นพลเมืองดีของชาติมีหลักคิดที่ถูกต้อง มีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ ๒๑ มีทักษะสื่อสารภาษาอังกฤษและภาษาที่สาม และอนุรักษ์ภาษาท้องถิ่น มีนิสัยรักการเรียนรู้และการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต สู่การเป็นคนไทยที่มีทักษะสูง เป็นนวัตกรรมคิด ผู้ประกอบการ เกษตรกรยุคใหม่และอื่น ๆ โดยมีสัมมาชีพตามความถนัดของตนเอง

๔) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม มีเป้าหมายการพัฒนาที่ให้ความสำคัญกับการดึงเอาพลังของภาคส่วนต่าง ๆ ทั้งภาคเอกชน ประชาสังคม ชุมชน ท้องถิ่น มาร่วมขับเคลื่อน โดยการสนับสนุนการรวมตัวของประชาชนในการร่วมคิดร่วมทำเพื่อส่วนรวม การกระจายอำนาจและความรับผิดชอบไปสู่กลไกบริหารราชการแผ่นดินในระดับท้องถิ่นการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนในการจัดการตนเอง และการเตรียมความพร้อมของประชากรไทยทั้งในมิติสุขภาพ เศรษฐกิจ สังคม และสภาพแวดล้อมให้เป็นประชากรที่มีคุณภาพ สามารถพึ่งตนเองและทำประโยชน์แก่ครอบครัว ชุมชน และสังคมให้นานที่สุด โดยรัฐให้หลักประกันการเข้าถึงบริการและสวัสดิการที่มีคุณภาพอย่างเป็นธรรมและทั่วถึง

๕) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญเพื่อนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนในทุกมิติทั้งด้านสังคม เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม ธรรมชาติ และความเป็นหุ้นส่วนความร่วมมือระหว่างกันทั้งภายในและภายนอกประเทศอย่างบูรณาการ ใช้พื้นที่เป็นตัวตั้งในการกำหนดกลยุทธ์และแผนงานและการให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องได้เข้ามามีส่วนร่วมในแบบทางตรงให้มากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้โดยเป็นการดำเนินการบนพื้นฐานการเติบโตร่วมกันทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม และคุณภาพชีวิตโดยให้ความสำคัญกับการสร้างสมดุลทั้ง ๓ ด้าน อันจะนำไปสู่ความยั่งยืนเพื่อคนรุ่นต่อไปอย่างแท้จริง

๖) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญเพื่อปรับเปลี่ยนภาครัฐที่ยึดหลัก “ภาครัฐของประชาชนเพื่อประชาชนและประโยชน์ส่วนรวม” โดยภาครัฐต้องมีขนาดที่เหมาะสมกับบทบาทภารกิจ แยกแยะบทบาทหน่วยงานของรัฐที่ทำหน้าที่ในการกำกับหรือในการให้บริการในระบบเศรษฐกิจที่มีการแข่งขันมีสมรรถนะสูง ยึดหลักธรรมาภิบาล ปรับวัฒนธรรมการทำงานให้มุ่งผลสัมฤทธิ์และผลประโยชน์ส่วนรวมมีความทันสมัย และพร้อมที่จะปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกอยู่ตลอดเวลา โดยเฉพาะอย่างยิ่งการนำนวัตกรรม เทคโนโลยีข้อมูลขนาดใหญ่ ระบบการทำงานที่เป็นดิจิทัลเข้ามาประยุกต์ใช้อย่างคุ้มค่าและปฏิบัติงานเทียบได้กับมาตรฐานสากล รวมทั้งมีลักษณะเปิดกว้าง เชื่อมโยงถึงกันและเปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมเพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างสะดวก รวดเร็ว และโปร่งใส โดยทุกภาคส่วนในสังคมต้องร่วมกันปลูกฝังค่านิยม

ความซื่อสัตย์สุจริต ความมัธยัสถ์และสร้างจิตสำนึกในการปฏิเสธไม่ยอมรับการทุจริตประพฤติมิชอบอย่างสิ้นเชิง นอกจากนี้ กฎหมายต้องมีความชัดเจน มีเพียงเท่าที่จำเป็น มีความทันสมัย มีความเป็นสากล มีประสิทธิภาพ และนำไปสู่การลดความเหลื่อมล้ำและเอื้อต่อการพัฒนา โดยกระบวนการยุติธรรมมีการบริหารที่มีประสิทธิภาพ เป็นธรรมไม่เลือกปฏิบัติและการอำนวยความสะดวกตามหลักนิติธรรม

๓. พื้นที่นวัตกรรมการศึกษา (Education Sandbox)

คณะกรรมการอิสระเพื่อการปฏิรูปการศึกษาได้ดำเนินการจัดทำแผนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา จำนวน ๗ ประเด็น การปฏิรูปการศึกษาซึ่งเป็นหนึ่งในประเด็นที่สำคัญในการปฏิรูปการศึกษาคือ ประเด็นที่ ๖ การปรับโครงสร้างของหน่วยงานในระบบการศึกษา เพื่อบรรลุเป้าหมายในการปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน ได้กำหนดให้มี “พื้นที่นวัตกรรมการศึกษา” ขึ้น โดยมีเป้าหมายให้ผู้เรียนในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพเหมาะสม สอดคล้องกับอัตลักษณ์ของชุมชนและพื้นที่และมีการเรียนรู้และขยายผลของนวัตกรรมที่ได้จากพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาสู่การจัดการศึกษาในพื้นที่อื่น ๆ (คณะกรรมการอิสระเพื่อการปฏิรูปการศึกษา, ๒๕๖๒)

พื้นที่นวัตกรรมการศึกษา จัดตั้งขึ้นเพื่อวัตถุประสงค์ ดังต่อไปนี้ (๑) คิดค้นและพัฒนา นวัตกรรม การศึกษาและการเรียนรู้เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของผู้เรียน รวมทั้งเพื่อดำเนินการให้มีการขยายผลไปใช้ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานอื่น (๒) ลดความเหลื่อมล้ำในการศึกษา (๓) กระจายอำนาจและให้อิสระแก่หน่วยงานทางการศึกษาและสถานศึกษานำร่องในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาเพื่อเพิ่มความคล่องตัวในการบริหารและการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพยิ่งขึ้น (๔) สร้างและพัฒนา กลไกในการจัดการศึกษาร่วมกันระหว่างภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคเอกชน และภาคประชาสังคมในพื้นที่ นวัตกรรมการศึกษา

ดังนั้นพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา คือ การจัดการศึกษาอีกรูปแบบหนึ่งในการจัดการศึกษาให้เหมาะสม สอดคล้องกับสภาพในแต่ละพื้นที่ อันจะนำไปสู่การยกระดับการจัดการศึกษาของประเทศอันเป็นรากฐาน สำคัญของการพัฒนาคนไทยให้มีคุณภาพต่อไป

๓.๑ ความหมายของพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

ราชกิจจานุเบกษา พระราชบัญญัติพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๓ ได้กำหนดในพระราชบัญญัตินี้ไว้ว่า

“นวัตกรรมการศึกษา” หมายความว่า แนวคิด วิธีการ กระบวนการ สื่อการเรียนการสอน หรือการบริหารจัดการในรูปแบบใหม่ ซึ่งได้มีการทดลองและพัฒนาจนเป็นที่น่าเชื่อถือว่าสามารถส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนและการจัดการศึกษา และให้หมายความรวมถึงการนำสิ่งดังกล่าวมาประยุกต์ใช้ในพื้นที่นวัตกรรม การศึกษาด้วย

“พื้นที่นวัตกรรมการศึกษา” หมายความว่า พื้นที่ที่คณะรัฐมนตรีประกาศกำหนดให้เป็นพื้นที่ปฏิรูป การบริหารและการจัดการศึกษาเพื่อสนับสนุนการสร้างนวัตกรรมการศึกษา ในหมวด ๑ การจัดตั้งพื้นที่ นวัตกรรมการศึกษา มาตรา ๕ พื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจัดตั้งขึ้นเพื่อวัตถุประสงค์ ดังต่อไปนี้

(๑) คิดค้นและพัฒนา นวัตกรรมการศึกษาและการเรียนรู้เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของ ผู้เรียน รวมทั้งเพื่อดำเนินการให้มีการขยายผลไปใช้ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานอื่น

(๒) ลดความเหลื่อมล้ำในการศึกษา

(๓) กระจายอำนาจและให้อิสระแก่หน่วยงานทางการศึกษาและสถานศึกษานำร่องในพื้นที่นวัตกรรม การศึกษาเพื่อเพิ่มความคล่องตัวในการบริหารและการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

(๔) สร้างและพัฒนากลไกในการจัดการศึกษาร่วมกันระหว่างภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคเอกชน และภาคประชาสังคมในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่สมควรต้องพัฒนาการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานอันเป็นรากฐานสำคัญของการพัฒนาคนไทย ให้มี คุณภาพ มีความใฝ่รู้ มีความคิดสร้างสรรค์ มีความสามารถในการสื่อสาร สามารถอยู่และทำงานร่วมกับผู้อื่น ซึ่งมีความแตกต่างหลากหลายได้ มีความรู้เท่าทันโลก และมีทักษะในการประกอบอาชีพตามความถนัดของ ผู้เรียนแต่ละคน และให้รัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคเอกชนและภาคประชาสังคม ร่วมกันพัฒนา คุณภาพและประสิทธิภาพและลดความเหลื่อมล้ำในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานได้อย่างแท้จริง สมควร กำหนดให้มีพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาซึ่งเป็นพื้นที่ปฏิรูปการบริหารและการจัดการการศึกษาขึ้น เพื่อสนับสนุน การสร้างนวัตกรรมการศึกษาอันเป็นการนำร่องในการกระจายอำนาจและให้อิสระแก่หน่วยงานทางการศึกษา และสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้เกิดการพัฒนาคุณภาพและประสิทธิภาพและลดความเหลื่อมล้ำ รวมทั้งมีการ ขยายผลนวัตกรรมจัดการเรียนการสอนและวิธีการปฏิบัติที่ดีไปใช้ในสถานศึกษาอื่น จึงจำเป็นต้อง ตราพระราชบัญญัตินี้

นอกจากนี้ สมพงษ์ จิตระดับ สุอังคะวาทิน และชุตินา ชุมพงค์ (๒๕๖๑ อ้างถึงใน สำนักวิชาการ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, ๒๕๖๒) ยังกล่าวถึงพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาไว้ว่า เป็นพื้นที่การศึกษา ที่ได้รับการประกาศให้เป็นพื้นที่สำหรับการทดลองนวัตกรรมการศึกษา โดยให้อำนาจแก่สถานศึกษาในการ บริหารงานได้อย่างอิสระและจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับบริบทและความต้องการของชุมชน เพื่อพัฒนา คุณภาพการศึกษาและสามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามเป้าหมายการศึกษาที่กำหนดไว้ โดยมีหน่วยงาน ส่วนกลางให้การสนับสนุนทั้งในด้านทรัพยากรและกลไกการหนุนเสริมแก่โรงเรียนในพื้นที่อย่างเหมาะสม ผ่านการมีส่วนร่วมของชุมชนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาของพื้นที่ โดยมีหลักการสำคัญ ดังนี้

๑) กระจายอำนาจให้โรงเรียนและเขตพื้นที่การศึกษาต่าง ๆ มีอิสระในการบริหารจัดการหลักสูตร บุคลากร และการจัดการเรียนการสอนได้เอง ให้โรงเรียนและพื้นที่สร้างหลักสูตรที่เหมาะสมกับท้องถิ่นได้โดย ยังสอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางที่สำคัญ

๒) เป็นพื้นที่สำหรับทดลองนวัตกรรมการศึกษาแบบใหม่ตามแนวทางการจัดทำพื้นที่นวัตกรรมการ การศึกษา ดังนี้

- ๒.๑) ใช้หลักสูตรสร้างทักษะศตวรรษที่ ๒๑ ตามบริบทพื้นที่
- ๒.๒) จัดหาสื่อการสอนรูปแบบใหม่
- ๒.๓) สร้างภาคีร่วมพัฒนาบุคลากรในพื้นที่
- ๒.๔) การสอบและการประเมินผลต้องเป็นไปเพื่อการพัฒนา
- ๒.๕) การบริหารจัดการช่วยลดภาระโรงเรียน

๓.๒ เป้าหมายของพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

เป้าหมายของพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา (ประกาศพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ๖ ภูมิภาค, ๒๕๖๑) มีดังนี้

๑. เพิ่มผลสัมฤทธิ์ในการเรียนรู้ของนักเรียนในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาทั้ง ๓ ด้าน ได้แก่ เจตคติทักษะสำคัญ และความรู้ รวมทั้งขยายผลสู่นักเรียนทั่วประเทศในอนาคต

๒. ลดความเหลื่อมล้ำด้านคุณภาพการศึกษา โดยยกระดับผลการเรียนรู้ของนักเรียนกลุ่มผลการเรียนอ่อนและยากจน

๓. พัฒนานวัตกรรมการบริหารการศึกษาระดับจังหวัด ขยายผลนวัตกรรมการศึกษา ทั้งในเชิงนโยบายการจัดการเรียนรู้ และการบริหารในสถานศึกษาไปสู่นโยบายการศึกษาในระดับชาติและพื้นที่อื่น อาทิ ด้านหลักสูตร ตำรา สื่อการเรียนรู้ การทดสอบ การประเมินสถานศึกษา บุคลากร การเงิน รวมทั้งความสอดคล้องของการบริหารงานด้านต่าง ๆ

๔. ร่วมมือกับภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน และประชาสังคมในการจัดการศึกษา การพัฒนา และการขยายผลนวัตกรรมการศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษานำร่อง

๓.๓ พื้นที่นวัตกรรมการศึกษานำร่อง

พื้นที่นวัตกรรมการศึกษานำร่อง คือ พื้นที่พิเศษด้านการศึกษาที่เอื้อให้คนในพื้นที่ทุกภาคส่วนรวมพลัง ร่วมจัดการศึกษา สร้างนวัตกรรมการศึกษาและการเรียนรู้ตอบโจทย์คุณภาพการศึกษาของผู้เรียนและพื้นที่ เป็นพื้นที่เรียนรู้ร่วมกันและสร้างองค์ความรู้เพื่อการขยายผลสู่การเปลี่ยนแปลง ซึ่งปัจจุบันกระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศจัดตั้งพื้นที่นวัตกรรมการศึกษานำร่อง จำนวน ๖ พื้นที่ใน ๖ ภูมิภาค ประกอบด้วย ๑) จังหวัดศรีสะเกษ ๒) จังหวัดสตูล ๓) จังหวัดระยอง ๔) จังหวัดเชียงใหม่ ๕) จังหวัดกาญจนบุรี และ ๖) จังหวัดชายแดนภาคใต้ (นราธิวาส ยะลา ปัตตานี) ซึ่งในการวิจัยนี้ได้ทำการวิจัยใน ๒ เขตพื้นที่ ได้แก่

๑. **พื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ** (ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ) มีนวัตกรรมการศึกษาที่สำคัญ เช่น

- การจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem Based Learning หรือ PBL) และชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community หรือ PLC)

- นวัตกรรมจิตศึกษา

- การเรียนการสอนตามแนวคิด (Montessori)

- โครงการเพาะพันธุ์ปัญญา

- โครงการ (Project Approach) ระดับปฐมวัย

- การจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการวิจัยเป็นฐาน (Research Based Learning: RBL)

- ห้องเรียนหุ่นยนต์

๒. **พื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง** (ภาคตะวันออก) โดยมีนวัตกรรมการศึกษาที่สำคัญ เช่น

- การมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน

- การจัดตั้งสถาบันการสอนและการเรียนรู้จังหวัดระยอง (Rayong Teaching and Learning Academy)
- โครงการผลิตนักเรียนทุนครูศึกษาจังหวัดระยอง
- หลักสูตรระยอง หรือ Rayong MARCO

๓.๔ การประเมินผล

กำหนดให้มีการประเมินผลการดำเนินงานและการบริหารจัดการพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ทุกสามปีโดยคณะผู้ประเมินอิสระ ซึ่งคณะกรรมการนโยบายพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาแต่งตั้งเป็นผู้ทำการประเมินแล้วรายงานผลการประเมินพร้อมข้อเสนอแนะต่อคณะกรรมการนโยบายพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา เพื่อพิจารณา หากปรากฏผลการประเมินว่าพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาใดไม่สามารถดำเนินการให้บรรลุวัตถุประสงค์ได้ ให้คณะกรรมการนโยบายพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อยุบเลิกพื้นที่นวัตกรรมการศึกษานั้นตามเงื่อนไขและเงื่อนไขที่กำหนด ในการนี้ให้กำหนดมาตรการคุ้มครองสิทธิของนักเรียนและครูและบุคลากรทางการศึกษา เพื่อไม่ให้ได้รับผลกระทบจากการยุบเลิกด้วย ในกรณีที่ผลการประเมินปรากฏว่า การดำเนินงานและการบริหารจัดการพื้นที่นวัตกรรมการศึกษามีผลสัมฤทธิ์ตามวัตถุประสงค์ของการเป็นพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ให้คณะกรรมการนโยบายพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาดำเนินการเพื่อให้มีการขยายผลสัมฤทธิ์ดังกล่าวไปใช้กับการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานอื่นต่อไป (มาตรา ๔๐ มาตรา ๔๑ และมาตรา ๔๒)

ดังนั้น พื้นที่นวัตกรรมการศึกษาเป็นการจัดการศึกษารูปแบบหนึ่งที่น่ามาใช้ในการลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา โดยการจัดการศึกษาให้เหมาะสมสอดคล้องกับสภาพในแต่ละพื้นที่ มีอิสระในด้านหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน การบริหารจัดการสถานศึกษาที่มีความคล่องตัว ตลอดจนการสร้างและพัฒนาการจัดการศึกษาร่วมกันระหว่างภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคเอกชน และภาคประชาสังคมในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาเป็นไปโดยเหมาะสมสอดคล้องกับสภาพปัญหาในแต่ละพื้นที่ อันจะนำไปสู่การยกระดับการจัดการศึกษาของประเทศอันเป็นรากฐานสำคัญของการพัฒนาคนไทยให้มีคุณภาพต่อไป

๔. ข้อมูลพื้นฐานสถานศึกษา

โรงเรียนบ้านหญ้าปล้อง

ข้อมูลพื้นฐาน

ที่อยู่ : ๘๐ หมู่ที่ ๑ ตำบลหญ้าปล้อง อำเภอเมือง จังหวัดศรีสะเกษ

โทรศัพท์ : ๐๙๙-๑๖๗๔๒๖๖ E-mail : yaplong_๘๐๑@hotmail.com

สังกัด : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต ๑

เปิดสอนระดับ: อนุบาล ๑ ถึงมัธยมศึกษาปีที่ ๓

ข้อมูลบุคลากร

ผู้บริหาร	๑	คน
ครูผู้สอน	๑๒	คน
ครูผู้ช่วย	๑	คน
พนักงานราชการ	๑	คน
ลูกจ้างชั่วคราว	๕	คน
รวม	๒๐	คน

ข้อมูลนักเรียน

อนุบาล	๓๕	คน
ประถมศึกษา	๗๘	คน
มัธยมศึกษาตอนต้น	๔๗	คน
รวม	๑๖๐	คน

ข้อมูลสภาพชุมชนโดยรวม

โรงเรียนเปิดสอนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา) ผู้ปกครองนักเรียนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทำการเกษตร (ทำนา) และรับจ้าง ผู้ปกครองไม่ได้อาศัยอยู่กับบุตรหลาน นักเรียนส่วนใหญ่อาศัยอยู่กับปู่ย่าตายายที่ไม่มีเวลาเลี้ยงดู โรงเรียนตั้งอยู่ใกล้แหล่งเรียนรู้ มีการนำปราชญ์ชาวบ้านเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน เช่น ทำขนมไทย จักสาน เป็นต้น

ผลการประเมินของสถานศึกษา

สถานศึกษามีกระบวนการพัฒนาผู้เรียนด้วยวิธีการที่สำคัญโดยใช้ ๓ นวัตกรรมเป็นหลักในการจัดการศึกษา ได้แก่ จิตศึกษา PBL และ PLC มีการส่งเสริมให้ครูจัดกระบวนการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการคิดให้เป็นไปตามศักยภาพของผู้เรียน มีการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน เช่น การมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ธรรมชาติ ด้านความภูมิใจในท้องถิ่นและความเป็นไทย การยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น มีสุขภาวะทางจิต ภูมิใจุมักัน และความเป็นธรรมต่อสังคม ผู้เรียนสามารถอ่านออกตามมาตรฐานการอ่านในแต่ละระดับชั้น มีนิสัยรักการอ่าน และมีความสามารถในการคิดอย่างเป็นระบบ

สถานศึกษาได้เข้าร่วมโครงการโรงเรียนพระราชรัฐ เป็นโรงเรียนเครือข่ายของโรงเรียนที่ใช้จิตศึกษา PBL และ PLC มาใช้ในการประชุมเพื่อแก้ปัญหา โดยมีการระดมความเห็นของผู้ปกครอง ชุมชน บุคลากร ในสถานศึกษาร่วมกันกำหนดวิสัยทัศน์ของโรงเรียนมีการวางเป้าหมายการพัฒนาโรงเรียน

การกำหนดอัตลักษณ์และเอกลักษณ์ของสถานศึกษา

สถานศึกษามีผลการพัฒนาตามจุดเน้นและจุดเด่นที่ส่งผลสะท้อนเป็นเอกลักษณ์ของสถานศึกษาคือ “นักเรียนมีนิสัยรักการออม” และมีโครงการพิเศษเพื่อแก้ปัญหาและส่งเสริมบทบาทของสถานศึกษาคือ “โครงการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง”

โรงเรียนวัดหลวงวิทยา

ข้อมูลพื้นฐาน

ที่อยู่ : บริเวณวัดหลวงสุ่มังคลาราม ถนนวิจิตรนคร ตำบลเมืองใต้ อำเภอเมือง จังหวัดศรีสะเกษ
๓๓๐๐๐

โทรศัพท์ : ๐๔๕-๖๒๐-๑๕๖ E-mail : watluangsskl@hotmail.com www.watluang.ac.th

สังกัด : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษเขต ๑ สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน

เปิดสอนระดับ: อนุบาล ๑ ถึงมัธยมศึกษาปีที่ ๖

ข้อมูลของโรงเรียน

โรงเรียนวัดหลวงวิทยาเดิมชื่อโรงเรียนศรีสะเกษวิชาคม มีเจ้าอาวาสวัดหลวงสุ่มังคลารามเป็นผู้รับใบอนุญาต โรงเรียนได้รับการยกฐานะจากโรงเรียนเอกชนซึ่งได้รับการอุดหนุนจากรัฐบาลร้อยละ ๑๐๐ เป็นโรงเรียนเอกชนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาจึงได้เปลี่ยนชื่อใหม่เป็นโรงเรียนวัดหลวงวิทยาคมในปี พ.ศ. ๒๕๓๒ โรงเรียนวัดหลวงเป็นโรงเรียนวิถึพุทธจึงเน้นการแสดงออกถึงความมีคุณธรรมจริยธรรมเป็นลูกที่ดีของพ่อและแม่ มีการบำเพ็ญประโยชน์ตามวัดต่าง ๆ จัดกิจกรรมในวันสำคัญ เช่น แต่งชุดขาวทุกวันพระ นักเรียนนำข้าวสารอาหารแห้งมาร่วมทำบุญ สถานศึกษา ครู ชุมชน ผู้ปกครองและนักเรียนมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน

ข้อมูลบุคลากร

ผู้บริหาร	๗	คน
ครูผู้สอน	๖๑	คน
บุคลากร	๑๖	คน
ครูอัตราจ้าง/ครูพิเศษ	๓๑	คน
เจ้าหน้าที่อื่น ๆ	๑๒	คน
รวม	๑๒๗	คน

ข้อมูลนักเรียน

อนุบาล	๒๒๘	คน
ประถมถึงมัธยมปลาย	๑,๙๘๖	คน
รวม	๒,๒๑๔	คน

ข้อมูลสภาพชุมชนโดยรวม

ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพค้าขายและทำนา นักเรียนส่วนใหญ่อาศัยอยู่ในเขตชนบท เขตชานเมืองและอาศัยอยู่ต่างอำเภอ

ผลการประเมินของสถานศึกษา

ผลการประเมินคุณภาพในส่วนกลุ่มตัวบ่งชี้ขั้นพื้นฐานที่ ๑-๑๒ อยู่ในระดับคุณภาพดีถึงดีมาก ส่วนมาตรฐานการศึกษาทั้ง ๓ มาตรฐานอยู่ในระดับดีถึงดีเลิศ (SAR ๒๕๖๒) มีเพียงตัวบ่งชี้ที่ ๕ เรื่องผลสัมฤทธิ์

ทางการเรียนของผู้เรียนในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาเพียงข้อเดียวที่อยู่ในระดับคุณภาพที่ต้องปรับปรุง (๔.๕๐)

สถานศึกษามีการจัดการศึกษาแตกต่างกันไปตามกลุ่มสาระวิชาโดยเน้นการมีส่วนร่วมของผู้เรียนและใช้วิธีการสอนที่หลากหลาย การจัดการเรียนรู้ทั้งรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ การลงมือปฏิบัติจริง การใช้ทักษะกระบวนการคิดและการแก้ปัญหาเป็นหลัก การจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบ STEM มาบูรณาการ และเน้นเรื่องการคิดวิเคราะห์ของผู้เรียนเป็นเรื่องสำคัญ นอกจากนี้สถานศึกษาได้มีการดำเนินการเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของผู้เรียนตามโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เน้นการพัฒนาด้านคุณธรรมจริยธรรมที่เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน มีนวัตกรรมการปฏิบัติที่ดี คือ ศิลปะการต่อสู้ด้วยกระบี่กระบองที่ได้รับรางวัลมากมายทั้งในจังหวัดและนอกจังหวัด ปัจจุบันนำมาใช้ประโยชน์ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา มีแนวทางในการสำรวจความต้องการ ความสนใจของผู้เรียนและชุมชน นำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาจัดทำทะเบียนภูมิปัญญาท้องถิ่น

ระบบการประกันคุณภาพภายใน

สถานศึกษาส่งเสริมให้บุคลากรได้รับความรู้ด้านการประกันคุณภาพอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งประสานความร่วมมือกับผู้ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ชุมชน ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีรูปแบบการบริหารและการจัดการเชิงระบบ โดยทุกฝ่ายเข้ามามีส่วนร่วม ยึดหลักธรรมาภิบาลและแนวคิดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยมุ่งพัฒนาผู้เรียนตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษา

โรงเรียนดำเนินการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษา ๘ ประการ ได้แก่ ๑) กำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ๒) จัดทำแผนการศึกษามุ่งเน้นคุณภาพตามมาตรฐาน ๓) จัดการบริการข้อมูลสารสนเทศอย่างเป็นระบบโดยใช้เทคโนโลยีช่วยในการเก็บข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลเป็นสารสนเทศที่เป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียน ๔) จัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา ๕) ดำเนินการติดตาม ตรวจสอบคุณภาพการศึกษา ๖) ประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานของสถานศึกษา ๗) จัดทำรายงานประจำปีเสนอผลการประเมินคุณภาพภายใน ๘) โรงเรียนดำเนินการพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่อง โดยจัดประชุมคณะครู ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษานำเสนอผลการดำเนินงาน รายงานประจำปีของสถานศึกษาในปีการศึกษาที่ผ่านมา วิเคราะห์ผลการประเมินคุณภาพภายในจากรายงานประจำปีของปีการศึกษาที่ผ่านมา วิเคราะห์จุดเด่น จุดที่ควรพัฒนา และจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีตามจุดที่ควรพัฒนาประกอบด้วยโครงการ/กิจกรรมที่จะพัฒนาคุณภาพตามมาตรฐานของสถานศึกษา โดยเน้นที่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จัดทำโครงการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา มีกิจกรรมให้ความรู้ความเข้าใจแนวทางการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในให้ครูทุกคนในโรงเรียน เพื่อให้คณะครู บุคลากรทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องมีความเข้าใจในการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน แต่งตั้งคณะกรรมการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนให้ปฏิบัติหน้าที่ติดตามตรวจสอบและประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานของสถานศึกษา ภาคเรียนละ ๑ ครั้ง จัดทำเครื่องมือให้นักเรียนประเมินตนเองในการเรียนรู้ ครูประเมินตนเองรายบุคคลตามแผนพัฒนาตนเองที่วางไว้ คณะกรรมการประกันคุณภาพของโรงเรียนประเมินการดำเนินงานตามมาตรฐานและสรุปผลการดำเนินงานเพื่อพัฒนาปรับปรุงตลอดปีการศึกษา ติดตามการประเมินโครงการและกิจกรรมสรุปผลการดำเนินงาน ปรับปรุงการทำงานอย่างมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย โรงเรียนจัดทำ

แผนสำรวจความพึงพอใจและประเมินผลการดำเนินงานของโรงเรียนจากนักเรียน ผู้ปกครองคณะกรรมการของสถานศึกษาในการจัดการศึกษาของโรงเรียน

การกำหนดอัตลักษณ์และเอกลักษณ์ของสถานศึกษา

สถานศึกษาได้มีการกำหนดปรัชญา วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย รวมถึงอัตลักษณ์และเอกลักษณ์ของโรงเรียนสอดคล้องกับสภาพปัญหาความต้องการพัฒนาของสถานศึกษา นโยบายการปฏิรูปการศึกษา ความต้องการของชุมชน ท้องถิ่น และสอดคล้องกับแนวทางการปฏิรูปตามแผนการศึกษาของชาติ โดยผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายและเครือข่ายการพัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา รับทราบ และรับผิดชอบต่อการจัดการศึกษา โดยจัดให้มีการประชุมเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม และประชุมกลุ่มย่อยแต่ละช่วงชั้นทุกวัน ประชุมบุคลากรเมื่อจัดกิจกรรม ประชุมปรึกษาหารือแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างน้อยเดือนละครั้ง

ปรัชญา : ปัญญาเป็นรัตนะของนรชน

วิสัยทัศน์ : มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้คู่คุณธรรม มีคุณภาพชีวิตที่ดี มีความสุขในสังคม

พันธกิจ :

๑. ยกระดับคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับ
๒. สร้างโอกาสการเข้าถึงบริการทางการศึกษาของนักเรียนอย่างทั่วถึงเท่าเทียม
๓. พัฒนาระบบบริหารจัดการการศึกษาตามหลักธรรมาภิบาล
๔. ส่งเสริมค่านิยมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนโดยยึดหลักเศรษฐกิจพอเพียง

เป้าหมาย :

๑. คุณภาพการศึกษาของโรงเรียนดีขึ้นทุกระดับชั้น นักเรียนมีคุณธรรมจริยธรรม มีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลงและการพัฒนาประเทศในอนาคต
๒. ผลิตและพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้และคุณภาพ เพื่อเสริมสร้างศักยภาพการแข่งขันของประเทศ
๓. ผู้เรียนได้รับโอกาสในการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน
๔. มีระบบบริหารจัดการศึกษามีประสิทธิภาพตามหลักธรรมาภิบาล โดยการมีส่วนร่วมจากทุกฝ่าย

อัตลักษณ์ : มีวินัย นิสสัยกตัญญู อยู่อย่างพอเพียง

เอกลักษณ์ : โรงเรียนวิถีพุทธ

ลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน : เรียนดี มีวินัย ใฝ่คุณธรรม

สถานศึกษามีแผนการที่จะพัฒนาตามประเด็นวิสัยทัศน์ที่กำหนดเป็นอัตลักษณ์ของสถานศึกษา โดยเพิ่มกิจกรรมให้มากขึ้น เพื่อให้เด็กสะท้อนตัวตนตามอัตลักษณ์นั้นสามารถเป็นที่ยอมรับของชุมชน เนื่องจากอัตลักษณ์ของโรงเรียนยังไม่ได้รับการยอมรับจากชุมชน และองค์กรภายนอก

โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ๒๙

ข้อมูลพื้นฐาน

ที่อยู่ : ๑๓๓ หมู่ ๒ ตำบลหนองครก อำเภอเมืองศรีสะเกษ จังหวัดศรีสะเกษ ๓๓๐๐๐

โทรศัพท์ : ๐๔๕-๖๑๕-๙๔๐

สังกัด : สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

เปิดสอนระดับ : ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ถึงมัธยมศึกษาปีที่ ๖

ข้อมูลบุคลากร

ผู้อำนวยการโรงเรียน	๑	คน
รองผู้อำนวยการโรงเรียน	๓	คน
ครู	๒๖	คน
ครูผู้ช่วย	๒	คน
พนักงานราชการ	๙	คน
ลูกจ้างชั่วคราว	๒๕	คน
รวม	๖๖	คน

ข้อมูลนักเรียน

ประถมศึกษา	๑๕๓	คน
มัธยมศึกษา	๖๓๘	คน
รวม	๗๙๑	คน

ผลการประเมินของสถานศึกษา

โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ๒๙ จังหวัดศรีสะเกษ มีการใช้มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา โดยเพิ่มในมาตรฐานที่ ๑ คุณภาพของผู้เรียน ข้อ ๑.๒ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน ข้อ ๕ การมีทักษะการดำรงชีวิตในกรอบสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นสำหรับโรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ ได้แก่ ๑) กิจกรรมส่งเสริมสุขนิสัย ๒) กิจกรรมส่งเสริมสมรรถภาพทางกาย ๓) กิจกรรมหลักโภชนาการ ๔) กิจกรรมหลักไทรรงค์ ๕) กิจกรรมสร้างเสริมภาวะผู้นำ ๖) กิจกรรมอนุรักษ์พลังงานและสิ่งแวดล้อม ๗) กิจกรรมส่งเสริมอาชีพท้องถิ่น ๘) กิจกรรมพัฒนาสุนทรียภาพ และเพิ่มเติมในมาตรฐานที่ ๒ กระบวนการบริหารและการจัดการของผู้บริหารสถานศึกษา ตัวชี้วัดที่ ๒.๔ การวางแผนและจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสังคมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ตามมาตรฐานการดูแลนักเรียนประจำสำหรับโรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์หรือตามมาตรฐานเฉพาะของแต่ละสถานศึกษาอย่างมีคุณภาพ

มาตรฐานที่ ๑ ด้านคุณภาพของผู้เรียนอยู่ในระดับยอดเยี่ยม สถานศึกษามีกระบวนการพัฒนาผู้เรียนด้วยวิธีการที่หลากหลายเป็นไปตามศักยภาพของผู้เรียนและตามตัวชี้วัดของหลักสูตร มีโครงการพัฒนาศักยภาพศูนย์บริการสนับสนุนนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษทางการศึกษา (Student Support Service : SSS) โดยพัฒนาครูทุกคนให้เข้ารับการอบรมการคัดกรองนักเรียนที่บกพร่องทางการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะ

นักเรียนที่บกพร่อง เน้นเรื่องการอ่านออกของผู้เรียนเป็นสำคัญ ส่งผลให้โรงเรียนได้รับรางวัลเหรียญทอง มีการวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล ส่งเสริมให้ครูทำวิจัยในชั้นเรียนอย่างน้อยเทอมละ ๑ เรื่อง และยังเน้นส่งเสริมด้านการจัดกิจกรรมชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community : PLC) มีกิจกรรมร่วมมือกันของครู ผู้บริหาร และบุคคลทางการศึกษาในโรงเรียนเพื่อพัฒนาการเรียนของผู้เรียนเป็นสำคัญ

ส่วนมาตรฐานที่ ๒ กระบวนการบริหารและจัดการ และมาตรฐานที่ ๓ กระบวนการจัดการการเรียนรู้ ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ได้ระดับคุณภาพยอดเยี่ยมทั้งหมด

ในแต่ละมาตรฐานและตัวชี้วัด โรงเรียนจัดทำคำสั่งและกำหนดผู้รับผิดชอบมาตรฐานอย่างชัดเจน โดยแบ่งออกเป็น ๒ ถึง ๕ คน ต่อ ๑ ตัวชี้วัด โดยกำหนดคำอธิบายตัวชี้วัดโดยเฉพาะในแต่ละตัวชี้วัดเพื่อให้ผู้รับผิดชอบมาตรฐานเข้าใจได้ชัดเจนมากขึ้น เช่น คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียนข้อ ๓ การยอมรับที่จะอยู่ร่วมกันบนความแตกต่างและความหลากหลาย มีการเขียนคำอธิบายดังนี้ “ผู้เรียนยอมรับและอยู่ร่วมกันบนความแตกต่างระหว่างบุคคลทั้งด้านเพศ วัย เชื้อชาติ ศาสนา ภาษา วัฒนธรรมและประเพณี” โดยมีคุณครู ๒ คนเป็นผู้รับผิดชอบมาตรฐานโดยแบ่งหน้าที่กันเป็นประธานกรรมการและกรรมการ และในคำสั่งยังระบุหน้าที่ของผู้รับผิดชอบมาตรฐาน วิธีการจัดเก็บและรวบรวมข้อมูล รวมถึงระบุรายชื่อคณะกรรมการจัดเตรียมสถานที่ สดุดทัศนูปกรณ์ พิธีกร คณะกรรมการจัดพิมพ์และทำรูปเล่มรายงานประจำปีอย่างละเอียด

ระบบการประกันคุณภาพภายใน

สถานศึกษาได้ดำเนินการวิเคราะห์สภาพปัญหา ผลการจัดการศึกษาที่ผ่านมา โดยการศึกษาข้อมูลสารสนเทศจากผลการนิเทศ ติดตาม ประเมิน การจัดการศึกษาตามนโยบาย และจัดประชุมระดมความคิดเห็นจากบุคลากรในโรงเรียนทุกสิ้นภาคเรียน เพื่อวางแผนร่วมกันในการกำหนดเป้าหมาย ปรับวิสัยทัศน์ กำหนดพันธกิจ กลยุทธ์ในการจัดการศึกษาของโรงเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน มีการปรับแผนพัฒนาคุณภาพจัดการศึกษาทุก ๆ ๕ ปี แผนปฏิบัติการประจำปี ให้สอดคล้องกับสภาพปัญหา ความต้องการพัฒนาและนโยบายการปฏิรูปการศึกษา และนโยบายของสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ พร้อมทั้งจัดหาทรัพยากร จัดสรรงบประมาณ มอบหมายให้ผู้รับผิดชอบดำเนินการพัฒนาตามแผนงานเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ มีการดำเนินการนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผลการดำเนินงาน และจัดทำรายงานผล

การกำหนดอัตลักษณ์และเอกลักษณ์ของสถานศึกษา

สถานศึกษามีการกำหนดเป้าหมายวิสัยทัศน์และพันธกิจตรงกับวัตถุประสงค์ของแผนการจัดการศึกษาสงเคราะห์และสอดคล้องกับความต้องการของชุมชนท้องถิ่นอย่างชัดเจน ได้นำแนวทางในพระราชดำริตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงมาบูรณาการสู่การจัดการเรียนการสอนและการดำรงชีวิต มีการจัดโครงการที่ส่งเสริมด้านคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์หลายโครงการส่งผลให้ได้รับโล่รางวัลและผ่านการประเมินแบบยั่งยืนระดับเพชร “โรงเรียนศีล ๕ ตามรอยพ่ออย่างพอเพียง” และรางวัล “โรงเรียนคุณธรรมระดับ ๑ ดาว” คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน คือสามารถอยู่ร่วมในสังคมได้อย่างมีความสุข

สนับสนุนการกีฬา ได้รับรางวัลและเป็นตัวแทนเข้าแข่งขันระดับประเทศและต่างประเทศหลายรายการ โดยเฉพาะกีฬาการบัดดี้และยกน้ำหนัก

สถานศึกษากำหนดให้นำทรัพยากรในท้องถิ่นมาใช้ประโยชน์เป็นจุดเน้นและจุดเด่นส่งผลสะท้อนให้เป็นเอกลักษณ์ของโรงเรียน โดยจัดทำโครงการสร้างงานอาชีพ เช่น การสร้างผลิตภัณฑ์ผ้ามด้อมเปลือกไม้ มะดันป่า ขนมไทย การสานตะกร้าจากพลาสติก การเย็บปักถักร้อย การทำอิฐบล็อก การเลี้ยงปลาในกระชัง การปลูกผักแบบเกษตรอินทรีย์ พร้อมนำออกขายยังตลาดนอกโรงเรียน ทักษะอาชีพของโรงเรียนที่มีความโดดเด่นจนได้รับการคัดเลือกเป็น Best Practice จากสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษทั้งหมด ๕ อาชีพ ได้แก่ ๑) เพาะชำกล้าไม้ ๒) การผลิตอิฐบล็อกตัวหนอน ๓) ขนมอบขนมไทย ๔) ผ้ามด้อมจากเปลือกไม้มะดันป่า ๕) ผลิตภัณฑ์สานจากเส้นพลาสติก

อัตลักษณ์ : จงรักภักดี มีคุณธรรม น้อมนำพระราชดำริ

เอกลักษณ์ : บ้านน่าอยู่ เรียนรู้คู่คุณธรรม นำเกษตรอินทรีย์ สู่วิถีพอเพียง

โรงเรียนไพรบึงวิทยาคม

ข้อมูลพื้นฐาน

ที่อยู่ : ๕๐ หมู่ที่ ๒๐ บ้านโพธิ์ไทร ถนนพยุห์-ขุนหาญ ตำบลไพรบึง อำเภอไพรบึง จังหวัดศรีสะเกษ ๓๓๑๘๐

โทรศัพท์ : ๐๔๕-๖๗๕-๑๓๒ E-mail : -

สังกัด : องค์การบริหารส่วนจังหวัดศรีสะเกษ

เปิดสอนระดับ : มัธยมศึกษาปีที่ ๑ ถึงมัธยมศึกษาปีที่ ๖

ข้อมูลของโรงเรียน

โรงเรียนไพรบึงวิทยาคมอยู่ในเขตพื้นที่นวัตกรรมเพาะพันธุ์ปัญญา มีแนวทางการจัดกิจกรรมที่เน้นผู้เรียนโดยจัดกิจกรรมให้มีความเหมาะสมกับผู้เรียนโดยนำกระบวนการจัดกิจกรรมรูปแบบ RBL กิจกรรมที่พัฒนากระบวนการคิดและ PLC เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจและกล้าคิด กล้าทำ และใช้นวัตกรรมการบริหารโรงเรียนโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (School-Based Management :SBM) ในรูปแบบโรงเรียนเล็กในโรงเรียนใหญ่ กระจายอำนาจในการบริหาร บุคลากรภายในสถานศึกษามีส่วนร่วมในการพัฒนาโรงเรียน ส่งผลให้การบริหารจัดการสามารถเข้าถึงผู้เรียนได้ใกล้ชิดมากยิ่งขึ้นและพัฒนาผู้เรียนตามความสามารถและความถนัดเต็มตามศักยภาพ (Good Practice)

ข้อมูลบุคลากร

ผู้บริหาร/รองผู้อำนวยการ	๓	คน
พนักงานราชการ	๕๙	คน
ครูอัตราจ้าง/ครูพิเศษ	๓	คน
เจ้าหน้าที่อื่น ๆ	๖	คน
รวม	๗๑	คน

ข้อมูลนักเรียนรวม ๑,๐๐๖ คน

ข้อมูลสภาพชุมชนโดยรวม

ประชากรส่วนใหญ่แถวนั้นมีภาษาถิ่นและมีวัฒนธรรมแตกต่างกับอำเภออื่นคือ มีกลุ่มชนถึง ๔ กลุ่ม คือ เขมร ส่วย ลาว และเยอ โดยกลุ่มชนส่วนใหญ่เป็นเขมร ภาษาที่ใช้ติดต่อกันคือภาษาไทยกลางและภาษาถิ่นตามกลุ่มชน ผู้ปกครองส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับประถมศึกษาประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลัก สินค้าขึ้นชื่อคือไข่เค็ม ผ้าไหมบ้านปราสาทเยอ มีแหล่งเรียนรู้ภายนอกโรงเรียนที่น่าสนใจ ได้แก่ การรักษาโรคแบบโบราณของชนเผ่าเขมร การทำข้าวหลามโบราณ การทำปูนกินหมาก การรำแม่มดที่เป็นการรักษาผู้ป่วยแบบโบราณของเผ่าเขมร การรำกลองยาว การรำตรุด ประเพณีสารทเขมร ประเพณีบุญข้าวสารท

ผลการประเมินของสถานศึกษา

ผลการประเมินของสถานศึกษา (SAR ๒๕๖๒) ระดับคุณภาพมาตรฐานอยู่ในระดับยอดเยี่ยมถึงดี

ด้านคุณภาพของผู้เรียน โรงเรียนจัดโครงการที่หลากหลายเพื่อให้ผู้เรียนมีความสามารถบรรลุตามมาตรฐาน เช่น โครงการห้องแห่งการเรียนรู้โครงการงานฐานวิจัย (ห้องเรียนเพาะพันธุ์ปัญญา) กิจกรรมการเรียนรู้เพื่อการอยู่ร่วมกันของหลากหลายชนเผ่าทั้งเขมร ลาว เยอ และส่วย สถานศึกษามีการดำเนินการพัฒนาและร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผ่านชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) มีหลักสูตรส่งเสริมงานอาชีพ ส่งเสริมความเป็นเลิศด้านดนตรี กีฬาและศิลปะ สถานศึกษามีวิธีการเรียนการสอนที่หลากหลาย เช่น การเรียนรู้ใช้โครงการงานเป็นฐาน (PBL) แบบสะเต็มศึกษา (STEM) การจัดการเรียนการสอนเชิงรุก นอกจากนี้ สถานศึกษายังได้รับรางวัลต่าง ๆ เช่น โรงเรียนต้นแบบในโครงการเพาะพันธุ์ปัญญาระดับประเทศจาก ๘๐ โรงเรียน เป็นหนึ่งใน ๑๖ ของโรงเรียนต้นแบบ รางวัลครูปัญญาที่ปรกเพาะพันธุ์ปัญญาระดับประเทศ ของ บมจ.กลีกรไทย รางวัลการออกแบบนิตยสารการกระบวนความคิดของโครงการระดับภาคตะวันออกเฉียงเหนือในโครงการเพาะพันธุ์ปัญญาระดับชุมชนประจำปี ๒๕๖๐ เลือกลงเป็นโรงเรียนนำร่องพื้นที่นวัตกรรมทางการศึกษานวัตกรรมของพรรณปัญญา (โครงการงานฐานวิจัย : RBL) และโลรางวัลโรงเรียนที่มุ่งสร้างการเปลี่ยนแปลงเพื่อครูและศิษย์บนวิถีแห่งเพาะพันธุ์ปัญญา

กระบวนการบริหารและการจัดการ สถานศึกษาจัดการบริหารงานโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (SBM) เปิดโอกาสให้ครู นักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชนมีส่วนร่วมในการส่งเสริมงานกิจกรรมของนักเรียน โดยมีการกำหนดกระบวนการทำงานตามรูปแบบ PDCA รวมทั้งประสานความร่วมมือของผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายทั้งในโรงเรียนและนอกโรงเรียน สอดแทรกแผนการดำเนินงานและผลการดำเนินงานเรื่องโรงเรียนเล็กในโรงเรียนใหญ่ไว้ในมาตรฐานที่ ๒

ระบบการประกันคุณภาพภายใน

งานคุณภาพภายในของโรงเรียนมีรูปแบบและระบบที่ชัดเจน ในแต่ละปีโรงเรียนได้กำหนดมาตรฐานการศึกษาเพื่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาออกเพื่อเป็นคู่มือ ๑ เล่ม ในเล่มจะประกอบไปด้วยข้อมูลของสถาบัน ได้แก่ วิสัยทัศน์ พันธกิจ ยุทธศาสตร์ กลยุทธ์ เป้าประสงค์ เอกลักษณ์ อัตลักษณ์ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ จุดเน้นการจัดการศึกษา และประกาศของโรงเรียนในการใช้มาตรฐานในการประกันคุณภาพการศึกษา ในแต่ละมาตรฐานมีคำอธิบาย ประเด็นการพิจารณา เป้าหมาย โครงการหรือกิจกรรมที่ใช้ในแต่ละมาตรฐาน รวมถึงกลุ่มงานที่ได้รับผิดชอบในแต่ละมาตรฐาน โดยแนบกฎกระทรวง ประกาศกระทรวงศึกษาธิการเรื่องการใช้มาตรฐานการศึกษา และคำสั่งโรงเรียนสำหรับแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานไว้ท้ายคู่มือ

การกำหนดอัตลักษณ์และเอกลักษณ์ของสถานศึกษา

วิสัยทัศน์ : สถานศึกษามุ่งพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐาน บริหารแบบมีส่วนร่วมจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

พันธกิจ :

๑. ส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามเกณฑ์มาตรฐาน
๒. ส่งเสริมและพัฒนาครู บุคลากรการศึกษาให้มีคุณภาพ

๓. พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาและจัดการศึกษาแบบมีส่วนร่วม
๔. ส่งเสริมการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน
๕. ส่งเสริมการจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ยุทธศาสตร์ :

๑. การพัฒนาคุณภาพผู้เรียน
๒. การพัฒนาคุณภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา
๓. การพัฒนาหลักสูตรสื่อ นวัตกรรมและแหล่งเรียนรู้
๔. การส่งเสริม การมีส่วนร่วมระหว่างสถานศึกษาและชุมชนโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน
๕. การบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา
๖. การส่งเสริมศาสนา ศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น

กลยุทธ์ :

๑. พัฒนาคุณภาพผู้เรียน
๒. พัฒนาคุณภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา
๓. พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา นวัตกรรมเทคโนโลยีการศึกษาและแหล่งเรียนรู้
๔. พัฒนการบริหารการศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ประสานความร่วมมือกับคณะกรรมการสถานศึกษาและชุมชน
๕. พัฒนาและส่งเสริมผู้เรียน อนุรักษ์ความเป็นไทยและภาคภูมิใจในท้องถิ่น
๖. พัฒนาและส่งเสริมให้ผู้เรียนมีคุณธรรมและจริยธรรมและภูมิคุ้มกันสิ่งเสพติดในสถานศึกษา
๗. ส่งเสริมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาบูรณาการในการจัดการศึกษา
๘. พัฒนาปรับปรุงภูมิทัศน์และสิ่งแวดล้อม

เป้าประสงค์ :

๑. ผู้เรียนมีคุณภาพสังคมแห่งการเรียนรู้
๒. ผู้เรียนมีคุณธรรมจริยธรรมและภูมิคุ้มกันสิ่งเสพติดในสถานศึกษา
๓. ผู้เรียนมีความรักและภาคภูมิใจในท้องถิ่นและความเป็นไทย
๔. ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษามีคุณภาพ
๕. สถานศึกษามีหลักสูตรสถานศึกษา สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น รวมทั้งพัฒนาระบบการจัดการเรียนรู้ ที่ส่งผลต่อการพัฒนาผู้เรียนสู่สังคมแห่งการเรียนรู้
๖. สถานศึกษามีสื่อ นวัตกรรมเทคโนโลยีทางการศึกษาและแหล่งเรียนรู้ที่ทันสมัยและพอเพียง
๗. สถานศึกษาจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิต
๘. สถานศึกษามีการบริหารโรงเรียนเป็นฐานในการพัฒนาท้องถิ่นอย่างมีคุณภาพเป็นที่ยอมรับของชุมชน

๙. สถานศึกษามีภูมิทัศน์และสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้

เอกลักษณ์ของสถานศึกษา : สุภาพเรียบร้อย

อัตลักษณ์ของสถานศึกษา : จิตสาธารณะ

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ :

๑. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์

๒. ซื่อสัตย์สุจริต

๓. มีวินัย

๔. ใฝ่เรียนรู้

๕. อยู่อย่างพอเพียง

๖. มุ่งมั่นในการทำงาน

๗. รักความเป็นไทย

๘. มีจิตสาธารณะ

สีประจำโรงเรียน : น้ำเงิน แสด ขาว

เครื่องหมายโรงเรียนเป็นรูปนกเพลิงเปล่งแสงสว่างมีอักษร พ บ ค

วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีศรีสะเกษ

ข้อมูลพื้นฐาน

ที่อยู่ : ๙๑ หมู่ ๘ ถนนกสิกรรม ตำบลหนองครก อำเภอเมือง จังหวัดศรีสะเกษ

โทรศัพท์ : ๐๔๕-๖๑๒-๙๓๔ E-mail : www.sskcat.ac.th

สังกัด : สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

เปิดสอนระดับ : ปวช. และ ปวส.

ข้อมูลของโรงเรียน

เดิมชื่อโรงเรียนประถมนวิสามัญกสิกรรม โรงเรียนกสิกรรมศรีสะเกษ และโรงเรียนเกษตรกรรมศรีสะเกษ การจัดการเรียนการสอนมีหลายสาขาวิชา. ได้แก่ สาขาวิชาพืชศาสตร์ สาขาวิชาสัตวศาสตร์ สาขาวิชาช่างกลเกษตร สาขาวิชาเกษตรศาสตร์ สาขาวิชาเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ สาขาวิชาการบัญชี สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ สถานศึกษามีการจัดการเรียนการสอนแบบมีส่วนร่วมของผู้เรียน สถานประกอบการและชุมชนจัดระบบการเรียนการสอนที่หลากหลาย เช่น PBL, RBL เน้นการพัฒนานวัตกรรม สิ่งประดิษฐ์ ผลงานวิจัยทั้งของครูและนักเรียน ที่สามารถนำไปใช้หรือต่อยอดในเชิงพาณิชย์ได้ การพัฒนาระบบงานฟาร์มให้เป็นแหล่งเรียนรู้ พัฒนาระบบบริหารจัดการฟาร์มให้มีศักยภาพสู่การเป็นฟาร์มเกษตรปลอดภัย และเกษตรอินทรีย์ มีการจัดการศึกษาในระบบทวิภาคีในระดับ ปวส. ร่วมกับสถานประกอบการในต่างประเทศ ๒ สาขาวิชา คือ สาขาวิชาพืชศาสตร์ร่วมกับประเทศอิสราเอล และสาขาวิชาสัตวศาสตร์ร่วมกับประเทศมาเลเซีย

ข้อมูลบุคลากร

ข้าราชการครู	๔๒	คน
ข้าราชการพลเรือน	๑	คน
ครูจ้างสอน	๑	คน
พนักงานราชการ	๑๐	คน
ลูกจ้างชั่วคราว	๔๐	คน
ลูกจ้างประจำ	๑๗	คน
รวม	๑๑๑	คน

ข้อมูลนักเรียน

ปวช.1	๒๓๗	คน
ปวช.2	๑๔๖	คน
ปวช.3	๒๘๘	คน
ปวส.1	๑๗๔	คน
ปวส.2	๓๗๗	คน
ทล.บ.1	๑๗	คน
ทล.บ.2	๑๒	คน
รวม	๑,๒๕๑	คน

ข้อมูลสภาพชุมชนโดยรวม

ประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม เช่น ปลูกข้าว โดยเฉพาะข้าวหอมมะลิ ปลูกมันสำปะหลัง หอมแดง กระเทียม ข้าวโพด ถั่วลิสง ปอแก้ว ยางพารา ทำสวนผลไม้ เลี้ยงสัตว์ และทำการประมง รองลงมาคืออุตสาหกรรม การค้าและการบริการ ทอผ้าไหม ปั่นหม้อดินเผา สารเครื่องใช้จากใบไม้

ผลการประเมินของสถานศึกษา

สถานศึกษามีผลการประเมินคุณภาพ อยู่ในระดับยอดเยี่ยม

สถานศึกษาได้รับรางวัลรองชนะเลิศโครงการชีววิถีเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืนประเภทที่ ๑-๖ ของ กพฟ. ในปี พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๖๒ ครูและบุคลากรทางการศึกษาได้รางวัลต่าง ๆ มากมาย ทั้งด้านวิชาชีพ และการเป็นผู้ชำนาญการเฉพาะทาง ส่วนผู้เรียนได้รับรางวัลในการแข่งทักษะต่าง ๆ ที่จัดโดย สอศ. เช่น ทักษะไม้ดอกไม้ประดับ ทักษะช่างก่อสร้าง ทักษะขวัญใจโคบาล ทักษะ PBL สาขาประมง/พืชศาสตร์/สัตวศาสตร์ ทักษะทางภาษา สิ่งประดิษฐ์การเกษตร ทักษะการทำนํ้านมจากพืช รางวัลนักคิดสิ่งประดิษฐ์รุ่นใหม่ รางวัลโครงงานวิทยาศาสตร์

ระบบการประกันคุณภาพภายใน

มาตรฐานการประกันคุณภาพแตกต่างจากโรงเรียนทั่วไปเพราะเป็นโรงเรียนอาชีวศึกษา การกรอกผลการประเมินออนไลน์เรียกว่า V-SAR ซึ่งมีการประเมินมาตรฐาน ดังนี้

มาตรฐานที่ ๑ ผลการประเมินมาตรฐานวิชาชีพ : ด้านความรู้ ด้านทักษะและการประยุกต์ใช้ ด้านคุณธรรมจรรยาบรรณและคุณลักษณะที่พึงประสงค์

มาตรฐานที่ ๒ คุณภาพและแผนการจัดการเรียนรู้สู่การปฏิบัติ : ด้านหลักสูตรอาชีวศึกษา ด้านการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษา ด้านการบริหารจัดการ ด้านการนำนโยบายสู่การปฏิบัติ

มาตรฐานที่ ๓ การบริการชุมชนและจิตอาสา : ด้านความร่วมมือในการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ ด้านนวัตกรรม สิ่งประดิษฐ์ งานสร้างสรรค์ งานวิจัย

สถาบันได้กำหนดยุทธศาสตร์และกลยุทธ์ของสถาบัน (พ.ศ. ๒๕๖๑ ถึง ๒๕๖๔) โดยระบุยุทธศาสตร์ไว้ ๔ ข้อ ในแต่ละข้อได้กำหนดกลยุทธ์ในการบรรลุยุทธศาสตร์นั้น รวมถึงระบุโครงการที่ทำให้ยุทธศาสตร์นั้น ประสบความสำเร็จ นอกจากนี้ยังได้ระบุโครงการหรือกิจกรรมที่ทำให้แต่ละมาตรฐานบรรลุผลได้ด้วย

การกำหนดอัตลักษณ์และเอกลักษณ์ของสถานศึกษา

ปรัชญา : ความรู้เป็นเลิศ ประเสริฐจริยา มีพลาสมบурณัฒน์ เพิ่มพูนหัตถกรรม

อัตลักษณ์ : มีจิตบริการ เชี่ยวชาญทักษะ

เอกลักษณ์ : สร้างสรรค์งานพารมสู่อสังคัม

วิสัยทัศน์ : ผลิดกำลังคนด้านวิชาชีพตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา ด้วยนวัตกรรมและเทคโนโลยี มุ่งวิถีเกษตรอินทรีย์ เป็นที่ยอมรับของสังคม

พันธกิจ :

๑. ผลิดกำลังคนด้านวิชาชีพตามมาตรฐานอาชีวศึกษา

๒. พัฒนานวัตกรรมและเทคโนโลยีในการจัดการศึกษา
๓. พัฒนาการความรู้สู่วิถีเกษตรอินทรีย์
๔. เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการสถานศึกษา

ยุทธศาสตร์ :

๑. พัฒนาประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอน
๒. พัฒนาและส่งเสริมการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้
๓. พัฒนาแนวคิด วิธีการ และการปฏิบัติตามวิถีเกษตรอินทรีย์
๔. พัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการสถานศึกษา

กลยุทธ์ :

๑. การพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์และความเป็นเลิศทางวิชาชีพ
๒. การพัฒนาหลักสูตร
๓. การผลิตกำลังคนด้านวิชาชีพเป็นที่ยอมรับของสังคม
๔. การพัฒนาการจัดการเรียนการสอน
๕. การสร้างและขยายเครือข่ายการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีกับสถานประกอบการ
๖. การสร้าง สนับสนุนเทคโนโลยี นวัตกรรม และการวิจัยทางการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ที่ทันสมัย
๗. การส่งเสริมการทำวิจัยนวัตกรรมและเทคโนโลยี
๘. การสร้าง สนับสนุน เทคโนโลยี นวัตกรรม และการจัดการศึกษา
๙. การพัฒนาแนวคิด วิธีการและการปฏิบัติฟาร์มเกษตรอินทรีย์
๑๐. การพัฒนาองค์ความรู้ในการทำเกษตรอินทรีย์
๑๑. การพัฒนาทรัพยากรบุคคล
๑๒. การพัฒนาศักยภาพการบริหารสถานศึกษา

โรงเรียนสมคิดวิทยา

ข้อมูลพื้นฐาน

ที่อยู่ : ๘๐/๕ ถนนหลังวัดป่าประดู่ ตำบลท่าประดู่ อำเภอเมือง จังหวัดระยอง

โทรศัพท์ : ๐ ๓๘๖๑ ๑๒๕๑ E-mail : sasithron.sw@hotmail.com

สังกัด : สำนักงานคณะกรรมการการส่งเสริมการศึกษาเอกชน กระทรวงศึกษาธิการ

เปิดสอนระดับ : เตรียมอนุบาลถึงระดับประถมศึกษา

ข้อมูลของโรงเรียน

สถานศึกษาเป็นสถานศึกษาเอกชน Best Practice คือจินตคณิตสู่ความพร้อมทางคณิตศาสตร์ วิชาปฏิบัติที่เป็นเลิศด้านการบริหารจัดการศึกษาปฐมวัย สถานศึกษามีโครงการสืบสานอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม มรดกไทย (โขน) มีการจัดการเรียนการสอนส่งเสริมทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษและการสอนว่ายน้ำในเด็กปฐมวัย มีรูปแบบการจัดการเรียนการสอนด้วย Active Learning ฝึกทักษะการคิดแบบมีเหตุผลและเป็นขั้นตอน (Coding) และการเรียนรู้ด้วย STEM Education

ข้อมูลบุคลากร

ผู้บริหาร/รองผู้อำนวยการ	๓	คน
ครูผู้สอน	๓๓	คน
เจ้าหน้าที่อื่น ๆ	๔๐	คน
รวม	๗๖	คน

ข้อมูลนักเรียน

อนุบาล	๑๗๓	คน
ประถมศึกษา	๔๕๑	คน
รวม	๔๕๑	คน

ผลการประเมินของสถานศึกษา

สถานศึกษาประเมินตนเองด้วย ๓ มาตรฐาน ปัจจุบันโรงเรียนดำเนินงานอยู่ในมาตรฐาน การศึกษาระดับยอดเยี่ยม (๔.๕๘)

ระบบการประกันคุณภาพภายใน

สถานศึกษาได้กำหนดมาตรฐานการศึกษาปฐมวัยและการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนเพื่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของตนเอง อีกทั้งในประกาศยังระบุว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง จัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเปิดเผยต่อสาธารณชน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา เพื่อรองรับการประกันคุณภาพภายนอก การประเมินคุณภาพการศึกษาแบ่งออกเป็น ๓ มาตรฐานได้แก่ มาตรฐานที่ ๑ คุณภาพของเด็ก แบ่งออกเป็น ๔ ตัวชี้วัด มาตรฐานที่ ๒ กระบวนการบริหารและการจัดการ แบ่งออกเป็น ๖ ตัวชี้วัด และมาตรฐานที่ ๓ การจัดประสบการณ์ที่เน้นเด็กเป็นสำคัญ แบ่งออกเป็น ๔ ตัวชี้วัด (ระดับปฐมวัย)

มาตรฐานที่ ๑ คุณภาพของผู้เรียน แบ่งออกเป็น ๒ ตัวชี้วัด มาตรฐานที่ ๒ กระบวนการบริหารและการจัดการ แบ่งออกเป็น ๖ ตัวชี้วัด และมาตรฐานที่ ๓ กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ แบ่งออกเป็น ๕ ตัวชี้วัด (ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน) โดยสถานศึกษากำหนดค่าเป้าหมายในแต่ละตัวชี้วัดจัดทำคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารโรงเรียนให้รับผิดชอบ และมีสำเนารายงานการประชุมกำหนดมาตรฐานการศึกษาแนบไว้ท้ายเล่ม

การกำหนดอัตลักษณ์และเอกลักษณ์ของสถานศึกษา

ปรัชญา : การศึกษาดี กิจกรรมเด่น เน้นวินัย ยึดมั่นคุณธรรม

วิสัยทัศน์ : โรงเรียนสมคิตวิทยาจัดการศึกษาเพื่อพัฒนานักเรียนระดับปฐมวัยให้มีพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาตามมาตรฐานของหลักสูตร และพัฒนานักเรียนระดับประถมศึกษาให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามที่หลักสูตรกำหนด มีคุณธรรม จริยธรรม รู้จักอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมไทย และสิ่งแวดล้อม มีวิถีชีวิตพอเพียง ยึดมั่นในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข รวมทั้งมีเจตคติที่ดีต่อการศึกษา ต่อการประกอบอาชีพ และการศึกษาตลอดชีวิต

เป้าหมาย :

๑. นักเรียนร้อยละ ๗๕ ยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้สูงขึ้นทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้
๒. นักเรียนร้อยละ ๙๑ มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ คุณธรรมจริยธรรมให้แก่เด็กโดยมุ่งเน้นเด็กที่มีมารยาทอยู่ในระดับดีมาก
๓. นักเรียนร้อยละ ๘๑ ปฏิบัติตนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง รู้จักอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมไทย รู้คุณค่าของสิ่งแวดล้อมอยู่ในระดับดีมาก
๔. นักเรียนร้อยละ ๙๑ ยึดมั่นในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขอยู่ในระดับดีมาก
๕. นักเรียนร้อยละ ๘๑ มีเจตคติที่ดีต่อการศึกษา ต่อการประกอบอาชีพและการศึกษา อยู่ในระดับดีมาก

กลยุทธ์ :

กลยุทธ์ที่ ๑ ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้และสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา

กลยุทธ์ที่ ๒ จัดการศึกษาเพื่อความมั่นคงของสังคมและประเทศชาติ

กลยุทธ์ที่ ๓ จัดการศึกษาเพื่อเสริมสร้างคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

กลยุทธ์ที่ ๔ พัฒนาระบบบริหารจัดการและส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการการศึกษา

กลยุทธ์ที่ ๕ สร้างโอกาสเข้าถึงบริการทางการศึกษาอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

เอกลักษณ์ : สืบสานอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมไทย (โขน)

อัตลักษณ์ : สืบสานอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมไทย (โขน)

โรงเรียนเทศบาลวัดปากน้ำ

ข้อมูลพื้นฐาน

ที่อยู่ : ๑๑๘/๑ ถนนสมุทรคงคา ตำบลปากน้ำ อำเภอเมืองระยอง จังหวัดระยอง ๒๑๐๐๐

โทรศัพท์ : ๐๓๘-๙๔๐-๐๙๑ E-mail : - www.paknamschool.ac.th

สังกัด : สังกัดกองการศึกษา เทศบาลนครระยอง กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย

เปิดสอนระดับ : ปฐมวัยปีที่ ๑ ถึงประถมศึกษาปีที่ ๖

ข้อมูลของโรงเรียน

โรงเรียนตั้งอยู่ใกล้แหล่งเรียนรู้ เช่น ศูนย์การเรียนรู้ป่าชายเลน พระเจดีย์กลางน้ำ ชายหาดแหลมเจริญ แม่น้ำระยอง ผู้ปกครองส่วนใหญ่มีรายได้น้อยและไม่แน่นอน ไม่พร้อมที่จะให้การสนับสนุนการศึกษา มีแหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียน เช่น ธนาคารขยะเพื่อการออมทรัพย์ในโรงเรียน กระจาดแปลงโฉม ปุ๋ยน้ำชีวภาพ แปลงผักสวนครัว ศูนย์สาธิตการหมักน้ำปลาภูมิปัญญาชาวระยอง ศูนย์การเรียนรู้ด้านการท่องเที่ยว ปุ๋ยหมักอินทรีย์ ศูนย์การเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง สวนวรรณคดีไทย น้ำดื่มพอเพียง ทางโรงเรียนได้นำปราชญ์ชาวบ้านมาเป็นวิทยากรให้ความรู้แก่นักเรียน ได้แก่ การทำน้ำปลา การทำกะปิ การนวดฝ่าเท้า การประอบน การตัดผม การทำขนมไทย การทำเหรียญโปรยทาน เป็นต้น

ข้อมูลบุคลากร

ผู้บริหาร/รองผู้อำนวยการ	๒	คน
พนักงานราชการ	๒๗	คน
ครูอัตราจ้าง/ครูพิเศษ	๒	คน
เจ้าหน้าที่อื่น ๆ	๑๐	คน
รวม	๔๑	คน

ข้อมูลนักเรียน

อนุบาล	๑๔๘	คน
ประถมศึกษา	๔๓๓	คน
รวม	๕๘๑	คน

ข้อมูลสภาพชุมชนโดยรวม

ชุมชนรอบบริเวณโรงเรียนเป็นชุมชนขนาดเล็ก มีประชากรหนาแน่น ประชากรคนต่างด้าวเป็นชาวกัมพูชา ชาวไทยใหญ่และชาวพม่า บริเวณใกล้แม่น้ำมีพื้นที่ติดชายฝั่งทะเล อาชีพหลักของชุมชนคือรับจ้าง ประมงและค้าขาย มีการแปรรูปอาหารทะเล กะปิ น้ำปลา กุ้งแห้ง ปลาหมึกตากแห้ง ปลาหมึกแดดเดียว ประชากรส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ ประเพณีที่เป็นที่รู้จักโดยทั่วไปคือ ประเพณีห่มผ้าพระเจดีย์กลางน้ำ ประเพณีแข่งเรือยาวชิงถ้วยพระราชทาน ประเพณีสงกรานต์และประเพณีลอยกระทง

ผลการประเมินของสถานศึกษา

ผลการประเมินตนเองของสถานศึกษาแบ่งออกเป็น ๒ ส่วน คือ ส่วนของระดับการศึกษาปฐมวัย มีมาตรฐาน ๓ ข้อ และส่วนของมาตรฐานการศึกษาในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ๓ ข้อ การประเมินคุณภาพของ

สถานศึกษาอยู่ในระดับคุณภาพดีเลิศ มาตรฐานที่ ๑ คุณภาพเด็ก อยู่ในระดับคุณภาพยอดเยี่ยม มาตรฐานที่ ๒ กระบวนการบริหารและการจัดการอยู่ในระดับคุณภาพดีเลิศ มาตรฐานที่ ๓ กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นเด็กเป็นสำคัญอยู่ในระดับคุณภาพยอดเยี่ยม

โรงเรียนมีแผนพัฒนาทักษะกระบวนการพื้นฐานทางภาษาของนักเรียน และสร้างเครือข่ายความร่วมมือของผู้ปกครองและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาของโรงเรียนให้มีความเข้มแข็ง ส่งเสริมครูทุกคนให้ได้รับการอบรมเพื่อพัฒนาความเชี่ยวชาญด้านการจัดประสบการณ์ทางวิชาชีพและเข้าร่วมชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

ระบบการประกันคุณภาพภายใน

การประเมินผลของโรงเรียนแบ่งออกเป็น ๒ ส่วน คือ การประเมินระดับการศึกษาปฐมวัยและการประเมินในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

การกำหนดอัตลักษณ์และเอกลักษณ์ของสถานศึกษา

วิสัยทัศน์ : โรงเรียนเทศบาลวัดปากน้ำ ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีคุณธรรมมีคุณภาพในมาตรฐาน บริหารงานแบบมีส่วนร่วม ดำรงไว้ซึ่งความเป็นไทย บนพื้นฐานอยู่อย่างพอเพียง

อัตลักษณ์ : จิตอาสาพัฒนาสิ่งแวดล้อม

เอกลักษณ์ : โรงเรียนรักษ์สิ่งแวดล้อม

พันธกิจ :

๑. จัดประสบการณ์ส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนให้มีพัฒนาการ มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ค่านิยม สมรรถนะทักษะเหมาะสมกับวัยเป็นไปตามศักยภาพ

๒. สรรหา พัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาเพียงพอตรงตามมาตรฐานตำแหน่ง

๓. ประสานสร้างและยกระดับการมีส่วนร่วมทางการศึกษาของผู้ปกครอง ชุมชน ภาคีเครือข่ายอย่างต่อเนื่อง

๔. จัดหาและพัฒนาปัจจัยเทคโนโลยี ทรัพยากรทางการศึกษาที่เพียงพอมีคุณภาพได้มาตรฐาน

๕. บริหารจัดการศึกษามีคุณภาพได้มาตรฐานสอดคล้องกับนโยบายของรัฐ

๖. น้อมนำแนวทางหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงใช้ในกิจกรรมการเรียนการสอน

ยุทธศาสตร์ :

๑. การจัดการประสบการณ์ส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียน

๒. การสรรหาพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา

๓. ยกระดับและประสานการมีส่วนร่วมทางการศึกษา

๔. จัดหาและพัฒนาปัจจัยเทคโนโลยีทรัพยากรทางการศึกษา

๕. การบริหารจัดการศึกษาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน

๖. การน้อมนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

โรงเรียนบ้านสมานมิตร

ข้อมูลพื้นฐาน

ที่อยู่ : หมู่ที่ ๒ ตำบลกะเจต อำเภอมือง จังหวัดระยอง ๒๑๑๐๐

โทรศัพท์ : ๐๘๙ ๖๐๐ ๗๐๐ ๒ E-mail : k13ketdan@gmail.com

สังกัด : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต ๑ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ

เปิดสอนระดับ : ชั้นอนุบาล ๒ ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

ข้อมูลของโรงเรียนและสภาพชุมชนโดยรอบ

บริเวณรอบโรงเรียนมีลักษณะเป็นพื้นที่เขตเกษตรกรรม เขตพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่ราบลุ่มบริเวณใกล้เคียงโดยรอบโรงเรียน ได้แก่ สวนผลไม้ สวนยางพารา อาชีพหลักของชุมชนคือ เกษตรกรรมและรับจ้างทั่วไป ส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ ประเพณีที่สำคัญคือ ประเพณีตักบาตรเทโว เทศกาลสวนรุกขมรดกงานชุมชนคนกะเจต

ข้อมูลบุคลากร

ผู้อำนวยการโรงเรียน	๑	คน
ครู	๓	คน
ลูกจ้างประจำ	๑	คน
ลูกจ้างชั่วคราว	๑	คน
รวม	๖	คน

ข้อมูลนักเรียน

อนุบาล	๑๙	คน
ประถมศึกษา	๕๖	คน
รวม	๗๕	คน

ผลการประเมินของสถานศึกษา

การประเมินในส่วนของระดับการศึกษาปฐมวัย โรงเรียนมีเด็กนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ ๒ ถึง ๓ รวม ๒๕ คนครูผู้สอน ๑ คน ผลการประเมินตนเองในภาพรวมอยู่ในระดับยอดเยี่ยม โรงเรียนบ้านสมานมิตรจัดการเรียนการสอนในระดับปฐมวัยแบบคละชั้น ส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ทั้งแบบรายบุคคลและรายกลุ่ม มีระบบบริหารคุณภาพที่เปิดโอกาสให้ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีส่วนร่วม

การประเมินตนเองในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน มาตรฐานที่ ๑ คุณภาพผู้เรียนอยู่ในระดับดีเลิศ สถานศึกษามุ่งพัฒนาให้ผู้เรียนทุกคนอ่านออกเขียนได้ตั้งแต่ระดับชั้นป.๑ มีการจัดการเรียนการสอนและการประเมินผลที่หลากหลาย เน้นการใช้คำถามปลายเปิดเพื่อพัฒนาทักษะกระบวนการคิดของผู้เรียนให้มีอิสระในการคิดและแก้ปัญหา นำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาร่วมกันวางแผนจัดการเรียนการสอน เช่น ความรู้เรื่อง

การจัดแต่งผ้า การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม โครงการวัยใสไร้พุง และเพิ่มเวลารู้เรื่องอาชีพ เช่น การปลูกสับปะรดสี การปลูกผักจำหน่ายให้ครูและผู้ปกครอง การทำผลิตภัณฑ์จากวัสดุเหลือใช้ เป็นต้น

การประเมินตนเองในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานมาตรฐานที่ ๒ กระบวนการบริหารและจัดการอยู่ในระดับยอดเยี่ยม โรงเรียนวิเคราะห์สภาพปัญหา ผลการจัดการศึกษาที่ผ่านมาพบว่า จากข้อมูลการประชุมที่หลากหลาย เช่น การประชุมแบบมีส่วนร่วม การประชุมกลุ่มย่อย การประชุมระดมสมอง จากบุคลากรในสถานศึกษาเพื่อวางแผนร่วมกันกำหนดเป้าหมาย ปรับวิสัยทัศน์ กำหนดพันธกิจและกลยุทธ์ในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน มีการปรับแผนพัฒนาคุณภาพจัดการศึกษา แผนปฏิบัติการประจำปีให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการพัฒนา มอบหมายให้ผู้รับผิดชอบดำเนินการพัฒนาตามแผนงาน มีการดำเนินการนิเทศ กำหนด ติดตาม ประเมินผลการดำเนินงานและสรุปผลการดำเนินงาน โดยสถานศึกษาเปิดโอกาสให้ชุมชน ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการเสนอความคิดเห็น กำกับติดตามและประเมินผลในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียน ในการกำหนดติดตามด้านการพัฒนาครู สถานศึกษามีการนิเทศติดตามสังเกตการสอนแบบกัลยาณมิตรและนำมาสะท้อนห้องเรียนเพื่อการเปลี่ยนแปลง (CRC : Classroom Reflection to Change) ส่งเสริมให้ครูและบุคลากรมีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพโดยให้พัฒนาตนเองในหลากหลายด้าน รวมถึงโรงเรียนดำเนินการจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสังคมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพ เช่น สวนเกษตรพอเพียง ฐานการเรียนรู้ปุ๋ยหมักไม่กลับกอง สวนสับปะรดสี มีการจัดป้ายนิเทศการ ป้ายให้ความรู้ในห้องเรียนและบริเวณโดยรอบห้องเรียน มีจุดเด่น School Concept ของสถานศึกษาคือ โรงเรียนสมานมิตรสร้างสรรค์เชิงนิเวศ เป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

การประเมินตนเองในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานมาตรฐานที่ ๓ การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญอยู่ในระดับดีเลิศ หลักสูตรมีการบูรณาการวิชาเรียน โดยให้นักเรียนทุกคนมีส่วนร่วมลงมือปฏิบัติจริง และแก้ปัญหาด้วยตนเอง ครูใช้สื่อการสอนนวัตกรรมและเทคโนโลยีภูมิปัญญาท้องถิ่น มีการประเมินคุณภาพและประสิทธิภาพของสื่อการสอนที่ใช้ และครูทุกคนทำวิจัยในชั้นเรียนปีการศึกษาละ ๑ เรื่อง

ระบบการประกันคุณภาพภายใน

การประเมินผลของโรงเรียนแบ่งออกเป็น ๒ ส่วน คือ การประเมินระดับการศึกษาปฐมวัย และการประเมินในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน การประเมินตนเองได้ระบุโครงการต่าง ๆ ที่ทำให้เกิดกระบวนการพัฒนาในแต่ละมาตรฐาน รวมถึงบ่งบอกเป้าหมายและผลการดำเนินงานด้วย โรงเรียนได้สอดแทรกเอกลักษณ์ของโรงเรียนไว้ในกิจกรรมต่าง ๆ มีการประกาศให้ใช้มาตรฐานการศึกษาเพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา กำหนดค่ามาตรฐานและค่าเป้าหมายความสำเร็จของโรงเรียน แต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเองของสถานศึกษาโดยแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบไว้อย่างชัดเจน โดยมีคณะกรรมการติดตามผลซึ่งมีบุคคลนอกกร่วมด้วย

การกำหนดอัตลักษณ์และเอกลักษณ์ของสถานศึกษา

ปรัชญา : ความรู้ประจักษ์แสงสว่างของชีวิต

คำขวัญ : ศึกษาดี มีคุณธรรม น้อมนำเศรษฐกิจพอเพียง

สีประจำโรงเรียน : เหลือง ม่วง

อัตลักษณ์ : สมานิภาวนา รักษาสิ่งแวดล้อม

เอกลักษณ์ : โรงเรียนสมานมิตรสร้างสรรค์เชิงนิเวศ

หัวข้อและโครงการที่สถานศึกษากำหนดในการประกันคุณภาพ

ระดับการศึกษาปฐมวัย

มาตรฐานที่ ๑ ด้านคุณภาพผู้เรียน

๑.๑ มีพัฒนาการด้านร่างกายแข็งแรง มีสุขนิสัยที่ดี และดูแลความปลอดภัยของตนเองได้

โครงการ/กิจกรรม : โครงการส่งเสริมพัฒนาการทางด้านร่างกาย ได้แก่ กิจกรรมปลูกผัก กิจกรรมงานครัว กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ กิจกรรมกิจวัตรประจำวัน กิจกรรมงานเล่น กิจกรรมกีฬา

๑.๒ มีพัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ ควบคุมและแสดงออกทางอารมณ์ได้

โครงการ/กิจกรรม : โครงการส่งเสริมพัฒนาการด้านอารมณ์และจิตใจ ได้แก่ กิจกรรมเสรี (เล่นตามมุมประสบการณ์) กิจกรรมนันทนาการ กิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์

๑.๓ มีพัฒนาการด้านสังคม ช่วยเหลือตนเองและเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม

โครงการ/กิจกรรม : โครงการพัฒนาการด้านสังคม ได้แก่ กิจกรรมงานครัว กิจกรรมงานสวน กิจกรรมวันสำคัญ

๑.๔ มีพัฒนาการด้านสติปัญญา สื่อสารได้ มีทักษะการคิดพื้นฐานและแสวงหาความรู้ได้

โครงการ/กิจกรรม : โครงการส่งเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญา ได้แก่ กิจกรรมคำภาษาอังกฤษ กิจกรรมค่ายเล่านิทาน กิจกรรมบ้านวิทยาศาสตร์น้อย เป็นต้น

มาตรฐานที่ ๒ กระบวนการบริหารการจัดการ

๒.๑ มีหลักสูตรครอบคลุมพัฒนาการทั้ง ๔ ด้าน สอดคล้องกับบริบทท้องถิ่น

โครงการ/กิจกรรม : โครงการบริหารจัดการปฐมวัย ได้แก่ กิจกรรมการจัดทำหลักสูตร

๒.๒ จัดครูให้พอเพียงกับชั้นเรียน

โครงการ/กิจกรรม : โครงการบริหารจัดการปฐมวัย ได้แก่ กิจกรรมพัฒนาศักยภาพครูในด้านการศึกษาก่อนปฐมวัย

๒.๓ ส่งเสริมให้ครูมีความเชี่ยวชาญด้านจัดประสบการณ์

โครงการ/กิจกรรม : การบริหารจัดการปฐมวัย ได้แก่ กิจกรรมพัฒนาศักยภาพครูในด้านการศึกษาก่อนปฐมวัย กิจกรรมทำแผนพัฒนาบุคลากร กิจกรรมการพัฒนางานระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียน

๒.๔ จัดสภาพแวดล้อมและสื่อเพื่อการเรียนรู้อย่างปลอดภัยและเพียงพอ

โครงการ/กิจกรรม : โครงการบริหารจัดการปฐมวัย ได้แก่ กิจกรรมแหล่งเรียนรู้ภายในและภายนอกห้องเรียน กิจกรรมปรับภูมิทัศน์และแหล่งเรียนรู้

๒.๕ ให้บริการสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศและสื่อการเรียนรู้เพื่อสนับสนุนการจัดประสบการณ์สำหรับครู

โครงการ/กิจกรรม : โครงการบริหารจัดการปฐมวัย ได้แก่ กิจกรรมจัดซื้อสื่อและวัสดุการศึกษา

๒.๖ มีระบบบริหารคุณภาพที่เปิดโอกาสให้ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีส่วนร่วม

โครงการ/กิจกรรม : โครงการบริหารจัดการปฐมวัย ได้แก่ กิจกรรมประชุมคณะกรรมการสถานศึกษา
ขั้นพื้นฐาน กิจกรรมสร้างเครือข่ายผู้ปกครอง

มาตรฐานที่ ๓ การจัดประสบการณ์ที่เน้นเด็กเป็นสำคัญ

๓.๑ จัดประสบการณ์ที่ส่งเสริมให้เด็กมีพัฒนาการทุกด้านอย่างสมดุลและเต็มศักยภาพ

โครงการ/กิจกรรม : โครงการพัฒนาการจัดประสบการณ์ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ได้แก่ กิจกรรม
ทำแผนจัดประสบการณ์

๓.๒ สร้างโอกาสให้เด็กได้รับประสบการณ์ตรง เล่นและปฏิบัติอย่างมีความสุข

โครงการ/กิจกรรม : โครงการพัฒนาการจัดประสบการณ์ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ได้แก่ กิจกรรมจัด
บรรยากาศห้องเรียนและห้องสื่อปฐมวัย

๓.๓ จัดบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ใช้สื่อและเทคโนโลยีที่เหมาะสมกับวัย

โครงการ/กิจกรรม : โครงการพัฒนาการจัดประสบการณ์ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ได้แก่ กิจกรรมจัด
บรรยากาศห้องเรียนและห้องสื่อปฐมวัย กิจกรรมวัดผลประเมินพัฒนาการทั้ง ๔ ด้าน

๓.๔ ประเมินพัฒนาการเด็กตามสภาพจริง และนำผลการประเมินพัฒนาการเด็กไปปรับปรุง
การจัดประสบการณ์และพัฒนาเด็ก

โครงการ/กิจกรรม : โครงการพัฒนาการจัดประสบการณ์ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ได้แก่ กิจกรรมวัดผล
ประเมินพัฒนาการทั้ง ๔ ด้าน กิจกรรมการจัดประสบการณ์โดยใช้สื่อธรรมชาติ กิจกรรมวิจัยในชั้นเรียน

ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

มาตรฐานที่ ๑ ด้านคุณภาพของผู้เรียน

๑.๑ ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน

๑.๑.๑ มีความสามารถในการอ่าน การเขียน การสื่อสาร และการคิดคำนวณ

โครงการ/กิจกรรม : โครงการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ได้แก่ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ๘ กลุ่ม
สาระ กิจกรรมพัฒนา o-net กิจกรรมซ่อมเสริม กิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้โครงการวิทยาศาสตร์ กิจกรรม
คณิตคิดเร็ว กิจกรรมไขปัญหาด้วยสะเต็มศึกษา กิจกรรม English is fun

๑.๑.๒ ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดอย่างมีวิจารณญาณ อภิปราย
แลกเปลี่ยนความคิดเห็นและแก้ปัญหา

โครงการ/กิจกรรม : โครงการส่งเสริมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โครงการทัศนศึกษาส่งเสริมการเรียนรู้
สู่โลกกว้าง โครงการรักษาสีสิ่งแวดล้อม โครงการส่งเสริมสุขภาพ กิจกรรมเพิ่มเวลารู้ ๔h

๑.๑.๓ มีความสามารถในการสร้างนวัตกรรม

โครงการ/กิจกรรม : กิจกรรมการจัดทำโครงการวิทยาศาสตร์และงานอาชีพ โครงการสร้างอาชีพ
สับปะรด EEC

๑.๑.๔ มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

โครงการ/กิจกรรม : โครงการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยี โครงการส่งเสริมความเป็นเลิศทางวิชาการ

๑.๑.๕ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ตามหลักสูตรสถานศึกษา

โครงการ/กิจกรรม : โครงการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กิจกรรมค่ายอังกฤษ กิจกรรมวิทยาศาสตร์

๑.๑.๖ มีความรู้ ทักษะพื้นฐาน และเจตคติที่ดีต่องานอาชีพ

โครงการ/กิจกรรม : กิจกรรมปลูกผักสวนครัว กิจกรรมปู้หมักไม่พลิกกลับกอง กิจกรรมสับปะรดสี Zero Waste

๑.๒ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน

๑.๒.๑ มีคุณลักษณะและค่านิยมที่ดีตามที่สถานศึกษากำหนด

โครงการ/กิจกรรม : โครงการสมานมิตร model โครงการส่งเสริมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน กิจกรรมค่ายธรรมะ การเข้าค่ายลูกเสือเนตรนารี การฝึกมารยาทไทย การเดิน การแสดงความเคารพ การกราบแบบเบญจางคประดิษฐ์

๑.๒.๒ มีความภูมิใจในท้องถิ่นและความเป็นไทย

โครงการ/กิจกรรม : โครงการสมานมิตร model โครงการวันสำคัญ

๑.๒.๓ การยอมรับที่จะอยู่ร่วมกันบนความแตกต่างและความหลากหลาย

โครงการ/กิจกรรม : โครงการส่งเสริมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน กิจกรรมลูกเสือเนตรนารี กิจกรรมค่ายธรรมะ กิจกรรมส่งเสริมประชาธิปไตย

๑.๒.๔ สุขภาวะทางร่างกายและจิตสังคม

โครงการ/กิจกรรม : โครงการส่งเสริมสุขภาพ โครงการวัยใสไร้พุง โครงการส่งเสริมการบริโภคผักและผลไม้ในโรงเรียน กิจกรรมให้ความรู้เกี่ยวกับการใช้ความรุนแรงต่อเด็กและสตรี โครงการต้านยาเสพติด กิจกรรมกีฬา

มาตรฐานที่ ๒ กระบวนการบริหารและจัดการของผู้บริหารสถานศึกษา

๒.๑ มีเป้าหมายวิสัยทัศน์และพันธกิจที่สถานศึกษากำหนดชัดเจน

โครงการ/กิจกรรม : โครงการประกันคุณภาพภายใน กิจกรรมกำหนดเป้าหมายวิสัยทัศน์และพันธกิจของสถานศึกษา กิจกรรมทำแผนพัฒนาการศึกษา กิจกรรมการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี กิจกรรมการจัดทำรายงานประจำปี (SAR)

๒.๒ มีระบบบริหารจัดการคุณภาพของสถานศึกษา

๒.๓ ดำเนินงานพัฒนาวิชาการที่เน้นคุณภาพผู้เรียนรอบด้านตามหลักสูตรสถานศึกษาและทุกกลุ่มเป้าหมาย

โครงการ/กิจกรรม : กิจกรรมการบริหารงานวิชาการ การจัดการแผนการเรียนรู้ การจัดทำสื่อการเรียน การสอน การจัดทำหลักสูตร

๒.๔ พัฒนาครูและบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ

โครงการ/กิจกรรม : โครงการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ

๒.๕ จัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสังคมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพ

โครงการ/กิจกรรม : โครงการสร้างพื้นที่การเรียนรู้กับผู้เรียน การบริหารจัดการเรื่องของขยะลดการใช้ขยะและจัดการขยะอย่างถูกวิธี สวนเกษตรพอเพียง ฐานการเรียนรู้ปุ๋ยหมักไม่กลับกอง สวนสับปะรดสี สวนผลไม้ของโรงเรียน

๒.๖ จัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการและการจัดการเรียนรู้

โครงการ/กิจกรรม : โครงการส่งเสริมการใช้สื่อเทคโนโลยีและนวัตกรรมในการจัดการเรียนรู้

มาตรฐานที่ ๓ กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

๓.๑ จัดการเรียนรู้ผ่านกระบวนการคิดและปฏิบัติจริงและสามารถนำไปประยุกต์ในชีวิตได้

โครงการ/กิจกรรม : การจัดทำแผนการเรียนรู้กลุ่มสาระการจัดการเรียนรู้บูรณาการ

๓.๒ ใช้สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศและแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการเรียนรู้

โครงการ/กิจกรรม : การใช้สื่อและเทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้ทุกระดับชั้น การศึกษาจากแหล่งเรียนรู้ตามธรรมชาติ ศึกษาธรรมชาติป่าวังจันทร์ ศึกษาระบบนิเวศและวิถีชีวิตคนบริเวณสวนพฤกษศาสตร์ระยอง

๓.๓ มีการบริหารจัดการชั้นเรียนเชิงบวก

โครงการ/กิจกรรม : กิจกรรมการจัดการเรียนรู้ กิจกรรมการสอนทั้งภายในและนอกห้องเรียน กิจกรรมทัศนศึกษา กิจกรรมวันสำคัญ กิจกรรมเปิดบ้านวิชาการ

๓.๔ ตรวจสอบและประเมินผู้เรียนอย่างเป็นระบบและนำมาพัฒนาผู้เรียน

โครงการ/กิจกรรม : แผนการจัดการเรียนรู้ตามสาระวิชา งานวิจัยในชั้นเรียน แบบบันทึกกิจกรรมการเรียนรู้วิชาชีพ PLC เกณฑ์การให้คะแนนความสามารถในการอ่าน แบบประเมินความพึงพอใจในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

๓.๕ มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ให้ข้อมูลสะท้อนกลับเพื่อพัฒนาและปรับปรุงการเรียนรู้

โครงการ/กิจกรรม : การอบรมประชุมสัมมนา การทำแผนการจัดการเรียนรู้ การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาของคณะครูและบุคลากร การประชุมผู้ปกครองคณะกรรมการสถานศึกษา การทำแบบสอบถามระหว่างครูและผู้ปกครองเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนตามความต้องการของผู้ปกครองและนักเรียน

โรงเรียนระยองปัญญาคุณ

ข้อมูลพื้นฐาน

ที่อยู่ : ตั้งอยู่เลขที่ ๑๑๔ หมู่ที่ ๑ ตำบลบ้านแลง อำเภอเมือง จังหวัดระยอง ๒๑๐๐๐

โทรศัพท์ : ๐๓๘-๙๔๘๖๐๕ E-mail : Rayongpanya@hotmail.com

สังกัด : สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ สำนักงานคณะกรรมการศึกษาขั้นพื้นฐาน

เปิดสอนระดับ : ปฐมวัย ถึง ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ชั้นปีที่ ๑ ถึง ชั้นปีที่ ๑๒)

เอกลักษณ์ : โรงเรียนน้อมองสภาพแวดล้อมน่าอยู่

อัตลักษณ์ : พัฒนาการดีมีทักษะอาชีพ

คำขวัญ : ใฝ่คุณธรรม ก้าวนำวินัย ก้าวไกลพัฒนา รักษาสิ่งแวดล้อม

สีประจำโรงเรียน : สีเขียวและสีเหลือง

ดอกไม้ประจำโรงเรียน : ดอกประดู่

ปรัชญา : ไม่ควรประมาทปัญญา

เป้าประสงค์

๑. บุคคลที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาได้เข้ารับการศึกษและพัฒนาอย่างทั่วถึง
๒. ผู้เรียนมีคุณภาพชีวิตที่ดีอยู่ร่วมกับสังคมอย่างมีความสุขและมีทักษะในการดำรงชีวิตอย่างยั่งยืน

พันธกิจโรงเรียน

๑. มุ่งเน้นการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนสู่คุณลักษณะอันพึงประสงค์
๒. ส่งเสริมด้านกีฬาและนันทนาการให้แก่ผู้เรียน
๓. พัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะการประกอบอาชีพข้อมูลบุคลากร

ข้อมูลบุคลากร

ผู้อำนวยการโรงเรียน	๑	คน
รองผู้อำนวยการโรงเรียน	๔	คน
ครู	๓๑	คน
พนักงานราชการ	๒๔	คน
รวม	๖๐	คน

ข้อมูลนักเรียน

อนุบาล	๓๗	คน
ประถมศึกษา	๑๐๐	คน
มัธยมศึกษา	๔๙๓	คน
รวม	๖๓๐	คน

ผลการประเมินตนเองของสถานศึกษา

รายงานการประเมินตนเองปีการศึกษา ๒๕๖๒ เป็นการรายงานผลการดำเนินงานของสถานศึกษาตามแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาคณาภคณักเรียนและกรอบมาตรฐานการศึกษาเฉพาะนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ๔ มาตรฐาน สอดคล้องเหมาะสมกับความต้องการจำเป็นสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา เพื่อให้นักเรียนได้รับการพัฒนาเต็มตามศักยภาพอย่างมีประสิทธิภาพ ภาพรวมคุณภาพด้านนักเรียนและด้านครู ระดับปฐมวัยร้อยละ ๘๙.๗๙ อยู่ในระดับดีเยี่ยม โดยมีผลการประเมินและรายละเอียดแต่ละด้าน ดังนี้

โรงเรียนมีแผนงาน โครงการพัฒนาคณาภคณักเรียนระดับปฐมวัย มีการส่งเสริมให้ครูผู้สอนจัดกระบวนการเรียนการสอน เพื่อส่งเสริมพัฒนานักเรียนที่สอดคล้องกับวุฒิภาวะเป็นไปตามวัย โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลด้วยกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย ทั้งการเรียนรู้ภายในสถานศึกษาและการศึกษา มีแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อให้นักเรียนรักการเรียนรู้และแสวงหาความรู้ด้วยตนเองได้เหมาะสมตามวัย จัดกิจกรรมเพื่อสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ รวมทั้งส่งเสริมให้ครูผู้สอนใช้กระบวนการวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาคณาภคณักเรียน ส่งผลให้นักเรียนระดับปฐมวัยได้รับการพัฒนาอย่างเต็มตามศักยภาพ ภาพรวมร้อยละ ๘๕.๐๐ (๓๓.๘๔/๔๐ คะแนน) อยู่ในระดับคุณภาพ ดีมาก

จุดเด่น

๑. นักเรียนมีคุณภาพชีวิตที่ดี เนื่องจากโรงเรียนมีการจัดสภาพแวดล้อมที่สะอาด ร่มรื่นปลอดภัย และเป็นแหล่งการเรียนรู้ที่เหมาะสมของนักเรียน
๒. นักเรียนได้รับการพัฒนาศักยภาพผ่านกิจกรรมที่หลากหลาย
๓. มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมด้านกีฬา ดนตรี ศิลปะและด้านวิชาการอย่างสม่ำเสมอ ทำให้นักเรียนได้รับโอกาสในการแสดงและเข้าร่วมการแข่งขันในโอกาสต่าง ๆ ทั้งในและนอกสถานที่
๔. มีรูปแบบการเรียนรู้ที่หลากหลายทั้งการสอนนักเรียนออกทิสติก โดยการแบ่งเป็นห้องเรียนเฉพาะ การสอนตามแนวทางวอลดอร์ฟในระดับชั้นปฐมวัย กิจกรรมส่งเสริมทักษะทางด้านกีฬาและนันทนาการ ทำให้ผู้เรียนได้รับโอกาสในการฝึกฝนกิจกรรมต่าง ๆ ตลอดจนทำให้เกิดความสุขและความสนุกในการเรียนรู้
๕. มีสื่อ อุปกรณ์ เทคโนโลยีที่เพียงพอ สามารถทำให้นักเรียน เข้าใจกระบวนการเรียนรู้ได้ง่ายขึ้น
๖. กระบวนการจัดการเรียนการสอนมุ่งเน้นนักเรียนเป็นสำคัญ มีการวิเคราะห์ตัวผู้เรียนเป็นรายบุคคล จัดกระบวนการเรียนการสอนตามศักยภาพของผู้เรียนแต่ละบุคคล
๗. มีการประเมินผลการเรียนของผู้เรียนที่สอดคล้องกับสภาพการเรียนรู้ที่จัดให้นักเรียนโดยอิงศักยภาพและพัฒนาคณาภคณักเรียนเป็นหลัก
๘. มีการนำผลการประเมินมาปรับเปลี่ยนกระบวนการเรียนการสอนให้มีรูปแบบที่หลากหลายทั้งด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้ สื่อ เทคโนโลยี และการบูรณาการให้เข้ากับสภาพการณ์ในปัจจุบัน เพื่อพัฒนานักเรียนให้เต็มศักยภาพ

จุดควรพัฒนา

๑. เน้นการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้นักเรียนสามารถคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ การแก้ปัญหาที่ส่งผลให้เกิดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ได้อย่างเหมาะสมตามศักยภาพให้มากยิ่งขึ้น

๒. เน้นกระบวนการจัดการเรียนการสอนโดยให้นักเรียนได้แสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ อย่างเหมาะสม เพื่อส่งเสริมการใฝ่รู้ใฝ่เรียนของนักเรียนให้มากยิ่งขึ้น

ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

มาตรฐานที่ ๑ คุณภาพของผู้เรียน

ระดับคุณภาพ : ดีเยี่ยม

๑. กระบวนการพัฒนา

โรงเรียนมีการส่งเสริมให้นักเรียนให้มีทักษะและความรู้พื้นฐานที่สำคัญตามพัฒนาการทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคมและสติปัญญา อย่างเหมาะสมตามวัยหรือตามศักยภาพในแต่ละระดับชั้นตามหลักสูตรสถานศึกษา และมีการจัดโครงการหรือกิจกรรมต่าง ๆ สนับสนุน เช่น โครงการพัฒนานักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาด้วยกีฬาและนันทนาการ โครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ โครงการส่งเสริมการอ่าน เป็นต้น

๒. ผลการดำเนินงาน

จากการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ทำให้นักเรียนมีทักษะที่จำเป็นตามพัฒนาการด้านร่างกายอารมณ์ จิตใจ สังคมและสติปัญญาตามวัยในแต่ละระดับชั้นตามหลักสูตรสถานศึกษาโดยดูได้จากเกณฑ์ของนักเรียนซึ่งมีทักษะพื้นฐานตามพัฒนาการด้านร่างกายสมวัย ร้อยละของนักเรียนซึ่งมีทักษะพื้นฐานตามพัฒนาการด้านอารมณ์และจิตใจสมวัย

ร้อยละของนักเรียนซึ่งมีทักษะพื้นฐานตามพัฒนาการด้านสังคมสมวัยรวมถึงการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันของตนเอง การเล่นและทำงานร่วมกับผู้อื่น ในรอบปีที่ผ่านมา มีนักเรียนเลื่อนขั้นครบทุกคน

๓. จุดเด่น

- ๑) นักเรียนมีคุณภาพชีวิตที่ดี เนื่องจากโรงเรียนมีการจัดสภาพแวดล้อมที่สะอาด ร่มรื่น และปลอดภัย
- ๒) นักเรียนได้รับการพัฒนาศักยภาพผ่านกิจกรรมที่หลากหลาย
- ๓) มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมด้านกีฬา ดนตรี และศิลปะ อย่างสม่ำเสมอทำให้นักเรียนได้รับการคัดเลือกให้เป็นตัวแทนทีมชาติไทย
- ๔) สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมส่งเสริมทักษะอาชีพให้นักเรียนอย่างหลากหลาย และส่งเสริมให้นักเรียนหารายได้

๔. จุดควรพัฒนา

- ๑) จัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้นักเรียนสามารถคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ การแก้ปัญหาให้มากขึ้นได้อย่างเหมาะสมตามศักยภาพ
- ๒) ให้นักเรียนได้แสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ใฝ่เรียน

มาตรฐานที่ ๒ กระบวนการบริหารและการจัดการของผู้บริหารสถานศึกษา

ระดับคุณภาพ : ดีเยี่ยม

๑. วิธิดำเนินการและผลการพัฒนา

- ๑) ผู้บริหารสถานศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษา รวมถึงผู้ปกครอง ชุมชนทุกภาคส่วน มีส่วนร่วมในการดำเนินงานโครงการที่ส่งเสริมพัฒนาให้นักเรียนบรรลุผลตาม วิสัยทัศน์ ปรัชญา จุดเน้น เป้าหมายและกลยุทธ์ของสถานศึกษา
- ๒) ผลงานด้านทักษะงานอาชีพเกษตรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- ๓) ผลงานด้านงานประดิษฐ์การเย็บผ้าจากเศษผ้า การปักผ้า งานผ้าซาโอริ
- ๔) ผลงานด้านการพัฒนาทักษะกีฬาในระดับชาติและนานาชาติให้กับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ทำให้นักเรียนได้เป็นตัวแทนทีมชาติไทยเข้าร่วมการแข่งขันในรายการต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง

จุดควรพัฒนา

๑. ส่งเสริมพัฒนาระบบการนิเทศ ติดตามงานในสถานศึกษาให้มากขึ้น
๒. ครูควรได้รับการอบรมเกี่ยวกับพัฒนาการทั้ง 4 ด้านคือ ด้านร่างกาย ด้านอารมณ์ และจิตใจ ด้านสังคม และด้านสติปัญญาของนักเรียน เพื่อนำมาใช้ในการจัด ประสบการณ์การเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสม

มาตรฐานที่ ๓ กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

ระดับคุณภาพ : ดีเยี่ยม

๑. กระบวนการพัฒนา

โรงเรียนมีการส่งเสริมประสิทธิผลของการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญโดยการสนับสนุนให้ครูเน้นถึงความสำเร็จของการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ซึ่งเกิดจากการจัดสภาพแวดล้อม การจัดวัสดุอุปกรณ์และสื่อต่าง ๆ สำหรับการทำกิจกรรมของนักเรียนตามสถานการณ์ที่ครูหรือครูพี่เลี้ยงกำหนดขึ้น เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ตามจุดประสงค์ที่กำหนดและส่งเสริมพัฒนาการทุกด้าน รวมทั้งความสัมพันธ์อันดีระหว่างครูหรือครูพี่เลี้ยงกับนักเรียนและผู้ปกครอง

๒. ผลการดำเนินงาน

จากการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ทำให้นักเรียนได้เรียนรู้ โดยการเชื่อมโยง ผสมผสาน และสัมพันธ์กับชีวิตจริงได้อย่างมีความหมาย ทำให้นักเรียนมีความรู้ มีความคิดรวบยอด มีทักษะสำคัญต่าง ๆ ที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านร่างกายทั้งสุขภาพกายและสุขุณิสัย ด้านอารมณ์และจิตใจ ด้านสังคมทั้งวินัยรู้ผิดชอบ

ด้านสติปัญญา ครูและผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการพัฒนานักเรียน ครูยังสามารถจัดประสบการณ์เรียนรู้ที่เหมาะสมกับวัย พัฒนาการ และความแตกต่างของนักเรียนเป็นรายบุคคลได้อย่างเหมาะสม และมีคำสั่งมอบหมายงานที่ชัดเจน

๓. การปฏิบัติงานของสถานศึกษาดำเนินไปอย่างมีทิศทาง เนื่องจากมีการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจที่ชัดเจน

จุดควรพัฒนา คือ ควรมีการจัดอบรมบุคลากรครูอย่างต่อเนื่องเพื่อให้สามารถมีแนวทางในการพัฒนานักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

มาตรฐานที่ ๔ ระบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผล

ระดับคุณภาพ : ดีเยี่ยม

๑. กระบวนการพัฒนา

โรงเรียนดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาตามกฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พุทธศักราช ๒๕๕๓ โดยใช้หลักการมีส่วนร่วมของชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดำเนินงานให้ครอบคลุมมาตรฐานและตัวบ่งชี้ที่กำหนด ซึ่งได้มาจากการวิเคราะห์ สังเคราะห์มาตรฐานการศึกษาของชาติ มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน มาตรฐานการศึกษาโรงเรียนเฉพาะ ความพิการ ซึ่งมุ่งพัฒนาคุณภาพนักเรียนให้มีมาตรฐานตามจุดเน้นของหน่วยงานต้นสังกัด เอกลักษณ์และ อัตลักษณ์ของโรงเรียน ทั้งนี้ผ่านความเห็นชอบและการรับรองจากคณะกรรมการสถานศึกษา นอกจากนี้ โรงเรียนได้จัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพของโรงเรียน จัดทำระบบ สารสนเทศที่เป็นปัจจุบันและสามารถเรียกใช้ข้อมูลได้อย่างทันท่วงที มีการแบ่งกลุ่มงานผ่านสายการบังคับ บัญชาตามลำดับ ซึ่งทำให้เกิดการกำกับ ติดตาม และประเมินผลอย่างเป็นระบบ และรายงานผลการปฏิบัติงาน ประจำปีต่อไป

๒. ผลการดำเนินงาน

จากการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาอย่างเป็นระบบตาม หลักเกณฑ์ และการประกันคุณภาพ ทำให้โรงเรียนมีการพัฒนาอย่างมีทิศทาง มีเป้าหมายชัดเจน และมี คุณภาพได้มาตรฐานตามที่ตัวบ่งชี้ได้กำหนดไว้ สถานศึกษาจัดทำข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะ คุณภาพที่ พึงประสงค์และมาตรฐานที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับสถานศึกษาเพื่อใช้เป็นเป้าหมายในการพัฒนาคุณภาพของ สถานศึกษาโดยการวิเคราะห์ สังเคราะห์และหลอมรวมมาตรฐานการศึกษาของชาติ มาตรฐานการศึกษาระดับ การศึกษาขั้นพื้นฐาน มาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนการศึกษาพิเศษที่ กระทรวงศึกษาธิการกำหนด นโยบายของหน่วยงานต้นสังกัด และเอกลักษณ์ของสถานศึกษาซึ่งครอบคลุม สารการเรียนรู้ กระบวนการเรียนรู้รวมทั้งคำนึงถึงศักยภาพของนักเรียน ชุมชนและท้องถิ่นเพื่อผ่านการ เห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษาจนเกิดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และมีแผนพัฒนา คุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาที่แสดงถึงโครงการ/กิจกรรม งบประมาณและผู้รับผิดชอบอย่างชัดเจน ทั้งยังมีสารสนเทศครอบคลุมทุกฝ่ายงานทั้ง ๕ ฝ่ายงาน มีการดำเนินการตรวจสอบความก้าวหน้าของการ

ปฏิบัติงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา มีการประเมินคุณภาพทั้งภายในและภายนอก นำผลการประเมินมาวิเคราะห์และสังเคราะห์เพื่อใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ตลอดจนรายงานผลประจำปีเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัดและเผยแพร่ต่อสาธารณชน

จุดเด่น

๑. โรงเรียนมีแผนการจัดการศึกษาและหลักสูตรที่สอดคล้องกับความต้องการและศักยภาพของนักเรียน มีการจัดบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ มีแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา ชุมชนมีความพร้อมและให้ความร่วมมือในการพัฒนาการศึกษา
๒. นักเรียนมีคุณธรรม จริยธรรม มีความสามารถด้านนาฏศิลป์ ศิลปะ มีสุขภาพกายและสุขภาพจิตดี
๓. ครูมีความรู้ความสามารถในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญ

จุดควรพัฒนา

๑. ควรส่งเสริมให้บุคลากรนำระบบ PDCA มาใช้ในการปฏิบัติงาน
๒. ควรเพิ่มประสิทธิภาพในการนิเทศ กำกับ ติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน และนำผลมาพัฒนางาน
๓. โรงเรียนควรมีการสรุปรายงานผลการปฏิบัติงานที่ต่อเนื่องและเป็นปัจจุบัน
๔. โรงเรียนควรมีการตรวจสอบการปฏิบัติงานให้สอดคล้องกับแผนกลยุทธ์และแผนปฏิบัติการประจำปี
๕. ควรส่งเสริมนักเรียนให้ได้รับการพัฒนาการเรียนและทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร
๖. ควรพัฒนาบุคลากรด้านการจัดทำสื่อการเรียนการสอน
๗. ควรส่งเสริมให้บุคลากรของโรงเรียนและผู้เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ประกันคุณภาพการศึกษา
๘. ควรสนับสนุนให้ครูได้รับการศึกษาในระดับปริญญาตรีทางการศึกษาหรือได้รับการพัฒนาให้มีคุณวุฒิทางการศึกษา ร้อยละ ๑๐๐
๙. ควรสนับสนุนให้ครูได้รับการอบรมครูสอนการศึกษาพิเศษตามหลักสูตรที่คณะกรรมการครูสภากำหนด หรือหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต การศึกษาพิเศษ ร้อยละ ๑๐๐
๑๐. นำผลจากรายงานการประเมินคุณภาพการศึกษาเป็นข้อมูลสารสนเทศในการพัฒนาโรงเรียน

วิทยาลัยเทคนิคบ้านค่าย

ข้อมูลพื้นฐาน

ที่อยู่ : ๑๑ หมู่ ๑๑ ต.หนองละลอก อ.บ้านค่าย จ.ระยอง ๒๑๑๒๐

โทรศัพท์: ๐๓๘-๐๑๗๙๔๑

Website : www.bktech.ac.th E-mail : Bk.technical@gmail.com

วิทยาลัยเทคนิคบ้านค่าย จัดการศึกษาด้านอาชีวศึกษา ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติมและพระราชบัญญัติอาชีวศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งมีการเปิดการเรียนการสอนตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๔๑ ถึงปัจจุบัน

ระดับการศึกษาและสาขาวิชาที่เปิดสอน

ระดับ ปวช. การก่อสร้าง เครื่องมือกลและซ่อมบำรุง พาณิชยการ ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์

ระดับ ปวส. การก่อสร้าง คอมพิวเตอร์ธุรกิจ เครื่องกล เทคนิคการผลิต เทคนิคอุตสาหกรรม

เทคโนโลยีสารสนเทศ อิเล็กทรอนิกส์

ข้อมูลบุคลากร

ผู้บริหาร	๕	คน
ข้าราชการครู	๑๓	คน
พนักงานราชการครู	๒๐	คน
ครูพิเศษสอน	๒๖	คน
เจ้าหน้าที่	๒๓	คน
บุคลากรอื่น ๆ	๙	คน
รวมทั้งสิ้น	๙๖	คน

ข้อมูลผู้เรียน

ปวช.	๑,๗๐๙	คน
ปวส.	๗๑๗	คน
รวม	๒,๔๒๖	คน

ปรัชญา อัตลักษณ์ เอกลักษณ์ ของสถานศึกษา

ปรัชญา : ขยัน ประหยัด ซื่อสัตย์ สามัคคี มีวินัย

อัตลักษณ์ : คุณธรรม นำวิชาชีพ “มีวินัย มีน้ำใจ สุภาพ สะอาด”

เอกลักษณ์ : การจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ๑๐๐% แผนกวิชาเครื่องกล สาขางานเครื่องกล

วิสัยทัศน์ : “มุ่งมั่น พัฒนา จัดการอาชีวศึกษาให้มีคุณภาพสู่มาตรฐานสากล”

พันธกิจ :

๑. พัฒนาระบบบริหารการจัดการ

๒. พัฒนาระบบการจัดการเรียนการสอน ให้ตรงตามมาตรฐานวิชาชีพและนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

๓. พัฒนาระบบ IT ในสถานศึกษาให้เป็นแหล่งการศึกษาและการเรียนรู้อย่างแท้จริง
๔. พัฒนาบุคลากรของสถานศึกษาร่วมกับสถานประกอบการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
๕. สร้างความร่วมมือกับชุมชน โดยการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาพัฒนางานด้านอาชีพ
๖. พัฒนาภูมิทัศน์ภายในสถานศึกษาให้เป็นแหล่งการเรียนรู้

เป้าประสงค์ :

๑. ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่พึงประสงค์ มีจิตสำนึกและเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม เป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว ชุมชน สังคม และปฏิบัติตามระบอบประชาธิปไตย
๒. ผู้เรียนรู้จักตนเอง พึ่งตนเองได้ มีสุขนิสัย สุขภาพกาย สุขภาพจิตและบุคลิกภาพที่ดี
๓. มีความรู้และทักษะที่จำเป็นในการเรียนรู้ตามหลักสูตร มีความสามารถในการวิเคราะห์ สังเคราะห์ มีทักษะในการแสวงหาความรู้ มีความคิดสร้างสรรค์ มีวิจารณ์ญาณ ไม่หมกมุ่นกับสิ่งเสพติดและมีวิสัยทัศน์
๔. มีทักษะในการทำงาน รักการทำงาน สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ มีเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต
๕. มีสุนทรียภาพและลักษณะนิสัยด้านศิลปะ ดนตรี กีฬา เห็นคุณค่าและภูมิใจในภูมิปัญญาไทย ศิลปะ และวัฒนธรรมที่งดงามของไทย
๖. นำการบริหารจัดการสมัยใหม่มาใช้ในสถานศึกษาเพื่อสนับสนุนและส่งเสริมการเรียนการสอนให้บรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งการสร้างสัมพันธ์และความร่วมมืออันดีระหว่างสถานศึกษากับชุมชนในการพัฒนาการศึกษา
๗. มีการจัดการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
๘. มีผู้บริหารที่มีความรู้ ความสามารถ ทักษะและเจตคติที่ดีต่อการบริหารจัดการ มีภาวะผู้นำที่เหมาะสม มีคุณธรรม จริยธรรมและเป็นแบบอย่างที่ดี รวมทั้งบุคลากรด้านอื่น ๆ ที่มีคุณภาพด้วย
๙. มีครูที่มีจิตวิญญาณของความเป็นครูที่มีคุณธรรม จริยธรรมและเป็นแบบอย่างที่ดี
๑๐. มีครูที่มีคุณวุฒิและความรู้ความสามารถตรงกับงานที่รับผิดชอบอย่างเพียงพอ มีความสามารถในการแสวงหาความรู้ คิดวิเคราะห์ และสามารถสร้างองค์ความรู้เพื่อพัฒนาการสอนให้บรรลุเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ยุทธศาสตร์ :

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ พัฒนาและขยายการศึกษาระบบทวิภาคี ในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) โดยร่วมกับสถานประกอบการเพื่อผลิตนักศึกษาที่มีคุณภาพ ตรงตามความต้องการของสถานประกอบการ เพื่อเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ พัฒนาและปรับปรุงกระบวนการจัดการเรียนการสอนให้มีความยืดหยุ่น หลากหลาย มีความต่อเนื่องและให้โอกาสทางการศึกษาด้านวิชาชีพแก่เยาวชน ตลอดจนจัดการศึกษา ให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๒ และพระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ ส่งเสริม สนับสนุน การจัดสื่อการเรียนการสอน และทำวิจัยเพื่อพัฒนา รูปแบบการจัดการศึกษาด้านวิชาชีพวิทยาลัยฯ ให้มีมาตรฐานและมีคุณภาพ

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ เร่งรัดพัฒนาสิ่งแวดล้อม อาคาร สถานที่ภายในวิทยาลัยฯ ให้มีความสวยงาม สะอาดเป็นระเบียบเรียบร้อย

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพของครู - อาจารย์ และเจ้าหน้าที่ เพื่อสร้าง ขวัญกำลังใจและความมั่นใจในองค์กรให้บุคลากรในวิทยาลัย

ยุทธศาสตร์ที่ ๖ เปิดโอกาสให้ชุมชนและองค์กรในท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการบริหารและจัด การศึกษาของวิทยาลัย

ยุทธศาสตร์ที่ ๗ ดำเนินการตามนโยบายโรงเรียนสีขาว เพื่อป้องกันและส่งเสริมให้วิทยาลัยฯ เป็นสถานศึกษาที่ปลอดอบายมุขและสารเสพติด โดยเน้นการจัดกิจกรรมในรูปแบบต่าง ๆ อย่างต่อเนื่องและ เป็นธรรม

ยุทธศาสตร์ที่ ๘ ส่งและจัดการฝึกปฏิบัติงานของนักศึกษาให้มีการสร้างงานในสถานศึกษา โดยการรับจัดทำรับบริการ และรับจ้างผลิตเพื่อจำหน่าย เพื่อสร้างรายได้ให้กับนักศึกษาระหว่างเรียน

ยุทธศาสตร์ที่ ๙ ส่งเสริมและสนับสนุนโครงการสิ่งประดิษฐ์คนรุ่นใหม่ เพื่อให้นักศึกษา สามารถนำความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ของตนเองมาใช้ในการสร้างสิ่งประดิษฐ์ต่าง ๆ ให้เป็นรูปธรรมและสามารถ ใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ยุทธศาสตร์ที่ ๑๐ เสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม พลานามัยและพฤติกรรมของนักศึกษา ให้เป็นที่ยอมรับของสังคมโดยดำเนินการตามโครงการคนดีศรีอาชีวฯ โครงการคุณธรรมนำความรู้

ยุทธศาสตร์ที่ ๑๑ ส่งเสริมการใช้ระบบสารสนเทศ (IT) และเทคโนโลยีอันทันสมัยในการ จัดการเรียนการสอนและการบริหารวิทยาลัยฯ

ยุทธศาสตร์ที่ ๑๒ ดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาให้มีมาตรฐาน โดยการบริหารงาน ด้วยระบบ ๕ ส และระบบบริหารงานอื่น ๆ ที่เหมาะสม

ยุทธศาสตร์ที่ ๑๓ พัฒนาและจัดการเรียนการสอน โดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ และเน้นการพัฒนาทักษะการเรียนรู้ในวิชาภาษาอังกฤษ วิทยาศาสตร์ และวิชาคอมพิวเตอร์

๕. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (๒๕๖๓) ได้ทำวิจัย เรื่อง แนวทางการนำมาตรฐานการศึกษาของชาติสู่การปฏิบัติสำหรับประเทศไทย โดยมีรายละเอียดแนวทางการนำมาตรฐานการศึกษาของชาติสู่การปฏิบัติสำหรับประเทศไทย มีดังนี้

๑) ช่วงเชื่อมต่อและหาแนวทางที่เหมาะสม ในช่วงนี้มีการดำเนินการ ดังนี้

(๑) การกำหนดมาตรฐานการศึกษาแต่ละระดับและเตรียมการนำไปใช้ในสถานศึกษา โดยสถานศึกษาส่วนหนึ่งกำหนดมาตรฐานการศึกษาเพิ่มเติมที่สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของชาติ และมาตรฐานการศึกษาในแต่ละระดับและประเภทการศึกษา

(๒) การพัฒนาหลักสูตรการศึกษาและการวัดประเมินผลนั้น หน่วยงานส่วนใหญ่ใช้หลักสูตรเดิม ยกเว้นการอาชีวศึกษาที่มีการพัฒนาหลักสูตรขึ้นมาให้สอดคล้องกับมาตรฐานการอาชีวศึกษาและข้อมูลอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ในระยะนี้ แนวทางการนำมาตรฐานการศึกษาของชาติสู่การปฏิบัติ จะเน้นการจัดการโดยใช้ฐานสมรรถนะเชิงรุกที่เน้นให้ผู้เรียนได้คิด ปฏิบัติ และสามารถนำความรู้ไปใช้ในสถานการณ์จริง รวมทั้งใช้แนวทางการวัดและประเมินผลในลักษณะที่เป็นการประเมินผลตามสภาพจริงและการประเมินผลเพื่อการพัฒนาผู้เรียน

(๓) การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและการประเมินคุณภาพภายนอกนั้น เน้นการดำเนินการตามกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๑ และแนวทางที่หน่วยงานต้นสังกัดกำหนดไว้อย่างชัดเจน

(๔) การกำกับติดตามและประเมินผล ควรจัดระบบ แนวทางการกำกับติดตามที่มีประสิทธิภาพและดำเนินการตามระบบที่กำหนดไว้อย่างต่อเนื่อง โดยเน้นการกำกับ ติดตาม ประเมินผลการทำงานที่มุ่งเน้นคุณลักษณะผู้เรียนและการทำงานในลักษณะกัลยาณมิตร และนำข้อมูลมาใช้ในการช่วยเหลือ แก้ปัญหา ให้การสนับสนุน และทบทวนมาตรฐานการศึกษาในช่วงต่อไป

๒) ช่วงทบทวนมาตรฐานการศึกษาและจัดระบบงาน มีการดำเนินการแต่ละส่วน ดังนี้

(๑) การกำหนดมาตรฐานการศึกษาแต่ละระดับ ในช่วงนี้หน่วยงานต้นสังกัดควรนำข้อมูลการดำเนินการในช่วงเชื่อมต่อและหาแนวทางที่เหมาะสมมาใช้ในการทบทวนมาตรฐานการศึกษาแต่ละระดับร่วมกับสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาและเพิ่มเติมข้อมูลจุดเน้นตามบริบทการทำงานและระดับผู้เรียนแต่ละช่วงวัย

(๒) การนำมาตรฐานการศึกษาของชาติแต่ละระดับสู่การพัฒนาหลักสูตรการศึกษาและการประเมินผล นั้นเป็นการนำมาตรฐานการศึกษาแต่ละระดับมาใช้เป็นข้อมูลสำคัญในการพัฒนาปรับปรุงหลักสูตรที่เป็นหลักสูตรฐานสมรรถนะที่มีลักษณะยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (Learner Centric) โดยคำนึงถึงความสนใจ ความถนัด ความพร้อม ความสามารถ ปัญหาและความต้องการของผู้เรียน รวมทั้งความเหมาะสมกับบริบท วิถีชีวิต ภูมิสังคม ชาติพันธุ์และวัฒนธรรมเชื่อมโยงกับชีวิตจริง (Real Life) ของผู้เรียน โดยมุ่งพัฒนาความสามารถในการนำความรู้ ทักษะเจตคติและคุณลักษณะต่าง ๆ ที่ได้เรียนรู้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในชีวิตจริง

มิได้มุ่งเรื่องความรู้หรือเนื้อหาวิชาที่อาจมีการเปลี่ยนแปลงได้ตามกาลเวลา ยึดสมรรถนะที่จำเป็นต่อการใช้ชีวิต เป็นหลักในการจัดการศึกษา โดยมีการกำหนดเกณฑ์ความสามารถที่ต้องการให้ผู้เรียนปฏิบัติได้ในแต่ละระดับ การศึกษา เชื่อมโยงสู่การจัดการเรียนการสอนบนฐานสมรรถนะเชิงรุกที่มุ่งเน้นให้ได้เรียนรู้จากการคิด ปฏิบัติ และใช้ความรู้ได้จริงในชีวิต และการแก้ปัญหาเชื่อมโยงกับชีวิตประจำวัน เน้นการบูรณาการข้ามศาสตร์ เน้นการนำตนเองในการเรียนรู้ การเรียนรู้ตามความสามารถของผู้เรียน เน้นการเรียนรู้แบบรู้จริง (Mastery Learning) เน้นการเรียนรู้ด้วยตนเอง สอนกันเอง เรียนรู้จากผู้เชี่ยวชาญ เรียนรู้จากตัวอย่างที่เห็น เรียนรู้จากการทำงาน เรียนรู้จากการพบปะพูดคุยเรียนรู้ร่วมกับผู้อื่น ลองผิดลองถูก และเรียนรู้จากเทคโนโลยี จัดการเรียนรู้อิงลักษณะการผสมผสาน (Blended Learning) คือเรียนรู้ทางออนไลน์ และเรียนรู้แบบพบกันในห้องเรียน (Face to Face) เพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันตามความถนัดและความสนใจของผู้เรียน นำโปรแกรมทันสมัยที่ทำให้เรียนรู้เนื้อหาสาระต่าง ๆ เช่น MOOC Skill Lane Google ร่วมกับครูได้ชี้แนะอำนวยความสะดวก การจัดประสบการณ์ให้ผู้เรียนได้ใช้ความรู้มากขึ้น และการวัดและประเมินผล เพื่อการเรียนรู้และช่วยเหลือผู้เรียน

(๓) การพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายในและการประเมินคุณภาพภายนอก เน้นการประเมินคุณภาพการศึกษาภายในที่เชื่อมโยงสู่การแก้ปัญหาและพัฒนาผู้เรียน การประเมินคุณภาพภายนอกที่เน้นการประเมินคุณลักษณะผู้เรียนจากร่องรอยเชิงประจักษ์ โดยเปิดโอกาสให้สถานศึกษา เลือกระบบ หน่วยงานและผู้ประเมินได้เอง และเน้นการเปิดโอกาสให้ผู้เชี่ยวชาญแต่ละสาขาเข้ามาร่วมประเมินคุณภาพ

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (๒๕๖๓) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การนำมาตรฐานการศึกษาของชาติ สู่การปฏิบัติ : บทเรียนจากต่างประเทศ โดยศึกษาผลการนำมาตรฐานการศึกษาสู่การปฏิบัติของต่างประเทศ 8 ประเทศ คือ สิงคโปร์ ญี่ปุ่น ฟินแลนด์ แคนาดา ออสเตรเลีย เยอรมนี โปรตุเกส และเม็กซิโก จากการศึกษา พบว่า

๑) ทุกประเทศมีการกำหนดนโยบายและเป้าหมายในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนไว้อย่างชัดเจน โดยมุ่งพัฒนาให้ผู้เรียนมีสมรรถนะที่จำเป็น และกำหนดคุณค่าหลัก (Core Value) ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ ๒๑ เพื่อการพัฒนาการศึกษาให้มีคุณภาพ มีความเท่าเทียม มุ่งพัฒนาคนให้มีความสามารถสูงเพื่อขับเคลื่อนประเทศ โดยแต่ละประเทศมีการกำหนดผู้รับผิดชอบไว้อย่างชัดเจนและสนับสนุนให้เกิดความร่วมมือในการกำหนดมาตรฐานการศึกษา เช่น ประเทศเม็กซิโกมีการกำหนดมาตรฐานการศึกษาแบบมีส่วนร่วม โดยร่วมมือกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่สำคัญ จัดทำประชาพิจารณ์เพื่อกำหนดมาตรฐาน มีนโยบายให้ทุกฝ่ายร่วมมือกันในการจัดการศึกษา ทั้งชุมชน มูลนิธิ องค์กรเอกชน รวมทั้งผู้ประกอบการเข้ามามีส่วนร่วมและรับรู้ในมาตรฐานการศึกษาที่กำหนดไว้

๒) มีนโยบายส่งเสริมการนำมาตรฐานการศึกษาของชาติไปสู่การปฏิบัติด้านหลักสูตร การเรียน การสอน และระบุคุณสมบัติผู้เรียนที่ชัดเจน บางประเทศใช้กลยุทธ์เพื่อเพิ่มคุณภาพการศึกษาและส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ

๓) มีการจัดตั้งหน่วยงานหรือคณะกรรมการที่ส่งเสริมการทำงานเพื่อสนับสนุนการพัฒนา การกำกับ ติดตาม และประเมินหลักสูตร การวิจัยผลการประเมินเพื่อปรับปรุงเปลี่ยนแปลง ตลอดจนการนำมาตรฐานสู่การปฏิบัติทั้งระดับรัฐบาลกลางและระดับรัฐ/ท้องถิ่น

๔) มีการกระจายอำนาจจากส่วนกลางและกำหนดบทบาทที่ชัดเจน โดยรัฐทำหน้าที่ส่งเสริมการนำ มาตรฐานสู่การปฏิบัติ การติดตามและประเมินผลการศึกษา ท้องถิ่นรับผิดชอบการดำเนินการในระดับ สถานศึกษา ซึ่งสถานศึกษาสามารถสร้างมาตรฐานที่สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของชาติตามบริบทของ ตนเองได้ เช่น ประเทศญี่ปุ่นมีการส่งเสริมให้มาตรฐานบรรลุเป้าหมาย โดยรัฐบาลกลางออกมาตรการและ แนวทางในด้านต่าง ๆ เพื่อทำงานร่วมกันอย่างเป็นระบบ

๕) ใช้กรอบสมรรถนะกำหนดมาตรฐานในแต่ละระดับและประเภทการศึกษา และประเมินผลตาม สมรรถนะของผู้เรียน เน้นเชื่อมโยงการเรียนรู้สู่การนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตการทำงาน

๖) มีระบบการประกันคุณภาพที่เข้มแข็ง โดยในโปรตุเกสจะมีหน่วยงานที่มีส่วนเกี่ยวข้องจากทุก ภาคส่วนเข้าร่วมในการกำกับติดตามและการจัดการศึกษา

๗) มีระบบการกำกับติดตามโดยมีหน่วยงานที่มีส่วนร่วมในการกำกับติดตามหลายภาคส่วน ได้แก่ กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงแรงงาน กระทรวงวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี คณะกรรมการกลางของรัฐด้านการ จัดการศึกษา และสภายุโรป

๘) พัฒนาการศึกษามีคุณภาพ โดยพัฒนาควบคู่ทั้งด้านผู้เรียน ครู สิ่งแวดล้อมในโรงเรียนและ การบริหารจัดการ

๙) มีระบบการพัฒนาครูที่มีคุณภาพสูง เน้นการพัฒนาครูให้มีคุณภาพในด้านเทคนิคและกลวิธีในการ สอน การคัดเลือกครูด้วยเกณฑ์คุณภาพสูง ครูได้รับความไว้วางใจและมีเสรีภาพในการจัดการเรียนการสอน สามารถเลือกวิธีการสอนของตนเอง มีอิสระในการเลือกวิธีการ อุปกรณ์และสื่อในการจัดการเรียนรู้ ในชั้นเรียนรวมทั้งครูมีการพัฒนาตนเองอยู่เสมอ

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (๒๕๕๙) ได้ทำการศึกษาการพัฒนามาตรฐานการศึกษาของ ต่างประเทศ เพื่อศึกษาและวิเคราะห์มาตรฐานการศึกษาของประเทศต่าง ๆ ที่มีจุดเน้นและประเด็นสำคัญ ที่สามารถนำมาใช้ประกอบการพัฒนามาตรฐานการศึกษาของชาติ ผลการศึกษาการพัฒนามาตรฐานการศึกษา ของต่างประเทศในภูมิภาคเอเชียและยุโรป ได้แก่ สหรัฐอเมริกา ฟินแลนด์ สหราชอาณาจักร แคนาดา นิวซีแลนด์ สาธารณรัฐเกาหลี จีน ญี่ปุ่น สิงคโปร์ และมาเลเซีย พบว่า แต่ละประเทศมีการกำหนดมาตรฐาน การศึกษาโดยบัญญัติจุดมุ่งหมายของการศึกษาไว้ในกฎหมายแม่บทการศึกษาจากเป้าหมายหลักสูตร เป้าหมายความต้องการของประเทศที่ต้องการยกระดับคุณภาพการศึกษาสู่สากล สรุปได้ดังนี้

๑) การพัฒนามาตรฐานการศึกษาของ ๑๐ ประเทศ พบว่ามี ๘ ประเทศ กำหนดมาตรฐานหลักสูตร แห่งชาติเพื่อการพัฒนาพลเมืองที่มีพัฒนาการสมดุลทุกด้าน มีทักษะพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับการเรียนรู้และ การดำรงชีวิตในโลกแห่งการเปลี่ยนแปลงของโลกาภิวัตน์ มีคุณลักษณะและค่านิยมที่พึงประสงค์ของสังคม ซึ่งมีความแตกต่างกันไปตามบริบทและประวัติความเป็นมาของแต่ละประเทศ

๒) ทุกประเทศที่มีหลักสูตรแห่งชาติ ต่างเน้นทักษะการเรียนรู้แห่งศตวรรษที่ ๒๑ ได้แก่ การคิดริเริ่ม สร้างสรรค์ การคิดเชิงวิพากษ์ ความร่วมมือ ความสามารถในการสื่อสาร ทักษะชีวิต ทักษะการใช้เทคโนโลยี สารสนเทศ ทักษะภาษาที่หลากหลาย ทักษะการแก้ปัญหาและคณิตศาสตร์ความรู้ทางวิทยาศาสตร์ และเน้น คุณลักษณะทางด้านจริยธรรมทางสังคม ซึ่งมีทั้งแบบอิงศาสนาและเป็นกลางทางศาสนา รวมทั้งการอนุรักษ์ สิ่งแวดล้อมและธรรมชาติ เพื่อความยั่งยืนของโลก เทียบเคียงกับผลการสอบวัดความรู้และทักษะการอ่าน คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ ขององค์การความร่วมมือในการพัฒนาเศรษฐกิจ (OECD) และสมาคม นานาชาติเพื่อการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา (IEA) หรือข้อสอบ PISA และ TIMSS

๓) ทำการปฏิรูปหลักสูตรการศึกษา ก่อนประถมศึกษา ประถมศึกษา และมัธยมศึกษา ให้สอดคล้องกับ แนวการสอบ PISA และ TIMSS ซึ่งให้ความสำคัญกับทักษะจำเป็นซึ่งเป็นพื้นฐานของการเรียนรู้ โดยระดับ การศึกษาภาคบังคับ มุ่งพัฒนามาตรฐานด้านการอ่าน และการเขียนภาษาประจำชาติ การคิดเลขและ คณิตศาสตร์ ส่วนระดับหลังภาคบังคับก่อนอุดมศึกษา (มัธยมศึกษาตอนปลาย) จะมุ่งพัฒนามาตรฐานด้าน การอ่านและการเขียนภาษาประจำชาติ การคิดเลขและคณิตศาสตร์ และด้านวิทยาศาสตร์ศึกษา และบาง ประเทศมุ่งพัฒนามาตรฐานด้านคอมพิวเตอร์และสารสนเทศศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เช่น ประเทศสหรัฐอเมริกา

การเปรียบเทียบแนวทางการพัฒนามาตรฐานการศึกษาแห่งชาติของประเทศต่าง ๆ ที่เป็นกรณีศึกษา ๑๐ ประเทศ แสดงว่า ทุกประเทศมุ่งพัฒนามาตรฐานการศึกษาให้สูงขึ้น โดยเทียบเคียงกับผลการสอบวัด ความรู้และทักษะการอ่าน คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ ขององค์การความร่วมมือในการพัฒนาเศรษฐกิจ (OECD) และสมาคมนานาชาติเพื่อการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา (IEA) หรือ ข้อสอบ PISA และ TIMSS โดยการปฏิรูปหลักสูตรการศึกษา ก่อนประถมศึกษา ประถมศึกษา และมัธยมศึกษา ให้สอดคล้องกับ แนวการสอบ PISA และ TIMSS ซึ่งให้ความสำคัญกับทักษะจำเป็นซึ่งเป็นพื้นฐานของการเรียนรู้ คือ การอ่าน และการเขียนภาษาประจำชาติ การคิดเลขและคณิตศาสตร์ในระดับการศึกษาภาคบังคับ ส่วนในระดับหลัง ภาคบังคับก่อนอุดมศึกษา (มัธยมศึกษาตอนปลาย) จะมุ่งพัฒนามาตรฐานด้านวิทยาศาสตร์ศึกษา และบาง ประเทศกำลังพัฒนามาตรฐานด้านคอมพิวเตอร์และสารสนเทศศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เช่น ประเทศสหรัฐอเมริกา

วาลิช ลีทา (๒๕๖๐) ทำการศึกษาสภาพ ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๖ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพ ปัญหาและ แนวทางการพัฒนาการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เกี่ยวกับการวางแผนเตรียมการ การดำเนินการปฏิบัติตามแผน การกำกับตรวจสอบการ ปฏิบัติการ และการปรับปรุงแก้ไขการดำเนินการ ผลการวิจัยพบว่า ๑) สภาพการดำเนินการประกันคุณภาพ ภายในสถานศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาโดยรวมและแต่ละรายด้านปฏิบัติได้จริงในระดับมาก โดยโรงเรียน ขนาดใหญ่ปฏิบัติได้จริงมากกว่าโรงเรียนขนาดกลางและขนาดเล็ก ๒) การดำเนินการประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษาแต่ละด้าน มีปัญหาสำคัญในด้านการวางแผนเตรียมการปัญหาสำคัญได้แก่ ครูขาดความรู้

ความเข้าใจในการวางแผน ด้านการดำเนินการปฏิบัติตามแผนได้แก่ ไม่สามารถดำเนินการได้ตามปฏิทิน การปฏิบัติงาน ด้านการกำกับตรวจสอบการปฏิบัติงาน ได้แก่ ขาดระบบและความไม่จริงจังของคณะกรรมการ ประกันคุณภาพ และด้านการปรับปรุงแก้ไขการดำเนินการ ได้แก่ ขาดงบประมาณและความร่วมมือจาก ผู้ปกครองและชุมชน และ ๓) แนวการพัฒนากำประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาแต่ละด้านมีแนวทางสำคัญ ดังนี้ ด้านการวางแผนเตรียมการ ได้แก่ การอบรมชี้แจงให้ครูและผู้ปกครองมีความรู้ความเข้าใจต่อระบบการ ประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ด้านการดำเนินการปฏิบัติตามแผน ได้แก่ คณะกรรมการควรดำเนินการให้ เป็นไปตามปฏิทินการปฏิบัติงานที่กำหนดไว้ ด้านการกำกับตรวจสอบการปฏิบัติงาน ได้แก่ แต่งตั้ง คณะกรรมการดำเนินการที่มีความรู้ความสามารถและกำหนดตัวบ่งชี้การตรวจสอบที่ชัดเจน และด้านการ ปรับปรุงแก้ไขการดำเนินการ ได้แก่ เชิญนักวิชาการให้ความรู้ความเข้าใจต่อครูและขอรับการสนับสนุน ทรัพยากรการดำเนินการจากผู้นำชุมชน

เจนจบ หาญกลับ, สุภัทรา เอื้อวงศ์ (๒๕๕๙) ได้ทำการศึกษาปัจจัยสู่ความสำเร็จในการดำเนินการ ประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนเอกชนเขตกรุงเทพมหานคร โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อนำเสนอสภาพปัจจุบัน ของการดำเนินการประกันคุณภาพภายในตามกฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพ การศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๓ กำหนดและเสนอปัจจัยลักษณะองค์การตามกรอบแนวคิดของ Steers (๑๙๙๑) ที่ส่งผลให้โรงเรียนเอกชนดำเนินการประกันคุณภาพภายในประสบความสำเร็จ โดยการวิเคราะห์ข้อมูล การวิจัยในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพจากประชากรและกลุ่มตัวอย่างโรงเรียนเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร ที่ผ่านการประเมินภายนอกและได้รับการรับรองมาตรฐานการศึกษาในระดับดีและดีมาก ได้ข้อค้นพบว่า โรงเรียนเอกชนในเขตกรุงเทพมหานครส่วนใหญ่ดำเนินการประกันคุณภาพภายในตามกฎกระทรวงอยู่ในระดับ มาก โดยมีปัจจัยพยากรณ์ที่ได้จากการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ ๖ ปัจจัยส่งผลให้การดำเนินการประกัน คุณภาพภายในของโรงเรียนเอกชนเขตกรุงเทพมหานคร ประสบความสำเร็จ เรียงตามลำดับความสำคัญ คือ การปรับตัวและริเริ่มสิ่งใหม่ขององค์การ สภาพแวดล้อมทางสังคม การจัดโครงสร้างองค์การ วัฒนธรรม องค์การ กระบวนการติดต่อสื่อสารและสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจ

Lunenberg และ Onstein (๒๐๐๔ อ้างถึงใน เจนจบ หาญกลับ และ สุภัทรา เอื้อวงศ์, ๒๕๕๙) กล่าวว่า บทบาทผู้บริหารสถานศึกษามีงานหลายด้านที่ต้องดำเนินการ ไม่ว่าจะเป็นการกำหนดวัตถุประสงค์ และภารกิจขององค์การ การจูงใจ การตัดสินใจสั่งการ การวางแผน การจัดองค์การ การสั่งการ การประสานงานและการประเมินงาน ภารกิจต่าง ๆ เหล่านี้ จะไม่บรรลุผลและการตัดสินใจสั่งการจะ ไม่สามารถกระทำได้ หากขาดการสื่อสารที่เพียงพอและมีประสิทธิภาพ

เพียงตา กิจศิริวงศ์ (๒๕๖๑) ทำการศึกษา การพัฒนาคุณภาพมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียน ในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี: กรณีศึกษาโรงเรียนวัดเสาชงหิน เป็นโครงการวิจัยย่อยในชุด โครงการพัฒนาคุณภาพมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี โดยมี วัตถุประสงค์ ๔ ข้อ คือ เพื่อศึกษา ๑) บริบทของโรงเรียน ๒) ลักษณะของกิจกรรม สื่อ และโปรแกรมการ พัฒนาโรงเรียน ๓) ผลการดำเนินโครงการพัฒนาคุณภาพมาตรฐานการศึกษาที่มีต่อการพัฒนาโรงเรียนในด้าน

ผู้บริหารและระบบการบริหาร ครูและระบบการจัดการเรียนการสอน ระบบสภาพแวดล้อมของโรงเรียน และ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สมรรถนะและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียน ๔) ผลกระทบของการพัฒนา โรงเรียนตามโครงการพัฒนาคุณภาพมาตรฐานการศึกษาที่มีต่อกระบวนการเรียนรู้และวิถีชีวิตของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทางการศึกษาในโรงเรียน และผลกระทบที่มีต่อชุมชนกลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ผู้บริหารจำนวน ๑ คน ครูจำนวน ๑๐ คน ผู้ดูแลเด็กจำนวน ๒ คน นักการภารโรงจำนวน ๒ คน นักเรียนระดับการศึกษา ปฐมวัย จำนวน ๖๙ คน และนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑-๖ จำนวน ๑๒๙ คน ซึ่งได้จากการเลือก แบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ประกอบด้วย ๑) แบบบันทึกผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ๒) แบบบันทึก คะแนน NT และ O-NET ๓) แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน ๔) แบบประเมิน ร่วมกันสะท้อนและเสริมสร้างความคิดต่อกิจกรรมการฝึกอบรม ๕) แบบสอบถามร่วมสะท้อนคิดวันดอคนนทรี บาน ๖) แบบสัมภาษณ์วันดอคนนทรีบาน ๗) แบบติดตามผลการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอน ๘) แบบติดตามผลการพัฒนาการบริหารโรงเรียน ๙) แบบสังเกตและแบบบันทึกการลงภาคสนาม ซึ่งวิเคราะห์ ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงบรรยายได้แก่ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัย สรุปได้ดังนี้ ๑) โรงเรียน วัดเสาชิงชีเป็นโรงเรียนขนาดเล็ก สัดส่วนครู : นักเรียน คือ ๑ : ๘ โดยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของ นักเรียนอยู่ในระดับดี ๒) กิจกรรมการพัฒนาครูประกอบด้วย จำนวน ๔ แผนงาน ๗ โครงการ ที่มีระยะเวลา ในการฝึกอบรมทั้งหมด ๑๐ วัน ผลการประเมินจำแนกรายด้านพบว่า ด้านความรู้ที่ได้รับจากการอบรม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($X=๓.๘๐$, $SD=๐.๔๔๐$) ด้านความพึงพอใจต่อสื่อ/กิจกรรมโดยภาพรวมในระดับ มาก ($X=๓.๖๗$, $SD=๐.๗๒๖$) และด้านความเป็นประโยชน์ในการนำความรู้ไปใช้โดยภาพรวมในระดับมาก ($X=๓.๘๓$, $SD=๐.๗๐๗$) ๓) ผลการพัฒนาโรงเรียนมีดังนี้ ๓.๑) มีการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารและระบบการ บริหาร ซึ่งมีการดำเนินการเสร็จแล้วทั้ง ๑๐ ด้าน โดยพบว่า ผู้บริหารคอยให้ขวัญและกำลังใจแก่ครูในการ ทำงานและการบริหารงานของผู้บริหารมีความเป็นระบบขึ้น ๓.๒) การเปลี่ยนแปลงของครูและระบบการ จัดการเรียนการสอน โดยภาพรวมพบว่าการดำเนินการเสร็จแล้วทั้ง ๑๑ ด้าน ๓.๓) การเปลี่ยนแปลงระบบ สภาพแวดล้อมของโรงเรียนพบว่า ศูนย์การเรียนรู้ของชุมชนมีการดำเนินการเสร็จแล้ว ส่วนการพัฒนา สิ่งแวดล้อมเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ตามอัธยาศัยและอาศรมครูอยู่ระหว่างดำเนินการ ๓.๔) การเปลี่ยนแปลงของ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สมรรถนะ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนพบว่าการเปลี่ยนแปลงดีขึ้น ๔) ผลกระทบของการพัฒนาที่มีต่อกระบวนการเรียนรู้และวิถีชีวิตในโรงเรียนและผลกระทบต่อชุมชนพบว่า มีการออกเสียงตามสายเพื่อให้ความรู้แก่ชุมชนและครูจัดการเรียนการสอนแก่ชุมชนเพื่อให้ความรู้ในการ ประกอบอาชีพ ชุมชนให้ความร่วมมือกับโรงเรียนในด้านต่าง ๆ เพิ่มขึ้น

ชุดิกายูจัน ทองธรรม และ นางลักษณ ใจฉลาด (๒๕๖๐) ได้ทำการศึกษาสภาพการมีส่วนร่วมการ ดำเนินงานการประเมินคุณภาพภายในของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัด สุโขทัยโดยมีจุดประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการมีส่วนร่วมการดำเนินงานการประเมินคุณภาพภายในของ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสุโขทัย กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด นายเทศมนตรี นายกองค์การบริหารส่วนตำบล ผู้อำนวยการกองการศึกษา

และครูผู้ดูแลเด็ก จำนวน ๒๒๘ คน โดยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า ๕ ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การมีส่วนร่วมการดำเนินงานการประเมินคุณภาพภายในของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสุโขทัย ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดไปถึงด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ดังนี้ ๑) ด้านการจัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ๒) ด้านการจัดให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา ๓) ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ๔) ด้านการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก 5) การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ๖) การประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษา ๗) การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ ๘) การจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานการประเมินคุณภาพภายใน

ศิราพร งามแสง และคณะ (๒๕๕๕) ได้พัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยใช้การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ ๑) เพื่อศึกษาสภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย ๒) เพื่อพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย โดยใช้การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม ๓) เพื่อศึกษาประสิทธิผลระบบประกันคุณภาพภายในของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย โดยใช้การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม วิธีดำเนินการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กโดยใช้การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม ศึกษาและพัฒนาแบ่งเป็น ๓ ระยะ คือ ระยะที่ ๑ การวิเคราะห์และศึกษาสภาพปัจจุบันของระบบประกันคุณภาพ โดยศึกษาจาก ๓ ส่วน ๑) การศึกษาเอกสาร ๒) การสำรวจสภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพโดยใช้แบบสอบถามครูพี่เลี้ยง จำนวน ๔๐๐ คน โดยการประมาณขนาดกลุ่มตัวอย่างของยามานะ ใช้การสุ่มหลายขั้นตอน (Multistage random sampling) ๓) การประชุมกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก กลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้องสำหรับสนทนากลุ่ม (Focus Group) ซึ่งได้มาจากการเลือกตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ระยะที่ ๒ ศึกษาความเหมาะสมและความเป็นไปได้โครงสร้างมาตรฐาน/ตัวบ่งชี้และระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้เชี่ยวชาญในสาขาต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน ๑๗ คน เลือกกลุ่มผู้เชี่ยวชาญตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ระยะที่ ๓ การศึกษาประสิทธิผลของระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำนวน ๑ ศูนย์ ได้มาโดยการเลือกจากเกณฑ์ที่สำรวจและมีคุณสมบัติไปตามขอบเขตการศึกษา ดำเนินการประเมินโดยผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ผลการวิจัยสรุปได้ว่า ๑. มาตรฐาน/ตัวบ่งชี้ระบบประกันคุณภาพ ประกอบด้วย ๙ ตัวบ่งชี้หลัก ตัวบ่งชี้ย่อย ๑๗ ตัวบ่งชี้และเกณฑ์ ๑๔๘ เกณฑ์ คือ ๑) การบริหารจัดการและพัฒนาสถานศึกษา ๒) การดำเนินงานระบบประกันคุณภาพภายในโดยสถานศึกษาหรือหน่วยงานที่ทำหน้าที่กำกับดูแลสถานศึกษา ๓) การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ๔) เด็กเล็กได้รับบริการส่งเสริมสุขภาพ ๕) เด็กเล็กมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ๖) การพัฒนา

ให้บรรลุตามปรัชญา ปณิธาน พันธกิจและวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งสถานศึกษา ๗) การพัฒนาตามจุดเน้น และจุดเด่นที่ส่งผลสะท้อนเป็นเอกลักษณ์ของสถานศึกษา ๘) การดำเนินงานโครงการพิเศษเพื่อส่งเสริมบทบาทของสถานศึกษา ๙) การส่งเสริมพัฒนาสถานศึกษาเพื่อยกระดับมาตรฐาน รักษามาตรฐาน และพัฒนาสู่ความเป็นเลิศที่สอดคล้องกับแนวทางการปฏิรูปการศึกษา ๒. ระบบประกันคุณภาพ ประกอบด้วย ระบบประกันคุณภาพ ๓ ขั้นตอน ได้แก่ การควบคุมคุณภาพ (Quality Control) การตรวจสอบหรือทบทวนภายใน (Quality Auditing or Internal School Review) และการประเมินคุณภาพ (Quality Assessment) โดยแต่ละขั้นตอนของระบบฯ ประกอบด้วย การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม ประกอบด้วยวงจร ๔ ขั้นตอนหลัก คือ การวางแผนงาน (planning) การลงมือปฏิบัติงาน (action) การสังเกตผลการปฏิบัติงาน (observation) และการสะท้อนกลับการปฏิบัติงาน (reflection) ๓. ผลการประเมินประสิทธิผลของมาตรฐาน/ตัวบ่งชี้ และระบบประกันคุณภาพฯ พบว่า ๓.๑) มาตรฐาน/ตัวบ่งชี้ ด้านการมีประโยชน์ (Utility Standards) มาตรฐานด้านความเป็นไปได้ในการปฏิบัติจริง (Feasibility Standards) มาตรฐานด้านความเหมาะสม (Propriety Standards) มาตรฐานด้านความถูกต้องน่าเชื่อถือ (Accuracy Standards) พบว่า ทุกมาตรฐาน/ตัวบ่งชี้ มีประโยชน์และมีความเหมาะสมมากที่สุด ๓.๒) ระบบประกันคุณภาพฯ พบว่า มาตรฐานด้านการมีประโยชน์ (Utility Standards) ทุกขั้นตอนมีประโยชน์ในระดับมากที่สุด มาตรฐานด้านความเป็นไปได้ในการปฏิบัติจริง (Feasibility Standards) พบว่า มีความเป็นไปได้ในการปฏิบัติจริงในระดับมากที่สุด มาตรฐานด้านความเหมาะสม (Propriety Standards) พบว่า มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด มาตรฐานด้านความถูกต้องน่าเชื่อถือ (Accuracy Standards) พบว่า มีความถูกต้องน่าเชื่อถือในระดับมากที่สุด

สาโรจน์ ขอจ่วนเตี๋ยว และ คณะ (๒๕๕๘) ได้ศึกษากลยุทธ์การบริหารการประกันคุณภาพของวิทยาลัยเทคนิค สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการบริหารการประกันคุณภาพ กำหนดกลยุทธ์การบริหารการประกันคุณภาพ และประเมินกลยุทธ์การบริหารการประกันคุณภาพของวิทยาลัยเทคนิค สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยใช้ระเบียบวิธีการวิจัยแบบผสม (Mixed Method) โดยศึกษาวิเคราะห์เอกสารและใช้แบบสอบถาม กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้บริหาร ครู และนักเรียน นักศึกษา จำนวน ๕๘๐ คน ในวิทยาลัยเทคนิค สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จำนวน ๗๐ แห่ง ใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) มีการได้มา ๒ ขั้นตอน คือ สุ่มจำนวนตัวอย่างของวิทยาลัยเทคนิคในแต่ละภาค และสุ่มเลือกกลุ่มตัวอย่างตามจำนวนบุคลากรภายในวิทยาลัยเทคนิค สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ คือ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ (Exploratory Factor Analysis) กำหนดกลยุทธ์ โดยการสัมภาษณ์ผู้บริหารและครูในสถานศึกษาที่ประสบผลสำเร็จ จำนวน ๙ คน จัดทำร่างกลยุทธ์ ตรวจสอบกลยุทธ์ โดยการประชุมสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ จำนวน ๑๑ คน และประเมินกลยุทธ์ ด้านความสอดคล้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน ๑๘ คน ผลการศึกษาค้นคว้าพบว่า การบริหารการประกันคุณภาพของวิทยาลัยเทคนิคมี ๔ ด้าน คือ ด้านสภาพแวดล้อมขององค์การ ด้านปัจจัยนำเข้า

กระบวนการบริหาร และผลผลิต มีองค์ประกอบของการบริหารการประกันคุณภาพ ๗ องค์ประกอบ ๑๐๑ ตัวแปรสังเกตได้ กลยุทธ์การบริหารการประกันคุณภาพของวิทยาลัยเทคนิคมี ๔ องค์ประกอบ ได้แก่ เป้าหมาย กลยุทธ์เพื่อบรรลุเป้าหมาย กลไกดำเนินการ และตัวชี้วัด มีจำนวน ๑๒ กลยุทธ์ ได้แก่ ๑) ส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนทักษะอาชีพที่หลากหลายตามความต้องการของตลาดแรงงาน ๒) สร้างเสริมภาพลักษณ์อาชีพ สร้างชาติ เพื่อสร้างความเชื่อมั่นของสังคม ๓) พัฒนาครูให้เป็นมืออาชีพ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันด้านการศึกษา ๔) พัฒนาและระดมทรัพยากร เพื่อสนับสนุนการจัดการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ ๕) ส่งเสริมและสนับสนุนวัฒนธรรมองค์การให้เป็นวัฒนธรรมคุณภาพ ๖) ส่งเสริมการวางแผนบริหาร การประกันคุณภาพแบบมีส่วนร่วม ๗) ส่งเสริมการจัดทำแผนงานให้สอดคล้อง รองรับการประกันคุณภาพ มาตรฐานการศึกษา ระดับสากล ๘) พัฒนาศักยภาพของบุคลากรในการปฏิบัติงานการประกันคุณภาพ ๙) สร้างความเข้มแข็งในการดำเนินงานการประกันคุณภาพให้ครบวงจรคุณภาพ ๑๐) เร่งรัดติดตามตรวจสอบ พัฒนาการดำเนินงานการประกันคุณภาพของสถานศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา ๑๑) ติดตาม ผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษาอย่างต่อเนื่อง และ ๑๒) สนับสนุนและต่อยอดความรู้ความสามารถผู้สำเร็จ การศึกษาอาชีวศึกษา ผลการประเมินความสอดคล้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ ของกลยุทธ์ที่พัฒนาขึ้น โดยภาพรวมพบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า กลยุทธ์การบริหารการประกันคุณภาพของวิทยาลัยเทคนิค มีความสอดคล้องมากที่สุด รองลงมาคือ ความเป็น ประโยชน์ ความเป็นไปได้ และความเหมาะสม ตามลำดับ

จินตนา ยงทัสนีย์ (๒๕๕๔) ได้ศึกษาผลสัมฤทธิ์ของการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษา: กรณีศึกษาวิทยาลัยเทคนิคชลบุรี จังหวัดชลบุรี โดยจำแนกรายละเอียดเป็นการวางแผน การปฏิบัติงาน การดำเนินงานตามแผน การตรวจสอบประเมินผลและนำผลการประเมินมาปรับปรุงงาน กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วย ผู้บริหาร ครู ครูพิเศษสอน เจ้าหน้าที่และบุคลากรทางการศึกษาของ วิทยาลัยเทคนิคชลบุรี จำนวน ๑๓๖ คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับ ผลสัมฤทธิ์ของการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ด้านการปฏิบัติงานของสถานศึกษา กลยุทธ์การปฏิบัติงาน การศึกษาสภาพและผลการดำเนินงานของสถานศึกษา การกำหนดกรอบการประเมิน การกำหนดเกณฑ์การประเมิน แนวทางการพัฒนาสถานศึกษา การทำรายงานการประเมินตนเองและการใช้ ประโยชน์จากการประเมินตนเอง สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบน- มาตรฐาน ผลจากการศึกษาพบว่า ภาพรวมผลสัมฤทธิ์ของการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง โดยผลสัมฤทธิ์ในด้านกำหนดกรอบการประเมิน ด้านการกำหนดเกณฑ์การ ประเมิน และด้านการทำรายงานการประเมินตนเอง มีผลสัมฤทธิ์ในระดับสูง ในขณะที่ด้านการใช้ประโยชน์ จากการประเมินตนเอง ด้านการปฏิบัติงานของสถานศึกษา ด้านการศึกษาสภาพและผลการดำเนินงานของ สถานศึกษา ด้านกลยุทธ์การปฏิบัติงาน และด้านแนวทางการพัฒนาสถานศึกษามีผลสัมฤทธิ์ในระดับปานกลาง แสดงให้เห็นว่า วิทยาลัยเทคนิคชลบุรีมีความพร้อมในเรื่องของการเตรียมความพร้อมและการดำเนินการ แต่ยัง ขาดความพร้อมในเรื่องของการนำผลจากการประเมินมาทำการพัฒนา ทำให้การดำเนินงานการประกัน

คุณภาพภายในสถานศึกษาของวิทยาลัยเทคนิคชลบุรียังไม่สมบูรณ์ทุกกระบวนการ จึงต้องมีการพัฒนาในส่วนที่ยังขาดต่อไป

พันทิพย์ รัตนราช (๒๕๕๘) ได้ทำการพัฒนาแนวปฏิบัติตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา เพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขนาดเล็ก โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาแนวปฏิบัติตามมาตรฐานการอาชีวศึกษาเพื่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขนาดเล็ก และเพื่อประเมินประสิทธิผลของแนวปฏิบัติฯ ภายหลังจากนำไปใช้ในสถานศึกษาแล้ว กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ บุคลากรวิทยาลัยการอาชีพอัมพวา จำนวน ๒๔ คน และบุคลากรวิทยาลัยสารพัดช่างสมุทรสงคราม จำนวน ๑๙ คน การดำเนินการวิจัยแบ่งเป็น ๔ ระยะ คือ ระยะที่ ๑: R๑ การวิเคราะห์ สังเคราะห์เอกสารที่เกี่ยวข้อง ระยะที่ ๒: D๑ การสร้างร่างแนวปฏิบัติฯ ระยะที่ ๓: R๒ การนำแนวปฏิบัติฯ ไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่าง ระยะที่ ๔ D๒ การสร้างแนวปฏิบัติฯ ที่สมบูรณ์ โดยใช้แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์เชิงลึกเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน t-test ผลการวิจัยจากแบบสอบถามพบว่า ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยระดับมาก ด้านลดความเสี่ยงในการบรรลุเป้าหมายมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านการมีส่วนร่วม ด้านการบรรลุเป้าหมาย และด้านความพึงพอใจ ตามลำดับ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ การนำแนวปฏิบัติฯ ไปใช้ในการประกันคุณภาพ ช่วยลด ป้องกัน และขจัดความเสี่ยงในการบรรลุเป้าหมายด้านการบริหารจัดการ รองลงมาคือ การนำแนวปฏิบัติฯ ไปใช้ในการประกันคุณภาพจะ ช่วยลด ป้องกัน และขจัดความเสี่ยงในการบรรลุเป้าหมายด้านการบริการวิชาการและวิชาชีพ ได้ทดสอบสมมติฐานด้วยสถิติ t-test เพื่อหาความแตกต่างค่าเฉลี่ยของทั้งสองสถานศึกษาสรุปได้ว่า ด้านความพึงพอใจของสถานศึกษาทั้งสองแห่งไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ๐.๐๕ และผลจากการสัมภาษณ์มีข้อสรุปที่สอดคล้องกัน คือ แนวปฏิบัติช่วยให้บรรลุเป้าหมายในการประกันคุณภาพภายในมากกว่าร้อยละ ๘๐

บทที่ ๓

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาสถานศึกษาให้บรรลุผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและการอาชีวศึกษา ในเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา จังหวัดระยองและจังหวัดศรีสะเกษ มีวัตถุประสงค์เพื่อดำเนินการวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมในสถานศึกษา ให้สถานศึกษาได้พัฒนาตนเองตามความต้องการและบริบทที่หลากหลายและการพัฒนาอื่น ๆ ให้บรรลุผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ของการศึกษา

วิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

๑) ศึกษารายงานการวิจัยรายงานผลการศึกษาค้นคว้าพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑ ครอบคลุมแนวทางการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาและการประกันคุณภาพการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและการอาชีวศึกษา ในเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยองและจังหวัดศรีสะเกษ และเอกสารอื่นที่เกี่ยวข้อง

การดำเนินงาน

ศึกษาและวิเคราะห์เอกสารเกี่ยวกับยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี มาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑ (มาตรฐานปฐมวัย การศึกษาขั้นพื้นฐาน การศึกษาขั้นพื้นฐานศูนย์การศึกษาพิเศษ มาตรฐานการอาชีวศึกษา) กฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๑ พระราชบัญญัติพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๒ แผนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา ผลการศึกษาค้นคว้าพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑ รวมทั้งงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แหล่งข้อมูล

เอกสาร บทความ งานวิจัย หนังสือ เว็บไซต์ และสื่อเผยแพร่ของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาที่เกี่ยวข้อง

เครื่องมือ

แบบบันทึกข้อมูล

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

กรอบแนวคิดการพัฒนาสถานศึกษาให้บรรลุผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและการอาชีวศึกษา ในเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

๒) สร้างความรู้ ความเข้าใจให้กับสถานศึกษากลุ่มตัวอย่าง ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและการอาชีวศึกษา ในเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา จังหวัดระยองและจังหวัดศรีสะเกษ จำนวน ๑๐ แห่ง เรื่องการพัฒนาตามความต้องการและบริบทของสถานศึกษาและการพัฒนาอื่น ๆ ให้บรรลุผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ของการศึกษา ๓ ด้าน พร้อมดูแล ให้คำแนะนำ ให้ปรึกษา (Coaching) ร่วมวางแผนปฏิบัติการ ร่วมดำเนินการ

ร่วมแสดงความคิดเห็น ร่วมกำกับติดตามให้คำแนะนำในการดำเนินงานตามแผนงาน ในการพัฒนาตามความต้องการและบริบทของสถานศึกษา และการพัฒนาอื่น ๆ ให้บรรลุผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ของการศึกษา ภายใต้กรอบมาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑ และมาตรฐานการศึกษาของหน่วยงานต้นสังกัด

การดำเนินงาน

ลงพื้นที่สร้างความรู้ ความเข้าใจเรื่องการพัฒนาตามความต้องการและบริบทของสถานศึกษา และการพัฒนาอื่น ๆ ให้บรรลุผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ของการศึกษา ๓ ด้าน พร้อมดูแล ให้คำแนะนำ ให้ปรึกษา (Coaching) ร่วมวางแผนปฏิบัติการ ร่วมดำเนินการ ร่วมแสดงความคิดเห็น ร่วมกำกับติดตามให้คำแนะนำ ในการดำเนินงานตามแผนงานในการพัฒนาตามความต้องการและบริบทของสถานศึกษา และการพัฒนาอื่น ๆ ให้บรรลุผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ของการศึกษา ภายใต้กรอบมาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑ และมาตรฐานการศึกษาของหน่วยงานต้นสังกัดกับผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาและการประกันคุณภาพการศึกษาและเก็บข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินงาน ปัญหา อุปสรรค ในการพัฒนาสถานศึกษา ให้บรรลุผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

แหล่งข้อมูล

ศึกษานิเทศก์ในพื้นที่ ผู้บริหารและผู้รับผิดชอบเกี่ยวกับการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาและการประกันคุณภาพการศึกษาทั้ง ๑๐ โรงเรียนกลุ่มเป้าหมาย โดยผู้วิจัยใช้การเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ลักษณะของกลุ่มตัวอย่างที่เลือกเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย โดยเป็นศึกษานิเทศก์ในพื้นที่ ผู้บริหารและผู้รับผิดชอบของสถานศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาและการประกันคุณภาพการศึกษา

เครื่องมือ

แบบสัมภาษณ์แนวทางการดำเนินการพัฒนาสถานศึกษาให้บรรลุผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา โดยคณะผู้วิจัยออกแบบตามกรอบแนวคิดการพัฒนาสถานศึกษา ให้บรรลุผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและการอาชีวศึกษาในเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

การวิเคราะห์ข้อมูล

ใช้การวิเคราะห์เนื้อหาโดยการรวบรวมข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง และการวิเคราะห์ข้อมูลแบบบรรยายและพรรณนา (Descriptive Research)

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

ข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินงาน ปัญหา อุปสรรค ในการพัฒนาสถานศึกษาให้บรรลุผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

๓) จัดทำ ร่าง รายงานผลการวิจัย เรื่อง “การพัฒนาสถานศึกษาให้บรรลุผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและการอาชีวศึกษา ในเขตพื้นที่

นวัตกรรมการศึกษา จังหวัดระยองและจังหวัดศรีสะเกษ” เสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อกลับกรองคุณภาพของงานวิจัย

การดำเนินงาน

จัดทำ ร่าง รายงานผลการวิจัย และจัดส่งให้กับสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาเสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อกลับกรองคุณภาพของงานวิจัย

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

ร่าง รายงานผลการวิจัย เรื่อง “การพัฒนาสถานศึกษาให้บรรลุผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและการอาชีวศึกษา ในเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา จังหวัดระยองและจังหวัดศรีสะเกษ”

๔) ปรับปรุง ร่าง รายงานผลการวิจัย เรื่อง “การพัฒนาสถานศึกษาให้บรรลุผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและการอาชีวศึกษา ในเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา จังหวัดระยองและจังหวัดศรีสะเกษ” ตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ และจัดทำเป็นรายงานฉบับสมบูรณ์

การดำเนินงาน

ปรับปรุง ร่าง รายงานผลการวิจัย ตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ และจัดทำเป็นรายงานฉบับสมบูรณ์ จัดส่งให้กับสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

รายงานผลการวิจัย เรื่อง “การพัฒนาสถานศึกษาให้บรรลุผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและการอาชีวศึกษา ในเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา จังหวัดระยองและจังหวัดศรีสะเกษ” ฉบับสมบูรณ์

บทที่ ๔ ผลการวิจัย

การรายงานผลการวิจัย เรื่อง การพัฒนาสถานศึกษาให้บรรลุผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและการอาชีวศึกษา ในเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา จังหวัดระยองและจังหวัดศรีสะเกษ มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาสถานศึกษาตามประเด็นความต้องการและบริบทของสถานศึกษา กลุ่มเป้าหมายในการวิจัยประกอบด้วย สถานศึกษากลุ่มตัวอย่างในจังหวัดศรีสะเกษและจังหวัดระยอง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย และศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดละ ๑ แห่ง ต่อ ๑ จังหวัด และผู้รับผิดชอบการดำเนินงานเรื่อง มาตรฐานการศึกษา การประกันคุณภาพการศึกษา การส่งเสริม สนับสนุนการนำมาตรฐานการศึกษาสู่การปฏิบัติ ประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษา บุคลากรที่รับผิดชอบด้านการดำเนินงานเรื่องมาตรฐานการศึกษา การประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา และศึกษานิเทศก์

จากการลงพื้นที่เพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจให้กับสถานศึกษากลุ่มตัวอย่าง ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและการอาชีวศึกษา ในเขตพื้นที่จังหวัดระยองและจังหวัดศรีสะเกษ จำนวน ๑๐ แห่ง เรื่องการพัฒนาตามความต้องการและบริบทของสถานศึกษาและการพัฒนาอื่น ๆ ให้บรรลุผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ของการศึกษา ๓ ด้าน พร้อมดูแล ให้คำแนะนำ ให้ปรึกษา (Coaching) ร่วมวางแผนปฏิบัติการ ร่วมดำเนินการ ร่วมแสดงความคิดเห็น ร่วมกำกับติดตามให้คำแนะนำในการดำเนินงานตามแผนงาน ในการพัฒนาตามความต้องการและบริบทของสถานศึกษา และการพัฒนาอื่น ๆ ให้บรรลุผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ของการศึกษา ภายใต้กรอบมาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑ และมาตรฐานการศึกษาของหน่วยงานต้นสังกัด สามารถสรุปเป็นประเด็นต่าง ๆ ได้ดังนี้

๑. การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

โรงเรียนสมานมิตร จังหวัดระยอง

โรงเรียนทำการศึกษาผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ของการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ ผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ของการศึกษาจังหวัดระยอง และกรอบหลักสูตรจัดการศึกษาระยอง (Rayong Marco) ซึ่งประกอบด้วย M : Manpower เป็นผู้หน้าที่สร้างสรรค์ A : Ancestor พัฒนาต่อยอดภูมิปัญญาคนระยอง สู่สากล R : Resource ดูแลและใช้ทรัพยากรอย่างเห็นคุณค่า C : City Planning จัดการถิ่นฐานบ้านเรือนชุมชน ท้องถิ่นระยองให้น่าอยู่ มีข้อเสนอเพื่อการพัฒนาเมือง และ O : Occupation ประกอบอาชีพ พัฒนาอาชีพที่สร้างสรรค์และตอบโจทย์ระยอง เพื่อกำหนด School Concept และผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ของการศึกษาของสถานศึกษา นำไปสู่ผลลัพธ์การเรียนรู้ของสถานศึกษา

สถานศึกษามีกระบวนการพัฒนาผู้เรียนด้วยวิธีการที่หลากหลาย ครูจัดการเรียนรู้ให้เป็นไปตาม ศักยภาพและความถนัดของผู้เรียน เป็นไปตามมาตรฐานและตัวชี้วัดของหลักสูตรมีการออกแบบการจัดการ เรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียน โดยมีการจัดการเรียนรู้ทั้งรูปแบบบูรณาการ แบบลงมือปฏิบัติจริง แบบร่วมมือกัน เรียนรู้ แบบกระบวนการคิดกระบวนการใช้ปัญหาเป็นหลัก และเน้นเรื่องการอ่านของผู้เรียนเป็นสำคัญ นอกจากนี้ สถานศึกษาได้มีการกำหนดการเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของผู้เรียน เพื่อให้อยู่ในสังคมได้อย่างมี ความสุข เน้นการพัฒนาด้านคุณธรรม จริยธรรมที่เหมาะสมกับวัยผู้เรียน จัดกิจกรรมการพัฒนาให้เหมาะสม กับวัย พัฒนาคุณธรรมผู้เรียนตามหลักสูตร เน้นให้ผู้เรียนมีวินัย ซื่อสัตย์ รับผิดชอบและมีจิตสาธารณะ มีระบบ การแนะแนวและการดูแลช่วยเหลือนักเรียน นำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาร่วมกันวางแผนการจัดการเรียนการสอน และการเรียนรู้ในโลกกว้าง การเข้าไปศึกษากับภูมิปัญญาในชุมชน โดยโรงเรียนได้ดำเนินการวิเคราะห์ สภาพปัญหา ผลการจัดการศึกษาที่ผ่านมา โดยการศึกษาข้อมูล สารสนเทศจากผลการนิเทศ ติดตาม ประเมิน การจัดการศึกษาตามนโยบายการปฏิรูปการศึกษา และจัดประชุมระดมความคิดเห็น จากบุคลากร ในสถานศึกษาเพื่อวางแผนร่วมกันในการกำหนดเป้าหมาย ปรวิสัยทัศน์ กำหนดพันธกิจ กลยุทธ์ ในการจัด การศึกษาของสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน มีการปรับแผนพัฒนา คุณภาพจัดการศึกษา แผนปฏิบัติ การประจำปี ให้สอดคล้องกับสภาพปัญหา ความต้องการพัฒนาและนโยบายการปฏิรูปการศึกษา

ภาพที่ ๔.๑ การมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
โรงเรียนสมานมิตร จังหวัดระยอง

โรงเรียนบ้านหญ้าปล้อง จังหวัดศรีสะเกษ

โรงเรียนวิเคราะห์หาความต้องการจากภาคีเครือข่าย โดยการจัดทำแบบสอบถามความ ต้องการของผู้ปกครองและชุมชนจากฐานทุนชุมชนและใช้กรอบหลักสูตรของจังหวัดศรีสะเกษ (Sisaket ASTECS) ซึ่งประกอบด้วย Organic Agriculture: เกษตรอินทรีย์ก้าวหน้า World Class Sport: กีฬาก้าวหน้า Creative Tourism: ท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ Innovative Entrepreneur: นวัตกรรมประกอบการ Culture

Diversity: ร่ำรวยศิลปวัฒนธรรม และ Sisaket Spirit: จิตวิญญาณ ศรีสะเกษ โดยโรงเรียนได้รวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล ทำให้ทราบความต้องการของชุมชนและภาคีเครือข่ายและความต้องการของจังหวัดศรีสะเกษใน ๑๐ ปีข้างหน้า ผลการสำรวจพบว่า ผู้ปกครองและชุมชนต้องการให้นักเรียนเป็นผู้มีคุณธรรมจริยธรรมเป็นอันดับ ๑ รองลงมาคือ รู้จักชุมชน เห็นคุณค่าภูมิปัญญา ร่วมกันอนุรักษ์วัฒนธรรม เป็นนักผลิต การเกษตรเชิงวิถีชีวภาพครบวงจรและใฝ่รู้ใฝ่เรียนตามลำดับ จากผลการสำรวจดังกล่าวทางโรงเรียนประกอบด้วย คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ครูผู้สอนและการดำเนินการใช้กระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เพื่อคัดกรองเป็น School Concept กำหนดผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนบ้านห้วยปล่องอินนาคต คือ GOLD ประกอบด้วยลักษณะดังต่อไปนี้ ๑) เป็นผู้มีกิริยามารยาทดี (Good Manner): กิริยามารยาทดี ได้แก่ ยิ้มแย้มแจ่มใส แต่งกายสุภาพเรียบร้อย สำรวมกิริยาท่าทางและคำพูด เกรงใจและให้เกียรติผู้อื่น มีสัมมาคารวะ ๒) เป็นนักเกษตรอินทรีย์ (Organic Farmer): ทำการเกษตรด้วยกรรมวิธีทางธรรมชาติไม่ใช้สารเคมี ๓) รักท้องถิ่น (Local Love): เห็นคุณค่าในรากหญ้าวัฒนธรรมของท้องถิ่น รู้จักชุมชนตัวเองเห็นคุณค่าภูมิปัญญา ร่วมกันอนุรักษ์วัฒนธรรม มีสำนึกต่อทรัพยากรสิ่งแวดล้อม คำนึงถึงการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน และ ๔) เป็นผู้พัฒนาตนเองอยู่เสมอ (Developer): มีนิสัยใฝ่รู้ใฝ่เรียน มีความฝัน มีเป้าหมายของชีวิต มีความมุ่งมั่นที่จะทำงานให้สำเร็จ สามารถปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี

ภาพที่ ๔.๒ กระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ของโรงเรียนบ้านห้วยปล่อง
จังหวัดศรีสะเกษ ที่ใช้เป็นกระบวนการในการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน

โรงเรียนสมคิดวิทยา จังหวัดระยอง

โรงเรียนสมคิดวิทยา มีการจัดการศึกษา ๒ ระดับ ได้แก่ ระดับปฐมวัย และระดับขั้นพื้นฐาน
โรงเรียนได้ศึกษามาตรฐานการศึกษาของชาติ จุดเน้นนโยบายสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษา

เอกชน รวมทั้งนโยบายศึกษาธิการจังหวัดระยองและนำอัตลักษณ์ของโรงเรียน (โชน) ศิลปวัฒนธรรมของชาติ มากำหนดเป็นนโยบายของโรงเรียน แล้วนำมาจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาและบูรณาการครบ ๘ กลุ่มสาระ โดยโรงเรียนรับฟังความต้องการจากผู้แทนชุมชน ตัวแทนนักเรียน ตัวแทนผู้ปกครอง ผู้รับใบอนุญาต รับฟังความต้องการของผู้ปกครองจากการทำแบบสอบถาม การประชุมผู้ปกครอง และการประชุมนิเทศนักเรียน ผู้ปกครองสามารถร่วมแสดงความคิดเห็นและสอบถามเพิ่มเติมในรูปแบบออนไลน์เพื่อนำมากำหนดเป็น ผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ของการศึกษาของสถานศึกษา

ภาพที่ ๔.๓ “โชน” อัตลักษณ์สำคัญของโรงเรียนสู่การกำหนดมาตรฐานการศึกษา
ของโรงเรียนสมคิดวิทยา จังหวัดระยอง

โรงเรียนวัดหลวงวิทยา จังหวัดศรีสะเกษ

การกำหนดและประกาศค่ามาตรฐานสถานศึกษา เพื่อประกันคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษาตามแต่ละมาตรฐานและตัวชี้วัด ทางโรงเรียนได้คำนึงถึงสถานการณ์ความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในสังคมไทย และยึดกรอบหลักการที่สำคัญจากแผนการพัฒนาศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๗๔ แผนการศึกษาคุณภาพการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ.๒๕๖๐-๒๕๖๔) ยุทธศาสตร์การจัดการศึกษาสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน และผลการประเมินคุณภาพภายนอกของ สมศ. โดยแต่ละฝ่าย แต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ แต่ละระดับ ได้ประชุมวิเคราะห์โครงการ กิจกรรมที่จัดทำขึ้นเพื่อบรรจุในแผนปฏิบัติการของสถานศึกษานั้นให้มีความสอดคล้องเป็นไปในทิศทางเดียวกันกับมาตรฐานการศึกษาข้างต้น โดยภาพรวมมีการส่งเสริมและวางแผนเชิงรุก และเน้นในของการพัฒนาและยกระดับผลสัมฤทธิ์สู่การสร้างอาชีพและการสานฝันนักเรียน ในกระบวนการบริการและการจัดการ มีรูปแบบการทำงานในลักษณะการกระจายอำนาจในการบริหารงาน ที่ไม่เน้นเพียงแต่กลุ่มงานใดกลุ่มงานหนึ่ง แต่เป็นการทำงานที่ประสานงานกัน ให้ครอบคลุมกันในทุกมิติ เพื่อสนับสนุนและช่วยแก้ไขปัญหาระหว่างการดำเนินงาน และเพื่อให้การจัดการเรียนการสอนตอบสนองความต้องการของผู้เรียนและให้ทันต่อรูปแบบการปรับเปลี่ยนระดับอุดมศึกษาและสภาพสังคม สถานศึกษามีการปรับเปลี่ยนรูปแบบในการบริหารจัดการเรียนการสอนที่หลากหลาย เปิดโอกาส เส้นทางสู่ความฝัน เพื่อรองรับต่อความต้องการของผู้เรียนและความคาดหวังของผู้ปกครองที่มีต่อสถานศึกษา

ภาพที่ ๔.๔ แนวคิดการพัฒนาและยกระดับผลสัมฤทธิ์สู่การสร้างอาชีพและการสานฝันของนักเรียน
สู่การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียนวัดหลวงวิทยา จังหวัดศรีสะเกษ

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย

โรงเรียนเทศบาลวัดปากน้ำ จังหวัดระยอง

โรงเรียนมีการรับฟังความคิดเห็นจากคณะกรรมการสถานศึกษา วัด และตัวแทนผู้ประกอบการ รวมทั้งนักวิชาการเทศบาล มีการประชุมผู้ประกอบการเพื่อรับฟังความคิดเห็นและร่วมกำหนดความต้องการจากการดำเนินการของสถานศึกษา ซึ่งผู้ประกอบการส่วนใหญ่อยากให้บุตรหลานมีงานทำ และเนื่องจากสถานศึกษาอยู่ในพื้นที่ที่เป็นแหล่งเรียนรู้ที่ดี ทำให้มีทรัพยากรธรรมชาติ ทรัพยากรบุคคลในพื้นที่ที่สามารถนำมาผนวกกับการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาได้ สถานศึกษาจึงให้ผู้นำชุมชน ปราชญ์พื้นถิ่นมาให้ข้อมูลเพื่อให้การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา มีความสอดคล้องกับบริบทพื้นที่มากขึ้น

ภาพที่ ๔.๕ การใช้ทรัพยากรในพื้นที่มาเป็นส่วนหนึ่งในการกำหนดมาตรฐานการศึกษา
ของสถานศึกษา ของโรงเรียนเทศบาลวัดปากน้ำ จังหวัดระยอง

โรงเรียนไพบึงวิทยาคม จังหวัดศรีสะเกษ

โรงเรียนไพบึงวิทยาคมได้นำมาตรฐานการศึกษา ได้ประชุมคณะครูและบุคลากรทางการศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตัวแทนผู้ประกอบการเครือข่ายและตัวแทนสถานักเรียน เพื่อระดมความคิดเห็นในการนำแนวทางการนำมาตรฐานการศึกษาทั้งมาตรฐานการศึกษาชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑ ในรูปของผลลัพธ์ที่พึงประสงค์มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดศรีสะเกษ ผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ของการศึกษาของจังหวัดศรีสะเกษ (SISAKET-ASTECS) เพื่อให้เหมาะสมตามอัตลักษณ์โรงเรียน สอดคล้องกับบริบทและตอบสนองตามศักยภาพของผู้เรียน ชุมชน ท้องถิ่นและสังคม โดยยึดการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน เครือข่ายความร่วมมือและการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) สู่องค์กรแห่งการเรียนรู้ได้มาตรฐานการศึกษาของโรงเรียนไพบึงวิทยาคม เพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา โรงเรียนใช้แนวทางการบริหารแบบโรงเรียนเล็กในโรงเรียนใหญ่ (School in School) เน้นการกระจายอำนาจให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานตามโครงสร้างขององค์กรทำให้ได้รับข้อมูลเชิงลึก ชัดเจน ในทุกระดับในการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

ภาพที่ ๔.๖ การบริหารแบบโรงเรียนเล็กในโรงเรียนใหญ่ (School in School) สู่การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ได้อย่าง ชัดเจน ลงลึก ของโรงเรียนไพบึงวิทยาคม จังหวัดศรีสะเกษ

สำนักงานคณะกรรมการอาชีวศึกษา

วิทยาลัยเทคนิคบ้านค่าย จังหวัดระยอง

วิทยาลัยเทคนิคบ้านค่าย ได้กำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาปี พ.ศ. ๒๕๖๓ จำนวน ๔ มาตรฐาน โดยมีมาตรฐานที่ ๔ การประกันคุณภาพภายใน เพิ่มเติมขึ้น เพื่อสถานศึกษาจะได้จัดทำมีระบบการประกันคุณภาพภายในและดำเนินการเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาและพัฒนามาตรฐานการศึกษา ประกอบด้วย การประเมินคุณภาพภายใน การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา และการพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยสถานศึกษามีการทำวิจัยเพื่อเก็บข้อมูลกับสถานประกอบการ (Demand Side) ทำให้สามารถกำหนดมาตรฐานการศึกษาได้สอดคล้องกับบริบทพื้นที่ได้อย่างชัดเจน รวมทั้งการกำหนดกิจกรรมที่จะพัฒนาผู้เรียนให้มีความพร้อมก่อนเข้าฝึกงานกับสถานประกอบการให้ครอบคลุมทุกมิติ เช่น ด้าน Soft Skill เป็นต้น อีกทั้ง สถานศึกษามีการทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU) กับสถานประกอบการในการจัดการเรียนการสอนร่วมกันในระบบทวิภาคี

ภาพที่ ๔.๗ การทำความร่วมมือกับสถานประกอบการและการเก็บข้อมูลความต้องการของสถานประกอบการ (Demand Side) สู่การกำหนดมาตรฐานการศึกษาได้สอดคล้องกับบริบทพื้นที่ของวิทยาลัยเทคนิคบ้านค่าย จังหวัดระยอง

วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีศรีสะเกษ จังหวัดศรีสะเกษ

สถานศึกษาสอบถามความต้องการของภาคีเครือข่าย โดยส่วนใหญ่จะเป็นการให้แบบสอบถามไปกับนักศึกษาฝึกงาน เพื่อสอบถามผู้ประกอบการ เก็บข้อมูลจากงานสัมมนาการฝึกงาน เก็บข้อมูลจากชุมชนจากการลงพื้นที่ไปทำงาน โดยงานประกันเป็นฝ่ายให้ประเด็นเพื่อไปเก็บข้อมูล เช่น การเก็บคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ผลที่ได้จากการเก็บข้อมูล พบว่า ผู้ประกอบการในแต่ละบริบทจะแตกต่างกันไป เพราะงานแต่ละแห่งต่างกัน ความต้องการจึงแตกต่างกัน เมื่อวิทยาลัยได้ข้อมูลจึงนำไปจัดการโครงการที่มีตัวชี้วัดเรื่องคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่สถานประกอบการต้องการต่อไป วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีศรีสะเกษ ได้กำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา จำนวน ๔ มาตรฐาน โดยมีมาตรฐานที่ ๔ โดยกำหนดอัตลักษณ์ของวิทยาลัยเป็นมาตรฐานที่ ๔ คือ “งานฟาร์มสู่สังคม”

ภาพที่ ๔.๘ “งานฟาร์มสู่สังคม” อัตลักษณ์ของสถานศึกษา สู่การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีศรีสะเกษ จังหวัดศรีสะเกษ

ศูนย์การศึกษาพิเศษ

โรงเรียนระยองปัญญาคุณ จังหวัดระยอง

โรงเรียนมีการกำหนดมาตรฐานการศึกษาระดับปฐมวัย มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยการสำรวจความต้องการจากผู้ปกครอง เน้นไปที่การพัฒนาทักษะการเคลื่อนไหว ทักษะการสื่อสาร ทักษะการช่วยเหลือตนเองและสุขอนามัย ทักษะสังคมและการดำรงชีวิต ทักษะวิชาการ และทักษะอาชีพ มีการจัดกระบวนการสอนให้เกิดความพร้อมในการใช้ชีวิตในสังคมโดยไม่เป็นภาระตามนโยบายความพอเพียงและการออม สะท้อนกับอัตลักษณ์ “พัฒนาการดีมีทักษะอาชีพ”

ภาพที่ ๔.๙ “พัฒนาการดีมีทักษะอาชีพ” อัตลักษณ์ของสถานศึกษา สู่การกำหนดมาตรฐานการศึกษา ของโรงเรียนระยองปัญญาคุณ จังหวัดระยอง

โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ๒๙ จังหวัดศรีสะเกษ

โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ๒๙ จังหวัดศรีสะเกษ ได้รับความร่วมมือจากทุกภาคส่วนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเข้าร่วมทำการวิเคราะห์ บริบทและสภาพการจัดการศึกษาสำหรับผู้เรียน วิเคราะห์สภาพแวดล้อมของสถานศึกษา เพื่อกำหนดเป็นกรอบแนวคิด วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ และกลยุทธ์ มีการกำหนดมาตรฐานการศึกษาที่สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาที่กระทรวงศึกษาธิการประกาศ และสอดคล้องกับเป้าประสงค์ของหน่วยงานต้นสังกัด คือ เด็กด้อยโอกาสในโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ที่มีคุณภาพ ตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้รับการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านทักษะวิชาการ ทักษะอาชีพ และทักษะชีวิต รวมถึงคุณธรรมจริยธรรมและสามารถดำเนินชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุขตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยผู้บริหาร ครู บุคลากรทุกฝ่ายของสถานศึกษา มีส่วนร่วมในการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา จึงได้กำหนดมาตรฐานการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่กระทรวงศึกษาธิการประกาศ พ.ศ. ๒๕๖๑

สถานศึกษาทุกแห่งมีการจัดทำตามมาตรฐานการศึกษาระดับชาติ อย่างไรก็ตามสถานศึกษาบางแห่งได้มีการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาเพิ่มเติม ได้แก่ โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ๒๙ จังหวัด

ศรีสะเกษ ได้จัดทำมาตรฐานการศึกษาที่สอดคล้องกับบริบทของสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ หน่วยงานต้นสังกัด และบริบทของโรงเรียนเพิ่มเติมขึ้นจากมาตรฐานการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่กระทรวงศึกษาธิการประกาศ จำนวน ๓ ตัวชี้วัด ซึ่งเป็นเรื่องเกี่ยวกับทักษะดำรงชีวิต และหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่เป็นอัตลักษณ์และเอกลักษณ์ของโรงเรียน ซึ่งมีการกำหนดเพิ่มเติมคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน ให้ผู้เรียนมีทักษะการดำรงชีวิตในกรอบสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นสำหรับโรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ โดยจัดกิจกรรมในลักษณะต่าง ๆ ประกอบด้วย กิจกรรมส่งเสริมสุขนิสัย กิจกรรมส่งเสริมสมรรถภาพทางกาย กิจกรรมหลักโภชนาการ กิจกรรมหลักไตรรงค์ กิจกรรมสร้างเสริมภาวะผู้นำ กิจกรรมอนุรักษ์พลังงานและสิ่งแวดล้อม กิจกรรมส่งเสริมอาชีพท้องถิ่น กิจกรรมพัฒนาสุนทรียภาพ นอกจากนี้ในมาตรฐานที่ ๒ กระบวนการบริหารและการจัดการของผู้บริหารสถานศึกษา มีการน้อมนำโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ และหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นแนวทางในการบริหารจัดการสถานศึกษา และมาตรฐานที่ ๓ กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอน

ภาพที่ ๔.๑๐ “ทักษะดำรงชีวิต และหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” อัตลักษณ์ของสถานศึกษา
สู่การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ๒๙ จังหวัดศรีสะเกษ

๒. ผู้เกี่ยวข้อง/ผู้มีส่วนร่วม

สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

โรงเรียนสมานมิตร จังหวัดระยอง

โรงเรียนบ้านสมานมิตรได้รับความร่วมมืออย่างดีจากทางผู้ใหญ่บ้าน คนในชุมชน ผู้ปกครองของนักเรียน และภาคีเครือข่ายต่าง ๆ โดยทางสถานศึกษาได้บอกเล่ากระบวนการทั้งหลักสูตรของสถานศึกษาในการประชุม เกิดกระบวนการเรียนรู้ระหว่างคุณครูผู้สอนและคนในชุมชน เช่น

๑. **สถาบันอุดมศึกษา** สถาบันอาศรมศิลป์ โดยให้การสนับสนุนนักวิจัยและบุคลากรจากสถาบัน เพื่อเป็นโค้ชให้คำแนะนำช่วยเหลือเกี่ยวกับการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาฐานสมรรถนะ

๒. **สวนพฤกษศาสตร์ระยอง** เป็นสถานที่ที่เป็นแหล่งเรียนรู้พื้นที่ชุ่มน้ำขนาดใหญ่ พร้อมวิทยากรที่มีความรู้ความสามารถในการถ่ายทอดเรื่องราวเกี่ยวกับระบบนิเวศและสิ่งแวดล้อมให้กับนักเรียนโรงเรียนบ้านสมานมิตร ใช้เป็นพื้นที่การเรียนรู้เพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายสำคัญของผู้เรียน คือ “เป็นพลเมืองเพื่อสิ่งแวดล้อม”

๓. **องค์การบริหารส่วนตำบลกะเจ็ด** ให้การสนับสนุนงบประมาณ เงินอุดหนุน เพื่อจัดจ้างครูอัตราจ้าง เพื่อแก้ปัญหาการขาดแคลนครูผู้สอน รวมทั้งให้การสนับสนุนการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกันของคนในชุมชนเป็นประจำ

๔. **ภาคธุรกิจ** เช่น นิคมอุตสาหกรรมหลักชัยเมืองยางจังหวัดระยอง มอบงบประมาณสนับสนุนการจัดการศึกษาตามโครงการโรงเรียนสมานมิตรสร้างสรรค์สิ่งแวดล้อมศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน (SAMANMIT Creative Eco-school) เพื่อสนับสนุนให้บรรลุตามเป้าหมายสำคัญของโรงเรียน (School Concept)

๕. **ภาคประชาสังคม** คณะกรรมการวัดสมานมิตร จัดสร้างสาธารณูปโภคให้กับโรงเรียน

๖. **คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานฯ ผู้ปกครอง ชุมชน** มีส่วนร่วมในการประชุมเพื่อวางแผนการปฏิบัติงาน และให้การสนับสนุนด้านทรัพยากรเพื่อการศึกษา

โรงเรียนบ้านห้วยปลอึง จังหวัดศรีสะเกษ

การพัฒนาสถานศึกษาให้บรรลุผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาของโรงเรียนบ้านห้วยปลอึง ได้รับความร่วมมือจากบุคลากร และหน่วยงานต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

๑. **คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครอง ชุมชน** ให้ความร่วมมือในการประชุมเพื่อวางแผนการปฏิบัติงานร่วมกัน ร่วมเป็นวิทยากรภายนอกจัดการเรียนรู้ ให้การสนับสนุนด้านกำลังกายและกำลังทรัพย์ในการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา

๒. **องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น** ให้ความร่วมมือในการดูแลความปลอดภัย สนับสนุนด้านงบประมาณ ในด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

๓. **มูลนิธิลำปลายมาศพัฒนา มูลนิธิสยามกัมมาจล ธนาकारไทยพานิชย์ กองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา (กสศ.)** ให้การสนับสนุนด้านการพัฒนาบุคลากร ให้คำปรึกษาในการปฏิบัติงาน

๔. **กลุ่มโรงเรียนเครือข่ายโรงเรียนเปลี่ยนแปลงเชิงระบบ กลุ่มโรงเรียนเครือข่ายพื้นที่นวัตกรรมทางการศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ** ร่วมกันปฏิบัติกิจกรรม Site Visit แลกเปลี่ยนเรียนรู้ทางวิชาการ ช่วยเหลือกันและกันด้านการจัดการเรียนการสอนและการใช้นวัตกรรม

๕. **สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต ๑ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดศรีสะเกษ** ให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน

สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน

โรงเรียนสมคิดวิทยา จังหวัดระยอง

การพัฒนาสถานศึกษาให้บรรลุผลสัมฤทธิ์ที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาของโรงเรียนสมคิดวิทยา ได้รับความร่วมมือจากบุคลากรและหน่วยงานต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

๑. คณะกรรมการบริหารการศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชน ให้ความร่วมมือเพื่อวางแผนการปฏิบัติงานร่วมกัน ร่วมเป็นวิทยากรภายนอกจัดการเรียนรู้ ให้การสนับสนุนด้านกำลังกายและระดมทรัพยากรเพื่อการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

๒. สำนักงานคณะกรรมการบริหารการศึกษาเอกชน งบประมาณในด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

๓. เทศบาลนครระยอง สาธารณสุขเทศบาลนครระยอง สนับสนุนในด้านการดูแลสุขภาพผู้เรียนและสนับสนุนการพ่นยาฆ่าเชื้อเพื่อเตรียมความพร้อมในการเปิดเรียนและวัสดุอุปกรณ์ด้านเฝ้าระวัง

๔. สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดระยอง ให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน

๕. กลุ่มงานศึกษานิเทศก์ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดระยอง ให้คำปรึกษาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทางวิชาการ ช่วยเหลือด้านการจัดการเรียนการสอนและใช้นวัตกรรม

โรงเรียนวัดหลวงวิทยา จังหวัดศรีสะเกษ

การขับเคลื่อนพัฒนาสถานศึกษาให้บรรลุผลสัมฤทธิ์ ได้รับความร่วมมือจากบุคลากรภายในและ การร่วมมือกันของฝ่ายบริหาร กลุ่มสาระการเรียนรู้ นอกเหนือจากความร่วมมือกันภายในของคณะครูและผู้บริหารแล้ว ในการผลักดันและการดำเนินการสู่โครงการต่าง ๆ นั้น ตัวอย่างเช่น

๑. การยกระดับคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับ เพื่อผลักดันให้ครูและนักเรียนได้รับการศึกษาที่ครอบคลุม ผู้บริหารได้เชิญผู้เชี่ยวชาญ อาทิ พระคุณเจ้า นายสัจจา เจริญศรีเมือง ศึกษาธิการจังหวัดวิษณุวานะศึกษาธิการพิเศษ สำนักานุกรพิเศษ สาขาหลักสูตรและการสอน นางอัจฉฎาพร เคาระห์ดี ศึกษาธิการจังหวัดวิษณุวานะศึกษาธิการพิเศษ สาขาหลักสูตรปฐมวัย นางธนัชชญา นันทน์ อินตะนัย ศึกษาธิการจังหวัดวิษณุวานะศึกษาธิการพิเศษ สาขาหลักสูตรและการสอนเอกภาษาไทย วิทยากรจากภายนอก นายโสภณ โสมหุ้มแก้ว (ทักษะการคิดเร็วเวทคณิต) ผู้อำนวยการโรงเรียน เจ้าหน้าที่ตำรวจ คณะอาจารย์จากมหาวิทยาลัยฯ มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ และวิทยาลัยต่าง ๆ ฯลฯ ในแต่ละด้านที่มีความชำนาญในด้านการจัดการออกแบบการเรียนรู้ ทักษะด้านความคิดคำนวณ ทักษะด้านการสื่อสารในชั้นเรียน ฯลฯ จัดอบรมเชิงปฏิบัติการในสถานศึกษาเพื่อพัฒนาศักยภาพครูในมีความรู้ความสามารถในการจัดการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง นอกเหนือจากการส่งครูเข้าอบรมในสถานที่ต่าง ๆ

๒. สร้างโอกาสการเข้าถึงบริการทางการศึกษาของนักเรียนอย่างทั่วถึงและเท่าเทียม ทางสถานศึกษา ยังได้ประสานกับหน่วยงานและศิษย์เก่าเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน ระหว่างรุ่นพี่กับรุ่นน้อง เพื่อให้เกิดแรงบันดาลใจและความกล้าที่จะฝันและเดินทางตามหาความฝันของตน มีการสนับสนุนงบประมาณในการสร้างโครงการและออกแบบการดำเนินงานตามโครงการเพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และพัฒนาตนเอง มีการทบทวน

หลังเลิกเรียน การฝึกซ้อมเพื่อให้ผู้เรียนมีความพร้อมก่อนออกสู่สนามสอบจริง ทั้งนี้ ในการดำเนินการนั้น นักเรียนไม่เสียค่าใช้จ่ายใด ๆ ในการเข้าร่วมโครงการ

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย

โรงเรียนเทศบาลวัดปากน้ำ จังหวัดระยอง

สถานศึกษามีการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา แผนปฏิบัติการประจำปี โดยยึดหลักการมีส่วนร่วม มีการจัดการศึกษาตามนโยบายการปฏิรูปการศึกษาและการจัดประชุมระดมความคิดเห็นจากบุคลากรในสถานศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เครือข่ายผู้ปกครองมีการทำแผนไปปฏิบัติเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพภายใน ปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง บริหารอัตรากำลังตามบริบทของสถานศึกษา มีระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างทั่วถึง และนำผลมาใช้ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง โครงการ/กิจกรรมที่สนับสนุน เช่น บัณฑิตการประจักษ์ฝ่ายบริหารงานวิชาการ สรุปรูปแบบการพัฒนาศักยภาพและศึกษาดูงาน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและคณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครอง คำสั่งการปฏิบัติงานโรงเรียน รายงานการอบรมพัฒนาวิชาชีพครู โครงสร้างการบริหารงานในโรงเรียน และรายงานกิจกรรมนิเทศภายใน

ไพบึงวิทยาคม จังหวัดศรีสะเกษ

๑. ครูและบุคลากรทางการศึกษา เป็นผู้ดำเนินการตามนโยบายและแผนพัฒนาสถานศึกษา ให้กับผู้เรียน ในด้านการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน การบริหารและจัดการ และจัดกระบวนการจัดการเรียน การสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ตามการบริหารแบบมีส่วนร่วมโรงเรียนเล็กในโรงเรียนใหญ่ สถานศึกษา ดำเนินการโดยเครือข่าย

๒. คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นผู้ร่วมกำหนดนโยบายและแผนพัฒนา สถานศึกษา ให้ความเห็นชอบและรายงานผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา การจัดทำสาระหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น กำกับและติดตามการดำเนินงานตามแผน ของสถานศึกษา

๓. ผู้ปกครองเครือข่ายและผู้ปกครอง เป็นผู้สนับสนุนและให้ความไว้วางใจที่ส่งบุตรหลาน เข้าศึกษาในสถานศึกษา และสนับสนุนในการพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษา ร่วมมือกับสถานศึกษา ในการประกอบกิจกรรมด้านการพัฒนาการเรียนรู้อะเอียดและพฤติกรรมของนักเรียน

๔. หน่วยงานต้นสังกัด องค์การบริหารส่วนจังหวัดศรีสะเกษ เป็นผู้จัดการบริหารการศึกษา สนับสนุนให้คำแนะนำ ปรึกษาหารือ การบริหารจัดการสถานศึกษา กำกับติดตาม ตรวจสอบและประเมินผล การจัดการศึกษา รวมทั้งนำข้อมูลมาพัฒนาปรับปรุงการศึกษา

๕. หน่วยงานการศึกษา ประกอบด้วย สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษา มัธยมศึกษาศรีสะเกษ-ยโสธร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต ๓

๖. สถาบันอุดมศึกษาและอาชีวศึกษาในจังหวัดศรีสะเกษ ประกอบด้วย มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ เป็นสถานศึกษาบริการความรู้ในเขตพื้นที่นำร่องนวัตกรรมเพาะพันธุ์ปัญญา วิทยาลัยการอาชีพขุนหาญ เป็นต้น

๗. หน่วยงานรัฐ องค์การเอกชน ภาคประชาสังคม ประกอบด้วย โรงพยาบาลโพธิ์ปึง โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบล สถานีตำรวจภูธรอำเภอโพธิ์ปึง เป็นหน่วยงานที่สนับสนุนความรู้ทางวิชาการเฉพาะทางให้กับผู้เรียน โดยนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ ได้ฝึกประสบการณ์มูลนิธิสยามกัมมาจล เป็นหน่วยงาน ส่งเสริม สนับสนุนการนำนวัตกรรมเพาะพันธุ์ปัญญา มาจัดการศึกษาในสถานศึกษา มูลนิธิสตรี สฤชดีวงศ์ เป็นการให้ความรู้เกี่ยวกับโปรแกรม ClassStart มาช่วยในการจัดการเรียนการสอนสำหรับครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)

๘. ชุมชน เป็นสถานที่ฝึกฝนความรู้ไปสู่การปฏิบัติจริง เช่น ผู้เรียนนำพืชผักสวนครัวไปจำหน่ายในตลาดชุมชน การแสดงศิลปวัฒนธรรมเพื่อหาทุนสนับสนุนกิจกรรมการเรียนรู้ใช้เป็นพื้นที่เรียนรู้ในรายวิชาโครงการและรายวิชาตามหลักสูตรสถานศึกษา ชุมชนบ้านปราสาทเยอเรียนรู้ทอผ้าลายลูกแก้ว ชุมชนบ้านหนองอารีย์ เรียนรู้ทอผ้าไหม (การทำผ้าแซว) ชุมชนบ้านสวาย-สนวน การทำเครื่องปั้นดินเผาและการปลูกผักสวนครัว ชุมชนบ้านทุ่งการทำไข่เค็มพอกดินจอมปลวก ชุมชนบ้านโพนปลัดการทำไส้กรอกกุนเชียงและปลาสาม ชุมชนบ้านสำโรงปล้นเรียนรู้การทำขนมจีนและศิลปวัฒนธรรม (การรำตริงของชนเผ่าเขมร)

๙. สถานประกอบการ เป็นสถานที่ฝึกฝนความรู้ที่เรียนในหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติจริง ตัวอย่างเช่น ร้านเสริมสวย เป็นต้น

สำนักงานคณะกรรมการอาชีวศึกษา

วิทยาลัยเทคนิคบ้านค่าย จังหวัดระยอง

การพัฒนาสถานศึกษาให้บรรลุผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาของวิทยาลัยเทคนิคบ้านค่าย ได้รับความร่วมมือจากบุคลากรและหน่วยงานต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

๑. คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครองและชุมชน ให้ความร่วมมือในการประชุมเพื่อวางแผนการปฏิบัติงานร่วมกัน ให้การสนับสนุนด้านงบประมาณและวางแผนแนวทางในการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา

๒. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้ความร่วมมือในการจัดการศึกษา สนับสนุนด้านงบประมาณในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

๓. สถานประกอบการ ให้ความร่วมมือจัดการศึกษาระบบทวิภาคีร่วมกันมากกว่า ๓๐๐ แห่ง

๔. ความร่วมมือจัดการศึกษา เพื่อการพัฒนาบุคลากรและนักเรียน นักศึกษา กับสาธารณรัฐประชาชนจีนและญี่ปุ่น ปัจจุบันมีสถานศึกษาและสถานประกอบการต่างประเทศให้ความร่วมมือมากกว่า ๖ แห่ง

วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีศรีสะเกษ จังหวัดศรีสะเกษ

การพัฒนาสถานศึกษาให้บรรลุผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ วิทยาลัยได้รับความร่วมมือจากทุกภาคส่วน ดังนี้

๑. ผู้บริหารสถานศึกษาและคณะกรรมการบริหารสถานศึกษา เป็นผู้ร่วมกำหนดนโยบายและแผนพัฒนาสถานศึกษา ให้ความเห็นชอบและรายงานผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา ส่งเสริมให้มีการจัดหลักสูตรที่สอดคล้องกับความต้องการของสถานประกอบการหรือท้องถิ่น ตลอดจนกำกับและติดตามการดำเนินงานตามแผนของสถานศึกษา
๒. ครูและบุคลากรทางการศึกษา เป็นผู้ดำเนินการตามนโยบายและแผนพัฒนาสถานศึกษาให้กับผู้เรียนในด้านการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน การบริหารและจัดการ และจัดกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
๓. ผู้ปกครอง มีส่วนร่วมในการสนับสนุนและการพัฒนาการศึกษารอบด้านของสถานศึกษา
๔. สถานประกอบการ เป็นสถานที่ฝึกประสบการณ์ให้แก่แก่นักเรียนนักศึกษาและเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาทักษะหรือขีดความสามารถของนักศึกษาด้วย
๕. ชุมชน เป็นแหล่งเรียนรู้และสนับสนุนการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ของนักเรียนนักศึกษาในหลายกิจกรรม

ศูนย์การศึกษาพิเศษ

โรงเรียนระยองปัญญานุกูล จังหวัดระยอง

๑. คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครอง ชุมชน ให้ความร่วมมือในการประชุมเพื่อวางแผนการปฏิบัติงานร่วมกัน และให้การสนับสนุนด้านกำลังกายและกำลังทรัพย์ในการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา
๒. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้ความร่วมมือในการดูแลความปลอดภัย และให้ความร่วมมือในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ของทางโรงเรียน
๓. บริษัท IRPC ให้การสนับสนุนด้านการพัฒนาบุคลากร ให้คำปรึกษาในการปฏิบัติงานด้านความปลอดภัยภายในโรงเรียนและสนับสนุนด้านงบประมาณในด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
๔. สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ที่เป็นหน่วยงานต้นสังกัด มีการให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการปฏิบัติงานด้านต่าง ๆ
๕. หน่วยงานโดยรอบสถานศึกษา เช่น โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพกันหนอง พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ สถานีตำรวจภูธรระยอง (ตำรวจแดร์) ศูนย์สุขภาพจิตที่ ๖ ชลบุรี โรงพยาบาลระยอง หน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีการประสานความร่วมมือในงานที่สอดคล้องกัน เพื่อพัฒนาศักยภาพนักเรียนที่มีความบกพร่องทางด้านสติปัญญา เช่น กิจกรรมนันทนาการและการให้ความรู้ด้านกฎหมายจากตำรวจแดร์

การตรวจสุขภาพประจำปีนักเรียนจากสาธารณสุขอำเภอ การให้บริการด้านสุขภาพกายสุขภาพจิตจากโรงพยาบาลจังหวัด เป็นต้น

โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ๒๙ จังหวัดศรีสะเกษ

๑. คณะครูและบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียน เป็นผู้ดำเนินการตามนโยบายและแผนพัฒนาสถานศึกษาให้กับผู้เรียนในด้านการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน การบริหารและจัดการ และจัดกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

๒. คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นผู้ร่วมกำหนดนโยบายและแผนพัฒนาสถานศึกษา ให้ความเห็นชอบและรายงานผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา การจัดทำสาระหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น กำกับและติดตามการดำเนินงานตามแผนของสถานศึกษา

๓. ผู้ปกครองเครือข่ายและผู้ปกครอง เป็นผู้สนับสนุนและให้ความไว้วางใจที่ส่งบุตร-หลานเข้าศึกษาในสถานศึกษา และสนับสนุนในการพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษา ร่วมมือกับสถานศึกษาในการประกอบกิจกรรมด้านการพัฒนาการเรียนรู้และพฤติกรรมของนักเรียน

๔. หน่วยงานต้นสังกัด สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ เป็นผู้ดูแลหลัก และยังมีสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาศรีสะเกษ ยโสธร พร้อมทั้งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เขต ๑ เป็นผู้ดูแลด้านวิชาการ เป็นผู้จัดการบริหารการศึกษา สนับสนุนให้คำแนะนำ ปกป้องหรือ การบริหารจัดการสถานศึกษา กำกับติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลการจัดการการศึกษา รวมทั้งนำข้อมูลมาพัฒนาปรับปรุงการศึกษา

๓. การนำมาตราฐานการศึกษาสู่การปฏิบัติ

สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

โรงเรียนสมานมิตร จังหวัดระยอง

โรงเรียนได้ดำเนินการวิเคราะห์สภาพปัญหา ผลการจัดการศึกษาที่ผ่านมา โดยการศึกษาข้อมูลสารสนเทศจากผลการนิเทศ ติดตาม ประเมินการจัดการศึกษาตามนโยบายการปฏิรูปการศึกษา และจัดประชุมระดมความคิดเห็นจากบุคลากรในสถานศึกษาเพื่อวางแผนร่วมกันกำหนดเป้าหมาย ปรับวิสัยทัศน์ กำหนดพันธกิจ กลยุทธ์ ในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน มีการปรับแผนพัฒนาคุณภาพจัดการศึกษา แผนปฏิบัติการประจำปี ให้สอดคล้องกับสภาพปัญหา ความต้องการพัฒนา และนโยบายการปฏิรูปการศึกษาพร้อมทั้งจัดหาทรัพยากร จัดสรรงบประมาณ มอบหมายงานให้ผู้รับผิดชอบ ดำเนินการพัฒนามตามแผนงานเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ มีการดำเนินการนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผลการดำเนินงาน และสรุปผลการดำเนินงาน

แนวทาง “การพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ : Whole School Transforming : 7 Change”

๑. School Concept การปรับเปลี่ยนแนวคิด วิสัยทัศน์ของโรงเรียนให้สอดคล้องเหมาะสมกับบริบทของพื้นที่

๒. School Director การพัฒนาผู้อำนวยการโรงเรียน เป็นผู้นำทางวิชาการ เป็นโค้ชของครู และเป็นครูของครู ให้คำแนะนำปรึกษาแก่ครูผู้สอนและทำงานร่วมกัน

๓. Teacher ครูเปลี่ยนบทบาทและท่าที เป็นผู้เชี่ยวชาญการจัดการเรียนรู้ มีสายตามองเห็นการเรียนรู้ของผู้เรียน ปรับเปลี่ยนการจัดการเรียนรู้จาก Passive Learning เป็น Active Learning ใส่ใจการมองภาวะการเรียนรู้ของผู้เรียนและพัฒนาศักยภาพของตัวเองอยู่เสมอ

๔. Classroom การพัฒนาพื้นที่การเรียนรู้ เพื่อให้เกิดการเรียนรู้เชิงปฏิบัติการในสถานการณ์จริงและสอดคล้องกับบริบทท้องถิ่นของผู้เรียน เช่น สนามเด็กเล่นสร้างปัญญา ฝึกทักษะ ปรับปรุงห้องเรียนให้เหมาะสมกับผู้เรียน ใช้พื้นที่การเรียนรู้ภายในภายนอกโรงเรียนในการเรียนการสอน ไม่เพียงเรียนรู้แต่ในห้องเรียน

๕. Curriculum การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาและแผนการเรียนการสอนบนพื้นฐานสมรรถนะ ที่คำนึงถึงการสร้างสมรรถนะและการบรรลุผลการเรียนทั้ง ๓ ด้านของผู้เรียนรายบุคคลเป็นหลัก ปรับเปลี่ยนหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับบริบทและปรับเปลี่ยนหลักสูตรการเรียนรู้แบบแยกส่วนให้เป็นการเรียนรู้แบบบูรณาการ

๖. Pedagogy การพัฒนาระบบการจัดการเรียนรู้แบบฉันทะการเรียนรู้ของผู้เรียน ปรับเปลี่ยนการจัดการเรียนรู้จากการเรียนรู้แบบรอรับ สู่การเรียนรู้แบบใฝ่รู้ โดยเน้นการฝึกฝน ลงมือปฏิบัติการทำงานเป็นกลุ่มและสามารถถ่ายทอดความรู้ให้แก่ผู้อื่นได้ หรือประยุกต์ใช้ความรู้ได้ทันที

๗. Evaluation เปลี่ยนการวัดและประเมินผล เป็นการประเมินสภาพจริง ใช้การสังเกตการณ์ทำงานของผู้เรียนและเปลี่ยนเป้าหมายเป็นประเมินเพื่อพัฒนาศักยภาพ ครูต้องมองเด็กเป็นรายบุคคล และมีมุมมองการประเมินบนสมรรถนะตามสภาพจริงที่ส่งเสริมเพื่อให้เด็กเกิดการพัฒนา

โรงเรียนบ้านห้วยปลอึง จังหวัดศรีสะเกษ

มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาระดับปฐมวัย

มาตรฐานที่ ๑ คุณภาพเด็ก มีวิธีการดังนี้

ศึกษาหลักสูตรการศึกษาระดับปฐมวัย ทั้งหลักสูตรปฐมวัยและหลักสูตรสถานศึกษา พร้อมทั้งจัดการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับหลักสูตร โดยการนำนวัตกรรมใหม่ ๆ ในศตวรรษที่ ๒๑ มาใช้ในกระบวนการเรียนการสอน ได้แก่ การใช้กระบวนการจิตศึกษา สถานศึกษาได้ดำเนินการบูรณาการกับการจัดกิจกรรมหลัก ๖ กิจกรรม โดยการจัดกิจกรรมจิตศึกษา ก่อนการจัดกิจกรรมประจำวัน ๑๕ – ๒๐ นาที การจัดกิจกรรมเคลื่อนไหวและกิจกรรมเข้าจังหวะเพื่อพัฒนากล้ามเนื้อใหญ่ กล้ามเนื้อเล็ก อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา เกิดจินตนาการ ความคิดสร้างสรรค์ มีการนำผลการประเมินคุณภาพของเด็กในปีที่ผ่านมา

ไปวางแผนเพื่อการพัฒนาคุณภาพเด็ก ได้แก่ สถานศึกษาได้นำผลการประเมินคุณภาพเด็กมาวิเคราะห์และจัดทำข้อมูลสารสนเทศของเด็กแต่ละคนมีพัฒนาการใดบ้างที่เป็นจุดเด่นหรือควรได้รับการส่งเสริม และนำไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพเด็กตามแผนที่ได้กำหนดไว้ โดยการแจ้งผลการประเมินคุณภาพของเด็กในที่ประชุมคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน การจัดประชุมผู้ปกครองเพื่อแจ้งผลการประเมินพัฒนาการเด็กในที่ประชุมทราบภาคเรียนละ ๒ ครั้ง จัดทำรายงานการประเมินตนเอง SAR เสนอต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเปิดเผยต่อสาธารณชน

มาตรฐานที่ ๒ กระบวนการบริหารและการจัดการ ได้ดำเนินการดังนี้

พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาระดับการศึกษาปฐมวัยให้สอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยพุทธศักราช ๒๕๖๐

กระบวนการพัฒนา: ผู้บริหารและคณะครูร่วมประชุมเพื่อสร้างความเข้าใจ วิเคราะห์และจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาระดับปฐมวัย กำหนดกระบวนการเรียนรู้ไปสู่การจัดทำแผนการจัดประสบการณ์ให้สอดคล้องกับมาตรฐานและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ตัวบ่งชี้และบริบทของสถานศึกษา โดยนำกระบวนการจัดศึกษาและการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการโดยใช้ปัญหาเป็นฐาน (PBL) ในการจัดการเรียนการสอนทุกห้องเรียน

ผลการบริหารจัดการ: จากการติดตามผลการดำเนินงาน ผลการประเมินกิจกรรม รายงานโครงการ รายงานผลการดำเนินงานของสถานศึกษาปีการศึกษา ๒๕๖๓ พบว่า เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดสอดคล้องกับหลักสูตร และในปีการศึกษาถัดไปได้วางแผนการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา ด้านแผนพัฒนาวิชาการที่เน้นคุณภาพผู้เรียนรอบด้าน

มาตรฐานที่ ๓ การจัดประสบการณ์ที่เน้นเด็กเป็นสำคัญ มีวิธีการพัฒนาดังนี้

ครูมีการวางแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ได้แก่ ครูได้จัดทำแผนการจัดประสบการณ์เป็นรายภาคเรียน โดยมีหน่วยการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษา ภาคเรียนละ ๒ หน่วย โดยการใช้แผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้รายสัปดาห์บูรณาการกับแผน PBL ในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้ครอบคลุมพัฒนาการทั้ง ๔ ด้าน จัดทำหน่วยการเรียนรู้ ภาคเรียนละ ๒ หน่วย รวมปีการศึกษาละ ๔ หน่วย มีการนำสื่อเทคโนโลยีจากโครงการ DLIT มาใช้ในการจัดการประสบการณ์การเรียนรู้ให้กับเด็กในกิจกรรมเคลื่อนไหว และกิจกรรมเข้าจังหวะ ครูจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยให้เด็กได้ศึกษาแหล่งเรียนรู้ภายนอกสถานศึกษาและได้ประเมินพัฒนาการเด็กทั้ง ๔ ด้าน ประเมินโดยการสังเกต การสอบถามพูดคุย ใบบาง เป็นต้น และมีการประเมินหลังการจัดประสบการณ์การเรียนรู้จบแต่ละหน่วยการเรียนรู้ ประเมินหลังการจัดกิจกรรมทุกสัปดาห์ ประเมินจากผลงานของเด็ก ครูได้ปรับปรุงการจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยการเน้นให้เด็กได้ลงมือปฏิบัติ มีการจัดชั่วโมงแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของครูปฐมวัย ร่วมสังเกตการณ์สอนของครูแลกเปลี่ยนเรียนรู้และปรับปรุงการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้ดีขึ้น (PLC) มีการนิเทศภายในภาคเรียนละ ๑-๒ ครั้ง

มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาระดับพื้นฐาน

มาตรฐานที่ ๑ คุณภาพของผู้เรียน มีวิธีการพัฒนาดังต่อไปนี้

มีการประเมินการอ่าน การเขียน การสื่อสารและคิดคำนวณ ภาคเรียนละ ๒ ครั้งทุกระดับชั้น ร่วมกับกลุ่มพัฒนาคุณภาพการศึกษาเมืองพระธาตุเรืองรอง จัดกิจกรรมยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ จัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้นวัตกรรม จิตศึกษา PBL และ PLC ส่งเสริมให้ผู้เรียนใช้สื่อ เทคโนโลยี สารสนเทศและการสื่อสารเพื่อพัฒนาตนเองให้เหมาะสมกับวัย จัดกิจกรรมอนุรักษ์ วัฒนธรรม ประเพณี และภูมิปัญญา ร่วมกับชุมชน สถานศึกษาได้นำผลการประเมินคุณภาพเด็กมาวิเคราะห์ และจัดทำข้อมูลสารสนเทศว่าผู้เรียนแต่ละคนมีพัฒนาการใดบ้างเป็นจุดเด่นหรือควรได้รับการส่งเสริม และนำไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามแผนที่ได้กำหนดไว้ โดยแจ้งผลการประเมินคุณภาพของผู้เรียน ในที่ประชุมคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน การจัดประชุมผู้ปกครองเพื่อแจ้งผลการประเมินพัฒนาการ เด็กในที่ประชุมทราบภาคเรียนละ ๑ ครั้ง ผ่านช่องทางแอปพลิเคชันไลน์กลุ่มผู้ปกครอง

มาตรฐานที่ ๒ กระบวนการบริหารและการจัดการ มีวิธีการพัฒนาดังต่อไปนี้

พัฒนาบริหารจัดการโรงเรียนทั้งระบบ (Whole School Approach) โดยใช้นวัตกรรม โรงเรียนเปลี่ยนแปลงเชิงระบบ ๓ นวัตกรรม ได้แก่ การจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem-Based Learning: PBL) การพัฒนาผู้เรียนแบบจิตศึกษา และการพัฒนาบุคลากรด้วยกระบวนการ PLC (Professional Learning Community)

มีการพัฒนาระบบบริหารจัดการคุณภาพของสถานศึกษา มีการกำหนดเป้าหมาย วิสัยทัศน์และ พันธกิจไว้อย่างชัดเจน สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา ความต้องการของชุมชน ท้องถิ่น วัตถุประสงค์ของ แผนการศึกษาแห่งชาติ นโยบายของรัฐบาลและของต้นสังกัด รวมทั้งทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคม สามารถบริหารจัดการคุณภาพของสถานศึกษาได้อย่างเป็นระบบโดยได้นำนวัตกรรมโรงเรียนเปลี่ยนแปลง เชิงระบบด้วยกิจกรรมจิตศึกษา PBL PLC มาใช้ มีการวางแผนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาและปฏิบัติตาม แผนเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา มีการติดตามตรวจสอบ ประเมินผลและปรับปรุงพัฒนางานอย่างต่อเนื่อง มี การบริหารอัตรากำลัง ทรัพยากรทางการศึกษา และระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีระบบการนิเทศภายใน และนำผลการนิเทศมาใช้ในการพัฒนาบุคลากร เปิดโอกาสให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย มีส่วนร่วมในการวางแผน ปรับปรุงและพัฒนาตลอดจนร่วมกันรับผิดชอบต่อผลการจัดการศึกษา พัฒนางานวิชาการอย่างต่อเนื่อง เช่น พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้เป็นหลักสูตรฐานสมรรถนะ จัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อพัฒนาคุณภาพ ผู้เรียนรอบด้าน เชื่อมโยงวิถีชีวิตจริงและครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมาย ส่งเสริมและพัฒนาครู บุคลากรทางการ ศึกษาให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ โดยสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) จัดสภาพแวดล้อม ทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน (Learning Space) และสภาพแวดล้อมทางสังคมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ มีความปลอดภัย จัดให้มีบริการสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อใช้ในการบริหารจัดการและการจัดการเรียนรู้ ที่เหมาะสมเพียงพอ

กระบวนการพัฒนา: ประชุมผู้เกี่ยวข้องจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา แต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำมาตรฐานและตัวบ่งชี้เพื่อการประกันคุณภาพภายในให้ครอบคลุมภารกิจของสถานศึกษา กำหนดเป้าหมาย ความสำเร็จของแต่ละมาตรฐานและตัวบ่งชี้ ตรวจสอบ ทบทวนมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาให้ครอบคลุมสอดคล้องและปฏิบัติได้ จัดทำประกาศมาตรฐานและตัวบ่งชี้ให้ผู้เกี่ยวข้องทราบ แต่งตั้งคณะกรรมการการนิเทศติดตามผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ จัดทำแผน คู่มือการนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผลการปฏิบัติงาน จัดทำรายงานผลการนิเทศ นำผลการนิเทศมาปรับปรุงแก้ไข การดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมายตามที่กำหนด มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาอย่างเป็นระบบ อย่างน้อยภาคเรียนละ ๑ ครั้ง จากหน่วยงานต้นสังกัด รายงานและนำผลการตรวจสอบคุณภาพการจัดการศึกษาไปใช้ประโยชน์ในการปรับปรุงพัฒนา นำข้อเสนอแนะมาปรับปรุง แก้ไข และพัฒนา

ผลการบริหารจัดการ: สถานศึกษามีระบบบริหารจัดการที่เอื้อต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา มีการกำหนดเป้าหมาย ความสำเร็จของแต่ละมาตรฐานและตัวบ่งชี้ สอดคล้องกับภารกิจของสถานศึกษาและสามารถปฏิบัติได้

มาตรฐานที่ ๓ มาตรฐานด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

ในปีการศึกษา ๒๕๖๓ โรงเรียนบ้านหญ้าปล้อง เป็นโรงเรียนนาร่องในการใช้หลักสูตรฐานสมรรถนะ ได้จัดกิจกรรมการเรียนรู้อิงสมรรถนะและอิงมาตรฐานการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลาง พุทธศักราช ๒๕๕๑ เน้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้โดยผ่านกระบวนการคิด ได้นำการสอนแบบบูรณาการโดยใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem Based Learning : PBL) มาใช้ในการจัดการเรียนการสอน ผ่านการสอนแบบ Active Learning ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริงและสามารถแก้ปัญหาได้ด้วยตนเองโดยผ่านกระบวนการคิดขั้นสูง มีแผนการจัดการเรียนรู้ที่สามารถนำไปจัดกิจกรรมได้จริง ผู้เรียนได้รับการฝึกทักษะ กล้าแสดงออก แสดงความคิดเห็น สรุปลองค์ความรู้ นำเสนอผลงาน สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตได้ มีการใช้สื่อ เทคโนโลยี สารสนเทศ แหล่งเรียนรู้รวมทั้งภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการจัดการเรียนรู้โดยสร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้แสวงหา ความรู้ด้วยตนเองจากสื่อที่หลากหลาย ครูมีการบริหารจัดการชั้นเรียนโดยเน้นการมีปฏิสัมพันธ์เชิงบวกกับเด็ก สามารถเรียนรู้ร่วมกันได้อย่างมีความสุข มีการตรวจสอบและประเมินคุณภาพการจัดการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ โดยใช้เครื่องมือและวิธีการวัดประเมินผลที่เหมาะสมกับเป้าหมายในการจัดการเรียนรู้และให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ผู้เรียนเพื่อนำไปใช้พัฒนาการเรียนรู้ ครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องร่วมกันแลกเปลี่ยนเรียนรู้และ ประสพการณ์ รวมทั้งให้ข้อมูลย้อนกลับเพื่อนำไปใช้ในการปรับปรุง พัฒนาการจัดการเรียนรู้

วิธีการพัฒนา ครูทุกคนมีการวางแผนการจัดการเรียนรู้ครบทุกรายวิชาทุกชั้นปี นำแผนการจัดการเรียนรู้ไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน โดยใช้สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศและแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ มีรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมตามศักยภาพของผู้เรียน ผู้เรียนได้รับการฝึกทักษะแสดงออก แสดงความคิดเห็น สามารถสรุปลองค์ความรู้ นำเสนอผลงานให้คนอื่นเข้าใจและสามารถนำไปประยุกต์ใช้ใน ชีวิตได้ ครูมีการใช้สื่อ เทคโนโลยีสารสนเทศและแหล่งเรียนรู้ รวมทั้งภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เอื้อต่อการเรียนรู้ โดยสร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้แสวงหาความรู้ด้วยตนเองจากสื่อที่หลากหลาย ทุกชั้นเรียนที่มีการบริหารจัดการ

ชั้นเรียนเชิงบวกโดยเน้นการมีปฏิสัมพันธ์เชิงบวกทั้งครูและนักเรียน ให้เด็กรักครู ครูรักเด็ก และเด็กรักเด็ก เด็กรักที่จะเรียนรู้ สามารถเรียนรู้ร่วมกันอย่างมีความสุข ครูมีการตรวจสอบและประเมินผู้เรียนอย่างเป็นระบบ มีขั้นตอนโดยใช้เครื่องมือและวิธีการวัดและประเมินผลที่เหมาะสมกับเป้าหมายในการจัดการเรียนรู้ ให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ผู้เรียนและนำผลมาพัฒนาผู้เรียน มีชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพระหว่างครู (PLC/PLN/ Site Visit) เพื่อพัฒนาและปรับปรุงการจัดการเรียนรู้ ครูได้ปรับปรุงการเรียนการสอนโดยเน้นให้เด็กได้ลงมือปฏิบัติ มีการจัดชั่วโมงแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของครู ร่วมสังเกตการสอนของครู แลกเปลี่ยนเรียนรู้และปรับปรุงการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้ดีขึ้น (PLC) ตลอดจนมีการนิเทศภายในภาคเรียนละ ๑- ๒ ครั้ง

สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน

โรงเรียนสมคิดวิทยา จังหวัดระยอง

ระดับปฐมวัย

มาตรฐานที่ ๑ คุณภาพของผู้เรียน มีวิธีการดังนี้

ศึกษาหลักสูตรการศึกษาระดับปฐมวัย ทั้งหลักสูตรปฐมวัยและหลักสูตรสถานศึกษา พร้อมทั้งจัดการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับหลักสูตร โดยการนำนวัตกรรมใหม่ ๆ มาใช้ในกระบวนการเรียนการสอน ได้แก่ การใช้กระบวนการจินตคณิต สถานศึกษาได้ดำเนินการบูรณาการกับการจัดกิจกรรมหลัก ๖ กิจกรรม โดยการจัดกิจกรรมจินตคณิต ก่อนการจัดกิจกรรมประจำวัน ๑๐-๑๕ นาที เพื่อพัฒนาทางด้านสมองและทำให้เด็กเกิดทัศนคติเชิงบวกกับคณิตศาสตร์ โดยผ่านสัญลักษณ์การใช้มือ การจัดกิจกรรมเคลื่อนไหวและกิจกรรมเข้าจังหวะเพื่อพัฒนากล้ามเนื้อใหญ่ กล้ามเนื้อเล็ก อารมณ์ จิตใจ สังคมและสติปัญญา เกิดจินตนาการ ความคิดสร้างสรรค์ มีการนำผลการประเมิน คุณภาพของเด็กในปีที่ผ่านมาไปวางแผนเพื่อการพัฒนาคุณภาพเด็ก ได้แก่ สถานศึกษาได้นำผลการประเมินคุณภาพเด็กมาวิเคราะห์และจัดทำข้อมูลสารสนเทศของเด็กแต่ละคนมีพัฒนาการใดบ้างที่เป็นจุดเด่นหรือควรได้รับการส่งเสริม และนำไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพเด็กตามแผนที่ได้กำหนดไว้ โดยการแจ้งผลการประเมินคุณภาพของเด็กในที่ประชุมคณะกรรมการบริหารโรงเรียน การจัดประชุมผู้ปกครองเพื่อแจ้งผลการประเมินพัฒนาการเด็กในที่ประชุมทราบดีภาคเรียนละ ๒ ครั้ง จัดทำรายงานการประเมินตนเอง SAR เสนอต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเปิดเผยต่อสาธารณชน

มาตรฐานที่ ๒ กระบวนการบริหารและการจัดการ ได้ดำเนินการดังนี้

พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาระดับการศึกษาปฐมวัยพุทธศักราช ๒๕๖๐ โดยมีกระบวนการพัฒนาคือผู้บริหารและคณะครูร่วมประชุมเพื่อสร้างความเข้าใจ วิเคราะห์และจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาระดับปฐมวัย กำหนดกระบวนการเรียนรู้นำไปสู่การจัดทำแผนการจัดการประสบการณ์ให้สอดคล้องกับมาตรฐาน และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ตัวบ่งชี้และบริบทของสถานศึกษา โดยนำกระบวนการจินตคณิตและการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการโดยใช้โครงงานในการจัดการเรียนการสอนทุกห้องเรียน ผลการบริหารจัดการ จากการติดตามผลการดำเนินงาน ผลการประเมินกิจกรรมการประเมินการใช้หลักสูตร รายงาน

โครงการ รายงานผลการดำเนินงานของสถานศึกษาปีการศึกษา ๒๕๖๓ พบว่า เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด สอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษาระดับปฐมวัย

มาตรฐานที่ ๓ การจัดประสบการณ์ที่เน้นเด็กเป็นสำคัญ มีวิธีการพัฒนาดังนี้

ครูมีการวางแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ได้แก่ ครูได้จัดทำแผนการจัดประสบการณ์ เป็นรายภาคเรียน โดยมีหน่วยการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษา ภาคเรียนละ ๒ หน่วย โดยการใช้แผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้รายสัปดาห์บูรณาการกับแผนจินตคณิตกับโครงการ ในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้ครอบคลุมพัฒนาการทั้ง ๔ ด้าน จัดทำหน่วยการเรียนรู้ ภาคเรียนละ ๒ หน่วย รวมปีการศึกษาละ ๔ หน่วย มีการนำสื่อเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดประสบการณ์ การเรียนรู้ให้กับเด็กในกิจกรรมเคลื่อนไหวและกิจกรรมเข้าจังหวะ ครูจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยให้เด็กได้ศึกษา แหล่งเรียนรู้ภายใน ภายนอกสถานศึกษาและได้ประเมินพัฒนาการเด็กทั้ง ๔ ด้าน ประเมินโดยการสังเกต การสัมภาษณ์ การตั้งคำถาม การปฏิบัติจริง ใบบาง เป็นต้น และมีการประเมินหลังการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของแต่ละหน่วยการเรียนรู้ ประเมินหลังการจัดกิจกรรมทุกสัปดาห์ ประเมินจากแผนการจัดประสบการณ์ จากผลงานของเด็ก ครูได้ปรับปรุงการจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยการเน้นให้เด็กได้ลงมือปฏิบัติ มีการจัด ชั่วโมงแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของครูปฐมวัย ร่วมสังเกตการณ์สอนของครู แลกเปลี่ยนเรียนรู้และปรับปรุงการจัด ประสบการณ์การเรียนรู้ให้ดีขึ้น (PLC) มีการนิเทศภายในภาคเรียนละ ๒ ครั้ง

มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

ระดับพื้นฐาน

มาตรฐานที่ ๑ คุณภาพของผู้เรียน มีวิธีการพัฒนาดังต่อไปนี้

มีการประเมินการอ่าน การสื่อสาร และคิดคำนวณภาคเรียนละ ๒ ครั้งทุกระดับชั้น จัดกิจกรรมยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ จัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยใช้ นวัตกรรมสื่อการเรียนการสอนอัตลักษณ์โรงเรียนสืบสานอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมไทย (โชน) และ PLC ส่งเสริมให้ผู้เรียนใช้สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อพัฒนาตนเองให้เหมาะสมกับวัย จัดกิจกรรมอนุรักษ์ วัฒนธรรมประเพณีและภูมิปัญญาร่วมกับชุมชน สถานศึกษาได้นำผลการประเมินคุณภาพเด็กมาวิเคราะห์และ จัดทำข้อมูลสารสนเทศว่า ผู้เรียนแต่ละคนมีพัฒนาการใดบ้างเป็นจุดเด่น หรือควรได้รับการส่งเสริมและ นำไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามแผนที่ได้กำหนดไว้ โดยแจ้งผลการประเมินคุณภาพของผู้เรียนใน ที่ประชุมคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน การจัดประชุมผู้ปกครองเพื่อแจ้งผลการประเมินพัฒนาการเด็ก ในที่ประชุมทราบภาคเรียนละ ๑ ครั้ง และผ่านช่องทางไลน์กลุ่มผู้ปกครองแต่ละชั้นเรียน

มาตรฐานที่ ๒ กระบวนการบริหารและการจัดการ มีวิธีการพัฒนาดังต่อไปนี้

พัฒนาการบริหารจัดการโรงเรียนทั้งระบบโดยใช้ระบบ PDCA ในการบริหารจัดการและการจัดการเรียนรู้ มีการพัฒนาระบบบริหารจัดการคุณภาพของสถานศึกษา มีการกำหนดเป้าหมาย วิสัยทัศน์ และพันธกิจไว้อย่างชัดเจน สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา ความต้องการของชุมชน โดยน่านโยบายของ แผนการศึกษาแห่งชาติ นโยบายของกระทรวงศึกษาธิการและสำนักงานคณะกรรมการบริหารการศึกษา

เอกชน รวมทั้งเกณฑ์การพัฒนาการประกันคุณภาพภายใน เกณฑ์การพัฒนาการประกันคุณภาพภายนอก รวมทั้งทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคม สามารถบริหารจัดการคุณภาพของสถานศึกษาได้อย่างเป็นระบบ มีการวางแผนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาและปฏิบัติตามแผนเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา มีการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลและปรับปรุงพัฒนางานอย่างต่อเนื่อง มีการบริหารอัตรากำลัง ทรัพยากรทางการศึกษา และระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีระบบการนิเทศภายในและนำผลการนิเทศมาใช้ในการพัฒนาบุคลากร เปิดโอกาสให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย มีส่วนร่วมในการวางแผน ปรับปรุงและพัฒนาตลอดจนร่วมกันรับผิดชอบ ต่อผลการจัดการศึกษา พัฒนางานวิชาการอย่างต่อเนื่อง เช่น พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา จัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อ พัฒนาคุณภาพผู้เรียนรอบด้าน เชื่อมโยงทักษะชีวิตและครอบครัวทุกกลุ่มเป้าหมาย ส่งเสริมและพัฒนาครู บุคลากรทางการศึกษาให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ โดยสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) จัดสภาพแวดล้อมทั้งภายใน ภายนอกห้องเรียนและสภาพแวดล้อมทางสังคมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ มีความปลอดภัย จัดให้มีบริการสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อใช้ในการบริหารจัดการและการจัดการเรียนรู้ ที่เหมาะสมเพียงพอ โดยมีกระบวนการพัฒนา คือ ประชุมผู้เกี่ยวข้องจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา แต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำมาตรฐานและตัวบ่งชี้เพื่อการประกันคุณภาพภายในให้ครอบคลุมภารกิจของ สถานศึกษา กำหนดเป้าหมายความสำเร็จของแต่ละมาตรฐานและตัวบ่งชี้ ตรวจสอบ ทบทวน มาตรฐาน การศึกษาของสถานศึกษาให้ครอบคลุมสอดคล้องและปฏิบัติได้ จัดทำประกาศมาตรฐานและตัวบ่งชี้ให้ ผู้เกี่ยวข้องทราบ แต่งตั้งคณะกรรมการการนิเทศติดตามผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ จัดทำแผน คู่มือการนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผลการปฏิบัติงาน ประเมินการใช้หลักสูตร จัดทำรายงานผล การนิเทศ นำผลการนิเทศมาปรับปรุงแก้ไขการดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมายตามที่กำหนด มีการติดตาม ตรวจสอบคุณภาพการศึกษาอย่างเป็นระบบอย่างน้อยภาคเรียนละ ๑ ครั้ง จากหน่วยงานต้นสังกัด รายงาน และนำผลการตรวจสอบคุณภาพการจัดการศึกษาไปใช้ประโยชน์ในการปรับปรุงพัฒนา นำข้อเสนอแนะ มาปรับปรุง แก้ไขและพัฒนา

มาตรฐานที่ ๓ มาตรฐานด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

ในปีการศึกษา ๒๕๖๒ โรงเรียนสมคิดวิทยา ได้รับรางวัลชนะเลิศการประกวดผลงาน นวัตกรรมและแนวปฏิบัติที่ดี (Best Practices) ด้านการบริหารจัดการศึกษาปฐมวัยระดับจังหวัด และได้รับ รางวัลรองชนะเลิศอันดับ ๑ ระดับภาค สืบเนื่องจากโรงเรียนได้มีการนำการสอนจินตคณิตมาบูรณาการการจัด ประสบการณ์การเรียนรู้ของนักเรียนระดับปฐมวัย โรงเรียนได้รับรางวัลองค์กรวัฒนธรรมาดีเด่นจากสำนักงาน วัฒนธรรมาในปี ๒๕๖๑ ด้วยนักเรียน บุคลากรทุกคนมีส่วนร่วมอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมไทย (โขน) ตามอัตลักษณ์ โรงเรียน ซึ่งได้มีการจัดการเรียนการสอนโขนลงในหลักสูตรสถานศึกษาและบูรณาการกับสาระการเรียนรู้ ต่าง ๆ ทั้ง ๘ กลุ่มสาระ เป็นสื่อนวัตกรรมโดยเป็นสื่อการเรียนการสอนตามมาตรฐานการเรียนรู้ตามตัวชี้วัด พร้อมทั้งมีการวัดผลประเมินตามตัวชี้วัดของหลักสูตรสถานศึกษา เช่น สอนบวทรณกรรมรามเกียรติ์ในสาระ การเรียนรู้ภาษาไทย นักเรียนจะได้อ่านบวทรณกรรม คิวิเคราะห์ สอนบวทรณกรรมรามเกียรติ์ในสาระ การเรียนรู้สังคม นักเรียนจะได้เรียนรู้ถึงคุณธรรมเรื่อง ศิล ๕ กับตัวละคร ฯลฯ มาใช้ในการจัดการเรียน

การสอน ผ่านการสอนแบบ Active Learning ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริงและสามารถแก้ปัญหาได้ด้วยตนเอง โดยผ่านกระบวนการคิดขั้นสูง มีแผนการจัดการเรียนรู้ที่สามารถนำไปจัดกิจกรรมได้จริง ผู้เรียนได้รับการฝึกทักษะกล้าแสดงออก แสดงความคิดเห็น สรุปลองค์ความรู้ นำเสนอผลงาน สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตได้ ครูมีการบริหารจัดการชั้นเรียนโดยเน้นการมีปฏิสัมพันธ์เชิงบวกกับเด็กและเรียนรู้ร่วมกันได้อย่างมีความสุข มีการตรวจสอบและประเมิน คุณภาพการจัดการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ PDCA

โรงเรียนวัดหลวงวิทยา จังหวัดศรีสะเกษ

เน้นการดำเนินงานในรูปแบบ PDCA ดังนี้

(P) Plan – การวางแผน การตั้งเป้าหมายจากปัญหาหรือโอกาสต่าง ๆ และสร้างแผนการทำงานหรือกระบวนการเพื่อให้เป้าหมายนี้ประสบความสำเร็จ

(D) Do – ปฏิบัติ/การทดสอบ เป็นการลงมือทำและเก็บข้อมูลเพื่อหาจุดอ่อนหรือจุดที่สามารถพัฒนาเพิ่มขึ้นได้ รวมถึงการแก้ปัญหาเฉพาะหน้าต่าง ๆ

(C) Check – การตรวจสอบ หาช่องทางและวิธีพัฒนากระบวนการต่าง ๆ ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น รวมถึงการจัดลำดับความสำคัญของโอกาสและอุปสรรคต่าง ๆ ในกระบวนการ

(A) Action – การดำเนินการ/ปรับปรุงแก้ไข การดำเนินการเพื่อปรับปรุงแก้ไข เพื่อให้กระบวนการขั้นตอนต่าง ๆ มีความรวดเร็วขึ้น หรือมีค่าใช้จ่ายน้อยกว่าเดิม

ในการพัฒนาหลักสูตร โครงการ หรือกิจกรรม รวมทั้งการจัดสื่อการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียนนั้น ดำเนินการภายใต้การทำงานที่เผชิญกับสถานการณ์และมองเห็นสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นในระหว่าง การดำเนินงานโครงการ กิจกรรม รวมทั้งการจัดกิจกรรมในชั้นเรียนและหลังการดำเนินงาน โดยการสะท้อน สภาพปัญหาและอุปสรรคในการทำงาน การประสานเชื่อมงานเพื่อให้การดำเนินงานบรรลุตามผลลัพธ์ที่วางไว้ ดังนั้น การจะพัฒนาและขับเคลื่อนผู้เรียนให้บรรลุผลลัพธ์ คือการติดตามและการประเมินผลทุกช่วงของการ ดำเนินงานโครงการหรือกิจกรรมรวมทั้งการจัดสื่อการเรียนการสอน ต้องมีการทบทวนและเก็บประเด็น รายละเอียดในส่วนของคุณดีและข้อเสียของการดำเนินงานเพื่อพัฒนาและต่อยอดให้หลักสูตร โครงการ กิจกรรม และการจัดสื่อการเรียนการสอนนั้นมีความพร้อม สมบูรณ์และนำไปใช้เพื่อพัฒนาผู้เรียนได้ อย่างแท้จริง

การวัดผลหรือการประเมินผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาโดยการนำ ผลการประเมินจากภายนอกและภายในสถานศึกษามาสรุปและปรับปรุงแก้ไขในทุก ๆ ปี ดังนี้

๑. นำผลของคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ RT, NT ,O-NET มาพัฒนาการเรียนการสอนในแต่ละระดับ
๒. นำผลลัพธ์ของการศึกษาต่อของผู้เรียนที่จบการศึกษาต่อมาพัฒนาและต่อยอดการจัดการเรียน ของนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ เป็นต้นไป
๓. นำผลจากการประเมินของ สมศ. ที่เป็นของต่อพัฒนาและเก็บตกในแต่ละส่วนเพื่อให้เกิด คุณภาพต่อผู้เรียนและสถานศึกษา

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย

โรงเรียนเทศบาลวัดปากน้ำ จังหวัดระยอง

สถานศึกษามีการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา แผนปฏิบัติการประจำปี โดยหลักการมีส่วนร่วม มีการจัดการศึกษาตามนโยบายการปฏิรูปการศึกษาและการจัดประชุมระดมความคิดเห็นจากบุคคลในสถานศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เครือข่ายผู้ปกครอง มีการทำแผนไปปฏิบัติเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ประเมินผลและตรวจคุณภาพภายใน ปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพ การศึกษาอย่างต่อเนื่อง บริหารอัตรากำลังตามบริบทของสถานศึกษา มีระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน อย่างทั่วถึงและนำผลมาใช้ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง โครงการ/กิจกรรมที่สนับสนุน เช่น บัณฑิตการประชุมฝ่ายบริหารงานวิชาการ สรุปรูปโครงการพัฒนาศักยภาพและศึกษาดูงาน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและคณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครอง คำสั่งการปฏิบัติงานโรงเรียน รายงานการอบรม พัฒนาวิชาชีพครู โครงสร้างการบริหารงานในโรงเรียน และรายงานกิจกรรมนิเทศภายใน โดยใช้กระบวนการ PDCA

โรงเรียนไพโรจน์วิทยาคม จังหวัดศรีสะเกษ

โรงเรียนไพโรจน์วิทยาคม มีแนวทางการดำเนินงานพัฒนาสถานศึกษา ดังนี้

๑. ด้านการบริหารงาน ๔ กลุ่มงาน ประกอบด้วย กลุ่มบริหารงานบุคคลและกิจการนักเรียน กลุ่มบริหารงานงบประมาณ กลุ่มบริหารงานวิชาการ และกลุ่มบริหารงานทั่วไป ได้ดำเนินงานตามกระบวนการ PDCA ประกอบด้วย ๑) ขั้นวางแผน (Plan) ๒) ขั้นดำเนินการ (Do) ๓) ขั้นประเมิน (Check) ๔) ขั้นปรับปรุงแก้ไข (Action) และ ๕) ขั้นการสะท้อนผล (Reflection)

๒. ด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ได้ดำเนินการในรูปของคณะกรรมการบริหารหลักสูตรเพื่อขับเคลื่อนให้เป็นตาม DOE ของโรงเรียน PBK SMART โดยใช้กระบวนการ PDCA ประกอบด้วย ๑) ขั้นวางแผน (Plan) ๒) ขั้นดำเนินการ (Do) ๓) ขั้นประเมิน (Check) ๔) ขั้นปรับปรุงแก้ไข (Action) และ ๕) ขั้นการสะท้อนผล (Reflection)

๓. ด้านการบริหารงานโรงเรียนเล็กในโรงเรียนใหญ่ ได้ดำเนินงานตามกระบวนการ TCAER ประกอบด้วย

๑) ขั้นการประชุม (Training) เป็นขั้นชี้แจง สร้างความเข้าใจให้กับครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษา

๒) ขั้นการจัดกลุ่ม (Classifying) เป็นขั้นจัดกลุ่มในการปฏิบัติหน้าที่ให้สอดคล้องกับความรู้ความสามารถให้เหมาะสมกับบุคคล ประสบการณ์และความถนัด ปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียนเล็กในโรงเรียนใหญ่ ประกอบด้วยตำแหน่ง ครูใหญ่โรงเรียน ผู้ช่วยครูใหญ่โรงเรียน กิจการโรงเรียน วิชาการโรงเรียน อนามัยโรงเรียน และครูที่ปรึกษาตั้งแต่ระดับชั้น ม.๑-ม.๖

๓) **ขั้นการดำเนินงาน (Action)** เป็นขั้นปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ในสถานศึกษาของครูและบุคลากรทางการศึกษา ตามรูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วม โรงเรียนเล็กในโรงเรียนใหญ่ โดยมีการบริหารจัดการ ดังนี้

๑. School in School โรงเรียนเล็กในโรงเรียนใหญ่
๒. Parents Networking เครือข่ายผู้ปกครองนักเรียน
๓. Emphasis on Learning การพัฒนานักเรียนด้านการเรียน
๔. Desired Character การพัฒนานักเรียนด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์

๑. **School in school** เป็นการกระจายอำนาจจากระดับโรงเรียนใหญ่ลงไปสู่ระดับโรงเรียนเล็กได้บริหารจัดการตนเองในการดูแลช่วยเหลือนักเรียนทั้งด้านการเรียน ด้านพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ และกิจกรรมอื่น ๆ โดยได้กำหนดให้แต่ละระดับสายชั้นเป็นหนึ่งโรงเรียนเล็กเรียกว่า โรงเรียน ม.๑ - โรงเรียน ม.๖

๒. **Parents Networking** เป็นการนำหลักการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานหลักธรรมาภิบาล (Good Governance) มาใช้ โดยให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับการจัดการศึกษา เปิดโอกาสให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาให้กับบุตรหลานของตนเอง ร่วมกับคณะครูตามความต้องการ โดยเน้นคุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษาชาติและหลักสูตรสถานศึกษา เป็นการให้โอกาสการมีส่วนร่วมอย่างแท้จริง สามารถพัฒนาแก้ปัญหา และสร้างความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน เชื่อมโยงเป็นผู้ปกครองเครือข่ายห้องเรียนที่มีคุณภาพ ส่งผลต่อการพัฒนานักเรียนด้านการเรียนและคุณลักษณะอันพึงประสงค์

๓. **Emphasis on Learning** เป็นกระบวนการบริหารงานวิชาการซึ่งเป็นหัวใจของโรงเรียน ด้วยการประสานความร่วมมือกับคณะกรรมการบริหารโรงเรียนเล็กช่วยกำกับติดตามเฝ้าดูแลนักเรียนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ร่วมกันวางแผนพัฒนากระบวนการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพ เน้นการทำงานเป็นทีมที่มีคุณภาพ ส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพนักเรียน

๔. **Desired characteristics** เป็นกระบวนการบริหารเพื่อพัฒนานักเรียนด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๘ ประการ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ด้วยระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยจัดให้มีคณะกรรมการอำนวยการ (ทีมหน้า) คณะกรรมการประสานงาน (ทีมประสาน) และคณะกรรมการดำเนินงาน (ทีมทำ) ด้วยความร่วมมือกับคณะกรรมการบริหารโรงเรียนเล็ก และครูที่ปรึกษาประจำห้องเรียน

๔) **ขั้นการประเมินผล (Evaluation)** เป็นขั้นที่ครู และผู้บริหารร่วมกันประเมินผลสังเคราะห์ข้อมูลจากการประเมิน ประชุมปรึกษาหารือจากการดำเนินการบริหารที่ผ่านมา เพื่อประเมินผลว่าประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่ตั้งไว้

๕) **ขั้นการสะท้อนผล (Reflection)** เป็นการสะท้อนผล (Reflection) มาประยุกต์ในรูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมโรงเรียนเล็กในโรงเรียนใหญ่ สำหรับครู โดยได้กำหนดเป็นขั้นตอนซึ่งเน้นการนำผลการประเมินหรือการตรวจสอบการปฏิบัติวิจัยหรือสิ่งที่เป็นข้อจำกัดที่เป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติการวิจัยของครูร่วมกับผู้เกี่ยวข้อง โดยนำข้อมูลที่ได้รวบรวมไว้จากเครื่องมือต่าง ๆ มาตรวจสอบปัญหาที่เกิดขึ้นในแง่มุมต่าง ๆ

โดยผ่านการถก อภิปรายปัญหา การประเมินโดยกลุ่มเพื่อให้ได้แนวทางของการพัฒนาขั้นตอนของการดำเนินกิจกรรมและเป็นข้อมูลพื้นฐานนำไปสู่การปรับปรุงสะท้อนผลไปยังครู

สำนักงานคณะกรรมการอาชีวศึกษา

วิทยาลัยเทคนิคบ้านค่าย จังหวัดระยอง

การพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ดังนี้

๑. สถานศึกษามีการพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษา โดยการมุ่งเน้นพัฒนาคนในองค์กร โดยเฉพาะครูผู้สอน ที่จะส่งผลต่อคุณภาพของผู้เรียนโดยตรงให้มีขีดความสามารถในการจัดการเรียนการสอนเพิ่มมากขึ้น ให้สอดคล้องกับการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของวิทยาลัยเทคนิคบ้านค่าย โดยมุ่งเน้นด้านทักษะวิชาชีพของครูผู้สอน โดยการส่งครูไปรับการฝึกอบรมทักษะวิชาชีพทั้งในประเทศและต่างประเทศจำนวนมากให้สอดคล้องกับการพัฒนาประเทศสู่ไทยแลนด์ ๔.๐ เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก ได้แก่ การฝึกอบรมครูด้านเทคโนโลยี ด้านนวัตกรรมใหม่ ๆ กับองค์กรภายในประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน

๒. ดำเนินการให้วิทยาลัยเทคนิคบ้านค่าย ร่วมเป็นคณะกรรมการความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชน (กรอ.อศ.) กลุ่มอาชีพยานยนต์และชิ้นส่วน โดยเป็นความร่วมมือของ ๔ สถาบัน คือ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย และสมาคมผู้ผลิตชิ้นส่วนยานยนต์ไทย เพื่อช่องทางในการพัฒนาครูและนักเรียน นักศึกษาในด้านต่าง ๆ ต่อไป เพิ่มเติมจากคณะกรรมการความร่วมมือ ระหว่างภาครัฐและเอกชน (กรอ.อศ.) กลุ่มอาชีพพานิชย์นาวิ

๓. วิทยาลัยเทคนิคบ้านค่าย มีการตรวจสอบกำกับติดตามสร้างขวัญและกำลังใจนักเรียน นักศึกษาที่ฝึกอาชีพกับสถานประกอบการอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง โดยร่วมมือกับสถานประกอบการอย่างใกล้ชิด นอกจากนี้ วิทยาลัยเทคนิคบ้านค่าย มีการใช้สื่อออนไลน์ เช่น Facebook และ Line เป็นต้น ในการนิเทศการฝึกอาชีพ

๔. มีระบบการคัดเลือกนักเรียน นักศึกษา เพื่อไปรับการฝึกอาชีพกับสถานประกอบการ เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของสถานประกอบการ

๕. วิทยาลัยเทคนิคบ้านค่าย สร้างความร่วมมือในการจัดการศึกษากับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั้งกับบุคคลและองค์กรต่าง ๆ ภายในและภายนอกวิทยาลัย ได้แก่ ครู บุคลากร นักเรียน นักศึกษา ผู้ปกครอง สถานประกอบการ ผู้บริหารและครูฝึกในสถานประกอบการ ชุมชน องค์กรบริหารส่วนตำบล เทศบาล และหน่วยงานอื่น ๆ เป็นต้น โดยการสร้างความรู้ ความเข้าใจและความตระหนักร่วมกัน นำไปสู่การพัฒนาการจัดการศึกษา

๖. การสร้างและการเปิดโอกาสให้นักเรียน นักศึกษา มีโอกาสได้ไปเรียนและฝึกอาชีพกับสถานประกอบการที่มีมาตรฐานระดับสากล มีความทันสมัยภายในประเทศและต่างประเทศ เช่น สาธารณรัฐประชาชนจีน และญี่ปุ่น เป็นต้น

๗. วิทยาลัยเทคนิคบ้านค่ายจัดให้มีการทดสอบมาตรฐานวิชาชีพก่อนจบการศึกษา โดยความร่วมมือกับสถานประกอบการที่ร่วมมือกับสถานศึกษา เพื่อให้ผู้สำเร็จการศึกษามีขีดความสามารถที่ตรงและสอดคล้องกับสถานประกอบการอย่างแท้จริง

๘. วิทยาลัยเทคนิคบ้านค่ายมีการสำรวจความต้องการแรงงานจากสถานประกอบการที่ร่วมจัดการศึกษา ทำให้สามารถจัดการศึกษาได้ตรงและสอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้แรงงานได้อย่างแท้จริง

๙. วิทยาลัยเทคนิคบ้านค่ายมีการสำรวจการมีงานทำของผู้สำเร็จการศึกษาเพื่อสะท้อนคุณภาพของการจัดการศึกษา เพื่อตอบโจทย์การจัดการศึกษาเพื่อการมีงานทำ ซึ่งที่ผ่านมาผู้สำเร็จการศึกษาของวิทยาลัยเทคนิคบ้านค่ายเป็นจำนวนมากที่มีงานทำทันทีหลังจบการศึกษา

๑๐. วิทยาลัยเทคนิคบ้านค่ายมีการสำรวจความพึงพอใจในการทำงานของผู้สำเร็จการศึกษาจากสถานประกอบการที่ผู้สำเร็จการศึกษาไปทำงาน เพื่อสะท้อนคุณภาพของผู้สำเร็จการศึกษาที่มีงานทำ และสามารถตอบโจทย์การจัดการศึกษาเพื่อการมีงานทำ

วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีศรีสะเกษ จังหวัดศรีสะเกษ

วิทยาลัยมีขั้นตอนในการดำเนินงานเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้บรรลุผลลัพธ์ ดังนี้

๑. สร้างความเข้าใจเกี่ยวกับแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้กับบุคลากรในสถานศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง และชุมชนทราบ

๒. สถานศึกษา ได้ศึกษา ทบทวน วิเคราะห์ความเป็นมา สภาพปัจจุบัน สภาพปัญหา จัดเตรียมข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษา

๓. สถานศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษา (รวมถึงผู้แทนจากชุมชน) ประชุมวางแผน ร่วมกันเพื่อกำหนดเป้าหมายของสถานศึกษาและแผนพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษาในช่วงเวลาที่กำหนด

๔. สถานศึกษาจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาเป็นลายลักษณ์อักษรโดยผ่านการยอมรับร่วมกันจากคณะกรรมการสถานศึกษา (ซึ่งมีผู้แทนจากชุมชนร่วมด้วย)

๕. ประกาศแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้บุคลากรในสถานศึกษาและบุคลากรทั่วไปทราบ

ศูนย์การศึกษาพิเศษ

โรงเรียนระยองปัญญานุกูล จังหวัดระยอง

มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ระดับปฐมวัย มีแนวทางการดำเนินงานสรุปได้ดังนี้

โรงเรียนมีแผนงาน โครงการพัฒนาคุณภาพนักเรียนระดับปฐมวัย มีการส่งเสริมให้ครูผู้สอนจัดกระบวนการเรียนการสอน เพื่อส่งเสริมพัฒนานักเรียนที่สอดคล้องกับบุคลิกภาพเป็นไปตามวัย โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลด้วยกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย ทั้งการเรียนรู้ภายในสถานศึกษา และการศึกษาเรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อให้นักเรียนรักการเรียนรู้และแสวงหาความรู้ด้วยตนเองได้อย่างเหมาะสมตามวัย จัดกิจกรรมเพื่อสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ รวมทั้งส่งเสริมให้ครูผู้สอน

ใช้กระบวนการวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพนักเรียน ส่งผลให้นักเรียนระดับปฐมวัยได้รับการพัฒนาอย่างเต็มตามศักยภาพ

มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ระดับขั้นพื้นฐาน มีแนวทางการดำเนินงานสรุป ดังนี้

โรงเรียนมีการส่งเสริมให้นักเรียนให้มีทักษะและความรู้พื้นฐานที่สำคัญตามพัฒนาการทั้งด้านร่างกาย อารมณ์และจิตใจ สังคมและสติปัญญาอย่างเหมาะสมตามวัย หรือตามศักยภาพในแต่ละระดับชั้นตามหลักสูตรสถานศึกษา และมีการจัดโครงการหรือกิจกรรมต่าง ๆ สนับสนุน เช่น โครงการพัฒนานักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาด้วยกีฬาและนันทนาการ โครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ โครงการส่งเสริมการอ่าน เป็นต้น

การพัฒนาหลักสูตร โครงการ หรือกิจกรรม รวมทั้งการจัดสื่อการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียน เพื่อให้สถานศึกษาให้บรรลุผลลัพท์ที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

๑. โรงเรียนมีแผนการจัดการศึกษา และหลักสูตรที่สอดคล้องกับความต้องการและศักยภาพของนักเรียน มีการจัดบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ มีแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา ชุมชนมีความพร้อมและให้ความร่วมมือในการพัฒนาการศึกษา

๒. จัดโครงสร้าง แผนภูมิการบริหารจัดการ และมอบหมายผู้รับผิดชอบปฏิบัติงานทั้งเจ้าภาพหลัก เจ้าภาพรอง และผู้สนับสนุนพร้อมกำหนดบทบาทความรับผิดชอบอย่างชัดเจน

๒.๑. ประชุมหรือกำหนดแนวทางการดำเนินงาน พร้อมทั้งกำหนดปฏิทินการปฏิบัติงานในแต่ละโครงการ/กิจกรรม

๒.๒. ดำเนินงาน โครงการ/กิจกรรม ตามแผนปฏิบัติการที่กำหนด

๒.๓. ติดตาม ตรวจสอบ และรายงานผลการดำเนินงานเพื่อให้การนำยุทธศาสตร์และจุดเน้นสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม

๒.๔. จัดทำรายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีเสนอต่อคณะกรรมการสถานศึกษา สภาฯ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๓. ส่งเสริมการใช้และพัฒนาสื่อนวัตกรรม เทคโนโลยีที่ทันสมัยอย่างรู้เท่าทันและสร้างสรรค์ให้สามารถนำนวัตกรรมไปจัดการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นภายใต้การบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง พร้อมทั้งการได้รับบริการค่าใช้สอยและค่าสาธารณูปโภคเพื่อการศึกษา สนับสนุน จัดหา วัสดุ ครุภัณฑ์ โดยมีการจัดทำโครงการอบรมด้านการผลิตสื่อการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง เช่น โครงการอบรมการผลิตสื่อวีดิทัศน์จาก Application, โครงการจัดทำกระเปาะผนัง เป็นต้น

โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ๒๙ จังหวัดศรีสะเกษ

โรงเรียนมีขั้นตอนในการดำเนินงานเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้บรรลุผลลัพท์ ดังนี้

๑. สร้างความเข้าใจเกี่ยวกับแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้กับบุคลากรในสถานศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง และชุมชนทราบ

๒. สถานศึกษา ศึกษาทบทวน วิเคราะห์ความเป็นมา สภาพปัจจุบัน ปัญหา จัดเตรียม ข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษา

๓. สถานศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษา (รวมถึงผู้แทนจากชุมชน) ประชุมวางแผน ร่วมกันเพื่อกำหนดเป้าหมายของสถานศึกษา และแผนพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษาในช่วงเวลาที่กำหนด

๔. สถานศึกษาจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาเป็นสายลักษณะอักษรโดยผ่านการ ยอมรับร่วมกันจากคณะกรรมการสถานศึกษา (ซึ่งมีผู้แทนจากชุมชนร่วมด้วย)

๕. ประกาศแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้บุคลากรในสถานศึกษาและบุคลากรทั่วไป

๔. แนวทางการดำเนินงานพัฒนากระบวนการประกันคุณภาพของสถานศึกษา

สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

โรงเรียนสมานมิตร จังหวัดระยอง

โรงเรียนบ้านสมานมิตร มีกระบวนการในการพัฒนาระบบบริหารจัดการคุณภาพและ มาตรฐานการศึกษาเพื่อการประกันคุณภาพของสถานศึกษา 5 องค์ประกอบ ดังต่อไปนี้

องค์ประกอบที่ ๑ การกำหนดเป้าหมายมาตรฐานคุณภาพ

กำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาที่สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา ที่กระทรวงศึกษาธิการประกาศ เป้าประสงค์ของหน่วยงานต้นสังกัด ปรัชญาการจัดการศึกษา วัตถุประสงค์ การจัดตั้งสถานศึกษา และบริบทของสถานศึกษา โดยระบุงค์ประกอบ ประเด็นการพิจารณา และเกณฑ์การ ตัดสินคุณภาพ พร้อมทั้งกำหนดเป้าประสงค์ด้านคุณภาพการจัดการศึกษาในระยะ ๓-๕ ปี และกำหนด เป้าหมายรายปีที่ใช้สถานศึกษาเป็นฐาน โดยการมีส่วนร่วมของบุคลากรทุกฝ่ายและผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสีย

องค์ประกอบที่ ๒ การขับเคลื่อนคุณภาพสู่มาตรฐาน

สื่อสาร สร้างความตระหนัก และนำผู้ที่เกี่ยวข้องขับเคลื่อนคุณภาพการศึกษาสู่มาตรฐาน การศึกษาที่กำหนดไว้ โดยร่วมกันออกแบบระบบการบริหารจัดการคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา จัดทำ แผนพัฒนาการจัดการศึกษา แผนปฏิบัติการประจำปีเพื่อรองรับการพัฒนาตามมาตรฐาน และบรรลุตาม เป้าประสงค์ รวมทั้ง ครอบคลุมการจัดสรรทรัพยากรเพื่อสนับสนุนพัฒนาคุณภาพ จัดทำปฏิทินการขับเคลื่อน คุณภาพในรอบปีที่ชัดเจน เพื่อนำแผนปฏิบัติการประจำปีสู่การปฏิบัติ และนิเทศ กำกับ ติดตาม ตรวจสอบ และให้ความช่วยเหลือเพื่อปรับปรุงและพัฒนาโดยใช้กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ (PLC) อย่างต่อเนื่อง พร้อมทั้ง รายงานความก้าวหน้าและผลการดำเนินงานเป็นระยะ

องค์ประกอบที่ ๓ การประเมินความสำเร็จตามมาตรฐาน

สร้างระบบและกลไกในการประเมินคุณภาพภายในที่ใช้ในสถานศึกษาเป็นฐาน และประเมิน ตนเองเป็นระยะ ๆ โดยใช้เครื่องมือและวิธีการที่หลากหลายสอดคล้องตามบริบทของสถานศึกษาและ กฎกระทรวงที่กำหนดไว้ เพื่อให้ได้สารสนเทศและผลการประเมินตนเองที่ตรงตามสภาพจริงและเชื่อถือได้ และนำสารสนเทศจากการประเมิน วิธีการปฏิบัติที่ดี และการศึกษาแนวคิดเพิ่มเติม มาใช้ปรับปรุงพัฒนา

ระบบงานอย่างต่อเนื่อง และสื่อสารแก่ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย โดยการมีส่วนร่วมของผู้ทรงคุณวุฒิ บุคลากรทุกฝ่ายและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

องค์ประกอบที่ ๔ การนำการเปลี่ยนแปลงสู่สถานศึกษาและการสร้างคุณค่าแก่งวงวิชาการ

มีระบบประกันคุณภาพภายในที่เกิดประสิทธิผล ก่อให้เกิดการพัฒนาด้านคุณภาพผู้เรียน ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และด้านกระบวนการบริหารและการจัดการ มีผลการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษาที่สะท้อนการพัฒนาสูงขึ้นอย่างต่อเนื่องอย่างน้อย ๓ ปี รวมทั้งสถานศึกษาสามารถสร้างนวัตกรรมต้นแบบที่ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อสถานศึกษาอื่น ต่อวงวิชาการ หรือต่อสังคมอย่างเป็นรูปธรรม

องค์ประกอบที่ ๕ การเกิดวัฒนธรรมคุณภาพที่สะท้อนการพัฒนาที่ยั่งยืน

ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และบุคลากรทางการศึกษามีความรู้ ความเข้าใจ ตระหนักในคุณค่าของระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาแสดงภาวะผู้นำและเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องร่วมขับเคลื่อนคุณภาพสถานศึกษา โดยจัดโครงสร้าง กำหนดบทบาทหน้าที่ ผู้รับผิดชอบ จัดทำคู่มือและแนวปฏิบัติตามระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาที่พร้อมรับการเปลี่ยนแปลงและความเสี่ยงที่เกิดขึ้นในอนาคต สร้างเครือข่ายร่วมพัฒนาคุณภาพการศึกษา พัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อให้มีสารสนเทศที่ถูกต้อง ครบถ้วน ครอบคลุมเป็นปัจจุบันและเพียงพอต่อการตัดสินใจ ส่งเสริมให้ครูพัฒนาบทเรียนร่วมกันผ่านกระบวนการ PLC และสร้างนวัตกรรมจัดการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับผู้เรียนทุกกลุ่มเป้าหมายและสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง ส่งเสริมการประกันคุณภาพทั้งระดับห้องเรียนและระดับสถานศึกษา เพื่อสะท้อนการเกิดวัฒนธรรมคุณภาพอย่างต่อเนื่องทั้งในส่วนของคณะครูและองค์กรในภาพรวม

โรงเรียนบ้านห้วยปลอึง จังหวัดศรีสะเกษ

โรงเรียนบ้านห้วยปลอึง ได้ดำเนินการพัฒนากระบวนการประกันคุณภาพของสถานศึกษาตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

๑. ใช้กระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ศึกษา/วิเคราะห์ข้อมูลมาตรฐานการศึกษาของชาติ มาตรฐานการศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และข้อมูลสารสนเทศของโรงเรียน (SAR)

๒. กำหนดมาตรฐานการศึกษาและตั้งค่าเป้าหมายของโรงเรียน

๓. แต่งตั้งคณะทำงานฝ่ายต่าง ๆ เพื่อรับผิดชอบ ได้แก่ คณะกรรมการจัดเก็บข้อมูลตามมาตรฐานต่าง ๆ คณะกรรมการติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษา คณะกรรมการจัดทำรายงานประจำปี เป็นต้น

๔. จัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ระยะ ๓ ปี และแผนปฏิบัติการประจำปี

๕. ดำเนินงานตามแผนตลอดปีการศึกษา

๖. ติดตามตรวจสอบการดำเนินงานระดับสถานศึกษา

๗. ประเมินผลการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษา
๘. จัดทำรายงานการประเมินตนเอง (SAR)
๙. รับการติดตาม ตรวจสอบยืนยันรายงานการประเมินตนเอง ระดับเขตพื้นที่การศึกษา
๑๐. เผยแพร่ผลการดำเนินงานต่อสาธารณชน
๑๑. จัดเก็บเป็นข้อมูลสารสนเทศของโรงเรียน
๑๒. อภิปรายผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ของแต่ละโครงการเพื่อจัดทำแผนปฏิบัติการในปีต่อไป

สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน

โรงเรียนสมคิดวิทยา จังหวัดระยอง

โรงเรียนสมคิดวิทยา ได้ดำเนินการพัฒนากระบวนการประกันคุณภาพของสถานศึกษาตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

๑. ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ศึกษา/วิเคราะห์ข้อมูลมาตรฐานการศึกษาของชาติ มาตรฐานการศึกษาสำนักงานคณะกรรมการบริหารการศึกษาเอกชน นโยบายจุดเน้นศึกษาธิการจังหวัด เกณฑ์การประเมินคุณภาพภายใน เกณฑ์การประเมินคุณภาพภายนอกและข้อมูลสารสนเทศของโรงเรียน (SAR)
๒. กำหนดมาตรฐานโรงเรียนการตั้งค่าและเป้าหมาย
๓. แต่งตั้งคณะทำงานฝ่ายต่าง ๆ เพื่อรับผิดชอบ ได้แก่ คณะกรรมการจัดเก็บข้อมูลตามมาตรฐานต่าง ๆ คณะกรรมการติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษา
๔. จัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ระยะ ๔ ปี
๕. แผนปฏิบัติการประจำปี
๖. ดำเนินงานตามแผนปฏิบัติงานประจำปีโครงการ/กิจกรรมต่าง ๆ
๗. ติดตามตรวจสอบการดำเนินงานระดับสถานศึกษา
๘. ติดตามตรวจสอบการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษา
๙. จัดทำรายงานการประเมินตนเอง (SAR)
๑๐. รับการติดตาม ตรวจสอบยืนยันรายงานการประเมินตนเอง
๑๑. เผยแพร่ผลการดำเนินงานต่อสาธารณชน
๑๒. จัดเก็บเป็นข้อมูลสารสนเทศของโรงเรียน
๑๓. อภิปรายผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ของแต่ละโครงการเพื่อจัดทำแผนปฏิบัติการในปีต่อไป

โรงเรียนวัดหลวงวิทยา จังหวัดศรีสะเกษ

การพัฒนาครูผู้สอน ผู้บริหาร ในการเสริมทักษะการจัดการเรียนการสอนให้กับครูบุคลากรที่ยังขาดทักษะโดยเชิญผู้เชี่ยวชาญในแต่ละด้านที่มีความชำนาญในด้านการจัดการออกแบบการเรียนรู้ ทักษะด้านความคิดคำนวณ ทักษะด้านการสื่อสารในชั้นเรียน ฯลฯ จัดอบรมเชิงปฏิบัติการในสถานศึกษาเพื่อพัฒนา

ศักยภาพครูในมีความรู้ความสามารถในการจัดการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง นอกเหนือจากการส่งครูเข้าอบรมในสถานที่ต่าง ๆ ในส่วนของการบริหารงบประมาณเพื่อใช้ในการพัฒนาผู้เรียนนั้นมีการจัดสรรงบประมาณสู่ผู้เรียนหลายรูปแบบ อาทิ ๑) งบประมาณสื่อ นวัตกรรม ๒) งบการสนับสนุนการตีพิมพ์ ๓) ทุนนักเรียนสำหรับนักเรียนเรียนดี เพื่อเป็นขวัญและกำลังใจ ๔) สนับสนุนวิทยากรจากภายนอกเพื่อบรรยายเพื่อเติมแก่ผู้เรียนเสริมความรู้และความพร้อมสร้างแรงบันดาลใจแก่ผู้เรียน และ ๕) สนับสนุนครูและบุคลากรแกนนำ

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย

โรงเรียนเทศบาลวัดปากน้ำ จังหวัดระยอง

แนวทางการดำเนินงานพัฒนากระบวนการประกันคุณภาพของสถานศึกษา ดังนี้

๑. กำหนดค่าเป้าหมายมาตรฐานของสถานศึกษา
๒. เสนอคณะกรรมการสถานศึกษา เพื่ออนุมัติ
๓. ประกาศค่าเป้าหมาย
๔. ดำเนินการจัดโครงการ กิจกรรม ให้สอดคล้องกับค่าเป้าหมายที่กำหนดไว้
๕. สรุป วิเคราะห์หาแนวทางดำเนินงาน และสรุปผลการดำเนินการโครงการ

กิจกรรม โดยประเมินภาคเรียนละ ๑ ครั้ง แล้วนำผลมาพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

โรงเรียนไพรบึงวิทยาคม จังหวัดศรีสะเกษ

๑. โรงเรียนได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูล สภาพปัญหา อุปสรรค (SWOT) จากที่ดำเนินการมาแล้ว นำมากำหนดมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียน โดยการศึกษาจากมาตรฐานการศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานที่กระทรวงประกาศใช้และและกำหนดค่าเป้าหมาย ความสำเร็จตามมาตรฐานของโรงเรียนตามบริบท โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการโรงเรียนและกำหนดประเด็นพิจารณาย่อยจากประเด็นพิจารณาของกระทรวงศึกษาธิการประกาศใช้

๒. โรงเรียนจัดทำแผนพัฒนาการศึกษา ๔ ปี แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ และแผนปฏิบัติการประจำปีการศึกษาให้มีความสอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการจำเป็นของโรงเรียนอย่างเป็นระบบโดยสะท้อนคุณภาพความสำเร็จอย่างชัดเจนตามมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียนและดำเนินการตามแผน

๓. โรงเรียนประเมินผลการดำเนินการเพื่อพัฒนาภายในโรงเรียน โดยการกำหนดผู้รับผิดชอบและดำเนินการประเมินผลโดยวิธีการหรือกระบวนการที่เหมาะสมกับภาระงาน

๔. โรงเรียนได้ติดตามผลการดำเนินการเพื่อพัฒนาโรงเรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานของโรงเรียนและนำผลการติดตามไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาและปรับปรุง

๕. จัดทำรายงานผลประเมินตนเอง (Self – Assessment Report : SAR) ตามมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียน แล้วนำเสนอรายงานผลการประเมินตนเองต่อคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อให้ความเห็นชอบ แล้วจัดส่งรายงานดังกล่าวต่อหน่วยงานต้นสังกัดเป็นประจำทุกปี

๖. พัฒนาโรงเรียนให้มีคุณภาพโดยพิจารณาจากการรายงานผลการประเมินตนเอง (Self – Assessment Report: SAR) และตามคำแนะนำจากต้นสังกัด เพื่อให้การประกันคุณภาพการศึกษาเป็นไปอย่างมีคุณภาพ เกิดประสิทธิภาพสูงสุดและได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ในการดำเนินกิจกรรมโครงการของโรงเรียน โรงเรียนใช้กระบวนการ PDCA ประกอบด้วย ๑. ขั้นวางแผน (Plan) ๒. ขั้นดำเนินการ (Do) ๓. ขั้นประเมิน (Check) และ ๔. ขั้นปรับปรุงแก้ไข (Action)

สำนักงานคณะกรรมการอาชีวศึกษา

วิทยาลัยเทคนิคบ้านค่าย จังหวัดระยอง

วิทยาลัยเทคนิคบ้านค่าย ได้ดำเนินการพัฒนากระบวนการประกันคุณภาพของสถานศึกษาตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

๑. ศึกษา/วิเคราะห์ข้อมูลมาตรฐานการศึกษาของชาติ มาตรฐานการศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา และข้อมูลสารสนเทศของวิทยาลัย (SAR)

๒. กำหนดมาตรฐานการศึกษาตามบริบทของวิทยาลัย

๓. แต่งตั้งคณะทำงานฝ่ายต่าง ๆ เพื่อรับผิดชอบ ได้แก่ คณะกรรมการจัดเก็บข้อมูลตามมาตรฐานต่าง ๆ คณะกรรมการติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษา คณะกรรมการจัดทำรายงานประจำปี เป็นต้น

๔. จัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ระยะ ๔ ปี และแผนปฏิบัติการประจำปี

๕. ดำเนินงานตามแผนตลอดปีการศึกษา

๖. ติดตามตรวจสอบการดำเนินงานระดับสถานศึกษา

๗. ประเมินผลการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษา

๘. จัดทำรายงานการประเมินตนเอง (SAR)

๙. รอรับการติดตาม ตรวจสอบรายงานการประเมินตนเอง จากกรรมการจาก สมศ.

๑๐. เผยแพร่ผลการดำเนินงานต่อสาธารณชน

๑๑. จัดเก็บเป็นข้อมูลสารสนเทศของวิทยาลัย

๑๒. สรุปผลการดำเนินงานของแต่ละโครงการในปีงบประมาณเพื่อจัดทำแผนปฏิบัติการในปีต่อไป

การพัฒนาหลักสูตร โครงการ หรือกิจกรรม รวมทั้งการจัดสื่อการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียน เพื่อให้สถานศึกษาบรรลุผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา สถานศึกษามีการพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษา โดยการมุ่งเน้นพัฒนาคนในองค์กร โดยเฉพาะครูผู้สอน ที่จะส่งผลต่อคุณภาพของ

ผู้เรียนโดยตรงให้มีขีดความสามารถในการจัดการเรียนการสอนเพิ่มมากขึ้น ให้สอดคล้องกับการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของวิทยาลัยเทคนิคบ้านค่าย โดยมุ่งเน้นด้านทักษะวิชาชีพของครูผู้สอน โดยการส่งครูเข้ารับการฝึกอบรมทักษะวิชาชีพทั้งในประเทศและต่างประเทศจำนวนมาก ให้สอดคล้องกับการพัฒนาประเทศไทยแลนด์ ๔.๐ เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก ได้แก่ การฝึกอบรมครูด้านเทคโนโลยีด้านนวัตกรรมใหม่ ๆ กับองค์กรภายในประเทศ สาธารณรัฐประชาชนจีน วิทยาลัยเทคนิคบ้านค่ายมีการสำรวจการมีงานทำของผู้สำเร็จการศึกษาเพื่อให้สะท้อนคุณภาพของการจัดการศึกษาเพื่อตอบโจทย์การจัดการศึกษาเพื่อการมีงานทำ ซึ่งที่ผ่านมาผู้สำเร็จการศึกษาของวิทยาลัยเทคนิคบ้านค่าย มีงานทำทันทีหลังจบการศึกษาจำนวนมาก วิทยาลัยเทคนิคบ้านค่ายมีการสำรวจความพึงพอใจ ในการทำงานของผู้สำเร็จการศึกษาจากสถานประกอบการที่ผู้สำเร็จการศึกษาไปทำงาน เพื่อให้สะท้อนคุณภาพของผู้สำเร็จการศึกษาที่ทำงานทำเพื่อตอบโจทย์การจัดการศึกษาเพื่อการมีงานทำ ปัจจุบันวิทยาลัยมีสถานประกอบการให้ความร่วมมือจัดการศึกษาระบบทวิภาคีร่วมกันมากกว่า ๓๐๐ แห่ง สร้างความร่วมมือจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาบุคลากรและนักเรียน นักศึกษา กับสาธารณรัฐประชาชนจีนและญี่ปุ่น ปัจจุบันมีสถานศึกษาและสถานประกอบการต่างประเทศ ให้ความร่วมมือมากกว่า ๖ แห่ง สถานศึกษาจัดทำและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้เหมาะสมกับผู้เรียนที่สอดคล้องกับบริบทวิทยาลัยกับสถานการณ์ปัจจุบัน ส่งเสริมกำกับดูแลจัดทำโครงสร้างรายวิชาและแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ตรงตามตัวชี้วัด ตามหลักสูตรที่กำหนด จัดหาสื่อเพื่อใช้ประกอบการเรียนการสอน สนับสนุน ให้มีการแก้ปัญหา พัฒนาผู้เรียน โดยการจัดกิจกรรมส่งเสริมหลักสูตรนิเทศติดตามการจัดการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนนำผลการประเมินการจัดการเรียนการสอนไปปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง

การวัดผลหรือการประเมิน ผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ดังนี้

วิทยาลัยเทคนิคบ้านค่ายมุ่งเน้นการจัดการศึกษา เพื่อการมีงานทำ เพื่อตอบโจทย์ทิศทางการพัฒนาประเทศด้วยการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ซึ่งผลการดำเนินงานที่ผ่านมาประสบความสำเร็จด้วยดี สามารถเป็นต้นแบบหรือตัวอย่างของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยมีส่วนที่สะท้อนถึงการเป็นแบบอย่างที่ดี (Best Practice) ดังนี้

๑. การได้รับการยอมรับจากสื่อสารมวลชนให้การยอมรับเผยแพร่ทางสื่อต่าง ๆ เช่น สถานีโทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ สื่อออนไลน์ เป็นต้น

๒. การได้รับการยอมรับจากสถานศึกษาและองค์กรอื่น ๆ เชิญผู้บริหารและครูอาจารย์ ไปเป็นวิทยากร บรรยายให้ความรู้ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีจำนวนมากอย่างต่อเนื่องจนถึงปัจจุบัน

๓. การได้รับการยอมรับจากสถานศึกษาและองค์กรอื่น ๆ มาเยี่ยมชมศึกษาดูงาน เรื่องที่เกี่ยวข้องกับการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีจำนวนมากอย่างต่อเนื่องจนถึงปัจจุบัน

๔. ปัจจุบันวิทยาลัยมีสถานประกอบการที่มีความทันสมัย มีมาตรฐานในระดับสากล ให้ความร่วมมือจัดการศึกษาระบบทวิภาคีร่วมกันมากกว่า ๓๐๐ แห่ง

๕. สถานประกอบการ สถานศึกษา ต่างประเทศ ให้ความร่วมมือจัดการศึกษา เพื่อการพัฒนาบุคลากรและนักเรียน นักศึกษา ได้แก่ สาธารณรัฐประชาชนจีนและญี่ปุ่น ปัจจุบันมีสถานศึกษาและสถานประกอบการต่างประเทศให้ความร่วมมือมากกว่า ๖ แห่ง

แนวทางการพัฒนากระบวนการบริหารจัดการ เช่น การพัฒนาครูผู้สอน การบริหารงบประมาณ เพื่อใช้ในการพัฒนาผู้เรียนของสถานศึกษา สถานศึกษามีการจัดสรรงบประมาณ และทรัพยากรเพื่อการพัฒนาคุณภาพการจัดการอาชีวศึกษา โดยมีการจัดอบรมพัฒนาครูผู้สอน ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการบริการจัดการพัฒนาสถานศึกษาเพื่อความเป็นเลิศและความเชี่ยวชาญเฉพาะ พัฒนาหลักสูตรให้มีความทันสมัยและมุ่งตอบสนองต่อความต้องการของประเทศ พัฒนาสื่อการเรียนรู้ (On-site, On-Air, On-line, On-Demand) และพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะในศตวรรษที่ ๒๑ (สมรรถนะทางวิชาชีพ ภาษาอังกฤษ/จีน ดิจิทัล)

วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีศรีสะเกษ จังหวัดศรีสะเกษ

วิทยาลัยมีขั้นตอนในการดำเนินงานเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้บรรลุผลลัพธ์ ดังนี้

๑. สร้างความเข้าใจเกี่ยวกับแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้กับบุคลากรในสถานศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง และชุมชนทราบ
๒. สถานศึกษา ศึกษา ทบทวน วิเคราะห์ความเป็นมา สภาพปัจจุบัน สภาพปัญหา จัดเตรียมข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษา
๓. สถานศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษา (รวมถึงผู้แทนจากชุมชน) ประชุมวางแผนร่วมกันเพื่อกำหนดเป้าหมายของสถานศึกษา และแผนพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษาในช่วงเวลาที่กำหนด
๔. สถานศึกษาจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาเป็นลายลักษณ์อักษรโดยผ่านการยอมรับร่วมกันจากคณะกรรมการสถานศึกษา (ซึ่งมีผู้แทนจากชุมชนร่วมด้วย)
๕. ประกาศแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้บุคลากรในสถานศึกษาและบุคลากรทั่วไป

ศูนย์การศึกษาพิเศษ

โรงเรียนระยองปัญญานุกูล จังหวัดระยอง

โรงเรียนระยองปัญญานุกูล ได้ดำเนินการพัฒนากระบวนการประกันคุณภาพของสถานศึกษาตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

๑. ศึกษา/วิเคราะห์ข้อมูลมาตรฐานการศึกษาชาติ มาตรฐานการศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
๒. มีการดำเนินการตามเป้าหมาย วิสัยทัศน์ และพันธกิจของโรงเรียนสอดคล้องกับสภาพปัญหา ความต้องการพัฒนาของโรงเรียน นโยบายปฏิรูปการศึกษา ความต้องการของชุมชนท้องถิ่นและสอดคล้องกับแนวทางการปฏิรูปตามแนวการศึกษาชาติ

๓. แต่งตั้งคณะทำงานฝ่ายต่าง ๆ เพื่อรับผิดชอบ
  ๔. จัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ระยะ ๓ ปี และแผนปฏิบัติการประจำปี
  ๕. ดำเนินงานตามแผนตลอดปีการศึกษา
  ๖. ติดตามตรวจสอบการดำเนินงานระดับสถานศึกษา รวบรวมข้อมูลเพื่อจัดทำรายงานการประเมินตนเอง (SAR) ประจำปี
  ๗. รายงานผลการผลการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษาต่อสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ซึ่งเป็นหน่วยงานต้นสังกัด
  ๘. รับการนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผลการบริหารและการจัดการศึกษาที่เหมาะสม เป็นระบบและเปิดโอกาสให้ผู้เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา
- โรงเรียนระยองปัญญานุกูล จังหวัดระยอง มีการจัดสรรงบประมาณ และทรัพยากรเพื่อการขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการ แนวทางการพัฒนากระบวนการบริหารจัดการ เช่น การพัฒนาครูผู้สอน การบริหารงบประมาณเพื่อใช้ในการพัฒนาผู้เรียนของสถานศึกษา โรงเรียนมีการกำหนดแนวทางการจัดสรรงบประมาณปีการศึกษา ๒๕๖๓ เพื่อขับเคลื่อนการบริหารจัดการ และพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาสำหรับผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา โดยมีกลุ่มบริหารงานต่าง ๆ เป็นผู้รับผิดชอบ ดังนี้
๑. เงินงบประมาณดำเนินการในส่วนการบริหารจัดการของโรงเรียนสนับสนุนการดำเนินงาน โดยมีกลุ่มบริหารงานต่าง ๆ ในโรงเรียนเป็นผู้รับผิดชอบ
  ๒. งบประมาณเพิ่มประสิทธิภาพผลตามยุทธศาสตร์ดำเนินงานสำหรับคณะกรรมการต่าง ๆ ที่โรงเรียนจัดตั้งขึ้น เพื่อดำเนินการตามภารกิจเสริมและกิจกรรมร่วมกับชุมชน

โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ๒๙ จังหวัดศรีสะเกษ

๑. โรงเรียนมีการดำเนินงานได้ครบทุกประเด็นพิจารณาของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาตามกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๑ โดยโรงเรียนมีการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยปฏิบัติตาม ๘ องค์ประกอบ ดังนี้
  - องค์ประกอบที่ ๑ การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
  - องค์ประกอบที่ ๒ การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
  - องค์ประกอบที่ ๓ การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ
  - องค์ประกอบที่ ๔ การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา
  - องค์ประกอบที่ ๕ การจัดให้มีการติดตาม ตรวจสอบคุณภาพการศึกษา
  - องค์ประกอบที่ ๖ การจัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
  - องค์ประกอบที่ ๗ การจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน
  - องค์ประกอบที่ ๘ การจัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

๒. ครูมีวิจัยในชั้นเรียนเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนานักเรียน โดยโรงเรียนกำหนดให้ครูทุกคนจัดทำวิจัยในชั้นเรียนภาคเรียนละ ๑ เรื่อง ปีการศึกษาละ ๒ เรื่อง

๓. โรงเรียนมีรายงานผลการปฏิบัติงานของครู (SAR) ที่เป็นปัจจุบัน โดยโรงเรียนมีกำหนดให้ครูทุกคนจัดทำ ID Plan และรายงานผลการปฏิบัติงานของตนเองเป็นประจำทุกภาคเรียน

๔. โรงเรียนมีรายงานผลการประเมินตนเองของสถานศึกษา (SAR) ที่เป็นปัจจุบัน

๕. โรงเรียนมีการเผยแพร่และนำผลการประเมินตนเองของสถานศึกษา (SAR) ไปใช้ในการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ๒๙ จังหวัดศรีสะเกษ ได้นำสารสนเทศจากการประเมินมาใช้เป็นแนวทางในการศึกษาเพื่อพัฒนาปรับปรุงระบบงานให้มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ก่อให้เกิดประสิทธิภาพในการพัฒนาสถานศึกษา โดยการสังเคราะห์แนวคิดเป็นระบบกลไกการบริหารจัดการคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา เพื่อการประกันคุณภาพโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ๒๙ จังหวัดศรีสะเกษ

๕. ปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำมาตราฐานการศึกษาของสถานศึกษาไปสู่การปฏิบัติให้เกิดความสำเร็จ

สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

โรงเรียนสมานมิตร จังหวัดระยอง

๑. ผู้อำนวยการเป็นผู้นำทางวิชาการ ช่วยปรับการจัดการเรียนรู้ที่ศตวรรษที่ ๒๑ ให้คำแนะนำปรึกษาแก่คณะครู และทำงานร่วมกัน

๒. ครูปรับเปลี่ยนการจัดการเรียนรู้ ใส่ใจการมองภาวะการเรียนรู้ของผู้เรียน และพัฒนาศักยภาพตัวเองอยู่เสมอ

๓. การมีส่วนร่วมของเครือข่ายสถานศึกษา

โรงเรียนบ้านหญ้าปล้อง จังหวัดศรีสะเกษ

๑. โรงเรียนบ้านหญ้าปล้องมีการบริหารจัดการโดยยึดหลักธรรมาภิบาล เน้นการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน ดังนั้นจึงได้รับความร่วมมือในการพัฒนาโรงเรียนในด้านต่าง ๆ ได้รับการสนับสนุนจากทุกภาคส่วนเป็นอย่างดียิ่งทำให้การจัดการเรียนการสอน การดำเนินงานตามแผน/โครงการต่าง ๆ ของโรงเรียนดำเนินไปได้ได้อย่างราบรื่นและประสบผลสำเร็จ

๒. ครูเป็นครูมืออาชีพ สามารถจัดการเรียนรู้ Active Learning ได้บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้

๓. ผู้บริหารเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง เป็นผู้นำทางวิชาการ สามารถให้คำปรึกษาแก่ครูได้เป็นอย่างดี สามารถบริหารจัดการได้บรรลุเป้าหมาย

๔. การใช้นวัตกรรมโรงเรียนเปลี่ยนแปลงเชิงระบบ ด้วยจิตศึกษา PBL PLC สามารถพัฒนาปัญญาภายในและปัญญาภายนอกของผู้เรียนให้เป็นผู้ที่มีสมรรถนะ มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ตามหลักสูตรกำหนด

๕. การสร้างสนามพลังบวกในสถานศึกษาของครูและบุคลากรทางการศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน

โรงเรียนสมคิดวิทยา จังหวัดระยอง

๑. โรงเรียนสมคิดวิทยายบริหารจัดการโดยยึดหลักธรรมาภิบาล เน้นการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน ดังนั้นจึงได้รับความร่วมมือในการพัฒนาโรงเรียนในด้านต่าง ๆ ได้รับการสนับสนุนจากทุกภาคส่วนเป็นอย่างดี ทำให้การจัดการเรียนการสอน การดำเนินงานตามแผน/โครงการต่าง ๆ ของโรงเรียนดำเนินไปได้อย่างราบรื่นและประสบผลสำเร็จ

๒. ผู้บริหารเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง เป็นผู้นำทางวิชาการ สามารถให้คำปรึกษาแก่ครูได้เป็นอย่างดี สามารถบริหารจัดการได้บรรลุเป้าหมาย

๓. ครูเป็นครูมืออาชีพ สามารถจัดการเรียนรู้ Active Learning ได้บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้

โรงเรียนวัดหลวงวิทยา จังหวัดศรีสะเกษ

ปัจจัยความสำเร็จในการพัฒนาสถานศึกษา ๓ ข้อ ดังนี้

๑. ความเป็นผู้นำ (ผู้บริหารสถานศึกษา)

๒. กลยุทธ์

๓. ครูแกนนำ

ผู้นำที่ดีต้องมีเป้าหมายที่ชัดเจน มีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล นำพาผู้ตามให้ก้าวไปข้างหน้า และสร้างความร่วมมือให้ทุกคนสามารถบรรลุเป้าหมายสู่ความสำเร็จได้ การวางแผนกลยุทธ์ในการบริหารและออกแบบการดำเนินงาน ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีความเป็นผู้นำที่ดีจะช่วยเพิ่มศักยภาพของครูและบุคลากรให้ดียิ่งขึ้น และสนับสนุนให้ผู้ครูและบุคลากรกลายเป็นผู้นำที่ดีได้ในอนาคต ซึ่งปัจจัยความสำเร็จจาก ๓ ข้อดังกล่าว จึงนำมาสู่คุณภาพของผู้เรียนที่ออกสู่สถานศึกษา อาทิ ผลการแข่งขันและการศึกษาต่อของผู้เรียนเชิงประจักษ์ จากรุ่นสู่รุ่น ความพร้อมและการสร้างโอกาสให้แก่ผู้เรียนได้หลากหลายขึ้น ไม่เพียงแต่ส่งต่อให้ผู้เรียนหลังจากจบการศึกษาเข้าสู่การศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา แต่สถานศึกษายังเน้นให้ผู้เรียนมีอาชีพรองรับหลังจากจบการศึกษาไปแล้ว ทั้งโครงการห้องเรียนพิเศษ ๔ เหล่าทัพ โครงการเรียนดี ๓ มอ โครงการพยาบาล โครงการฟุตบอล ประเภทรุ่นเยาวชน ซึ่งเป็นโครงการหลักที่เน้นส่งต่อและสานฝันนักเรียนก้าวสู่เส้นทางอาชีพ ฯลฯ

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย

โรงเรียนเทศบาลวัดปากน้ำ จังหวัดระยอง

การให้ความร่วมมือของผู้บริหาร ครู บุคลากร นักเรียน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เครือข่ายผู้ปกครอง ผู้ปกครอง และชุมชน หน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานเอกชน ร่วมพัฒนาสถานศึกษา ได้แก่ งบประมาณ สื่อ อาคารสถานที่ และอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องให้บรรลุตามมาตรฐานสถานศึกษา

โรงเรียนไพโรบิงวิทยาคม จังหวัดศรีสะเกษ

๑. ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ และนโยบายที่เน้นการเรียนรู้เป็นหลัก ใช้ระบบคุณภาพในการปฏิบัติงาน โดยคำนึงถึงการมีส่วนร่วมและกระจายอำนาจ ใช้ความไว้วางใจในการสร้างเสริมบรรยากาศเป็นมิตร มีการจัดสภาพและบรรยากาศการเรียนรู้
๒. ครูและบุคลากรทางการศึกษามีวัฒนธรรมแห่งการเรียนรู้โดยมีความรู้อย่างกว้างขวาง มีความรู้ มีความสามารถในการพัฒนานวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอน
๓. ระบบบริหารจัดการ โดยมีการจัดการเชิงคุณภาพ ประกอบด้วย การเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีการปรับปรุงคุณภาพอย่างต่อเนื่อง เน้นการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ การเปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานและการจัดสภาพการเรียนรู้โดยมีการปรับปรุงยุทธศาสตร์การจัดการเรียนการสอน และการจัดบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้
๔. นวัตกรรมและเทคโนโลยีที่ใช้ในการบริหารและการเรียนการสอน มีการประเมินเพื่อพัฒนา
๕. หลักสูตรของสถานศึกษา มีลักษณะที่ยืดหยุ่น สอดคล้องตามสถานการณ์และส่งเสริมการเรียนรู้อย่างหลากหลาย
๖. การมีส่วนร่วมของเครือข่ายสถานศึกษา ได้แก่ ผู้ปกครอง ชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หน่วยงานทางการศึกษา เป็นต้น

สำนักงานคณะกรรมการอาชีวศึกษา

วิทยาลัยเทคนิคบ้านค่าย จังหวัดระยอง

วิทยาลัยเทคนิคบ้านค่าย มุ่งเน้นการจัดการศึกษาเพื่อการมีงานทำ เพื่อตอบสนองทิศทางการพัฒนาประเทศด้วยการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ซึ่งผลการดำเนินงานที่ผ่านมาประสบความสำเร็จด้วยดี โดยมีส่วนที่สะท้อนถึงการบรรลุเป้าประสงค์ ดังนี้

๑. มีการสำรวจการมีงานทำของผู้สำเร็จการศึกษาเพื่อให้สะท้อนคุณภาพของการจัดการศึกษา เพื่อตอบสนองต่อการจัดการศึกษาเพื่อการมีงานทำ ซึ่งที่ผ่านมาผู้สำเร็จการศึกษาของวิทยาลัยเทคนิคบ้านค่ายเป็นจำนวนมากที่มีงานทำทันทีหลังจบการศึกษา
๒. วิทยาลัยเทคนิคบ้านค่ายมีการสำรวจความพึงพอใจในการทำงานของผู้สำเร็จการศึกษาจากสถานประกอบการที่ผู้สำเร็จการศึกษาไปทำงาน เพื่อให้สะท้อนคุณภาพของผู้สำเร็จการศึกษาที่มีงานทำ เพื่อตอบสนองต่อการจัดการศึกษาเพื่อการมีงานทำ
๓. ปัจจุบันวิทยาลัยมีสถานประกอบการให้ความร่วมมือจัดการศึกษาระบบทวิภาคีร่วมกันมากกว่า ๓๐๐ แห่ง
๔. ความร่วมมือจัดการศึกษาเพื่อการพัฒนาบุคลากรและนักเรียน นักศึกษากับสาธารณรัฐประชาชนจีนและญี่ปุ่น ปัจจุบันมีสถานศึกษาและสถานประกอบการต่างประเทศให้ความร่วมมือมากกว่า ๖ แห่ง

วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีศรีสะเกษ จังหวัดศรีสะเกษ

ความร่วมมือแรงร่วมใจของทุกภาคส่วนในวิทยาลัยที่ช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกัน จนสามารถดำเนินงานได้ตามแผนงานที่กำหนดไว้

ศูนย์การศึกษาพิเศษ

โรงเรียนระยองปัญญาคุณ จังหวัดระยอง

๑. ผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการฯ และหัวหน้ากลุ่มบริหารงานต่าง ๆ ให้ความสำคัญในการบริหารจัดการ และดำเนินงานตามภารกิจที่ได้รับมอบหมาย หรือที่กำหนดไว้ในแผนปฏิบัติการประจำปี ๒๕๖๓ รวมทั้งจัดให้มีการบริหารโดยเปิดโอกาสให้ครูทุกคน บุคลากร และทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ และดำเนินงานโดยยึดหลักธรรมาภิบาล

๒. ครูและบุคลากรทางการศึกษามีความพร้อม และมีศักยภาพในการปฏิบัติหน้าที่ มีระบบบริหารจัดการศึกษาที่ดี มีประสิทธิภาพ ประสิทธิผลและมีขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงาน เร่งพัฒนาระบบบริหารจัดการศึกษาเพื่อการจัดการเรียนการสอนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง กระบวนการจัดการเรียนรู้ที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญโดยเน้นการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตามหลักการทางความคิด เทคนิควิธีการจัดกิจกรรม การวัดและประเมินผล การพัฒนาหลักสูตร และการวิจัยในชั้นเรียน

๓. มีการใช้และพัฒนาสื่อนวัตกรรม เทคโนโลยีที่ทันสมัยอย่างรู้เท่าทันและสร้างสรรค์ ให้สามารถนำนวัตกรรมไปจัดการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นภายใต้การบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ๒๙ จังหวัดศรีสะเกษ

๑. บุคลากรทุกฝ่ายของสถานศึกษาและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ร่วมกันกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาที่สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาที่กระทรวงศึกษาธิการประกาศ เป้าประสงค์ของหน่วยงานต้นสังกัด ปรัชญาการจัดการศึกษา และวัตถุประสงค์การจัดตั้งสถานศึกษา

๒. สถานศึกษาระบอบองค์ประกอบ ตัวชี้วัด ประเด็นการพิจารณา และเกณฑ์การตัดสินคุณภาพที่สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษาไว้ในมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาอย่างครบถ้วนและชัดเจน มีการกำหนดเป้าประสงค์ด้านคุณภาพการจัดการศึกษาในระยะ ๓-๕ ปี และสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ พันธกิจ ค่านิยม และความโดดเด่นเฉพาะของสถานศึกษา และมีการกำหนดเป้าหมายคุณภาพรายปีที่แสดงถึงความท้าทายต่อการพัฒนาคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาโดยการมีส่วนร่วมของบุคลากรทุกฝ่ายของสถานศึกษาและผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสีย สถานศึกษามีการนำผลการประเมินคุณภาพภายใน ผลการประเมินคุณภาพภายนอก และผลการประเมินการจัดการศึกษาของทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาเป็นข้อมูลฐาน (Baseline data) ในการกำหนดเป้าหมายความสำเร็จของการดำเนินงาน และเป้าประสงค์ของตนเองและ

หน่วยงานต้นสังกัด ตลอดจนการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาเพื่อสนับสนุนการพัฒนาคุณภาพ ตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาและบรรลุตามเป้าประสงค์ที่กำหนดไว้ และได้จัดทำแผนปฏิบัติการ ประจำปี มีการกำหนดเป้าหมาย วิสัยทัศน์ และกลยุทธ์ที่สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียน โดยจัดสรร ทรัพยากรเพื่อสนับสนุนการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และมีปฏิทินการปฏิบัติงานเพื่อขับเคลื่อนคุณภาพ ตามแผนงานในรอบปีที่ชัดเจนและปฏิบัติได้

๓. ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้นำการขับเคลื่อนคุณภาพและสื่อสาร สร้างความตระหนัก ให้บุคลากรมีความรู้ความเข้าใจในกระบวนการขับเคลื่อนคุณภาพการศึกษาและเป้าประสงค์ที่กำหนดไว้อย่าง ทัวถึงและต่อเนื่อง สนับสนุนผู้รับผิดชอบดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการประจำปี และกำกับ ติดตาม ตรวจสอบ และนิเทศงานอย่างสม่ำเสมอตามปฏิทินการขับเคลื่อนคุณภาพ

๔. ครูและบุคลากรทางการศึกษามีวัฒนธรรมแห่งการเรียนรู้โดยมีความรู้อย่างกว้างขวาง มีความรู้สามารถในการพัฒนานวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอน มีการศึกษารูปแบบ การขับเคลื่อนคุณภาพและใช้นวัตกรรมเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง มีการกำหนดการ รายงานความก้าวหน้าของการดำเนินงานเป็นระยะ ๆ อย่างต่อเนื่องและใช้กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ เชิงวิชาชีพ (PLC) ในการปรับปรุงพัฒนางาน พัฒนาบุคลากร และให้ความช่วยเหลือ

๖. ปัญหาอุปสรรคในการนำมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานสู่การปฏิบัติ

สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

โรงเรียนสมานมิตร จังหวัดระยอง

๑. กฎ ระเบียบ ที่ไม่เอื้อ ไม่ส่งเสริมให้มีอิสระในการบริหารจัดการ และการจัดการเรียนรู้ ฐานสมรรถนะ
๒. งบประมาณจากส่วนกลางไม่เพียงพอ ระเบียบในการใช้จ่ายไม่ทันสมัย ทำให้ต้องขอการ สนับสนุนเป็นโครงการจากภาคส่วนต่าง ๆ อันทำให้มีภาระงานที่เพิ่มขึ้น
๓. การย้ายเข้าออกของบุคลากรทางการศึกษา
๔. สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)

โรงเรียนบ้านหญ้าปล้อง จังหวัดศรีสะเกษ

๑. ปัญหาด้านผู้เรียน ครอบครัวแตกแยก มีการอพยพแรงงาน ทำให้เด็กขาดความอบอุ่น ขาดการดูแลเอาใจใส่อย่างใกล้ชิด
๒. ปัญหาด้านการบริหารจัดการ เกี่ยวกับการใช้จ่ายงบประมาณที่มีข้อจำกัดในการใช้ ขาดความเป็นอิสระในการบริหารจัดการงบประมาณ
๓. ปัญหาด้านการจัดการเรียนการสอน ครูบางส่วนยังขาดความชำนาญเฉพาะเรื่อง เช่น การใช้สื่อเทคโนโลยี ทำให้การดำเนินกิจกรรมไม่ราบรื่น ไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์

สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน

โรงเรียนสมคิดวิทยา จังหวัดระยอง

๑. ปัญหาด้านผู้เรียน ครอบครัวแตกแยก ทำให้เด็กบางกลุ่มขาดความอบอุ่น ขาดการดูแลเอาใจใส่อย่างใกล้ชิด

๒. ปัญหาด้านการจัดการเรียนการสอน ครูบางส่วนยังขาดความชำนาญเฉพาะเรื่อง เช่น การใช้สื่อเทคโนโลยี ทำให้การดำเนินกิจกรรมไม่ราบรื่น ไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์

โรงเรียนวัดหลวงวิทยา จังหวัดศรีสะเกษ

๑. ความไม่คงที่ของบุคลากร บุคลากรมีการโยกย้ายที่ทำงานอยู่ตลอดเวลา ๑-๒ ภาคเรียนในแต่ละปีการศึกษา การปรับเปลี่ยนของอัตรากำลังคนมีผลต่อการจัดการเรียนการสอน และการสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ผู้เรียน ความแม่นยำของการจัดสรรเนื้อหาสาระการเรียนรู้ และทักษะกระบวนการจัดการในชั้นเรียน การส่งงานและการดำเนินงานขาดช่วง

๒. แรงจูงใจของบุคลากร เงินเดือนและค่าตอบแทน สวัสดิการในการทำงาน รวมถึงสวัสดิการเรื่องสุขภาพและการรักษาพยาบาล ค่าครองชีพที่น้อยไม่เพียงพอต่อภาระที่มี ส่งผลให้บุคลากรไม่มั่นใจต่อความมั่นคงในหน้าที่การงาน

๓. ความพร้อมของผู้เรียน บริบทของสภาพแวดล้อมของนักเรียนในชุมชนและละแวกใกล้เคียง มีผลอย่างมากในการผลักดันและขับเคลื่อนผู้เรียนในสถานศึกษา นักเรียนบางส่วนที่อยู่ในชุมชนหรือสภาพแวดล้อมที่ไม่เข้มแข็งต่อสิ่งอบายมุข นักเรียนจึงมักสูมเสี่ยงและถูกชักจูงได้ง่ายต่อสิ่งยั่วเยวและขาดการรับผิดชอบเอาใจใส่จากครอบครัว เมื่อสถานศึกษามีมาตรการป้องกัน เยียวยาและแก้ไขปัญหามักจะมีบางส่วนต้องพักการเรียนไป

๔. เวลา ในสถานการณ์ที่มีการระบาดของโรคโควิด-๑๙ แม้จะมีการจัดการเรียนแบบออนไลน์ การสลับการมาเรียน รวมถึงการเปิดเรียนแบบปกติ ก็ยังคงมีปัญหาในการเรียนและการสร้างความเข้าใจในเนื้อหาการเรียนการสอนซึ่งยังส่งผลต่อการจัดการเรียนการสอนที่จำเป็นต่อการสร้างความเข้าใจให้เกิดแก่ผู้เรียน

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย

โรงเรียนไพรบึงวิทยาคม จังหวัดศรีสะเกษ

๑. ด้านเศรษฐกิจของผู้ปกครองนักเรียน สภาพครอบครัวที่มีฐานะทางเศรษฐกิจที่ไม่เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน

๒. ด้านสังคม คือ สถานการณ์ในปัจจุบันผู้เรียนไม่ได้รับการเลี้ยงดูอย่างใกล้ชิดจากผู้ปกครอง โดยส่วนใหญ่เป็นการขัดเกลตาอบรมเลี้ยงดูจากปู่ ย่า ตา ยาย และญาติพี่น้อง จึงส่งผลให้ผู้เรียนบางส่วนขาดพฤติกรรมการใฝ่เรียนรู้

๓. ด้านครูและบุคลากรทางการศึกษา บางส่วนขาดความรู้ความสามารถ ความตระหนักรู้ ในบทบาทและหน้าที่ของตนต่อการให้บริการต่อผู้เรียน

๔. ด้านการส่งเสริม พัฒนา สนับสนุนจากหน่วยงานต้นสังกัด ยังมีโครงการหรือกิจกรรม บางอย่างที่มีความล่าช้าในการจัดสรรงบประมาณแก่โรงเรียนเพื่อดำเนินการตามแผน โครงการ กิจกรรม

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีศรีสะเกษ จังหวัดศรีสะเกษ

๑. ด้านเศรษฐกิจของผู้ปกครองนักเรียน สภาพครอบครัวที่มีฐานะทางเศรษฐกิจที่ไม่เอื้อต่อ การเรียนรู้ของผู้เรียน

๒. ด้านการส่งเสริม พัฒนา สนับสนุนจากหน่วยงานต้นสังกัด ยังมีโครงการหรือกิจกรรม บางอย่างที่มีความล่าช้าในการจัดสรรงบประมาณแก่โรงเรียนเพื่อดำเนินการตามแผน โครงการ กิจกรรม

ศูนย์การศึกษาพิเศษ

โรงเรียนระยองปัญญานุกูล จังหวัดระยอง

๑. ภาระงาน กิจกรรมประจำวันของโรงเรียนแบบอยู่ประจำค่อนข้างมาก บางปีไม่สามารถ ดำเนินงานตามปฏิทินการทำงานได้ รวมถึงมีผลกระทบกับกระบวนการทำงานของงานประกันคุณภาพด้วย ซึ่งไม่สามารถจัดชั่วโมงการให้ความรู้เกี่ยวกับงานมาตรฐานและการประกันคุณภาพได้

๒. มีงานที่สูญหายจากการจัดเก็บงานประจำปีของบางกลุ่มงานที่มีการเปลี่ยนผู้รับผิดชอบ งานหรือเปลี่ยนห้องทำงาน

๓. ด้วยโรงเรียนมีการปรับเปลี่ยนบุคลากรเข้า - ออก และโครงสร้างงานอยู่บ่อยครั้ง จึงทำให้ การทำงานไม่ต่อเนื่อง

โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ๒๙ จังหวัดศรีสะเกษ

๑. บริบทด้านผู้เรียน เนื่องจากผู้เรียนโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ๒๙ จังหวัดศรีสะเกษ โดยส่วนมากแล้วเป็นนักเรียนด้อยโอกาส ซึ่งด้อยโอกาสทั้งด้านเศรษฐกิจ ครอบครัว สภาพแวดล้อมที่เสี่ยง หรืออันตรายส่งผลถึงความพร้อมหรือพัฒนาการของผู้เรียน

๒. การขาดความรู้ความเข้าใจของคณะครู บุคลากร ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ซึ่งบางคนยังคิดว่า งานประกันคุณภาพการศึกษา หรือการดำเนินงานให้ได้ผลลัพธ์ตามมาตรฐานการศึกษายังไม่ใช่หน้าที่ของตน

๗. แนวปฏิบัติที่ดี (Best Practice)

สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

โรงเรียนสมานมิตร จังหวัดระยอง

SAMANMIT MODEL ประกอบด้วย

S = การยึดหลักเศรษฐกิจพอเพียง Sufficiency Economy for Sustainable Development

A = การจัดทำแผนปฏิบัติงาน Action Plan

M = การบริหารจัดการ Management

A = ความรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้ Accountability

N = การสร้างภาคีเครือข่ายความร่วมมือทุกภาคส่วน Network

M = การมีศีลธรรม จริยธรรม Morality

I = การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา Internal Quality Assurance

T = การเรียนรู้สู่การเปลี่ยนแปลง Transformative Learning

โรงเรียนบ้านหญ้าปล้อง จังหวัดศรีสะเกษ

๑. กิจกรรมจิตศึกษา

๒. กิจกรรม ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

๓. กิจกรรมชุมนุมจับจีบผ้าและผูกผ้าประดับอาคาร มีวิธีดำเนินการดังนี้

๓.๑ ประชุม/วางแผน/แต่งตั้งผู้รับผิดชอบกิจกรรม ในลักษณะชุมนุม ชื่อชุมนุม “งานอาชีพ”

๓.๒ เขียนโครงการ

๓.๓ ดำเนินการตามแผนโครงการ

- รับสมัครนักเรียนเข้าชุมนุม

- จัดหาวัสดุอุปกรณ์

- ให้ความรู้/สืบค้นข้อมูล

- ลงมือปฏิบัติ สืบค้นความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับงานผ้า เรียนรู้ประโยชน์ของงานผูกผ้า และจับจีบผ้า

- ปฏิบัติการผูกผ้าและจับจีบผ้า/การมัด/การจับดอก

- วางแผนการตลาด/ออกให้บริการจับผ้า ผูกผ้าประดับอาคารตามงานต่าง ๆ

- ติดตามประเมินผล

- สรุปผล/รายงานผล

๔. กิจกรรมชุมนุม ดินปลูกอินทรีย์มีวิธีดำเนินการดังนี้

๔.๑ ประชุม/วางแผน/แต่งตั้งผู้รับผิดชอบกิจกรรม ในลักษณะชุมนุม ชื่อชุมนุม “งานอาชีพ”

๔.๒ เขียนโครงการ

๔.๓ ดำเนินการตามแผนโครงการ

- รับสมัครนักเรียนเข้าชุมนุม
- หาวัสดุอุปกรณ์
- เรียนรู้เรื่องการทำดินปลูก
- ลงมือปฏิบัติ
- วางแผนการตลาด/จำหน่ายผลิตภัณฑ์
- ติดตามประเมินผล
- สรุปผล/ รายงานผล

สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน

โรงเรียนสมคิดวิทยา จังหวัดระยอง

๑. จินตคณิต โดยมีการปฏิบัติมายาวนานและมีการประเมินผลงาน (Best Practice)

- รางวัลชนะเลิศนวัตกรรมและแนวปฏิบัติที่ดี ด้านการบริหารจัดการศึกษาปฐมวัย ระดับจังหวัด ปี พ.ศ. ๒๕๖๒

- รางวัลรองชนะเลิศอันดับ ๑ การบริหารจัดการการศึกษาปฐมวัย (Best Practice) ระดับภาค ตามโครงการขับเคลื่อนการพัฒนาการจัดการศึกษาปฐมวัยในระดับพื้นที่ของสำนักงาน ศึกษาธิการภาค ๘ ประจำปี ๒๕๖๒

๒. กิจกรรมชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของคณะครูในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ให้มีคุณภาพ

๓. การจัดการเรียนการสอนโดยใช้สื่อการเรียนรู้วัฒนธรรมไทย (โขน) ตามอัตลักษณ์โรงเรียน (สืบสานอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมไทย (โขน)) บรรจุลงในหลักสูตรสถานศึกษาบูรณาการลงทุกสาระการเรียนรู้ โดยใช้วรรณกรรมรามเกียรติ์เป็นสื่อนวัตกรรมการเรียนรู้

๔. นักเรียนร้อยละ ๑๐๐ มีทักษะในการว่ายน้ำ ช่วยเหลือตนเองให้ปลอดภัยและมีสุขภาพที่แข็งแรงด้วยจังหวัดระยองซึ่งเป็นจังหวัดที่อยู่ติดทะเล

โรงเรียนวัดหลวงวิทยา จังหวัดศรีสะเกษ

โครงการสานฝันนักเรียน อาทิ โครงการห้องเรียนพิเศษ ๔ เหล่าทัพ โครงการเรียนดี ๓ มอ โครงการพยาบาล โครงการฟุตบอล โครงการมารยาทวิถีพุทธ ฯลฯ ทางสถานศึกษาได้จัดทำโครงการต่อเนื่องจนได้ผลลัพธ์ที่น่าพอใจ

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย

โรงเรียนเทศบาลวัดปากน้ำ จังหวัดระยอง

โครงการส่งเสริมอาชีพท้องถิ่น เพื่อให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการเลือกกิจกรรมตามความถนัด

- เพื่อให้วิทยากรได้ให้ความรู้กับครูและนักเรียน
- เพื่อให้นักเรียนฝึกปฏิบัติกิจกรรมตามความถนัด
- เพื่อให้ครูดูแลนักเรียนตามกิจกรรม

โรงเรียนไพโรจน์วิทยาคม จังหวัดศรีสะเกษ

๑. การบริหารและจัดการแบบมีส่วนร่วมโรงเรียนเล็กในโรงเรียนใหญ่ โดยการดำเนินการในการบริหารสถานศึกษา ภายใต้อัตลักษณ์ที่ว่า “One School, One Teamwork, One Student”

๑) One School เป็นการบริหารโรงเรียนแต่ละโรงเรียน โดยมีตำแหน่งหน้าที่และบทบาทที่กำหนดขึ้นจากการมีส่วนร่วมของครูโดยยึดครูผู้สอนทุกห้องเรียนเป็นหลัก ครูสอนสามถึงสี่ห้องเรียน และสอนหนึ่งถึงสองห้องเรียน ร่วมจัดตั้งหนึ่งโรงเรียนเล็กโรงเรียนใหญ่ขึ้น

๒) One Teamwork เป็นการบริหารการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ที่ครูทุกคนได้มีส่วนร่วมในการกำหนดตำแหน่งและหน้าที่ ได้แก่ ครูใหญ่ ผู้ช่วยครูใหญ่ ครูกิจการ ครูวิชาการ ครูอนามัยและครูที่ปรึกษาประจำห้องเรียนแต่ละโรงเรียนเล็กในโรงเรียนใหญ่

๓) One Student เป็นการบริหารที่ให้คณะบริหารระดับโรงเรียนเล็กที่มีครูดูแลนักเรียนจำนวน ๖ คน นักเรียนได้รับการดูแลอย่างใกล้ชิดต่อนักเรียน ๑ คน และครูที่ปรึกษาได้เข้าถึงผู้เรียนให้การสนับสนุน ส่งเสริม พัฒนาในด้านวิชาการ กีฬา ศิลปะ ดนตรี นาฏศิลป์ การงานอาชีพ มีคุณธรรมและจิตอาสา ผู้นำกิจกรรมและผู้ตามที่ดี เพื่อให้เกิดการพัฒนาศักยภาพผู้เรียนได้อย่างเต็มที่และเมื่อพบคุณลักษณะไม่พึงประสงค์ของผู้เรียนเกิดขึ้น ได้ร่วมกันแก้ไขปัญหาได้ทันท่วงที่ไม่ล่าช้าในแต่ละวันของการทำการเรียนการสอน ผู้บริหารและผู้ปกครองรับทราบข้อมูล ส่งผลให้เกิดประโยชน์ต่อโรงเรียน ผู้บริหาร ครู ผู้เรียนและผู้ปกครอง

๒. การบริหารกระบวนการเรียนรู้โครงการฐานวิจัย (RBL) เพาะพันธุ์ปัญญา ดำเนินงานภายใต้ครูผู้ร่วมสอนหลากหลายสาระการเรียนรู้ ดำเนินการโดย ๑) จัดกลุ่มครูผู้สอนตามระดับชั้นและความหลากหลายกลุ่มสาระการเรียนรู้ ๒) ประชุมให้ความรู้เป้าประสงค์ของการจัดการเรียนรู้นำร่องพื้นที่นวัตกรรม ๓) กำหนดตารางการเรียนการสอนร่วมกัน ๔) ดำเนินการจัดการเรียนการสอนตามนวัตกรรม ๕) การวัดและประเมินผลร่วมกัน ๖) จัดเวทีนำเสนอโครงการฐานวิจัย (RBL) เพาะพันธุ์ปัญญา

๓. การบริหารกระบวนการเรียนรู้ PSMT มีวิธีดำเนินการดังนี้ ๑) จัดกลุ่มครูผู้สอนตามรายวิชา ๕ วิชาสามัญ ตั้งแต่ชั้น ม.๑-ม.๖ เสริมความรู้ผู้เรียน ๒) จัดกลุ่มครูผู้สอนโครงการบูรณาการรายวิชาวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์และคอมพิวเตอร์ (สสวท.) ๓) จัดตั้งคณะกรรมการจัดหา จัดทำข้อสอบมาตรฐานรายวิชา ๕ วิชาสามัญ ๔) ดำเนินการจัดการเรียนการสอนโครงการนวัตกรรมและสอนเสริมตามตารางการเรียนการสอน

๕) การวัดและประเมินผลจากการจัดทำโครงการนวัตกรรมการ เข้าร่วมแข่งขันความเป็นเลิศทางวิชาการ การสอบเข้าศึกษาต่อระดับอุดมศึกษาและการทดสอบระดับชาติ

๔. การบริหารจัดการกระบวนการเรียนรู้เกษตรกรมีชีวิต มีวิธีดำเนินการดังนี้ ๑) จัดโครงสร้างทางการเรียนการสอนอาชีพ ๒) จัดกลุ่มครูผู้สอนการสอนอาชีพ ๓) จัดกลุ่มห้องเรียน ตั้งแต่ชั้น ม.๑-ม. ๖ ๔) ดำเนินการจัดการเรียนการสอนตามโครงสร้างหลักสูตรและกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ๕) เป็นแหล่งเรียนรู้แก่โรงเรียนในเขตพื้นที่บริการ โรงเรียนในสังกัด อบจ.ศรีสะเกษ สถาบันอุดมศึกษา ภาคประชาสังคม เป็นต้น ๖) มีการวัดและประเมินผลตามหลักการวัดผลและประเมินผล โครงการ และกิจกรรม

๕. การบริหารจัดการกระบวนการเรียนรู้โรงเรียนศิลปะ ๕ มีวิธีดำเนินการดังนี้ ๑) จัดสมุดบันทึกความดี กิจวัตร ๗ อย่าง ๒) ให้ผู้เรียนบันทึกการทำดีตามกิจวัตร ๗ อย่างเป็นประจำทุกวันและส่งสมุดบันทึกความดีแก่ครูผู้สอนรายวิชาสังคมศึกษา ๓) จัดให้ครูกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม กำกับติดตามและประเมินผล สมุดบันทึกความดีเป็นประจำทุกวันศุกร์ ๔) จัดทำบุญตักบาตรทุกวันศุกร์ ดำเนินการโดยครูและนักเรียนโรงเรียน ชั้น ม.๑-ม.๖ ๖) มีการวัดและประเมินผลจากสมุดบันทึกความดีเมื่อสิ้นภาคเรียน แต่ละภาคเรียน และการเข้าร่วมทำบุญตักบาตรของผู้เรียนอย่างสม่ำเสมอ

สำนักงานคณะกรรมการอาชีวศึกษา

วิทยาลัยเทคนิคบ้านค่าย จังหวัดระยอง

วิทยาลัยมีการจัดการศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี เป็นการจัดการศึกษาวิชาชีพที่เกิดจากข้อตกลงระหว่างสถานศึกษากับสถานประกอบการ รัฐวิสาหกิจหรือหน่วยงานของรัฐในเรื่องการจัดหลักสูตรการเรียนการสอนการวัดผลและประเมินผล โดยผู้เรียนใช้เวลาส่วนหนึ่งในสถานศึกษาอาชีวศึกษา และภาคปฏิบัติในสถานประกอบการ รัฐวิสาหกิจหรือหน่วยงานของรัฐ ทั้งนี้ต้องมุ่งเน้นการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีเป็นสำคัญ วิทยาลัยเทคนิคบ้านค่าย ได้ดำเนินการจัดการอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมวิชาชีพ โดยมีสถานประกอบการในเขตนิคมอุตสาหกรรม จังหวัดระยองและพื้นที่ใกล้เคียง

วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีศรีสะเกษ จังหวัดศรีสะเกษ

หลักในการดำเนินการทั้งเรื่องหลักสูตร โครงการหรือ กิจกรรมต่าง ๆ ถูกออกแบบมาเพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนที่มีความหลากหลายทั้งในด้านการเรียน อาชีพ สันทนาการต่าง ๆ เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เต็มศักยภาพตามที่ตนเองมี โดยที่โรงเรียนยึดหลักการทำงานตามกระบวนการ PDCA

ศูนย์การศึกษาพิเศษ

โรงเรียนระยองปัญญาคุณ จังหวัดระยอง

๑. กิจกรรมส่งเสริมอาชีพเพื่อการมีงานทำ โดยมีวิธีดำเนินการดังนี้

ประชุม วางแผน แต่งตั้งผู้รับผิดชอบกิจกรรม ในลักษณะของการทำโครงการส่งเสริมอาชีพเพื่อการมีงานทำ เขียนโครงการ และดำเนินการตามแผนโครงการ ดังนี้

- รับสมัครนักเรียนเข้าโครงการ
- จัดหาวัสดุอุปกรณ์
- ให้ความรู้/สืบค้นข้อมูล
- ลงมือปฏิบัติ สืบค้นความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับ
- ปฏิบัติการตามแผนที่วางไว้
- วางแผนการตลาด/ออกให้บริการตามงานต่าง ๆ
- ติดตามประเมินผล
- สรุปผล/รายงานผล

๒. กิจกรรม PLC โครงการ ๙ หน้า สู่ ๙ กอ แนวพ้อ ร.๙ มีวิธีดำเนินการดังนี้

ประชุม/วางแผน/แต่งตั้งผู้รับผิดชอบกิจกรรม ในลักษณะของการทำโครงการ ๙ หน้า สู่ ๙ กอ แนวพ้อ ร.๙ เขียนโครงการ และดำเนินการตามแผนโครงการ ดังนี้

- รับสมัครนักเรียนเข้าโครงการ
- จัดหาวัสดุอุปกรณ์
- ให้ความรู้/สืบค้นข้อมูล
- ลงมือปฏิบัติ สืบค้นความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับ
- ปฏิบัติการตามแผนที่วางไว้
- วางแผนการตลาด/ออกให้บริการตามงานต่าง ๆ
- ติดตามประเมินผล
- สรุปผล/รายงานผล

๓. กิจกรรม ชวนเล่นเต้นทั้งโรงเรียน มีวิธีดำเนินการดังนี้

ประชุม/วางแผน/แต่งตั้งผู้รับผิดชอบกิจกรรม ในลักษณะของการทำโครงการ ชวนเล่นเต้นทั้งโรงเรียน เขียนโครงการ และดำเนินการตามแผนโครงการ ดังนี้

- รับสมัครนักเรียนเข้าโครงการ
- จัดหาวัสดุอุปกรณ์
- ให้ความรู้/สืบค้นข้อมูล
- ลงมือปฏิบัติ สืบค้นความรู้เบื้องต้น
- ปฏิบัติการตามแผนที่วางไว้
- ออกให้บริการตามงานต่าง ๆ
- ติดตามประเมินผล
- สรุปผล/รายงานผล

๔. กิจกรรม บาสโลบ มีวิธีดำเนินการดังนี้

ประชุม/วางแผน/แต่งตั้งผู้รับผิดชอบกิจกรรม ในลักษณะของการทำโครงการบาสโลบ เขียนโครงการ และดำเนินการตามแผนโครงการ ดังนี้

- รับสมัครนักเรียนเข้าโครงการ
- จัดหาวัสดุอุปกรณ์
- ให้ความรู้/สืบค้นข้อมูล
- ลงมือปฏิบัติ สืบค้นความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับ
- ปฏิบัติการตามแผนที่วางไว้
- ออกให้บริการตามงานต่าง ๆ
- ติดตามประเมินผล
- สรุปผล/รายงานผล

โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ๒๙ จังหวัดศรีสะเกษ

หลักในการดำเนินการทั้งเรื่องหลักสูตร โครงการหรือกิจกรรมต่าง ๆ ถูกออกแบบมาเพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนที่มีความหลากหลายทั้งในด้านการเรียน อาชีพ สันทนาการต่าง ๆ เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เต็มศักยภาพตามที่ตนเองมีโดยโรงเรียนยึดหลักการทำงานตามกระบวนการ PDCA

๘. ผลที่ได้จากการพัฒนาสถานศึกษาให้บรรลุผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

โรงเรียนสมานมิตร จังหวัดระยอง

ระดับการศึกษาปฐมวัย

ด้านคุณภาพเด็ก

๑. เด็กมีพัฒนาการด้านร่างกาย มีสุขนิสัย ที่ดี และดูแลความปลอดภัยของตนเองได้
๒. เด็กมีพัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ ควบคุมและแสดงออกทางอารมณ์ได้
๓. เด็กมีพัฒนาการด้านสังคม ช่วยเหลือตนเอง และเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม
๔. เด็กมีพัฒนาการด้านสติปัญญา สื่อสารได้ มีทักษะการคิดพื้นฐานและแสวงหาความรู้ได้
๕. เด็กมีความสามารถในการทำกิจกรรมตามโครงการบ้านนักวิทยาศาสตร์น้อย
๖. เด็กมีผลงานศิลปะสร้างสรรค์

ด้านกระบวนการบริหารและการจัดการ

๑. สถานศึกษามีหลักสูตรครอบคลุมพัฒนาการทั้ง ๔ ด้าน
๒. สถานศึกษาจัดครูให้เพียงพอกับชั้นเรียน
๓. ส่งเสริมครูให้มีความเชี่ยวชาญด้านการจัดประสบการณ์

๔. จัดสภาพแวดล้อมและสื่อเพื่อการเรียนรู้ อย่างปลอดภัยและเพียงพอ
๕. ให้บริการสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศและสื่อการเรียนรู้
๖. เปิดโอกาสให้ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

ด้านการจัดประสบการณ์ที่เน้นเด็กเป็นสำคัญ

๑. จัดประสบการณ์ที่ส่งเสริมให้เด็กมีพัฒนาการทุกด้านอย่างสมดุลเต็มศักยภาพ
๒. สร้างโอกาสให้เด็กได้รับประสบการณ์ตรง เล่นและปฏิบัติอย่างมีความสุข
๓. จัดบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ใช้สื่อและเทคโนโลยีที่เหมาะสม
๔. ประเมินพัฒนาการเด็กตามสภาพจริงและนำผลการประเมินพัฒนาการเด็กไปปรับปรุงการจัดประสบการณ์และพัฒนาเด็ก

ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ด้านคุณภาพของผู้เรียน

๑. ผู้เรียนมีความสามารถในการสร้างนวัตกรรม โดยการบูรณาการความรู้และเทคโนโลยี
๒. ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะพื้นฐานและเจตคติที่ดีต่องานอาชีพ
๓. ผู้เรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์และค่านิยมที่ดีตามที่สถานศึกษากำหนด
๔. ผู้เรียนมีความภูมิใจในท้องถิ่นและความเป็นไทย มีการยอมรับที่จะอยู่ร่วมกันบนความแตกต่างและหลากหลายและมีสุขภาพทางร่างกาย และจิตสังคม
๕. ผู้เรียนมีสมรรถนะในการทำงานร่วมกัน

ด้านกระบวนการบริหารและการจัดการ

โรงเรียนมีเป้าหมายวิสัยทัศน์และพันธกิจที่สถานศึกษากำหนดชัดเจน ผ่าน School Concept มีการจัดทำหลักสูตรและพัฒนาหลักสูตรฐานสมรรถนะ มีการจัดการชั้นเรียนตามระดับการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นสำคัญ

ด้านกระบวนการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

ครูพัฒนาและใช้สื่อการสอน สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศ และแหล่งเรียนรู้ในชุมชนที่สอดคล้องกับสาระที่สอนในการพัฒนาการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีการบริหารจัดการชั้นเรียนเชิงบวก มีการวัดผลและประเมินผลที่หลากหลายทั้งการทดสอบและประเมินตามสภาพจริง และนำผลมาปรับปรุงแก้ไข มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อนำมาพัฒนาการจัดการเรียนรู้ให้ดียิ่งขึ้น

ผลลัพธ์ที่เกิดกับผู้เรียน

เป็นผู้เรียนรู้

๑. นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการเรียน
๒. รู้จักใฝ่หาความรู้ได้ด้วยตนเอง
๓. นักเรียนสามารถแสดงความคิดเห็นได้อย่างอิสระ
๔. นักเรียนสามารถแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นได้

๕. เป็นผู้กล้าในการลองผิดลองถูก

เป็นผู้ร่วมสร้างสรรค์นวัตกรรม

๑. กล้าพูด กล้าแสดงออกในเชิงบวก
๒. มีความคิดสร้างสรรค์
๓. มีอิสระทางด้านความคิดเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง
๔. ความเป็นผู้นำ/ผู้ตามที่ดี
๕. รู้ว่าสิ่งไหนควรทำ ไม่ควรทำ
๖. มองเห็นประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน
๗. นึกถึงผู้อื่นอยู่เสมอ

ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นกับครู

ด้านพฤติกรรม

๑. ครูมีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมอยู่ตลอดเวลา (พร้อมเปลี่ยนแปลง)
๒. ครูมีการช่วยเหลือ หาแนวทางปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของเด็กนักเรียน
๓. ครูมีการยอมรับฟังความคิดเห็น
๔. ครู-ผู้บริหาร ครู-ครู มีความสัมพันธ์แบบพี่น้อง (ความสัมพันธ์เชิงราบ)

ด้านการจัดการเรียนรู้

๑. ครูมีจิตวิญญาณของความเป็นครู
๒. ครูครบชั้น มีเวลาในการให้ความรู้ ให้ความรู้กับเด็กอย่างเต็มที่
๓. ครูมองเห็นเป้าหมายเดียวกัน (นักเรียน)
๔. ครูมีจุดยืนมากขึ้น มีเป้าหมายที่ชัดเจนมากขึ้น
๕. ครูมีการจัดการเรียนรู้โดยให้เด็กได้สร้างองค์ความรู้เอง
๖. ครูเป็นผู้คอยกระตุ้น คอยเสริม ไม่ใช่ผู้ให้ความรู้เพียงอย่างเดียว
๗. ครูเปลี่ยนกระบวนการจัดการเรียนรู้โดยเรียนรู้จากประสบการณ์จริง ได้ลงมือปฏิบัติจริง

โรงเรียนบ้านหญ้าปล้อง จังหวัดศรีสะเกษ

ผลที่ได้จากการพัฒนาสถานศึกษาให้บรรลุผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาที่มีต่อผู้เรียน

ผู้เรียนระดับปฐมวัย

๑. นักเรียนร้อยละ ๘๐ มีน้ำหนัก ส่วนสูงตามเกณฑ์มาตรฐาน
๒. นักเรียนร้อยละ ๙๕ สามารถเคลื่อนไหวร่างกายได้อย่างคล่องแคล่ว ทรงตัวได้ดี
๓. นักเรียนร้อยละ ๙๕ สามารถดูแลรักษาสุขภาพอนามัยส่วนตัวและปฏิบัติจนเป็นนิสัย
๔. นักเรียนร้อยละ ๙๐ สามารถปฏิบัติตามข้อตกลงเกี่ยวกับความปลอดภัยได้

๕. นักเรียนทุกคนสามารถหลีกเลี่ยงต่อโรค สิ่งเสพติด และระวังภัยจากบุคคล สิ่งแวดล้อม และสถานการณ์ที่เสี่ยงอันตราย

๖ นักเรียนทุกคนสามารถแสดงอารมณ์ ความรู้สึกได้สอดคล้องกับสถานการณ์อย่างเหมาะสม ตามวัย

๗. นักเรียนร้อยละ ๘๕ มีความมั่นใจ กล้าพูด กล้าแสดงออก ช่วยเหลือแบ่งปัน รู้หน้าที่ และการรับผิดชอบ

๘ นักเรียนทุกคนสามารถช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน

๙. นักเรียนร้อยละ ๙๕ สามารถแสดงออกทางด้านวัฒนธรรมไทย และสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้

๑๐. นักเรียนร้อยละ ๙๐ สามารถสนทนาโต้ตอบ เล่าเรื่อง และสามารถตั้งคำถามได้

๑๑. นักเรียนร้อยละ ๘๕ มีทักษะหลากหลายในการคิด เช่น การคิดสร้างสรรค์ คิดวิเคราะห์ จินตนาการในการจัดทำผลงาน

ผู้เรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ป.๑-ม.๓)

๑. นักเรียนร้อยละ ๘๐ มีผลการประเมินการอ่าน การเขียน การสื่อสารและการคิดคำนวณ อยู่ในระดับดี ตามเกณฑ์สถานศึกษา

๒. นักเรียนร้อยละ ๘๐ มีความสามารถในการคิดจำแนกแยกแยะ ไตร่ตรอง วิจารณ์อย่างเป็นระบบ โดยใช้เหตุผล

๓. นักเรียนร้อยละ ๗๒ มีความรู้และทักษะพื้นฐานในการสร้างนวัตกรรม

๔. นักเรียนทุกคนสามารถสืบค้นข้อมูลจากอินเทอร์เน็ตและสรุปความรู้ด้วยตนเอง

๕. นักเรียนทุกคนสามารถสืบค้นข้อมูลจากอินเทอร์เน็ตและสรุปความรู้ด้วยตนเอง

๖. นักเรียนทุกคนสามารถสืบค้นข้อมูลจากอินเทอร์เน็ตและสรุปความรู้ด้วยตนเอง

๗. นักเรียนทุกคนมีความรับผิดชอบ มีวินัย มีภาวะผู้นำ มีจิตอาสา อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข เข้าใจผู้อื่น ไม่มีความขัดแย้งกับผู้อื่น

๘. นักเรียนทุกคนมีส่วนร่วมในกิจกรรมประเพณีท้องถิ่น

๙. นักเรียนไม่ทะเลาะวิวาทในโรงเรียน

๑๐. นักเรียนร้อยละ ๘๐ มีน้ำหนักส่วนสูงตามเกณฑ์กรมอนามัยและมีสุขภาพแข็งแรง

๑๑. นักเรียนทุกคนมีจิตสาธารณะต่อสังคม

ผลที่ได้จากการพัฒนาสถานศึกษาให้บรรลุผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาที่มีต่อครู

๑. ครูปฐมวัย ร้อยละ ๑๐๐ มีการจัดทำแผนการจัดประสบการณ์ โดยมีกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาเด็กครบทุกด้าน จัดประสบการณ์ที่เชื่อมโยงกับประสบการณ์เดิม โดยให้เด็กมีโอกาสเลือกทำกิจกรรมอย่างมีอิสระ จัดห้องเรียนให้เอื้อต่อการเรียนรู้ เช่น อากาศถ่ายเท ปลอดภัย และมีพื้นที่ในการจัดมุม

ประสบการณ์และการจัดกิจกรรม ประเมินพัฒนาการเด็กจากกิจกรรมกิจวัตรประจำวัน มีการประเมินการเรียนรู้ โดยใช้วิธีการที่หลากหลายและตามสภาพจริง

๒. ร้อยละ ๘๕ ของครูระดับชั้นพื้นฐานมีแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมตามศักยภาพของผู้เรียน ผู้เรียนร้อยละ ๘๐ สามารถสรุปองค์ความรู้ นำเสนอผลงานให้คนอื่นเข้าใจและสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตได้

๓. ครูร้อยละ ๘๕ มีการใช้สื่อ เทคโนโลยีสารสนเทศ และแหล่งเรียนรู้รวมทั้งภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เอื้อต่อการเรียนรู้ มีการบริหารจัดการชั้นเรียนเชิงบวกโดยเน้นการมีปฏิสัมพันธ์เชิงบวกทั้งครูและนักเรียน

๔. ครูร้อยละ ๑๐๐ มีการตรวจสอบและประเมินผู้เรียนอย่างเป็นระบบ มีขั้นตอนโดยใช้เครื่องมือและวิธีการวัดและประเมินผลที่เหมาะสมกับเป้าหมายในการจัดการเรียนรู้ ให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ผู้เรียนและนำผลมาพัฒนาผู้เรียน มีชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพระหว่างครูเพื่อพัฒนาและปรับปรุงการจัดการเรียนรู้

ผลที่ได้จากการพัฒนาสถานศึกษาให้บรรลุผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาที่มีต่อผู้บริหาร

๑. มีการกำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมาย และพันธกิจที่ชัดเจน
๒. มีความสามารถในการบริหารจัดการเกี่ยวกับงานวิชาการทั้งด้านการพัฒนาหลักสูตร กิจกรรมเสริมหลักสูตรที่เน้นผู้เรียนรอบด้าน
๓. สามารถส่งเสริมสนับสนุน พัฒนาครู บุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญทางด้านวิชาชีพ จัดให้มีกระบวนการ PLC
๔. สามารถจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพทั้งภายในและภายนอกห้องเรียนที่เอื้อต่อการเรียนรู้และมีความปลอดภัย
๕. สามารถจัดระบบการจัดการ การพัฒนาและการบริการเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อใช้ในการบริหารจัดการและการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา

ผลที่ได้จากการพัฒนาสถานศึกษาให้บรรลุผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาที่มีต่อชุมชนและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง

๑. ผู้ปกครองและชุมชนมีความเชื่อมั่น เชื่อถือ ศรัทธาต่อโรงเรียน ส่งมอบบุตรหลานให้เรียนต่อระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาตอนต้นที่โรงเรียนเดิม
๒. ผู้ปกครองและชุมชนได้ให้ความร่วมมืออย่างดียิ่งแก่โรงเรียนในการระดมทุนเพื่อการศึกษา และร่วมเป็นวิทยากรภายนอกในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
๓. องค์การบริหารส่วนท้องถิ่นให้การสนับสนุนด้านงบประมาณในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา
๔. หน่วยงานอื่น ๆ เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา

ผลกระทบที่ได้จากการพัฒนาสถานศึกษาให้บรรลุผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

๑. โรงเรียนสามารถจัดการศึกษาแก่ผู้รับบริการได้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ
๒. โรงเรียนสามารถสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ผู้ปกครองและชุมชน ได้รับความเชื่อถือ ศรัทธา เป็นที่ยอมรับและชื่นชมต่อกระบวนการจัดการเรียนรู้ ตลอดจนการบริหารจัดการเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน
๓. โรงเรียนมีหลักประกันได้ว่าโรงเรียนมี ผู้เรียน ครู ผู้บริหารที่มีคุณภาพเป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนด

สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน

โรงเรียนสมคิดวิทยา จังหวัดระยอง

ผลที่ได้จากการพัฒนาสถานศึกษาให้บรรลุผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาที่มีต่อผู้เรียน

๑. ผู้เรียนระดับปฐมวัย

- ๑.๑. นักเรียนร้อยละ ๙๘.๒๗ มีพัฒนาการด้านร่างกายแข็งแรง มีสุขนิสัยที่ดี ดูแลความปลอดภัยตนเองได้
- ๑.๒. นักเรียนร้อยละ ๙๖.๕๐ มีพัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ ควบคุมและแสดงออกทางอารมณ์ได้
- ๑.๓. นักเรียนร้อยละ ๙๖.๔๗ มีพัฒนาการด้านสังคม ช่วยเหลือตนเองและเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม
- ๑.๔. นักเรียนร้อยละ ๙๑.๑๙ มีพัฒนาการด้านสติปัญญา สื่อสารได้ มีทักษะการคิดพื้นฐาน และแสดงความรู้ได้

๒. ผู้เรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ป.๑-ป.๖)

- ๒.๑ นักเรียนร้อยละ ๙๒.๖๑ มีผลการประเมินการอ่าน การเขียน การสื่อสารและการคิดคำนวณ
- ๒.๒ นักเรียนร้อยละ ๙๓.๗๕ มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดอย่างมีวิจารณญาณ อภิปราย แลกเปลี่ยนความคิดเห็นและแก้ปัญหา
- ๒.๓ นักเรียนร้อยละ ๙๔.๙๕ มีความรู้และทักษะพื้นฐานในการสร้างนวัตกรรมได้
- ๒.๔ นักเรียนร้อยละ ๙๓.๔๐ มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
- ๒.๕ นักเรียนร้อยละ ๘๑.๐๐ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามหลักสูตรสถานศึกษา

๒.๖ นักเรียนทุกคนมีความรับผิดชอบ มีวินัย มีภาวะผู้นำ มีจิตอาสาต่อสาธารณชน อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข เข้าใจผู้อื่น ไม่มีความขัดแย้งกับผู้อื่น

๒.๗ นักเรียนทุกคนมีส่วนร่วมอนุรักษ์วัฒนธรรมไทย ประเพณีต่าง ๆ

ผลที่ได้จากการพัฒนาสถานศึกษาให้บรรลุผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาที่มีต่อครู

๑. ครูปฐมวัย ร้อยละ ๑๐๐ มีการจัดทำแผนการจัดประสบการณ์ โดยมีกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาเด็กครบทุกด้าน จัดประสบการณ์ที่เชื่อมโยงกับประสบการณ์เดิม โดยให้เด็กมีส่วนร่วมเลือกทำกิจกรรม จัดห้องเรียนให้เอื้อต่อการเรียนรู้ เช่น อากาศถ่ายเท ปลอดภัย และมีพื้นที่ในการจัดมุมประสบการณ์และการจัดกิจกรรมประเมินพัฒนาการเด็กจากกิจกรรมกิจวัตรประจำวัน มีการประเมินการเรียนรู้ โดยใช้วิธีการที่หลากหลายและตามสภาพจริง

๒. ครูชั้นพื้นฐาน ร้อยละ ๑๐๐ มีแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญมีรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสม

๓. ครูร้อยละ ๑๐๐ มีการตรวจสอบและประเมินผู้เรียนอย่างเป็นระบบ PDCA มีขั้นตอนโดยใช้เครื่องมือและวิธีการวัดและประเมินผลที่เหมาะสมกับเป้าหมายในการจัดการเรียนรู้ ให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ผู้เรียนและนำผลมาพัฒนาผู้เรียน

๔. ครูร้อยละ ๙๕ มีการใช้สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ มีการบริหารจัดการชั้นเรียนเชิงบวกโดยเน้นการมีปฏิสัมพันธ์เชิงบวกทั้งครู นักเรียนและผู้ปกครอง

ผลที่ได้จากการพัฒนาสถานศึกษาให้บรรลุผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาที่มีต่อผู้บริหาร

๑. มีการกำหนดวิเคราะห์มาตรฐานโรงเรียน

๒. มีการกำหนดแผนพัฒนาโรงเรียน

๓. มีการกำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมาย และพันธกิจที่ชัดเจน

๔. มีความสามารถในการบริหารการจัดการเกี่ยวกับงานวิชาการทั้งด้านการพัฒนาหลักสูตร กิจกรรม เสริมหลักสูตรที่เน้นผู้เรียนรอบด้าน

๕. ส่งเสริมสนับสนุน พัฒนาครู บุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญทางด้านวิชาชีพ จัดให้มีกระบวนการ PLC

๖. สามารถจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพทั้งภายในและภายนอกห้องเรียนที่เอื้อต่อการเรียนรู้และมีความปลอดภัย

๗. สามารถจัดระบบการจัดหา การพัฒนาและการบริการเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อใช้ในการบริหารจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา

ผลที่ได้จากการพัฒนาสถานศึกษาให้บรรลุผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาที่มีต่อชุมชนและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง

๑. ผู้ปกครองและชุมชนมีความเชื่อมั่น เชื่อถือ ศรัทธาต่อโรงเรียน ส่งมอบบุตรหลานให้เรียนต่อระดับประถมศึกษาที่โรงเรียนเดิม

๒. ผู้ปกครองและชุมชนให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีแก่โรงเรียนในการสนับสนุนการจัดกิจกรรมของโรงเรียน

๓. เทศบาลนครระยองให้การสนับสนุนการดูแลสุขภาพของนักเรียนและสนับสนุนงบประมาณการทำกิจกรรมมาตรการป้องกันโควิด-๑๙

๔. หน่วยงานศึกษาธิการจังหวัดระยองเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา

ผลกระทบที่ได้จากการพัฒนาสถานศึกษาให้บรรลุผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาต่อผู้เรียน บุคลากร และหน่วยงาน

๑. โรงเรียนสามารถจัดการศึกษาแก่ผู้รับบริการได้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ

๒. โรงเรียนสามารถสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ผู้ปกครองและชุมชน ได้รับความเชื่อถือ ศรัทธา เป็นที่ยอมรับและชื่นชมต่อกระบวนการจัดการเรียนรู้ ตลอดจนการบริหารจัดการเพื่อ พัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน

๓. โรงเรียนมีหลักประกันได้ว่าโรงเรียนมีผู้บริหาร ครู ผู้เรียน ที่มีคุณภาพเป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนด

โรงเรียนวัดหลวงวิทยา จังหวัดศรีสะเกษ

การศึกษาต่อในแต่ละปีการศึกษา โรงเรียนวัดหลวงวิทยามีการตัดจบการศึกษาของนักเรียน ๓ ระดับคือ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ มัธยมศึกษาปีที่ ๓ และมัธยมศึกษาปีที่ ๖ จากการศึกษาของนักเรียนร้อยละ ๙๐ นักเรียนในระดับประถมศึกษาปีที่ ๖ ศึกษาต่อในระดับมัธยมศึกษาที่โรงเรียนเดิมร้อยละ ๘๐ นักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ศึกษาต่อในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย และร้อยละ ๒๐ ของนักเรียนสอบเข้าที่โรงเรียนอื่นและเข้าศึกษาต่อในสายอาชีพ และนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ ๖ เมื่อจบการศึกษานักเรียนเข้าสู่การศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาร้อยละ ๑๐๐

ความพึงพอใจในแต่ละปีการศึกษา โรงเรียนวัดหลวงวิทยามีการตัดจบการศึกษาของนักเรียน ๓ ระดับคือ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ มัธยมศึกษาปีที่ ๓ และมัธยมศึกษาปีที่ ๖ เมื่อเปิดรับนักเรียนใหม่เพื่อเข้ารับการศึกษาคือ ร้อยละ ๑๐๐ ของนักเรียนในระดับประถมศึกษาปีที่ ๖ และร้อยละ ๘๐ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ยืนยันการเข้าเรียนต่อในสถานศึกษาเดิมและผู้ปกครอง ความเชื่อมั่น ยอมรับและแรงขับเคลื่อนที่มีต่อโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา มีคุณภาพเทียบเท่ากับโรงเรียนรัฐ โรงเรียนเอกชนร้อยละ ๑๐๐

การยอมรับ จากการบริหารจัดการและดำเนินงานตามแผนและนโยบายที่วางไว้ ได้รับการตอบรับที่ดี จากสถานศึกษาและส่วนราชการภายนอก รวมทั้งการตอบรับของผู้ปกครองที่มีความเชื่อมั่นในการส่ง บุตรหลานเข้าศึกษาต่อ การตอบสนองต่อแรงขับเคลื่อนของคนในชุมชนที่อยากให้บุตรหลานเข้ารับการศึกษาค ต่อในสถานศึกษา เพราะต้องการให้บุตรหลานมีอาชีพและได้รับการศึกษาเพื่อไปประกอบอาชีพที่มั่นคง สถานศึกษายังเปิดโอกาสให้ผู้เรียนที่สนใจ มีความสามารถพิเศษสมัครเข้าโครงการและจัดให้มีการเรียน การสอนพิเศษกับกลุ่มผู้เรียนในทุก ๆ ด้าน เช่น การทดสอบสมรรถภาพทางร่างกาย ด้านการคิดวิเคราะห์ การแก้ไขปัญหาในสถานการณ์จริง ฯลฯ ทำให้ผู้ปกครองให้การยอมรับและให้ความสนใจในการส่งบุตรหลาน เข้ามาศึกษาต่อ

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย

โรงเรียนเทศบาลวัดปากน้ำ จังหวัดระยอง

ผลที่ได้จากการพัฒนาสถานศึกษาให้บรรลุผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานการศึกษาของ สถานศึกษาที่มีต่อผู้เรียนและผู้เกี่ยวข้อง

มาตรฐานที่ ๑ คุณภาพของผู้เรียน

๑. ผู้เรียนมีทักษะชีวิตที่ดี
๒. ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ผ่านเกณฑ์ตามที่สถานศึกษากำหนด
๓. ผู้เรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ผ่านเกณฑ์การประเมินตามที่สถานศึกษากำหนด
๔. ผู้เรียนมีสุขภาพทางด้านร่างกายที่แข็งแรง มีน้ำหนักส่วนสูงและสมรรถภาพทางกาย ตามเกณฑ์มาตรฐาน เป็นพลเมืองที่ดีของสังคม

มาตรฐานที่ ๒ กระบวนการบริหารและการจัดการ

๑. สถานศึกษากำหนดเป้าหมาย วิสัยทัศน์ และพันธกิจไว้อย่างชัดเจน นำไปสู่การปฏิบัติ ในโครงการและกิจกรรมต่าง ๆ ตามแผนปฏิบัติการประจำปีการศึกษา
๒. สถานศึกษามีแผนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา แผนปฏิบัติการประจำปี สอดคล้องกับ การพัฒนาผู้เรียนทุกกลุ่มเป้าหมาย
๓. มีคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเข้ามามีส่วนร่วม
๔. สถานศึกษาดำเนินงานพัฒนาวิชาการที่เน้นคุณภาพผู้เรียนรอบด้านตามหลักสูตร สถานศึกษาและทุกกลุ่มเป้าหมาย เชื่อมโยงกับชีวิตจริง
๕. สถานศึกษามีครูและบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ
๖. สถานศึกษาจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสังคมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้อย่างมี คุณภาพ
๗. สถานศึกษาจัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการและการจัด การเรียนรู้

มาตรฐานที่ ๓ การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

๑. ครูสามารถจัดการเรียนรู้ผ่านกระบวนการคิดและการปฏิบัติจริง
๒. ครูจัดการเรียนรู้สอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษาตรงตามตัวชี้วัด ใช้แหล่งเรียนรู้ภายในและภายนอกโรงเรียน ภูมิปัญญาท้องถิ่นและสื่อเทคโนโลยีที่หลากหลาย
๓. ครูมีแผนจัดการเรียนรู้และจัดกิจกรรมการเรียนรู้เป็นไปตามแผนการจัดการเรียนรู้ ครูใช้เครื่องมือวัดและประเมินผลที่หลากหลาย มีการบันทึกหลังสอนและนำผลการบันทึกไปพัฒนาผู้เรียน
๔. ครูมีเครื่องมือวัดและประเมินผลที่หลากหลาย
๕. มีการนิเทศการเรียนการสอนในแต่ละครั้งมีการกำหนดหัวข้อในสาระวิชาที่ชัดเจน โดยมีคณะผู้นิเทศประกอบด้วยผู้บริหาร ผู้มีประสบการณ์ หัวหน้าสาระการเรียนรู้ เพื่อให้เกิดมุมมองที่หลากหลายอย่างสม่ำเสมอ

โรงเรียนไพโรจน์วิทยาคม จังหวัดศรีสะเกษ

ผลที่ได้จากการพัฒนาสถานศึกษาให้บรรลุผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาที่มีต่อผู้เรียนและผู้เกี่ยวข้อง

๑. ด้านการบริหารและจัดการ โรงเรียนมีโครงสร้างการบริหารงานภายในโรงเรียนที่ชัดเจน สร้างความเข้าใจและการปฏิบัติหน้าที่ของครูและบุคลากรทางการศึกษาได้เป็นอย่างดี (วิธีปฏิบัติที่ดี)
๒. ด้านครูและบุคลากรทางการศึกษา โรงเรียนมีครูและบุคลากรทางการศึกษาเข้าใจการปฏิบัติงานตามโครงสร้างการบริหารงานของโรงเรียน ส่งผลให้การทำหน้าที่ตามบทบาทที่ได้รับมอบหมายเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและเกิดผลดีต่อนักเรียน ผู้ปกครองและสถานศึกษา
๓. ด้านสถานศึกษา ได้รับความไว้วางใจจากหน่วยงานต้นสังกัด ชุมชน ผู้ปกครอง ในการบริหารและจัดการศึกษา (เป็นพื้นที่นำร่องนวัตกรรมจัดการเรียนรู้โครงการงานฐานวิจัย (RBL) เพาะพันธุ์ปัญญา) และหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ส่งนักเรียนเข้าเรียนในเรียนอย่างต่อเนื่อง
๔. ด้านผู้เรียน
  - ผู้เรียนมีผลการเรียนผ่านการเลื่อนชั้นและจบหลักสูตรภาคบังคับและหลักสูตรขั้นพื้นฐานตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ๒๕๕๑
  - ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถที่มีศักยภาพทางการเรียนเป็นเลิศในแต่ละด้านตามสาระการเรียนรู้
  - ผู้เรียนสามารถสอบเข้าศึกษาต่อในสถาบันอุดมศึกษาตามความต้องการของผู้เรียน

สำนักงานคณะกรรมการอาชีวศึกษา

วิทยาลัยเทคนิคบ้านค่าย จังหวัดระยอง

ผลที่ได้จากการพัฒนาสถานศึกษาให้บรรลุผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาที่มีต่อผู้เรียน

๑. ด้านความรู้ ให้สถานศึกษารายงานผลสัมฤทธิ์ในการพัฒนาคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษาที่พึงประสงค์ด้านความรู้ ตามรายการประเมินคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอาชีวศึกษา ดังนี้

๑) ผลสัมฤทธิ์

๑.๑ ผลการประเมินมาตรฐานวิชาชีพ

๑.๑.๑) เชิงปริมาณ

- จำนวนผู้เรียนที่ผ่านการประเมินมาตรฐานวิชาชีพ ปวช. รอบแรก จำนวน ๔๙๒ คน

- จำนวนผู้เรียนที่ผ่านการประเมินมาตรฐานวิชาชีพ ปวส. รอบแรก จำนวน ๓๒๑ คน

๑.๑.๒) เชิงคุณภาพ ผู้เรียนที่ผ่านการประเมินมาตรฐานวิชาชีพรอบแรก ระดับ ปวช. และ ปวส. คิดเป็นร้อยละ ๙๘.๑๙

๑.๒ ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านอาชีวศึกษา (V-NET)

๑.๒.๑) เชิงปริมาณ จำนวนผู้เรียนที่มีผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านอาชีวศึกษา (V-NET) รวม ๓๗๒ คน

๑.๒.๒) เชิงคุณภาพ จำนวนผู้เรียนที่มีผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านอาชีวศึกษา (V-NET) คิดเป็นร้อยละ ๖๐.๓๔

๒. ด้านทักษะและการประยุกต์ใช้

๑) ผลสัมฤทธิ์

๑.๑) ผู้เรียนมีสมรรถนะในการเป็นผู้ประกอบการหรือการประกอบอาชีพอิสระ

๑.๑.๑) เชิงปริมาณ

- จำนวนผู้เรียนกลุ่มเป้าหมายที่ผ่านการพัฒนาเป็นผู้ประกอบการหรือการประกอบอาชีพอิสระ จำนวน ๓๐ คน

- จำนวนผู้เรียนประสบความสำเร็จสู่การเป็นผู้ประกอบการหรือการประกอบอาชีพอิสระ จำนวน ๓ คน

๑.๑.๒) เชิงคุณภาพ ผลการประเมินศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษาระดับ ๓ ดาว ผู้เรียนที่ประสบความสำเร็จสู่การเป็นผู้ประกอบการหรือการประกอบอาชีพอิสระ เทียบกับจำนวนผู้เรียนกลุ่มเป้าหมายที่ผ่านการพัฒนาเป็นผู้ประกอบการหรือ การประกอบอาชีพอิสระ อยู่ในระดับคุณภาพดี

๑.๒) ผลการแข่งขันทักษะวิชาชีพ จากสถานศึกษาส่งเสริม สนับสนุนให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพ จากการเข้าร่วมแข่งขันทักษะวิชาชีพ มีคุณภาพอยู่ในระดับดีเลิศ

๓. ด้านคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์

๑) ผลสัมฤทธิ์

๑.๑) การดูแลแนะแนวผู้เรียน

๑.๑.๑) เชิงปริมาณ

- จำนวนผู้เรียนระดับ ปวช. ๓ แรกเข้า ๔๑๖ คน สำเร็จการศึกษา ๓๖๗ คน
- จำนวนผู้เรียนระดับ ปวส. ๒ แรกเข้า ๓๒๕ คน สำเร็จการศึกษา ๓๑๓ คน

๑.๑.๒) เชิงคุณภาพ

- ผู้สำเร็จการศึกษา ปวช. คิดเป็นร้อยละ ๘๘.๒๒
- ผู้สำเร็จการศึกษา ปวส. คิดเป็นร้อยละ ๙๖.๓๑

คิดเป็นผู้สำเร็จการศึกษารวม ปวช. และ ปวส. คิดเป็นร้อยละ ๙๑.๗๗ โดยผลผู้สำเร็จการศึกษา รวม ปวช. และ ปวส. ปีการศึกษา ๒๕๖๒ เพิ่มสูงขึ้นกว่าการศึกษา ๒๕๖๑ (ปีการศึกษา ๒๕๖๑ ร้อยละ ๖๔.๔๖)

๑.๒) การมีงานทำและศึกษาต่อของผู้สำเร็จการศึกษา

๑.๒.๑) เชิงปริมาณ

- จำนวนผู้สำเร็จการศึกษารวม ปี ๒๕๖๒ มีงานทำหรือศึกษาต่อระดับชั้น ปวช. จำนวน ๓๔๐ คน
- จำนวนผู้สำเร็จการศึกษารวม ปี ๒๕๖๒ มีงานทำหรือศึกษาต่อระดับชั้น ปวส. จำนวน ๑๕๖ คน

๑.๒.๒) เชิงคุณภาพ

- ร้อยละผู้สำเร็จการศึกษารวม ปี ๒๕๖๒ มีงานทำหรือศึกษาต่อระดับชั้น ปวช. คิดเป็นร้อยละ ๘๑.๗๓
- ร้อยละผู้สำเร็จการศึกษารวม ปี ๒๕๖๒ มีงานทำหรือศึกษาต่อระดับชั้น ปวส. คิดเป็นร้อยละ ๔๘.๐๐

ผลที่ได้จากการพัฒนาสถานศึกษาให้บรรลุผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ที่มีต่อครู

๑. ด้านหลักสูตรอาชีวศึกษา

๑) ผลสัมฤทธิ์

๑.๑) การพัฒนาหลักสูตรฐานสมรรถนะอย่างเป็นระบบ

๑.๑.๑) เชิงปริมาณ ประเภทวิชาที่จัดการเรียนการสอนมีการพัฒนาให้เน้นหลักสูตร ด้านสมรรถนะอย่างเป็นระบบ จำนวน ๒๔ สาขาวิชา

๑.๑.๒) เชิงคุณภาพ การพัฒนาหลักสูตรฐานสมรรถนะอย่างเป็นระบบ ผลการ ประเมินอยู่ในระดับคุณภาพยอดเยี่ยม

๑.๒) การพัฒนาหลักสูตรฐานสมรรถนะหรือปรับปรุงรายวิชาหรือปรับปรุงรายวิชาเดิมหรือกำหนดรายวิชาเพิ่มเติม

สถานศึกษาใช้หลักสูตรฐานสมรรถนะที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ชุมชน สถานประกอบการ ตลาดแรงงาน มีการปรับปรุงรายวิชาเดิม หรือกำหนดรายวิชาใหม่ หรือกลุ่มวิชาเพิ่มเติมให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีและความต้องการของตลาดแรงงาน โดยความร่วมมือกับสถานประกอบการ หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) จำนวน ๑๒ สาขาวิชา

๑. สาขาวิชาช่างยนต์
๒. สาขาวิชาช่างกลโรงงาน
๓. สาขาวิชาช่างซ่อมบำรุง
๔. สาขาวิชาช่างอิเล็กทรอนิกส์
๕. สาขาวิชาช่างไฟฟ้ากำลัง
๖. สาขาวิชาช่างก่อสร้าง
๗. สาขาวิชาช่างเชื่อมโลหะ
๘. สาขาวิชาช่างคอมพิวเตอร์ธุรกิจ
๙. สาขาวิชาการบัญชี
๑๐. สาขาวิชาธุรกิจค้าปลีก
๑๑. สาขาวิชาโลจิสติกส์
๑๒. สาขาวิชาการโรงแรมและการท่องเที่ยว

หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) จำนวน ๑๒ สาขาวิชา

๑. สาขาวิชาเทคนิคเครื่องกล
๒. สาขาวิชาเทคนิคอุตสาหกรรม
๓. สาขาวิชาเทคนิคการผลิต
๔. สาขาวิชาอิเล็กทรอนิกส์
๕. สาขาวิชาไฟฟ้ากำลัง
๖. สาขาวิชาช่างก่อสร้าง
๗. สาขาวิชาเทคโนโลยีดิจิทัล
๘. สาขาวิชาธุรกิจค้าปลีก
๙. สาขาวิชาการจัดการโลจิสติกส์
๑๐. สาขาวิชาการโรงแรมและการท่องเที่ยว
๑๑. สาขาวิชาเทคนิคเครื่องกลเรือ
๑๒. สาขาวิชาอิเล็กทรอนิกส์เทคนิคคอลหลักสูตรปริญญาตรีสายเทคโนโลยีหรือสายปฏิบัติการ

จำนวน ๓ สาขาวิชา

๑. สาขาวิชาเทคโนโลยีบัณฑิต เครื่องกลเรือ
๒. สาขาวิชาเทคโนโลยีบัณฑิต การจัดการโลจิสติกส์
๓. สาขาวิชาเทคโนโลยีบัณฑิต อิเล็กทรอนิกส์

๒. ด้านการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษา

สถานศึกษามีครูที่มีคุณวุฒิการศึกษาและมีจำนวนตามเกณฑ์ที่กำหนด ได้รับการพัฒนาอย่างเป็นระบบต่อเนื่องเพื่อเป็นผู้พร้อมทั้งด้านคุณธรรม จริยธรรมและความเข้มแข็งทางวิชาการและวิชาชีพ จัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ตอบสนองความต้องการของผู้เรียนทั้งวัยเรียนและวัยทำงาน ตามหลักสูตรมาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษาแต่ละระดับการศึกษา ตามระเบียบหรือข้อบังคับเกี่ยวกับการจัดการศึกษาและการประเมินผลการเรียนของแต่ละหลักสูตร ส่งเสริม สนับสนุน กำกับ ดูแลให้ครูจัดการเรียนการสอนรายวิชาให้ถูกต้อง ครบถ้วน สมบูรณ์

๒.๑) การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้สู่การปฏิบัติที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน

๒.๑.๑) เชิงปริมาณ จำนวนครูผู้สอนที่จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้สู่การปฏิบัติที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน จำนวน ๙๒ คน

๒.๑.๒) เชิงคุณภาพ ครูผู้สอนที่จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้สู่การปฏิบัติที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนคิดเป็นร้อยละ ๑๐๐ มีคุณภาพอยู่ในระดับยอดเยี่ยม

๒.๒) การจัดการเรียนการสอน

๒.๒.๑) เชิงปริมาณ

- ครูผู้สอนที่มีคุณวุฒิทางการศึกษาตรงตามสาขาวิชาที่สอน จำนวน ๕๕ คน
- ครูผู้สอนที่มีแผนการจัดการเรียนรู้ครบทุกรายวิชาที่สอน จำนวน ๙๒ คน
- ครูที่จัดการเรียนการสอนตรงตามแผนการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิควิธีการสอนที่หลากหลาย จำนวน ๕๙ คน
- ครูที่ใช้สื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยีทางการศึกษาและแหล่งการเรียนรู้ในการจัดการเรียนการสอน จำนวน ๕๙ คน
- ครูผู้สอนที่ทำวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพจัดการเรียนรู้และแก้ปัญหาการจัดการเรียนรู้ จำนวน ๕๙ คน

๒.๒.๒) เชิงคุณภาพ ครูผู้สอนที่มีคุณภาพในการจัดการเรียนการสอนคิดเป็น ร้อยละ ๑๐๐ มีคุณภาพในระดับยอดเยี่ยม

๒.๓) การบริหารจัดการชั้นเรียน

๒.๓.๑) เชิงปริมาณ

- ครูผู้สอนที่จัดทำข้อมูลผู้เรียนเป็นรายบุคคล จำนวน ๕๙ คน
- ครูผู้สอนที่มีข้อมูลสารสนเทศหรือเอกสารประจำชั้นเรียนและรายวิชาเป็น ปัจจุบัน จำนวน ๕๙ คน

- ครูผู้สอนที่ใช้เทคนิควิธีการบริหารจัดการชั้นเรียนให้มีบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้
จำนวน ๕๙ คน

- ครูผู้สอนที่ใช้วิธีการเสริมแรงให้ผู้เรียนมีความมุ่งมั่นตั้งใจในการเรียนรู้ จำนวน ๕๙ คน
- ครูผู้สอนที่ดูแลช่วยเหลือผู้เรียนรายบุคคลด้านการเรียนและด้านอื่น ๆ จำนวน ๕๙ คน

๒.๓.๒) เชิงคุณภาพ ครูผู้สอนที่มีคุณภาพในการบริหารจัดการเรียนการสอนคิดเป็น ร้อยละ ๑๐๐ มีคุณภาพในระดับยอดเยี่ยม

๒.๔) การพัฒนาตนเองและพัฒนาวิชาชีพ

๒.๔.๑) เชิงปริมาณ

- ครูผู้สอนจำนวน ๕๙ คน จัดทำแผนพัฒนาตนเองและเข้าร่วมการพัฒนาวิชาชีพ
- ครูผู้สอนจำนวน ๕๙ คน ได้รับการพัฒนาตนเองอย่างน้อย ๑๒ ชั่วโมงต่อปี
- ครูผู้สอนจำนวน ๕๙ คน นำผลจากการพัฒนาตนเองและพัฒนาวิชาชีพมาใช้ในการจัดการเรียน การสอน
- ครูผู้สอนจำนวน ๕๙ คน มีผลงานจากการพัฒนาตนเองและพัฒนาวิชาชีพ
- ครูผู้สอนจำนวน ๕๙ คน มีนวัตกรรมจากการพัฒนาตนเองและพัฒนา วิชาชีพที่ได้รับ การยอมรับหรือเผยแพร่

๒.๔.๒) เชิงคุณภาพ ครูผู้สอนร้อยละ ๑๐๐ ได้รับการพัฒนาตนเองและการพัฒนาวิชาชีพ มีคุณภาพอยู่ในระดับยอดเยี่ยม

๒.๕) การเข้าถึงระบบอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงเพื่อการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียน

๒.๕.๑) เชิงปริมาณ ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการจำนวน ๒๖ ห้องเรียน มีระบบอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงในการจัดการเรียนการสอน

๒.๕.๒) เชิงคุณภาพ ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ ร้อยละ ๑๐๐ มีระบบอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงในการจัดการเรียนการสอน มีคุณภาพอยู่ในระดับยอดเยี่ยม

ผลที่ได้จากการพัฒนาสถานศึกษาให้บรรลุผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ที่มีต่อผู้บริหาร

วิทยาลัยเทคนิคบ้านค่ายมีโครงการและกิจกรรมต่าง ๆ จำนวนมากที่จะช่วยสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องและสถานประกอบการ ได้แก่

๑.๑ การประชุมชี้แจงสร้างความตระหนัก ความเข้าใจ ให้กับคณะผู้บริหาร ครูและบุคลากร ทางการศึกษาอย่างต่อเนื่อง และร่วมมือกันปฏิบัติส่วนที่เกี่ยวข้องให้บรรลุวัตถุประสงค์

๑.๒ การประชุมชี้แจงสร้างความตระหนัก ความเข้าใจ ให้กับนักเรียน นักศึกษา อย่างต่อเนื่อง และร่วมมือกันปฏิบัติส่วนที่เกี่ยวข้องให้บรรลุวัตถุประสงค์

๑.๓ การประชุมชี้แจงสร้างความตระหนัก ความเข้าใจ ให้กับผู้ปกครอง อย่างต่อเนื่องและ ร่วมมือกันปฏิบัติส่วนที่เกี่ยวข้องให้บรรลุวัตถุประสงค์

๑.๔ การร่วมประชุมชี้แจงสร้างความตระหนัก ความเข้าใจ ให้กับคณะกรรมการวิทยาลัยและชุมชน อย่างต่อเนื่อง และร่วมมือกันปฏิบัติส่วนที่เกี่ยวข้องให้บรรลุวัตถุประสงค์

๑.๕ การประชุมชี้แจงสร้างความตระหนัก ความเข้าใจ ให้กับสถานประกอบการ อย่างต่อเนื่อง ทำให้ปัจจุบันวิทยาลัยมีสถานประกอบการให้ความร่วมมือจัดการศึกษาระบบทวิภาคีร่วมกันมากกว่า ๓๐๐ แห่ง

๑.๖ ความร่วมมือจัดการศึกษา เพื่อการพัฒนาบุคลากรและนักเรียน นักศึกษา กับสาธารณรัฐประชาชนจีนและญี่ปุ่น ปัจจุบันมีสถานศึกษาและสถานประกอบการต่างประเทศ ให้ความร่วมมือมากกว่า ๖ แห่ง

ผลที่ได้จากการพัฒนาสถานศึกษาให้บรรลุผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ที่มีต่อชุมชนและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง

๑. ผู้ปกครองและชุมชนให้ความสำคัญในการประชุมตามกิจกรรมต่าง ๆ ของทางวิทยาลัย และเข้าร่วมเป็นกรรมการสถานศึกษาเพื่อเสนอแนะข้อคิดเห็น แนวทางและความร่วมมือกันในการจัดการศึกษา

๒. ผู้ปกครองและชุมชนมีความเชื่อมั่น เชื่อถือ ศรัทธาต่อวิทยาลัย ส่งมอบบุตรหลานให้เรียนต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)

๓. ผู้ปกครองและชุมชนได้ให้ความร่วมมืออย่างดียิ่งแก่วิทยาลัยในการจัดการศึกษา

๔. องค์การบริหารส่วนท้องถิ่นให้การสนับสนุนด้านงบประมาณในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

๕. หน่วยงานอื่น ๆ เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา

ผลกระทบที่ได้จากการพัฒนาสถานศึกษาให้บรรลุผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาต่อผู้เรียน บุคลากร และหน่วยงาน

วิทยาลัยเทคนิคบ้านค่ายมุ่งเน้นการจัดการศึกษา เพื่อการมีงานทำ เพื่อตบโจทย์ทิศทางการพัฒนาประเทศ ด้วยการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ซึ่งผลการดำเนินงานที่ผ่านมาประสบความสำเร็จด้วยดี สามารถเป็นต้นแบบหรือตัวอย่าง ของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยมีส่วนที่สะท้อนถึงการเป็นแบบอย่างที่ดี (Best Practice) ดังนี้

๑. การได้รับการยอมรับจากสื่อสารมวลชนให้การยอมรับเผยแพร่ทางสื่อต่าง ๆ เช่น สถานีโทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ สื่อออนไลน์ เป็นต้น

๒. การได้รับการยอมรับจากสถานศึกษาและองค์กรอื่น ๆ เชิญผู้บริหารและครูอาจารย์ไปเป็นวิทยากร บรรยายให้ความรู้ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีจำนวนมากอย่างต่อเนื่องจนถึงปัจจุบัน

๓. การได้รับการยอมรับจากสถานศึกษาและองค์กรอื่น ๆ มาเยี่ยมชมศึกษาดูงาน เรื่องที่เกี่ยวข้องกับการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีจำนวนมากอย่างต่อเนื่องจนถึงปัจจุบัน

๔. ปัจจุบันวิทยาลัยมีสถานประกอบการที่มีความทันสมัย มีมาตรฐานในระดับสากล ให้ความร่วมมือจัดการศึกษาระบบทวิภาคีร่วมกันมากกว่า ๓๐๐ แห่ง

๕. สถานประกอบการ สถานศึกษา ต่างประเทศ ให้ความร่วมมือจัดการศึกษา เพื่อการพัฒนาบุคลากรและนักเรียน นักศึกษา ได้แก่ สาธารณรัฐประชาชนจีนและญี่ปุ่น ปัจจุบันมีสถานศึกษาและสถานประกอบการต่างประเทศ ให้ความร่วมมือมากกว่า ๖ แห่ง

วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีศรีสะเกษ จังหวัดศรีสะเกษ

ผลที่ได้จากการพัฒนาสถานศึกษาให้บรรลุผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาที่มีต่อผู้เรียนและผู้เกี่ยวข้อง

๑) วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีศรีสะเกษ มีผลการประเมินตนเอง (SAR) ตามมาตรฐานการศึกษา ประจำปีการศึกษา ๒๕๖๒ โดยรวมอยู่ในระดับยอดเยี่ยม และไม่มีผลการประเมินคุณภาพการศึกษาในมาตรฐานใดอยู่ในระดับปรับปรุง

๒) วิทยาลัยได้รับความไว้วางใจจากหน่วยงานต้นสังกัด ชุมชน ผู้ปกครอง ส่งนักเรียนเข้ามาเรียนอย่างต่อเนื่อง

๓) ครูและบุคลากรเข้าใจการปฏิบัติงานตามโครงสร้างการบริหารงาน ส่งผลให้การดำเนินงานที่ตามบทบาทที่ได้รับมอบหมายเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและเกิดผลดีต่อนักเรียน ผู้ปกครองและสถานศึกษา

๔) ผู้เรียนมีผลการเรียนผ่านการเลื่อนชั้นและจบการศึกษาตามหลักสูตร

ผลกระทบที่ได้จากการพัฒนาสถานศึกษาให้บรรลุผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาต่อผู้เรียน บุคลากร และหน่วยงาน

๑) ผู้เรียนจบการศึกษา และมีทักษะอาชีพติดตัว สามารถประกอบอาชีพที่ตนเรียนมาได้

๒) ครูและบุคลากรมีความตระหนักในการมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้บรรลุผลลัพธ์ที่พึงประสงค์

๓) ผู้ปกครอง หน่วยงาน ชุมชน ให้การยอมรับ และไว้วางใจที่จะส่งบุตรหลาน เข้ามาศึกษาที่วิทยาลัย

ศูนย์การศึกษาพิเศษ

โรงเรียนระยองปัญญาคุณ จังหวัดระยอง

ผลกระทบที่ได้จากการพัฒนาสถานศึกษาให้บรรลุผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาต่อผู้เรียน บุคลากร และหน่วยงาน

๑. โรงเรียนมีแผนการจัดการศึกษา และหลักสูตรที่สอดคล้องกับความต้องการและศักยภาพของนักเรียน มีการจัดบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ มีแหล่งเรียนรู้ ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา ชุมชนมีความพร้อม และให้ความร่วมมือในการพัฒนาการศึกษา

๒. นักเรียนมีคุณธรรม จริยธรรม มีความสามารถด้านนาฏศิลป์ ศิลปะ มีสุขภาพกายและสุขภาพจิตดี

๓. ครูมีความรู้ความสามารถในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญ

โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ๒๙ จังหวัดศรีสะเกษ

ผลที่ได้จากการพัฒนาสถานศึกษาให้บรรลุผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาที่มีต่อผู้เรียนและผู้เกี่ยวข้อง

๑) โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ๒๙ จังหวัดศรีสะเกษ มีผลการประเมินตนเอง (SAR) ตามมาตรฐานการศึกษา ประจำปีการศึกษา ๒๕๖๒ โดยรวมอยู่ในระดับยอดเยี่ยม และไม่มีผลการประเมินคุณภาพการศึกษาในมาตรฐานใดอยู่ในระดับปรับปรุง

๒) โรงเรียนมีโครงสร้างการบริหารงานภายในโรงเรียนที่ชัดเจน สร้างความเข้าใจและการปฏิบัติหน้าที่ของครูและบุคลากรทางการศึกษาได้เป็นอย่างดี

๓) โรงเรียนได้รับความไว้วางใจจากหน่วยงานต้นสังกัด ชุมชน ผู้ปกครอง ส่งนักเรียนเข้ามาเรียนอย่างต่อเนื่อง

๔) ครูและบุคลากรเข้าใจการปฏิบัติงานตามโครงสร้างการบริหารงานของโรงเรียน ส่งผลให้การทำหน้าที่ตามบทบาทที่ได้รับมอบหมายเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและเกิดผลดีต่อนักเรียน ผู้ปกครองและสถานศึกษา

๕) ผู้เรียนมีผลการเรียนผ่านการเลื่อนชั้นและจบหลักสูตรภาคบังคับและหลักสูตรขั้นพื้นฐาน ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ๒๕๕๑ มีความรู้ความสามารถที่มีศักยภาพทางการเรียนเป็นเลิศในแต่ละด้านตามสาระการเรียนรู้ และสามารถสอบเข้าศึกษาต่อในสถาบันอุดมศึกษาตามความต้องการของผู้เรียน

๖) ผลงานที่ภาคภูมิใจของสถานศึกษาในปีการศึกษา ๒๕๖๓ ดังนี้

๖.๑ ผ่านการประเมินแบบยั่งยืนระดับเพชร “โรงเรียนศิลป์ ๕ ตามรอยพ่ออย่างพอเพียง” โดยใช้หลัก “บวร” บ้าน/วัด/โรงเรียน ในการพัฒนา

๖.๒ ได้รับรางวัลโรงเรียนคุณธรรม ระดับ ๑ ดาว และอยู่ในขั้นตอนเข้ารับการประเมินระดับ ๒ ดาว

๖.๓ โครงการผ้ามัดย้อมสีจากเปลือกไม้มะดันป่า ได้รับรางวัลชนะเลิศ OTOP junior contest award ๒๐๒๐ ของจังหวัดศรีสะเกษ เพื่อเป็นตัวแทนเข้าร่วมการแข่งขันรอบชิงชนะเลิศ ๔ ทีมสุดท้ายระดับประเทศ

๖.๔ โครงการสวนพฤกษศาสตร์ อยู่ในขั้นตอนส่งความถูกต้องทางวิชาการเพื่อขอรับการประเมินเพื่อขอรับป้าย

๖.๕ นักเรียนมีผลงานด้านกีฬายกน้ำหนักและกบดำดี ได้เป็นตัวแทนไปแข่งขันในระดับประเทศ และนานาชาติ

ผลกระทบที่ได้จากการพัฒนาสถานศึกษาให้บรรลุผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาต่อผู้เรียน บุคลากรและหน่วยงาน

๑. ผู้เรียนจบการศึกษาขั้นพื้นฐานและสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างปกติสุข มีทักษะอาชีพติดตัว

๒. ครูและบุคลากรมีความตระหนักในการมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้บรรลุผลลัพธ์ที่พึงประสงค์

๓. ผู้ปกครอง หน่วยงาน ชุมชน ให้การยอมรับ และไว้วางใจที่จะส่งบุตรหลาน เข้ามาศึกษาในโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ๒๙ จังหวัดศรีสะเกษ

จากผลการวิจัยข้างต้น สามารถสังเคราะห์และสรุปข้อมูลสำคัญเกี่ยวกับการดำเนินงานในด้านต่าง ๆ ได้ดังนี้

๑. การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

๑.๑ สถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

โรงเรียนดำเนินการวิเคราะห์สภาพปัญหา ผลการจัดการศึกษาที่ผ่านมาจากข้อมูลสารสนเทศที่ได้จากการนิเทศ ติดตาม ประเมินการจัดการศึกษาตามนโยบายการปฏิรูปการศึกษา มีการประชุมระดมความคิดเห็นจากบุคลากรในสถานศึกษาเพื่อวางแผนร่วมกันกำหนดเป้าหมาย วิสัยทัศน์ พันธกิจ กลยุทธ์ในการจัดการศึกษา มีการปรับแผนพัฒนา คุณภาพจัดการศึกษา แผนปฏิบัติการประจำปี ให้สอดคล้องกับสภาพปัญหา ความต้องการพัฒนา และนโยบาย การปฏิรูปการศึกษา และทำการศึกษาผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ของการศึกษาของชาติ รวมทั้งผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ของการศึกษาจังหวัดและกรอบหลักสูตรจัดการศึกษาของจังหวัดเพื่อกำหนด School Concept และผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ของการศึกษาของสถานศึกษา โดยใช้กระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) รวมทั้งยังมีการหาความต้องการจากภาคีเครือข่ายต่าง ๆ ได้แก่ ผู้ปกครอง ชุมชน การเข้าไปศึกษากับภูมิปัญญาในชุมชน เพื่อนำไปสู่การกำหนดผลลัพธ์การเรียนรู้ของสถานศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานและตัวชี้วัดของหลักสูตร โดยเน้นทั้งกระบวนการคิด การอ่านเขียน การพัฒนาทักษะชีวิต การพัฒนาด้านคุณธรรม จริยธรรมและนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาร่วมกันวางแผนการจัดการเรียนการสอนและการเรียนรู้

๑.๒ สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน

ดำเนินการโดยศึกษามาตรฐานการศึกษาของชาติ จุดเน้นตามนโยบายสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน รวมทั้งนโยบายศึกษาธิการจังหวัด และนำอัตลักษณ์ของโรงเรียนมากำหนดเป็นนโยบายของโรงเรียน และจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาที่บูรณาการครบ ๘ กลุ่มสาระ รวมถึงศึกษาความต้องการจากผู้แทนชุมชน ตัวแทนนักเรียน ตัวแทนผู้ปกครอง ผู้รับใบอนุญาต รับฟังความต้องการของผู้ปกครองจากการทำแบบสอบถาม การประชุมผู้ปกครอง และการปฐมนิเทศนักเรียน เพื่อนำมากำหนดเป็นผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ของการศึกษาของสถานศึกษา

การกำหนดและประกาศค่ามาตรฐานสถานศึกษา เพื่อประกันคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษาตามแต่ละมาตรฐานและตัวชี้วัด คำนึงถึงสถานการณ์ความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นกับสังคมไทย และแผนการพัฒนาศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๗๔ แผนการศึกษาคุณภาพการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ.๒๕๖๐-๒๕๖๔) ยุทธศาสตร์การจัดการศึกษาสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน และผลการประเมินคุณภาพภายนอกของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การ

มหาชน) (สมศ.) โดยแต่ละฝ่าย แต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ แต่ละระดับ ร่วมกำหนดโครงการ กิจกรรมที่จัดทำขึ้น เพื่อบรรจุในแผนปฏิบัติการของสถานศึกษาให้มีความสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกันกับมาตรฐานการศึกษา เน้นการพัฒนาและยกระดับผลสัมฤทธิ์สู่การสร้างอาชีพและการสานฝันนักเรียน การทำงานในลักษณะการกระจายอำนาจในการบริหารงาน ประสานงานกัน ให้ครอบคลุมกันในทุกมิติ ไม่เน้นเพียงแค่กลุ่มงานใดกลุ่มงานหนึ่ง

๑.๓ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย

ดำเนินการโดยการรับฟังความคิดเห็นจากคณะกรรมการสถานศึกษา วัด และตัวแทน ผู้ปกครอง รวมทั้งนักวิชาการเทศบาล มีการประชุมผู้ปกครองเพื่อรับฟังความคิดเห็นและร่วมกำหนดความต้องการจากการดำเนินการของสถานศึกษา การให้ผู้นำชุมชน ปราชญ์พื้นที่ มาให้ข้อมูลเพื่อใช้ในการกำหนด มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษามีความสอดคล้องกับบริบทพื้นที่ การจัดประชุมคณะครูและบุคลากรทางการศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตัวแทนผู้ปกครองเครือข่ายและตัวแทนสถานักเรียน เพื่อระดมความคิดเห็นในการนำแนวทางการนำมาตรฐานการศึกษาทั้งมาตรฐานการศึกษาชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑ ในรูปของผลลัพธ์ ที่พึงประสงค์มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด ผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ ของการศึกษาของจังหวัด เพื่อให้เหมาะสมตามอัตลักษณ์โรงเรียน สอดคล้องกับบริบทและตอบสนอง ตามศักยภาพของผู้เรียน ชุมชน ท้องถิ่นและสังคม การบริหารจัดการแบบโรงเรียนเล็กในโรงเรียนใหญ่ (School in School) เน้นการกระจายอำนาจให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานตามโครงสร้างขององค์กร ทำให้ได้รับ ข้อมูลเชิงลึกชัดเจนในการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

๑.๔ สำนักงานคณะกรรมการอาชีวศึกษา

สถานศึกษากำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาปี พ.ศ. ๒๕๖๓ เพิ่มเติม ๑ มาตรฐาน คือ มาตรฐานที่ ๔ การประกันคุณภาพภายใน เพื่อสถานศึกษาจะได้จัดให้มีระบบการประกันคุณภาพ ภายในและดำเนินการเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาและพัฒนามาตรฐานการศึกษา ประกอบด้วย การประเมิน คุณภาพภายใน การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา และการพัฒนาคุณภาพการศึกษา นอกจากนี้สถานศึกษา ได้ทำวิจัยเพื่อเก็บข้อมูลกับสถานประกอบการ เพื่อกำหนดมาตรฐานการศึกษาให้สอดคล้องกับบริบทพื้นที่ รวมทั้งการกำหนดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนให้มีความพร้อมก่อนเข้าฝึกงานในสถานประกอบการ มีการสอบถาม ความต้องการของภาคีเครือข่าย จากการสอบถามผู้ประกอบการ เก็บข้อมูลจากงานสัมมนาการฝึกงาน เก็บข้อมูล จากชุมชนจากการลงพื้นที่ไปทำงาน เช่น การสำรวจข้อมูลเพื่อกำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน เป็นต้น เพื่อนำไปดำเนินการโครงการที่มีตัวชี้วัดที่พัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่สถานประกอบการต้องการ ทั้งยังมีการทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU) กับสถานประกอบการในการจัดการเรียนการสอนร่วมกัน ในระบบทวิภาคี

๑.๕ ศูนย์การศึกษาพิเศษ

การกำหนดมาตรฐานการศึกษาแต่ละระดับการศึกษาสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา ที่กระทรวงศึกษาธิการและสอดคล้องกับเป้าประสงค์ของหน่วยงานต้นสังกัด โดยการสำรวจความต้องการ จากผู้ปกครอง เน้นการพัฒนาทักษะสำคัญตามช่วงวัย ทักษะวิชาการ และทักษะอาชีพ การเตรียมความพร้อม ในการใช้ชีวิตในสังคมตามนโยบายความพอเพียงและการออมที่สอดคล้องกับอัตลักษณ์สถานศึกษา การร่วมมือกับ

ทุกภาคส่วนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเข้าร่วมทำการวิเคราะห์ บริบทและสภาพการจัดการศึกษาสำหรับผู้เรียน วิเคราะห์สภาพแวดล้อมของสถานศึกษา เพื่อกำหนดเป็นกรอบแนวคิด วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ และกลยุทธ์ นอกจากนี้ ผู้บริหาร ครู บุคลากรทุกฝ่ายของสถานศึกษา มีส่วนร่วมในการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา สถานศึกษาบางแห่งจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาที่สอดคล้องกับบริบทของสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ หน่วยงานต้นสังกัด บริบทของโรงเรียนเพิ่มเติมขึ้นจากมาตรฐานการศึกษาที่กำหนดให้ โดยมีความสอดคล้องกับอัตลักษณ์และเอกลักษณ์ของโรงเรียน

๒. ผู้เกี่ยวข้อง/ผู้มีส่วนร่วม

๒.๑ สถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ผู้เกี่ยวข้อง/ผู้มีส่วนร่วม ได้แก่ คนในชุมชน ผู้ปกครองของนักเรียน และภาคีเครือข่ายต่าง ๆ เช่น สถาบันการศึกษา แหล่งการเรียนรู้ หน่วยงานรัฐ ภาคธุรกิจ ภาคประชาสังคม มูลนิธิ กลุ่มโรงเรียน เครือข่าย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานฯ

๒.๒ สถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน

ผู้เกี่ยวข้อง/ผู้มีส่วนร่วม ได้แก่ คณะกรรมการบริหารการศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชน สำนักงานคณะกรรมการบริหารการศึกษาเอกชน เทศบาล สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด กลุ่มงานศึกษานิเทศก์ วิทยากรจากภายนอก มหาวิทยาลัยในท้องถิ่น

๒.๓ สถานศึกษาสังกัดกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย

ผู้เกี่ยวข้อง/ผู้มีส่วนร่วม ได้แก่ ครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เครือข่ายผู้ปกครอง องค์การบริหารส่วนจังหวัด สถาบันอุดมศึกษาและอาชีวศึกษาในจังหวัด หน่วยงานรัฐ องค์การเอกชน ภาคประชาสังคม มูลนิธิ ชุมชน สถานประกอบการ

๒.๔ สถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการอาชีวศึกษา

ผู้เกี่ยวข้อง/ผู้มีส่วนร่วม ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและคณะกรรมการบริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษา ผู้ปกครองและชุมชน องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น สถานประกอบการ ชุมชน

๒.๕ สถานศึกษาสังกัดศูนย์การศึกษาพิเศษ

ผู้เกี่ยวข้อง/ผู้มีส่วนร่วม ได้แก่ คณะครูและบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครอง ชุมชน องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น บริษัทเอกชน สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ หน่วยงานโดยรอบสถานศึกษา

ผู้เกี่ยวข้อง ผู้มีส่วนร่วมในภาคส่วนต่าง ๆ ข้างต้นมีบทบาทที่แตกต่างกันในการมีส่วนร่วมกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาและการจัดการศึกษาเพื่อให้บรรลุตามผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ โดยคณะครูและบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครอง ชุมชน จะมีส่วนช่วยในการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา การจัดทำสาระหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ให้ความร่วมมือในการดูแลความปลอดภัย และให้ความร่วมมือในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ บริษัทเอกชน

ให้การสนับสนุนด้านการพัฒนาบุคลากร งบประมาณ หน่วยงานต้นสังกัดให้การดูแลการปฏิบัติงานด้านต่าง ๆ สนับสนุนให้คำแนะนำ ปรัชญาหรือ การบริหารจัดการสถานศึกษา กำกับติดตาม ตรวจสอบและประเมินผล การจัดการการศึกษา หน่วยงานโดยรอบสถานศึกษา ส่งเสริมในลักษณะการเข้ามาให้ความรู้และจัดกิจกรรม นันทนาการ

๓. การนำมาตรฐานการศึกษาสู่การปฏิบัติ

สถานศึกษามีการดำเนินการวิเคราะห์สภาพปัญหา ผลการจัดการศึกษาที่ผ่านมา โดยการศึกษา ข้อมูลสารสนเทศจากผลการนิเทศ ติดตาม ประเมินการจัดการศึกษา ตามนโยบายการปฏิรูปการศึกษา และจัด ประชุมระดมความคิดเห็นจากบุคลากรในสถานศึกษาเพื่อวางแผนร่วมกันกำหนดเป้าหมาย ปรับวิสัยทัศน์ กำหนด พันธกิจ กลยุทธ์ ในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้สอดคล้องกับบริบทของ สถานศึกษา และความต้องการของชุมชน ท้องถิ่น วัตถุประสงค์ของแผนการศึกษาแห่งชาติ นโยบายของรัฐบาล และของต้นสังกัด รวมทั้งทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคม มีการวางแผนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาและ ปฏิบัติตามแผนเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา มีการติดตามตรวจสอบ ประเมินผลและปรับปรุงพัฒนางาน อย่างต่อเนื่อง มีการบริหารอัตรากำลัง ทรัพยากรทางการศึกษา และระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีระบบการ นิเทศภายใน และนำผลการนิเทศมาใช้ในการพัฒนาบุคลากร เปิดโอกาสให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย มีส่วนร่วมในการ วางแผน ปรับปรุงและพัฒนาตลอดจนร่วมกันรับผิดชอบต่อผลการจัดการศึกษา การนำผลการประเมินคุณภาพ ของผู้เรียนในปีที่ผ่านมาไปวางแผนเพื่อการพัฒนาคุณภาพเด็ก การดำเนินงานในลักษณะการพัฒนาโรงเรียน ทั้งระบบ ตั้งแต่การปรับเปลี่ยนแนวคิด วิสัยทัศน์ของโรงเรียนให้สอดคล้องเหมาะสมกับบริบทของพื้นที่ การพัฒนา ผู้อำนวยการโรงเรียน เป็นผู้นำทางวิชาการ มีบทบาทเป็นโค้ช ครูเปลี่ยนบทบาท พัฒนาศักยภาพของตัวเอง อยู่เสมอ การพัฒนาพื้นที่การเรียนรู้ เพื่อให้เกิดการเรียนรู้เชิงปฏิบัติการในสถานการณ์จริงและสอดคล้องกับบริบท ท้องถิ่นของผู้เรียน การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาและแผนการเรียนการสอนบนพื้นฐานสมรรถนะ ที่คำนึงถึงการ สร้างสมรรถนะและการบรรลุผลการเรียนทั้ง ๓ ด้านของผู้เรียนรายบุคคลเป็นหลัก ปรับเปลี่ยนหลักสูตร สถานศึกษาให้สอดคล้องกับบริบทและปรับเปลี่ยนหลักสูตรการเรียนรู้แบบแยกส่วนให้เป็นการเรียนรู้แบบ บูรณาการ ปรับเปลี่ยนการจัดการเรียนรู้จากการเรียนรู้แบบเน้นการรอรับเป็นการเรียนรู้แบบใฝ่รู้ เรียนรู้ อย่างกระตือรือร้น การนำนวัตกรรมใหม่ ๆ ในศตวรรษที่ ๒๑ มาใช้ในกระบวนการเรียนการสอน เปลี่ยนการวัด และประเมินผล เป็นการประเมินสภาพจริงที่ส่งเสริมเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนา

๔. แนวทางการดำเนินงานพัฒนากระบวนการประกันคุณภาพของสถานศึกษา ประกอบด้วย องค์ประกอบสำคัญ ดังนี้

๑) การกำหนดเป้าหมายมาตรฐานคุณภาพ เป็นการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของ สถานศึกษาที่สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาที่กระทรวงศึกษาธิการประกาศ เป้าประสงค์ของหน่วยงาน

ต้นสังกัด ปรัชญาการจัดการศึกษา วัตถุประสงค์การจัดตั้งสถานศึกษา และบริบทของสถานศึกษา โดยทำการวิเคราะห์ข้อมูล สภาพปัญหา อุปสรรค (SWOT) จากที่ดำเนินการมาแล้ว

๒) การขับเคลื่อนคุณภาพสู่มาตรฐาน โดยทำการสื่อสาร สร้างความตระหนัก ออกแบบระบบการบริหารจัดการคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา แต่งตั้งคณะทำงานฝ่ายต่าง ๆ เพื่อรับผิดชอบ จัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา แผนปฏิบัติการประจำปี จัดทำปฏิทินการขับเคลื่อนคุณภาพในรอบปีที่ชัดเจน เพื่อนำแผนปฏิบัติการประจำปีสู่การปฏิบัติ และนิเทศ กำกับ ติดตาม ตรวจสอบ และให้ความช่วยเหลือเพื่อปรับปรุงและพัฒนา โดยใช้กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ (PLC) อย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ยังต้องให้ความสำคัญกับการพัฒนาคนในองค์กร โดยเฉพาะครูผู้สอนซึ่งส่งผลต่อคุณภาพของผู้เรียนโดยตรง รวมถึงส่งเสริมให้ครูทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาการเรียนในทุกปีการศึกษา

๓) การประเมินความสำเร็จตามมาตรฐาน สร้างระบบและกลไกในการประเมินคุณภาพภายในที่ใช้สถานศึกษาเป็นฐาน และประเมินตนเองเป็นระยะ โดยใช้เครื่องมือและวิธีการที่หลากหลายสอดคล้องตามบริบทของสถานศึกษาและกฎกระทรวงที่กำหนดไว้ นำสารสนเทศจากการประเมิน วิธีการปฏิบัติที่ดีและการศึกษาแนวคิดเพิ่มเติม จากผลการประเมินตนเองของสถานศึกษา (SAR) ไปใช้ในการพัฒนาอย่างต่อเนื่องมาใช้ปรับปรุงพัฒนาระบบงานอย่างต่อเนื่อง

๔) การนำการเปลี่ยนแปลงสู่สถานศึกษา มีระบบประกันคุณภาพภายในที่เกิดประสิทธิผลก่อให้เกิดการพัฒนาด้านคุณภาพผู้เรียน ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และด้านกระบวนการบริหารและการจัดการ

๕) การเกิดวัฒนธรรมคุณภาพที่สะท้อนการพัฒนาที่ยั่งยืน ผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษามีความรู้ ความเข้าใจ ตระหนักในคุณค่าของระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สร้างเครือข่ายร่วมพัฒนาคุณภาพการศึกษา พัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อให้มีสารสนเทศที่ถูกต้อง ครบถ้วนครอบคลุม เป็นปัจจุบันและเพียงพอ

โดยการดำเนินกิจกรรมโครงการของโรงเรียน โรงเรียนใช้กระบวนการ PDCA ประกอบด้วย ๑) ชั้นวางแผน (Plan) ๒) ชั้นดำเนินการ (Do) ๓) ชั้นประเมิน (Check) และ ๔) ชั้นปรับปรุงแก้ไข (Action)

๕. ปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำมาตราฐานการศึกษาของสถานศึกษาไปสู่การปฏิบัติให้เกิดความสำเร็จ

จากการสังเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำมาตราฐานการศึกษาของสถานศึกษาไปสู่การปฏิบัติให้เกิดความสำเร็จนั้นพบว่าเกี่ยวข้องกับปัจจัยในด้านผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งผู้อำนวยการจะต้องมีบทบาทเป็นผู้นำทางวิชาการ เป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง สามารถเป็นที่ปรึกษา ให้คำแนะนำแก่บุคลากรในโรงเรียนได้ การกำหนดเป้าประสงค์ด้านคุณภาพการจัดการศึกษาในระยะ ๓-๕ ปี และสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ พันธกิจ ค่านิยม และความโดดเด่นเฉพาะของสถานศึกษา และมีการกำหนดเป้าหมายคุณภาพรายปีที่แสดงถึงความท้าทายต่อการพัฒนาคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาโดยการมีส่วนร่วมของบุคลากรทุกฝ่าย นอกจากนี้

ยังมีปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับครูผู้สอนที่ต้องปรับเปลี่ยนการจัดการเรียนรู้ การใช้วัฒนธรรมโรงเรียนเปลี่ยนแปลงเชิงระบบด้วยจิตศึกษา PBL PLC การสร้างสนามพลังบวกในสถานศึกษาของครูและบุคลากรทางการศึกษา การใช้วัฒนธรรมและเทคโนโลยีที่ใช้ในการบริหารและการเรียนการสอน รวมถึงหลักสูตรของสถานศึกษาที่จะต้องมียุทธศาสตร์ที่ยืดหยุ่น สอดคล้องตามสถานการณ์และส่งเสริมการเรียนรู้อย่างหลากหลาย การมีส่วนร่วมของเครือข่ายสถานศึกษา การมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน การสำรวจความพึงพอใจในการทำงานของผู้สำเร็จการศึกษา การสร้างความร่วมมือจัดการศึกษาระบบทวิภาคี การนำผลการประเมินคุณภาพภายใน ผลการประเมินคุณภาพภายนอก และผลการประเมินการจัดการศึกษาของทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาเป็นข้อมูลฐาน (Baseline data) ในการกำหนดเป้าหมายความสำเร็จของการดำเนินงาน และเป้าประสงค์ของตนเองและหน่วยงานต้นสังกัด

๖. ปัญหาอุปสรรคในการนำมาตราฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานสู่การปฏิบัติ

จากการศึกษาปัญหาอุปสรรคในการนำมาตราฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานสู่การปฏิบัติของสถานศึกษาทั้ง ๑๐ แห่ง สามารถสรุปได้ว่า ปัญหาสามารถแบ่งออกเป็น ๓ ด้าน ดังนี้

๖.๑) ด้านผู้เรียน ขาดความพร้อมขั้นพื้นฐาน การดูแลเอาใจใส่จากครอบครัว สภาพทางการเงินของครอบครัว

๖.๒) ด้านการบริหารจัดการ งบประมาณจากส่วนกลางไม่เพียงพอ กฎ ระเบียบที่ไม่เอื้อ/ส่งเสริม ให้มีอิสระในการบริหารจัดการ การย้ายเข้าออกของบุคลากรทางการศึกษา แรงจูงใจของบุคลากร เงินเดือนและค่าตอบแทน สวัสดิการในการทำงาน ครูมีภาระงาน/กิจกรรมประจำวันของโรงเรียนที่ต้องทำจำนวนมาก สถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา-๑๙ (COVID-19) การจัดเก็บงานขาดความเป็นระบบ ครูขาดความเข้าใจเรื่องการประกันคุณภาพทางการศึกษา

๖.๓) ด้านการจัดการเรียนการสอน ครูบางส่วนยังขาดความชำนาญเฉพาะเรื่อง

๗. แนวปฏิบัติที่ดี (Best Practice)

จากการศึกษาแนวปฏิบัติที่ดีของสถานศึกษาทั้ง ๑๐ แห่ง ที่ทำให้การดำเนินการนำมาตราฐานการศึกษาชาติสู่การปฏิบัติเกิดผลสำเร็จนั้น สามารถสรุปได้ว่ามีแนวทางการดำเนินการในลักษณะต่าง ๆ ได้แก่ การมีโมเดลที่ชัดเจนเป็นกรอบในการดำเนินงาน เช่น SAMANMIT MODEL ของโรงเรียนสมานมิตร จังหวัดระยอง เป็นต้น การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โครงการต่าง ๆ เพื่อสร้างเสริมความรู้ ทักษะวิชาชีพ ที่ผูกโยงกับอาชีพและภูมิปัญญาในท้องถิ่นและชุมชน สอดคล้องตามอัตลักษณ์โรงเรียน ให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการเลือกกิจกรรมตามความถนัด การบริหารและจัดการแบบมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายในสถานศึกษา ได้แก่ การบริหารจัดการแบบโรงเรียนเล็กในโรงเรียนใหญ่ และการประสานความร่วมมือระหว่างครูจากต่างกลุ่มสาระการเรียนรู้ในการดำเนินการจัดการเรียนการสอนโดยใช้วัฒนธรรมและการทำโครงงานฐานวิจัย การจัดการศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี เป็นการจัดการศึกษาวิชาชีพที่เกิดจากข้อตกลงระหว่างสถานศึกษากับสถานประกอบการ การออกแบบหลักสูตร กิจกรรม ให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนที่มีความหลากหลาย

๘. ผลที่ได้จากการพัฒนาสถานศึกษาให้บรรลุผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา สรุปผลได้ว่า

๘.๑) ด้านคุณภาพผู้เรียน ผู้เรียนได้รับการพัฒนาครบทุกด้าน มีความสามารถ/ทักษะการเรียนรู้ ความสามารถในการอ่านเขียน คิดคำนวณพื้นฐาน ความสามารถในการปฏิบัติงานตามทักษะที่สถานศึกษากำหนด ผู้เรียนมีความสามารถในการสร้างนวัตกรรมมีความรู้ ทักษะพื้นฐานและเจตคติที่ดีต่องานอาชีพ มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์และค่านิยมที่ดีตามที่สถานศึกษากำหนด ผลลัพธ์ที่เกิดกับผู้เรียน เป็นผู้เรียนรู้ เป็นผู้ร่วมสร้างสรรค์นวัตกรรม ผลการประเมินเป็นไปตามมาตรฐานวิชาชีพ มีสมรรถนะในการเป็นผู้ประกอบการ หรือการประกอบอาชีพอิสระ

๘.๒) ด้านครูผู้สอน สามารถจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมผู้เรียนทุกด้าน มีแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมตามศักยภาพของผู้เรียน การใช้สื่อ เทคโนโลยี สารสนเทศ และแหล่งเรียนรู้รวมทั้งภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เอื้อต่อการเรียนรู้ มีชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ระหว่างครูเพื่อพัฒนาและปรับปรุงการจัดการเรียนรู้

๘.๓) ด้านกระบวนการบริหารและการจัดการ มีการกำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมาย และพันธกิจที่ชัดเจน ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา หลักสูตรตอบสนองความต้องการของชุมชน ส่งเสริมพัฒนาการ มีโครงสร้างการบริหารงานภายในโรงเรียนที่ชัดเจน สร้างความเข้าใจและการปฏิบัติหน้าที่ของครูและบุคลากรทางการศึกษาเป็นอย่างดี ผู้ปกครองและชุมชนมีความเชื่อมั่น เชื่อถือ ศรัทธาต่อโรงเรียน ให้ความร่วมมือในการระดมทุนเพื่อการศึกษา เป็นวิทยากร จัดการศึกษาแก่ผู้รับบริการได้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ มีหลักประกันได้ว่าโรงเรียนมี ผู้เรียน ครู ผู้บริหาร ที่มีคุณภาพเป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนด สถานศึกษาใช้หลักสูตรฐานสมรรถนะที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ชุมชน สถานประกอบการ ตลาดแรงงาน มีการปรับปรุงรายวิชาหรือกำหนดรายวิชาใหม่ ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีและความต้องการของตลาดแรงงาน สร้างความร่วมมือกับสถานประกอบการหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งในและต่างประเทศ การได้รับการยอมรับจากสถานศึกษาและองค์กรอื่น ๆ ในการเผยแพร่ความรู้ และเป็นแหล่งศึกษาดูงาน

บทที่ ๕

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาสถานศึกษาให้บรรลุผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและการอาชีวศึกษา ในเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา จังหวัดระยองและจังหวัดศรีสะเกษ มีวัตถุประสงค์เพื่อดำเนินการวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมในสถานศึกษา ให้สถานศึกษาได้พัฒนาตนเองตามความต้องการและบริบทที่หลากหลาย และการพัฒนาอื่น ๆ ให้บรรลุผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ของการศึกษา โดยเฉพาะพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาถือเป็นพื้นที่พิเศษที่มีพระราชบัญญัติพื้นที่ นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๒ โดยมีเป้าหมายให้ผู้เรียนในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพเหมาะสมสอดคล้องกับอัตลักษณ์ของชุมชนและพื้นที่และมีการเรียนรู้และขยายผลของนวัตกรรมที่ได้จากพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาสู่การจัดการศึกษาในพื้นที่อื่น ๆ (สำนักวิชาการ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, ๒๕๖๒) รองรับการดำเนินงาน โดยให้อิสระแก่หน่วยงานทางการศึกษา การพัฒนาผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้ได้ครบถ้วนตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา มาตรฐานการศึกษาของหน่วยงานต้นสังกัด ทำให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของคนไทย ๔.๐ ตามที่กำหนดไว้ในมาตรฐานการศึกษาของชาติ

สถานศึกษาที่เป็นกลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษารวมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทยและศูนย์การศึกษาพิเศษ ในจังหวัดศรีสะเกษและจังหวัดระยอง สังกัดละ ๒ แห่ง รวมจำนวน ๑๐ แห่ง

การวิจัยประกอบด้วยขั้นตอนการดำเนินการวิจัย ๒ ขั้นตอน ได้แก่ ๑) ศึกษารายงานการวิจัยรายงานผลการศึกษาค้นคว้าคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑ ครอบคลุมแนวทางการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาและการประกันคุณภาพการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและการอาชีวศึกษา ในเขตพื้นที่จังหวัดระยองและจังหวัดศรีสะเกษ และเอกสารอื่นที่เกี่ยวข้อง และ ๒) สร้างความรู้ ความเข้าใจให้กับสถานศึกษากลุ่มตัวอย่าง ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและการอาชีวศึกษา ในเขตพื้นที่จังหวัดระยองและจังหวัดศรีสะเกษ จำนวน ๑๐ แห่ง เรื่องการพัฒนาตามความต้องการและบริบทของสถานศึกษา และการพัฒนาอื่น ๆ ให้บรรลุผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ของการศึกษา ๓ ด้าน พร้อมดูแล ให้คำแนะนำ ให้ปรึกษา (Coaching) ร่วมวางแผนปฏิบัติการ ร่วมดำเนินการ ร่วมแสดงความคิดเห็น ร่วมกำกับติดตามให้คำแนะนำในการดำเนินงานตามแผนงาน ในการพัฒนาตามความต้องการและบริบทของสถานศึกษา และการพัฒนาอื่น ๆ ให้บรรลุผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ของการศึกษา ภายใต้กรอบมาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑ และมาตรฐานการศึกษาของหน่วยงานต้นสังกัด ผลการวิจัยสามารถสรุปได้ ดังต่อไปนี้

สรุปผลการวิจัย

การพัฒนาสถานศึกษาให้บรรลุผลสัมฤทธิ์ที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาระดับ การศึกษาขั้นพื้นฐานและการอาชีวศึกษา ในเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษานั้น ต้องคำนึงถึงกรอบการพัฒนา คุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑ ซึ่งประกอบด้วยยุทธศาสตร์ ชาติ ๒๐ ปี มาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรฐานการศึกษาแต่ละระดับและประเภทการศึกษา ได้แก่ มาตรฐานปฐมวัย การศึกษาขั้นพื้นฐาน การศึกษาขั้นพื้นฐานศูนย์การศึกษาพิเศษ มาตรฐาน การอาชีวศึกษา กฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๑ และพระราชบัญญัติพื้นที่นวัตกรรมการ การศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๒ สามารถสรุปเป็นกระบวนการดำเนินงานในการพัฒนาสถานศึกษาให้บรรลุผลสัมฤทธิ์ที่พึง ประสงค์ตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและการอาชีวศึกษา ในเขตพื้นที่ นวัตกรรมการศึกษา จังหวัดระยองและจังหวัดศรีสะเกษ ดังนี้

๑. ปัจจัยนำเข้า

การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

สถานศึกษาทั้งในระดับปฐมวัย การศึกษาขั้นพื้นฐาน การศึกษาขั้นพื้นฐานศูนย์การศึกษา พิเศษ และการอาชีวศึกษา มีการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษา ระดับชาติ โดยการผสมผสานอัตลักษณ์ เอกลักษณ์ของสถานศึกษา/บริบท ชุมชน/ความต้องการ ในวิสัยทัศน์ของ สถานศึกษา อัตลักษณ์ เอกลักษณ์ของสถานศึกษา การจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอน โครงการ กิจกรรมพัฒนา ผู้เรียน ทั้งในด้านการส่งเสริมความรู้ ทักษะ เจตคติ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ โดยสถานศึกษาทุกแห่ง มีการจัดทำตามมาตรฐานการศึกษาระดับชาติ ขณะที่สถานศึกษาบางแห่งได้มีการจัดทำมาตรฐานการศึกษา ของสถานศึกษาเพิ่มเติมที่สอดคล้องกับบริบทของหน่วยงานต้นสังกัดและบริบทของโรงเรียนเพิ่มเติมขึ้นมาจาก มาตรฐานการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่กระทรวงศึกษาธิการประกาศ

ผู้เกี่ยวข้อง/ผู้มีส่วนร่วม

ในการดำเนินการ มีผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องหลายฝ่ายซึ่งมีบทบาทในการขับเคลื่อนให้การ ดำเนินงานประสบความสำเร็จ ประกอบด้วยส่วนต่าง ๆ ทั้งครูและบุคลากรทางการศึกษา คณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครองเครือข่ายและผู้ปกครอง หน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานการศึกษา สถาบันอุดมศึกษาและอาชีวศึกษาในจังหวัด หน่วยงานรัฐ องค์การเอกชน ภาคประชาสังคม ชุมชน สถานประกอบการ

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาไปสู่การปฏิบัติให้เกิดความสำเร็จ

ปัจจัยสำคัญที่ส่งผลให้เกิดความสำเร็จในการนำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาไปสู่การ ปฏิบัติ ได้แก่

- ๑) ผู้บริหาร
- ๒) บุคลากรทุกฝ่ายของสถานศึกษาและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง คณะครู ครูแกนนำ
- ๓) การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาที่ชัดเจน

๔) การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา เพื่อสนับสนุนการพัฒนาคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาและบรรลุตามเป้าประสงค์ที่กำหนดไว้

๕) การบริหารจัดการโดยยึดหลักธรรมาภิบาล

๖) การนำผลการประเมินคุณภาพมาใช้ ทั้งผลการประเมินคุณภาพภายใน ผลการประเมินคุณภาพภายนอก และผลการประเมินการจัดการศึกษาของทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาเป็นข้อมูลฐาน (Baseline data) ในการกำหนดเป้าหมายความสำเร็จของการดำเนินงาน

๗) การมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน การให้ความร่วมมือ ของ ผู้บริหาร ครูบุคลากร นักเรียน

๘) การใช้นวัตกรรม

๒. กระบวนการ

การนำมาตรฐานการศึกษาสู่การปฏิบัติ

ในการดำเนินงานเพื่อการนำมาตรฐานการศึกษาสู่การปฏิบัตินั้น สถานศึกษาแต่ละแห่งได้มีการดำเนินงานในลักษณะที่สอดคล้องกันในแต่ละมาตรฐาน ซึ่งสรุปผลได้ดังนี้

๑. ระดับปฐมวัยและการศึกษาขั้นพื้นฐาน

๑.๑ มาตรฐานการศึกษาระดับปฐมวัย

มาตรฐานที่ ๑ คุณภาพเด็ก

สถานศึกษาทำการศึกษาลำดับการศึกษาระดับปฐมวัย ทั้งหลักสูตรปฐมวัยและหลักสูตรสถานศึกษา จัดการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับหลักสูตร โดยการนำนวัตกรรมใหม่ ๆ ในศตวรรษที่ ๒๑ มาใช้บูรณาการกับการจัดกิจกรรมหลัก

มาตรฐานที่ ๒ กระบวนการบริหารและการจัดการ

สถานศึกษาดำเนินการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาระดับการศึกษาปฐมวัย ให้สอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษา ผู้บริหารและคณะครูมีส่วนร่วมดำเนินการในกระบวนการพัฒนา

มาตรฐานที่ ๓ การจัดประสบการณ์ที่เน้นเด็กเป็นสำคัญ

สถานศึกษาจัดทำแผนการจัดประสบการณ์เป็นรายภาคเรียน โดยมีหน่วยการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษา ภาคเรียนละ ๒ หน่วย

๑.๒ มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาระดับพื้นฐาน

มาตรฐานที่ ๑ คุณภาพของผู้เรียน

มีการประเมินการอ่าน การสื่อสาร และคิดคำนวณภาคเรียนละ ๒ ครั้ง ทุกระดับชั้น การจัดกิจกรรมยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ จัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้นวัตกรรมสื่อการเรียนการสอนอัตลักษณ์โรงเรียน

มาตรฐานที่ ๒ กระบวนการบริหารและการจัดการ

ดำเนินการในลักษณะต่าง ๆ ได้แก่

- ๑) การพัฒนาบริหารจัดการโรงเรียนทั้งระบบ (Whole School Approach)
- ๒) การใช้ระบบ PDCA ในการบริหารจัดการและการจัดการเรียนรู้
- ๓) การติดตามตรวจสอบ ประเมินผลและปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่อง มีการบริหารอัตรากำลัง ทรัพยากรทางการศึกษา และระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีระบบการนิเทศภายใน และนำผลการนิเทศมาใช้ในการพัฒนาบุคลากร เปิดโอกาสให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย มีส่วนร่วมในการวางแผน ปรับปรุงและพัฒนา ตลอดจนร่วมกันรับผิดชอบต่อผลการจัดการศึกษา

๔) ส่งเสริมและพัฒนาครู บุคลากรทางการศึกษาให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ โดยสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

มาตรฐานที่ ๓ มาตรฐานด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สถานศึกษาดำเนินการโดยจัดกิจกรรมการเรียนรู้อิงสมรรถนะและอิงมาตรฐานการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางพุทธศักราช ๒๕๕๑ มีการนำอัตลักษณ์โรงเรียนบรรจุลงในหลักสูตรสถานศึกษาและบูรณาการกับสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ ทั้ง ๘ กลุ่มสาระ เน้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้โดยผ่านกระบวนการคิด การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามแนวคิด Active Learning ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริงและสามารถแก้ปัญหาได้ด้วยตนเองโดยผ่านกระบวนการคิดขั้นสูง มีแผนการจัดการเรียนรู้ที่สามารถนำไปจัดกิจกรรมได้จริง เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เกิดความรู้และทักษะต่าง ๆ เพื่อประยุกต์ใช้ในชีวิตได้ การใช้แหล่งการเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่น

๒. มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาระดับอาชีวศึกษา

สถานศึกษาอาชีวศึกษามีแนวทางการดำเนินงานในการนำมาตรฐานการศึกษาสู่การปฏิบัติ โดยดำเนินการในส่วนต่าง ๆ ดังนี้

- ๑) การพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษา โดยการมุ่งเน้นพัฒนาคนในองค์กร
- ๒) การร่วมเป็นคณะอนุกรรมการความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชน (กรอ.อศ.)
- ๓) การตรวจสอบกำกับติดตามสร้างขวัญและกำลังใจแก่นักเรียนนักศึกษา
- ๔) การมีระบบการคัดเลือกนักเรียน นักศึกษา เพื่อไปรับการฝึกอาชีพกับสถานประกอบการ
- ๕) การสร้างความร่วมมือในการจัดการศึกษากับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับบุคคลและองค์กรต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกวิทยาลัย
- ๖) การสร้างและการเปิดโอกาสให้นักเรียน นักศึกษา มีโอกาสได้ไปเรียนและฝึกอาชีพกับสถานประกอบการที่มีมาตรฐาน
- ๗) การทดสอบมาตรฐานวิชาชีพก่อนจบการศึกษา
- ๘) การสำรวจความต้องการแรงงานจากสถานประกอบการที่ร่วมจัดการศึกษา การสำรวจการมีงานทำของผู้สำเร็จการศึกษาเพื่อให้สะท้อนคุณภาพของการจัดการศึกษา

๙) การสำรวจความพึงพอใจในการทำงานของผู้สำเร็จการศึกษาจากสถานประกอบการ
ที่ผู้สำเร็จการศึกษาไปทำงาน

แนวทางการดำเนินงานพัฒนากระบวนการประกันคุณภาพของสถานศึกษา

การดำเนินงานพัฒนากระบวนการประกันคุณภาพของสถานศึกษามีแนวทางที่สอดคล้องกัน
และมีรายละเอียดการดำเนินการที่แตกต่างกันไปตามบริบท โดยแนวทางสำคัญในการดำเนินงานประกอบด้วย
ขั้นตอนดังต่อไปนี้

๑) ศึกษา/วิเคราะห์ข้อมูลมาตรฐานการศึกษาชาติ มาตรฐานการศึกษาของ
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน/สำนักงานคณะกรรมการบริหารการศึกษาเอกชน และข้อมูล
สารสนเทศของโรงเรียน (SAR) ทำการวิเคราะห์ข้อมูล สภาพปัญหา อุปสรรค (SWOT) จากที่ดำเนินการ
มาแล้ว นำมากำหนดมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียน

๒) กำหนดมาตรฐานการศึกษาและตั้งค่าเป้าหมายของโรงเรียน

๓) แต่งตั้งคณะทำงานฝ่ายต่าง ๆ เพื่อรับผิดชอบ ได้แก่ คณะกรรมการจัดเก็บข้อมูล
ตามมาตรฐานต่าง ๆ คณะกรรมการติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษา
คณะกรรมการจัดทำรายงานประจำปี เป็นต้น

๔) จัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ และ
แผนปฏิบัติการประจำปีการศึกษาให้มีความสอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการจำเป็นของโรงเรียน
อย่างเป็นระบบ โดยสะท้อนคุณภาพความสำเร็จอย่างชัดเจนตามมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียน

๕) ดำเนินงานตามแผนตลอดปีการศึกษา

๖) ติดตามตรวจสอบการดำเนินงานระดับสถานศึกษา ติดตามผลการดำเนินการ
เพื่อพัฒนาโรงเรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานของโรงเรียนและนำผลการติดตามไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนา
และปรับปรุง

๗) ประเมินผลการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษา ประเมินผลการดำเนินการ
เพื่อพัฒนาภายในโรงเรียน โดยการกำหนดผู้รับผิดชอบและดำเนินการประเมินผลโดยวิธีการหรือกระบวนการ
ที่เหมาะสมกับภาระงาน

๘) จัดทำรายงานการประเมินตนเอง (SAR) จัดทำรายงานผลประเมินตนเอง (Self –
Assessment Report : SAR) ตามมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียน แล้วนำเสนอรายงานผลการประเมิน
ตนเองต่อคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อให้ความเห็นชอบ แล้วจัดส่งรายงานดังกล่าวต่อหน่วยงาน
ต้นสังกัดเป็นประจำทุกปี

๙) รับการติดตาม ตรวจสอบยืนยันรายงานการประเมินตนเอง ระดับเขตพื้นที่
การศึกษา

๑๐) เผยแพร่ผลการดำเนินงานต่อสาธารณชน

๑๑) จัดเก็บเป็นข้อมูลสารสนเทศของโรงเรียน

๑๒) อภิปรายผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ของแต่ละโครงการเพื่อจัดทำแผนปฏิบัติการในปีต่อไป

๓. ผลผลิต

ผลที่ได้จากการพัฒนาสถานศึกษาให้บรรลุผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษานั้นสามารถแบ่งออกเป็นผลที่เกิดขึ้นกับผู้เกี่ยวข้องในส่วนต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

๑. ผลที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน

๑.๑ ระดับปฐมวัยและการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ผู้เรียนได้รับการพัฒนาด้านความรู้ ทักษะ คุณลักษณะ เจตคติ สุขภาวะ อย่างเหมาะสมตามช่วงวัย สามารถนำความรู้ ทักษะ ไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต และการประกอบอาชีพได้ มีความภูมิใจในท้องถิ่นและความเป็นไทย มีความสามารถในการคิด

๑.๒ ระดับอาชีวศึกษา

ผู้เรียนมีผลประเมินมาตรฐานวิชาชีพในระดับสูง มีผลการประเมินผ่านร้อยละ ๙๐ ขึ้นไป ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านอาชีวศึกษา (V-NET) ร้อยละ ๖๐ ขึ้นไป มีสมรรถนะในการประกอบอาชีพ มีความสามารถในการแข่งขันทักษะวิชาชีพ การมีงานทำและศึกษาต่อของผู้สำเร็จการศึกษา ปี ๒๕๖๒ ร้อยละ ๘๐ ขึ้นไป

๒. ผลที่เกิดขึ้นต่อครูผู้สอน

ครูจัดการเรียนรู้สอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษาตรงตามตัวชี้วัด มีการใช้แหล่งเรียนรู้ภายในและภายนอกโรงเรียนและภูมิปัญญาท้องถิ่น และมีการใช้สื่อเทคโนโลยีที่หลากหลาย ผู้สอนมองเห็นทิศทางการดำเนินงานมากขึ้น ครูมีเครื่องมือวัดและประเมินผลที่หลากหลาย

๓. ผลที่เกิดขึ้นต่อผู้บริหาร

การกำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมาย และพันธกิจที่ชัดเจน มีการกำหนดแผนพัฒนาโรงเรียนความสามารถในการบริหารจัดการเกี่ยวกับงานวิชาการทั้งด้านการพัฒนาหลักสูตร กิจกรรมเสริมหลักสูตรที่เน้นผู้เรียนรอบด้าน มีบทบาทสนับสนุนการทำงานของครูอย่างมีประสิทธิภาพ

๔. ผลที่เกิดขึ้นต่อชุมชนและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง

ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน ผู้ปกครองและชุมชนมีความเชื่อมั่น เชื่อถือ ศรัทธาต่อโรงเรียน ให้ความร่วมมืออย่างดียิ่งแก่โรงเรียนในการดำเนินการต่าง ๆ ของโรงเรียน

๕. ผลที่ได้จากการดำเนินการ รวมทั้งผลกระทบที่เกิดขึ้น สามารถสรุปได้ดังนี้

๕.๑ การจัดการศึกษาที่ตอบสนองความต้องการของชุมชนอย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ

๕.๒ การได้รับการยอมรับจากบุคคลภายนอก ในลักษณะการเป็นแหล่งวิทยากรในการศึกษาดูงานจากหน่วยงานอื่น ๆ การมีโอกาสนเผยแพร่ข้อมูลการดำเนินงานของสถานศึกษาผ่านช่องทางสื่อ การเป็นวิทยากรเผยแพร่ความรู้ การได้รับความร่วมมือในการพัฒนาผู้เรียนร่วมกัน

๕.๓ ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะ ที่นำไปประยุกต์ใช้ได้จริง

๕.๔ ครูและบุคลากรตระหนักถึงความสำคัญในการมีส่วนร่วมในการพัฒนาสถานศึกษามากขึ้น

๕.๕ โครงการพัฒนาผู้เรียนที่สถานศึกษาดำเนินการได้รับการยอมรับ

ทั้งนี้จากผลการวิจัย พบว่า ในการดำเนินการพัฒนาสถานศึกษาให้บรรลุผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ ตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและการอาชีวศึกษา ในเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา จังหวัดระยองและจังหวัดศรีสะเกษ โรงเรียนกลุ่มตัวอย่างได้พบแนวปฏิบัติที่ดี ตามรายละเอียด ดังนี้

แนวปฏิบัติที่ดี (Best Practice)

สถานศึกษาแต่ละแห่งมีการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาที่ยึดตามมาตรฐานการศึกษาของชาติและมีการเพิ่มเติมจุดเน้น อัตลักษณ์ที่สำคัญของชุมชนและท้องถิ่น รวมถึงคุณลักษณะที่พึงประสงค์เพิ่มเติมเพื่อให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาตรงตามความต้องการของท้องถิ่นและชุมชน มีการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ โดยแนวปฏิบัติที่ดีที่พบจากสถานศึกษาที่เข้าร่วมในโครงการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ มีดังต่อไปนี้

- ๑) สถานศึกษามีการกำหนดและออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล และการปรับตัวเข้ากับชุมชนและสังคม
- ๒) การบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ การสร้างความร่วมมือในสถานศึกษา การกระจายอำนาจการบริหารจัดการอย่างทั่วถึง
- ๓) การสร้างความร่วมมือกับหน่วยงานภายนอก

ทั้งนี้ ในการดำเนินงานการพัฒนาสถานศึกษาให้บรรลุผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและการอาชีวศึกษา ในเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา จังหวัดระยองและจังหวัดศรีสะเกษ พบปัญหาและอุปสรรคในการพัฒนาดังประเด็นต่อไปนี้

ปัญหาอุปสรรคในการนำมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานสู่การปฏิบัติ

จากการศึกษาเกี่ยวกับปัญหาอุปสรรคในการนำมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานสู่การปฏิบัตินั้น พบปัญหาในการดำเนินการ ดังนี้

- ๑) ขาดระบบการประเมินฐานสมรรถนะที่ชัดเจน
- ๒) ผู้เรียนขาดความพร้อม
- ๓) ปัญหาด้านการจัดการเรียนการสอน การขาดความชำนาญของครูและไม่แม่นยำในเนื้อหา
- ๔) ปัญหาด้านการบริหารจัดการ
- ๕) การปรับเปลี่ยนของอัตรากำลังคน
- ๖) ภาระงานครู
- ๗) การขาดแรงจูงใจของบุคลากร
- ๘) ระยะเวลาการจัดการเรียนการสอน ในสถานการณ์แพร่ระบาดของโรคติดเชื้อโควิด-๑๙

๙) การขาดระบบการจัดเก็บข้อมูล การทำงานที่ขาดความต่อเนื่อง งานที่สูญหายจากการจัดเก็บงานประจำปีของบางกลุ่มงาน การปรับเปลี่ยนบุคลากรเข้า - ออก และโครงสร้างงานอยู่บ่อยครั้ง จึงทำให้การทำงานไม่ต่อเนื่อง

๑๐) การไม่เห็นความสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษา

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยที่สรุปข้างต้น สามารถอภิปรายผลในประเด็นต่าง ๆ ได้ดังนี้

๑. ปัจจัยนำเข้า

การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

สถานศึกษาทั้งในระดับปฐมวัย การศึกษาขั้นพื้นฐาน การศึกษาขั้นพื้นฐาน ศูนย์การศึกษาพิเศษ และการอาชีวศึกษา มีการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาระดับชาติ โดยการผสมผสานอัตลักษณ์ เอกลักษณ์ของสถานศึกษา/บริบท ชุมชน/ความต้องการในวิสัยทัศน์ของสถานศึกษา อัตลักษณ์ เอกลักษณ์ของสถานศึกษา การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โครงการกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ทั้งในด้านการส่งเสริมความรู้ ทักษะ เจตคติ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ สอดคล้องกับหลักการนำมาตรฐานการศึกษาของชาติสู่การปฏิบัติ ซึ่งแนวทางการนำมาตรฐานการศึกษาของชาติสู่การปฏิบัติ : การศึกษาขั้นพื้นฐาน กำหนดไว้ว่าในช่วงที่ ๑ ซึ่งเป็นช่วงเชื่อมต่อและหาแนวทางที่เหมาะสมนั้นเป็นการบริหารจัดการเพื่อการขับเคลื่อนงาน ประกอบด้วย ประเด็นที่ ๑ การประชาสัมพันธ์ สร้างความเข้าใจ และสร้างความตระหนัก ประเด็นที่ ๒ การวิเคราะห์งาน / กำหนดเป้าหมาย แผนกลยุทธ์ และระบบการประกันคุณภาพ ประเด็นที่ ๓ การกำกับ ติดตาม ประเมินผล และการสนับสนุน ประเด็นที่ ๔ การสร้างระบบประกันคุณภาพภายในและภายนอก ประเด็นที่ ๕ การจัดหน่วยนำร่องและการจัดตั้งหน่วยงานทำหน้าที่ประสานงานและถอดบทเรียน ประเด็นที่ ๖ การเตรียมพร้อมบุคลากร (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, ๒๕๖๓)

สถานศึกษาทุกแห่งมีการจัดทำตามมาตรฐานการศึกษาระดับชาติ สอดคล้องกับผลการศึกษาจากรายงานการวิจัย เรื่อง แนวทางการนำมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานสู่การปฏิบัติและมโนทัศน์ของผู้เกี่ยวข้องพบว่า สถานศึกษาส่วนใหญ่ดำเนินการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาโดยศึกษาวิเคราะห์มาตรฐานและตัวบ่งชี้ว่าด้วยการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาตามที่กระทรวงศึกษาธิการประกาศใช้มากที่สุด รองลงมาคือ การศึกษา วิเคราะห์จุดเน้น นโยบายของต้นสังกัด/เขตพื้นที่การศึกษา เพื่อใช้ในการกำหนดมาตรฐานของสถานศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, ๒๕๕๕) ซึ่งสถานศึกษาบางแห่งได้มีการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาเพิ่มเติม ได้แก่ โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ๒๙ จังหวัดศรีสะเกษ ได้จัดทำมาตรฐานการศึกษาที่สอดคล้องกับบริบทของสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ หน่วยงานต้นสังกัด และบริบทของโรงเรียนเพิ่มเติมขึ้นมาจากมาตรฐานการศึกษา ตามมาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่กระทรวงศึกษาธิการประกาศ เป็นจำนวน ๓ ตัวชี้วัด ซึ่งเป็นเรื่องเกี่ยวกับทักษะ

ดำรงชีวิต และหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ที่เป็นอัตลักษณ์และเอกลักษณ์ของโรงเรียน โดยมีการกำหนดเพิ่มเติมใน คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน ให้ผู้เรียนมีทักษะการดำรงชีวิตในกรอบสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นสำหรับโรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ ซึ่งต่างจากผลการศึกษากิจการจัดทำมาตรฐานการศึกษา/ตัวบ่งชี้เพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาเพิ่มเติมจากมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานของกระทรวงศึกษาธิการ ในขณะที่วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีศรีสะเกษได้กำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา จำนวน ๔ มาตรฐาน โดยมีมาตรฐานที่ ๔ โดยกำหนดอัตลักษณ์ของวิทยาลัยเป็นมาตรฐานที่ ๔ คือ “งานฟาร์มสู่สังคม” ในส่วนวิทยาลัยเทคนิคบ้านค่าย ได้กำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาปี พ.ศ. ๒๕๖๓ จำนวน ๔ มาตรฐาน โดยมีมาตรฐานที่ ๔ การประกันคุณภาพภายใน เพิ่มเติมขึ้นมาเพื่อสถานศึกษาจะได้จัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในและดำเนินการเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาและพัฒนามาตรฐานการศึกษาประกอบด้วย การประเมินคุณภาพภายใน การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา และการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

จากรายงานวิจัยเรื่องแนวทางการนำมาตรฐานการศึกษา ขั้นพื้นฐานสู่การปฏิบัติและมนทัศน์ของผู้เกี่ยวข้อง: การวิจัยแบบผสม (Mixed Method Research) โดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (๒๕๕๕) ผลการวิจัยพบว่า สถานศึกษาได้จัดทำมาตรฐาน/ตัวบ่งชี้เพิ่มเติมจากมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานที่กระทรวงศึกษาธิการประกาศใช้ โดยภาพรวมพบว่า ต้องการเพิ่มในมาตรฐาน/ตัวบ่งชี้จากมากสุดถึงน้อยสุดเรียงเป็นรายด้าน ได้แก่ ด้านคุณภาพผู้เรียน ด้านการจัดการศึกษาและด้านอัตลักษณ์

ผู้เกี่ยวข้อง/ผู้มีส่วนร่วม

ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องหลายฝ่าย มีบทบาทในการขับเคลื่อนให้การดำเนินงานประสบความสำเร็จ ประกอบด้วยส่วนต่าง ๆ ดังนี้

๑) **ครูและบุคลากรทางการศึกษา** เป็นผู้ดำเนินการตามนโยบายและแผนพัฒนาสถานศึกษาให้กับผู้เรียน ในด้านการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน การบริหารและจัดการ และจัดกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

๒) **คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน** ร่วมกำหนดนโยบายและแผนพัฒนาสถานศึกษา ให้ความเห็นชอบและรายงานผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา การจัดทำสาระหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น กำกับและติดตามการดำเนินงานตามแผนของสถานศึกษา

๓) **ผู้ปกครองเครือข่ายและผู้ปกครอง** ผู้ปกครองของนักเรียนสนับสนุนและให้ความไว้วางใจที่ส่งบุตรหลานเข้าศึกษาใน สถานศึกษา และสนับสนุนในการพัฒนาการศึกษารอบด้านของสถานศึกษา ร่วมมือกับสถานศึกษาในการปฏิบัติกิจกรรมด้านการพัฒนาการเรียนรู้และพฤติกรรมของนักเรียน

๔) **หน่วยงานต้นสังกัด** องค์การบริหารส่วนจังหวัด องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น เทศบาล ให้ความร่วมมือในการดูแลความปลอดภัย สนับสนุนด้านงบประมาณในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เป็นผู้จัดการบริหารการศึกษา สนับสนุนให้ คำแนะนำ ปรีกษาหารือ การบริหารจัดการสถานศึกษา กำกับติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลการจัดการศึกษา รวมทั้งนำข้อมูลมาพัฒนาปรับปรุงการศึกษา

๕) หน่วยงานการศึกษา ประกอบด้วย สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานคณะกรรมการบริหารการศึกษาเอกชน สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ กลุ่มงานศึกษานิเทศก์ กลุ่มโรงเรียนเครือข่าย

๖) สถาบันอุดมศึกษาและอาชีวศึกษาในจังหวัด ประกอบด้วย มหาวิทยาลัยราชภัฏวิทยากรจากภายนอก เป็นต้น

๗) หน่วยงานรัฐ องค์การเอกชน ภาคประชาสังคม ให้การสนับสนุนด้านการพัฒนาบุคลากร โรงพยาบาล สถานีตำรวจภูธร เป็นหน่วยงานที่สนับสนุนความรู้ทางวิชาการเฉพาะทางให้กับผู้เรียน มูลนิธิสยามกัมมาจล ธนาคารไทยพานิชย์ กองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา (กสศ.) มูลนิธิสตรีศฤง์วิงษ์ ช่วยในการจัดการเรียนการสอนสำหรับครูและบุคลากรทางการศึกษา

๘) ชุมชน ผู้ใหญ่บ้าน คนในชุมชน หน่วยงานโดยรอบสถานศึกษา เป็นสถานที่ฝึกฝนความรู้ที่เรียนในหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติจริง เช่น ผู้เรียนนำพืชผักสวนครัว ไปจำหน่ายในตลาดชุมชน การแสดงศิลปวัฒนธรรมเพื่อหาทุนสนับสนุนกิจกรรมการเรียนรู้ใช้เป็นพื้นที่เรียนรู้ ในรายวิชาโครงการ และรายวิชาตามหลักสูตรสถานศึกษา

๙) สถานประกอบการ เป็นสถานที่ฝึกฝนความรู้ที่เรียนในหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติจริง เช่น โรงงาน ร้านเสริมสวย เป็นต้น

การกำหนดมาตรฐานการศึกษาเป็นการกำหนดความคาดหวังที่ชัดเจนให้กับครู ผู้บริหาร ผู้ปกครอง ชุมชนและหน่วยงานต่าง ๆ ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษา เป็นแนวทางหนึ่งในการร่วมมือร่วมพลังเพื่อให้เกิดคุณภาพการศึกษาตามเป้าหมายที่กำหนด มาตรฐานการศึกษาจึงเป็นจุดเริ่มต้นของการพัฒนาทุนมนุษย์และเป็นเป้าหมายสำคัญที่สุดที่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายทุกคนต้องรับรู้และปฏิบัติงานในหน้าที่รับผิดชอบให้บรรลุเป้าหมายตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนด และร่วมรับผิดชอบต่อผลการจัดการศึกษาที่เกิดขึ้น (accountability) (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, มปป.) โดยการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาเป็นเป้าหมายและเครื่องมือในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษามีผู้บริหารสถานศึกษาเป็นกลไกสำคัญ โดยให้บุคลากรในโรงเรียน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม ในการกำหนดทิศทางการทำงานให้ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล การปฏิรูปการศึกษาที่ผ่านมาเปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ทั้งทางตรงในรูปของคณะกรรมการสถานศึกษา และทางอ้อมในรูปของสมาคมผู้ปกครอง ศิษย์เก่า หน่วยงานองค์กรภาครัฐ ภาคเอกชน รวมทั้งสถานประกอบการต่าง ๆ สิ่งที่ได้เห็นได้ชัด คือ สถานศึกษาเป็นผู้จัดทำหลักสูตร เพื่อจัดการเรียนรู้แก่ผู้เรียน ให้มีคุณภาพตามเป้าหมาย วิสัยทัศน์ ความต้องการและบริบทของท้องถิ่น

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาไปสู่การปฏิบัติให้เกิดความสำเร็จ

จากการศึกษาการดำเนินการของสถานศึกษาแต่ละแห่ง พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาไปสู่การปฏิบัติให้เกิดความสำเร็จประกอบไปด้วย การที่ **ผู้บริหาร**

สถานศึกษา มีคุณลักษณะเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง เป็นผู้นำทางวิชาการ สามารถให้คำปรึกษาเป้าหมายที่ชัดเจน มีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล นำพาผู้ตามให้ก้าวไปข้างหน้า และสร้างความร่วมมือให้ทุกคนสามารถบรรลุเป้าหมายสู่ความสำเร็จได้ กระจายอำนาจ ใช้ความไว้วางใจในการสร้างเสริมบรรยากาศ เป็นมิตร มีการจัดสภาพและบรรยากาศการเรียนรู้ สร้างความตระหนักให้บุคลากรมีความรู้ความเข้าใจในกระบวนการขับเคลื่อนคุณภาพการศึกษาและเป้าประสงค์ที่กำหนดไว้อย่างทั่วถึงและต่อเนื่อง สนับสนุนผู้รับผิดชอบดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการประจำปี และกำกับ ติดตาม ตรวจสอบ และนิเทศงานอย่างสม่ำเสมอ

ขณะที่ **บุคลากรทุกฝ่ายของสถานศึกษาและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง** ร่วมกันกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ที่สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาที่กระทรวงศึกษาธิการประกาศ เป้าประสงค์ของหน่วยงานต้นสังกัด ปรัชญาการจัดการศึกษา และวัตถุประสงค์การจัดตั้งสถานศึกษา ทั้งนี้ **การมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน** ทั้งในการให้ความร่วมมือของผู้บริหาร ครูบุคลากร นักเรียน นักเรียนมีความมุ่งมั่นตั้งใจ คณะกรรมการศึกษาขั้นพื้นฐาน เครือข่ายผู้ปกครอง ผู้ปกครอง และชุมชน หน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานเอกชน การมีส่วนร่วมของเครือข่ายสถานศึกษา องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หน่วยงานทางการศึกษา ความสำเร็จจัดการศึกษาระบบทวิภาคี ความสำเร็จจัดการศึกษากับสถานศึกษาและสถานประกอบการต่างประเทศ ในระดับอาชีวศึกษา ต่างส่งผลให้การดำเนินงานประสบความสำเร็จได้

ปัจจัยสำคัญอีกประการหนึ่งคือ **การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา** การกำหนดองค์ประกอบ ตัวชี้วัด ประเด็นการพิจารณา และเกณฑ์การตัดสินคุณภาพที่สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษาไว้ในมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาอย่างครบถ้วนและชัดเจน มีการกำหนดเป้าประสงค์ด้านคุณภาพการจัดการศึกษาในระยะ ๓-๕ ปี และสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ พันธกิจ ค่านิยม และความโดดเด่นเฉพาะของสถานศึกษา และมีการกำหนดเป้าหมายคุณภาพรายปีที่แสดงถึงความท้าทายต่อการพัฒนาคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาโดยการมีส่วนร่วมของบุคลากรทุกฝ่ายของสถานศึกษาและผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสีย รวมถึง **การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา** สถานศึกษาจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาเพื่อสนับสนุนการพัฒนาคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาและบรรลุตามเป้าประสงค์ที่กำหนดไว้ และได้จัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี มีการกำหนดเป้าหมาย วิสัยทัศน์ และกลยุทธ์ที่สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียน โดยจัดสรรทรัพยากรเพื่อสนับสนุนการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และมีปฏิทินการปฏิบัติงานเพื่อขับเคลื่อนคุณภาพตามแผนงานในรอบปีที่ชัดเจนและปฏิบัติได้

ด้านการบริหารจัดการโดยยึดหลักธรรมาภิบาล เน้นการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ การเปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน **การนำผลการประเมินคุณภาพมาใช้** สถานศึกษามีการนำผลการประเมินคุณภาพภายใน ผลการประเมินคุณภาพภายนอก และผลการประเมินการจัดการศึกษาของทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาเป็นข้อมูลฐาน (Baseline data) ในการกำหนดเป้าหมายความสำเร็จของการดำเนินงาน และเป้าประสงค์ของตนเองและหน่วยงานต้นสังกัด การประเมินเพื่อพัฒนา มีการสำรวจการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาเพื่อให้สะท้อนคุณภาพของการจัดการศึกษา สำรวจความพึงพอใจในการทำงานของ

ผู้สำเร็จการศึกษาจากสถานประกอบการ และปัจจัยอีกประการคือ **การใช้นวัตกรรม** โรงเรียนมีการเปลี่ยนแปลงเชิงระบบ มีการนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้ในการบริหารและการเรียนการสอน

๒. กระบวนการ

การนำมาตรฐานการศึกษาสู่การปฏิบัติ

ในการดำเนินงานเพื่อการนำมาตรฐานการศึกษาสู่การปฏิบัตินั้น สถานศึกษาแต่ละแห่งได้มีการดำเนินงานในลักษณะที่สอดคล้องกันในแต่ละมาตรฐาน ซึ่งการที่สถานศึกษาที่จัดการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพมีสิ่งสำคัญบ่งบอกได้ชัดเจนหลายประการ ได้แก่ มีการกำหนดภารกิจของสถานศึกษาที่ชัดเจน มีการกำกับติดตามงานสม่ำเสมอ ความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษา บ้าน และชุมชน มีความใกล้ชิดและไว้วางใจกันมีการตั้งความคาดหวังของผลสำเร็จไว้สูง มีความเป็นผู้นำด้านการจัดการเรียนรู้อย่างมืออาชีพ ทั้งครูและผู้บริหาร มีการสร้างโอกาสในการเรียนรู้และให้เวลาผู้เรียนในการทำงานกลุ่มมากขึ้น จัดสิ่งแวดล้อมที่จำเป็นอย่ามีระเบียบ สะอาด และปลอดภัย การจัดหลักสูตรที่ชัดเจน สอดคล้องกับเป้าหมาย ใช้วิธีการประเมินที่หลากหลาย จัดการเรียนการสอนที่กระตุ้นให้ผู้เรียนมีความสนใจ จัดบรรยากาศส่งเสริมความเป็นเลิศทางวิชาการ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, ๒๕๖๑) โดยในระดับการศึกษาปฐมวัยนั้น มาตรฐานการศึกษา **มาตรฐานที่ ๑ คุณภาพเด็ก** สถานศึกษาทำการศึกษหลักสูตรการศึกษาระดับปฐมวัย ทั้งหลักสูตรปฐมวัยและหลักสูตรสถานศึกษา พร้อมทั้งจัดการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับหลักสูตร โดยการนำนวัตกรรมใหม่ ๆ ในศตวรรษที่ ๒๑ มาใช้บูรณาการกับการจัดกิจกรรมหลัก ๖ กิจกรรม และนำผลการประเมินคุณภาพของเด็กในปีที่ผ่านมาไปวางแผนเพื่อการพัฒนาคุณภาพเด็ก ได้แก่ สถานศึกษาได้นำผลการประเมินคุณภาพเด็กมาวิเคราะห์และจัดทำข้อมูลสารสนเทศของเด็กแต่ละคน **มาตรฐานที่ ๒ กระบวนการบริหารและการจัดการ** สถานศึกษาดำเนินการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาระดับการศึกษาปฐมวัยให้สอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษา กระบวนการพัฒนาดำเนินการโดยผู้บริหารและคณะครูร่วมประชุมเพื่อสร้างความเข้าใจ วิเคราะห์และจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาระดับปฐมวัย กำหนดกระบวนการเรียนรู้นำไปสู่การจัดทำแผนการจัดประสบการณ์ให้สอดคล้องกับมาตรฐานและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ตัวบ่งชี้และบริบทของสถานศึกษา โดยนำนวัตกรรมที่ต้องการนำมาปรับใช้ มาใช้ในการจัดการเรียนการสอน **มาตรฐานที่ ๓ การจัดประสบการณ์ที่เน้นเด็กเป็นสำคัญ** สถานศึกษาจัดทำแผนการจัดประสบการณ์เป็นรายภาคเรียน โดยมีหน่วยการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษา ภาคเรียนละ ๒ หน่วย

มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาระดับพื้นฐาน มาตรฐานที่ ๑ คุณภาพของผู้เรียน การประเมิน การอ่าน การสื่อสาร และคิดคำนวณภาคเรียนละ ๒ ครั้งทุกระดับชั้น การจัดกิจกรรมยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ จัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้นวัตกรรมสื่อการเรียนการสอน อัตลักษณ์โรงเรียน นอกจากนี้สถานศึกษาได้นำผลการประเมินคุณภาพเด็กมาวิเคราะห์และจัดทำข้อมูลสารสนเทศว่าผู้เรียนแต่ละคนมีพัฒนาการใดบ้างเป็นจุดเด่นหรือควรได้รับการส่งเสริม และนำไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามแผนที่ได้กำหนดไว้ และดำเนินการแจ้งผลการประเมินคุณภาพของผู้เรียนในที่ประชุมคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน การจะพัฒนาและขับเคลื่อนผู้เรียนให้บรรลุผลลัพธ์ คือการ

ติดตามและการประเมินผลในทุก ๆ ช่วงของการดำเนินงาน โครงการ หรือกิจกรรมรวมทั้งการจัดสื่อการเรียน การสอน ต้องมีการทบทวนและเก็บประเด็น รายละเอียดในส่วนของคุณดีและข้อเสียของการดำเนินงาน เพื่อพัฒนาและต่อยอดให้หลักสูตร โครงการ กิจกรรม และการจัดสื่อการเรียนการสอนนั้นมีความพร้อม สมบูรณ์และนำไปใช้เพื่อพัฒนาผู้เรียนได้อย่างแท้จริง **มาตรฐานที่ ๒ กระบวนการบริหารและการจัดการ** ดำเนินการในลักษณะต่าง ๆ ได้แก่ *การพัฒนาบริหารจัดการโรงเรียนทั้งระบบ (Whole School Approach)* การพัฒนาบริหารจัดการโรงเรียนทั้งระบบโดยใช้ระบบ PDCA ในการบริหารจัดการและการจัดการเรียนรู้ มีการพัฒนาระบบบริหารจัดการคุณภาพของสถานศึกษา มีการกำหนดเป้าหมาย วิสัยทัศน์และพันธกิจไว้อย่าง ชัดเจน สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา ความต้องการของชุมชน ท้องถิ่น วัตถุประสงค์ของแผนการศึกษา แห่งชาติ นโยบายของรัฐบาลและของต้นสังกัด รวมทั้งทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคม ประชุมผู้เกี่ยวข้อง จัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา แต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำมาตรฐานและตัวบ่งชี้เพื่อการประกัน คุณภาพภายในให้ครอบคลุมภารกิจของสถานศึกษา กำหนดเป้าหมาย ความสำเร็จของแต่ละมาตรฐานและ ตัวบ่งชี้ ตรวจสอบ ทบทวนมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาให้ครอบคลุมสอดคล้องและปฏิบัติได้ จัดทำ ประกาศมาตรฐานและตัวบ่งชี้ให้ผู้เกี่ยวข้องทราบ แต่งตั้งคณะกรรมการการนิเทศติดตามผลการจัดกิจกรรม การเรียนรู้อย่างเป็นระบบ จัดทำแผน คู่มือการนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผลการปฏิบัติงาน จัดทำรายงาน ผลการนิเทศ นำผลการนิเทศมาปรับปรุงแก้ไขการดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมายตามที่กำหนด มีการติดตาม ตรวจสอบคุณภาพการศึกษาอย่างเป็นระบบอย่างน้อยภาคเรียนละ ๑ ครั้ง

ตัวอย่างการกำหนด School Concept ที่ชัดเจน เช่น โรงเรียนบ้านสมานมิตรใช้รูปแบบการ พัฒนาการบริหารสถานศึกษา SAMANMIT MODEL โดยที่สถานศึกษามีขั้นตอนที่ต้องปรับเปลี่ยนให้ตรงตาม วัตถุประสงค์ที่พึงประสงค์ตามแนวทางการเปลี่ยนแปลงโรงเรียนทั้งระบบ กำหนดการเปลี่ยนแปลงเชิงระบบ ทุกด้านอย่างครบถ้วน โดยเปลี่ยนแปลงโรงเรียนทั้งระบบ ๗ สิ่ง (๗ Changes) ได้แก่ ๑) **School Concept** โดยปรับเปลี่ยนแนวคิดวิสัยทัศน์ของโรงเรียนเพื่อให้บุคลากรในโรงเรียนมีเป้าหมายเดียวกันคือ การบรรลุผลที่ผู้เรียนและสอดคล้องกับบริบทท้องถิ่น ๒) **School Director** ผู้อำนวยการเป็นผู้นำวิชาการ ช่วยปรับการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางการเรียนรู้ที่ศตวรรษที่ ๒๑ ให้คำแนะนำปรึกษาแก่คุณครูและทำงาน ร่วมกัน ๓) **Teacher** ครูปรับเปลี่ยนการจัดการเรียนรู้จาก Passive Learning เป็น Active Learning ใส่ใจ การมองภาวะการเรียนรู้ของผู้เรียนและพัฒนาศักยภาพตัวเองอยู่เสมอ ๔) **Classroom** พัฒนาพื้นที่การเรียนรู้ และแหล่งเรียนรู้ เช่น สนามเด็กเล่นฝึกทักษะ ปรับปรุงห้องเรียนให้เหมาะสมกับผู้เรียน ใช้พื้นที่ภายในและ ภายนอกโรงเรียนในการเรียนการสอน ไม่เพียงเรียนรู้แต่ในห้องเรียน ๕) **Curriculum** ปรับเปลี่ยน หลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับบริบทและปรับเปลี่ยนหลักสูตรการเรียนรู้แบบแยกส่วนให้เป็นการเรียนรู้ แบบบูรณาการ ๖) **Pedagogy** ปรับเปลี่ยนการจัดการเรียนรู้จากการเรียนรู้แบบรับสู่การเรียนรู้แบบใฝ่รู้ โดยเน้นการฝึกฝน ลงมือปฏิบัติ การทำงานเป็นกลุ่ม และสามารถถ่ายทอดความรู้ให้แก่ผู้อื่นได้ หรือประยุกต์ใช้ ความรู้ได้ทันที ๗) **Evaluation** เปลี่ยนการวัดผลและประเมินผล เป็นการประเมินสภาพจริง ใช้การสังเกต การทำงานของผู้เรียนและเปลี่ยนเป้าหมายเป็นประเมินเพื่อพัฒนาศักยภาพ เพื่อใช้การเรียนรู้หล่อหลอม

สมาชิกในโรงเรียนให้เป็นพลเมืองเพื่อสิ่งแวดล้อม และเป็นเรื่องกระบวนการคิดจากบริบทของตนเองในการตัดสินใจ ลงมือทำและสร้างการเปลี่ยนแปลงทั้งในระดับบุคคล การร่วมมือกับสมาชิกในโรงเรียนและชุมชน โดยใช้ประเด็นการเรียนรู้จากสภาพแวดล้อมสิ่งใกล้ตัวเป็นจุดเริ่มต้น

นอกจากการพัฒนาบริหารจัดการโรงเรียนทั้งระบบ (Whole School Approach) และการพัฒนาบริหารจัดการโรงเรียนทั้งระบบโดยใช้ระบบ PDCA ในการบริหารจัดการและการจัดการเรียนรู้ ยังมี การติดตามตรวจสอบ ประเมินผลและปรับปรุงพัฒนางานอย่างต่อเนื่อง มีการบริหารอัตรากำลัง ทรัพยากรทางการศึกษา และระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีระบบการนิเทศภายใน และนำผลการนิเทศมาใช้ในการพัฒนาบุคลากร เปิดโอกาสให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย มีส่วนร่วมในการวางแผน ปรับปรุงและพัฒนาตลอดจน ร่วมกันรับผิดชอบต่อผลการจัดการศึกษา พัฒนางานวิชาการอย่างต่อเนื่อง เช่น พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ให้เป็นหลักสูตรฐานสมรรถนะ จัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนรอบด้าน เชื่อมโยงวิถีชีวิตจริงและครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมาย ส่งผลให้การดำเนินการตามแผนเป็นไปตามที่กำหนด และได้ข้อมูลสำคัญ ในการให้ความช่วยเหลือเพื่อการปรับเปลี่ยนการทำงานได้อย่างเหมาะสมและใช้ข้อมูลในการวางแผนช่วยเหลือ สนับสนุนอย่างเหมาะสม ตรงประเด็นสู่เป้าหมายที่กำหนด โดยสถานศึกษาควรจัดระบบให้มีการกำกับ ติดตาม ประเมินผล ภายในสถานศึกษาอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง ซึ่งการกำกับ ติดตาม การทำงาน นำมาตรฐานสู่การปฏิบัติที่เต็มรูปแบบมากขึ้นมีความเป็นกัลยาณมิตร และมีจุดเน้นที่ผลการพัฒนาผู้เรียน ในสวอนของสถาบันอาชีววะ การติดตามมีการใช้ระบบเทคโนโลยีในการกำกับ ติดตาม ส่งเสริม และสนับสนุน การทำงานของครูและบุคลากรอาชีวศึกษา โดยเน้นการกำกับติดตามผลที่เกิดกับผู้เรียน และเชื่อมโยงสู่ กระบวนการทำงาน และปัจจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นข้อมูลในการช่วยเหลือ/สนับสนุนการดำเนินงานที่เหมาะสม (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, ๒๕๖๓)

นอกจากนี้ สถานศึกษาได้ดำเนินการส่งเสริมและพัฒนาครู บุคลากรทางการศึกษาให้มีความเชี่ยวชาญ ทางวิชาชีพ โดยสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เพื่อให้บุคลากรที่มีความตระหนัก ความเข้าใจ และมีคุณลักษณะสำคัญจะทำให้มีความพร้อมทำงานอย่างต่อเนื่องเกิดผลตามเป้าหมาย โดยการพัฒนา บุคลากรอย่างเข้มข้นต่อเนื่อง โดยเฉพาะผู้สอนซึ่งเป็นผู้ที่มีหน้าที่ปฏิบัติการในการพัฒนาผู้เรียนโดยตรง ต้องเน้น ๑) การเรียนรู้เชิงปฏิบัติการ ๒) การเชื่อมโยงสู่การทำงานของตนเองและการเรียนรู้ร่วมกัน ๓) การจัดให้มีพี่เลี้ยงที่พร้อมเรียนรู้ไปด้วยกัน ให้การดูแล ช่วยเหลืออย่างต่อเนื่อง โดยเน้นการเรียนรู้บนฐานการทำงาน พัฒนาผู้เรียนจากบริบทห้องเรียนจริง รวมทั้งสร้างพื้นที่ในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันและพัฒนา ความก้าวหน้าทางวิชาชีพ ในส่วนของสถาบันอาชีววะ มีการพัฒนาครูโดยการฝึกประสบการณ์ร่วมกับ สถานประกอบการอย่างจริงจัง เพื่อให้ครูเกิดสมรรถนะในวิชาชีพอย่างแท้จริงรวมทั้งพัฒนาครูและบุคลากร อาชีวศึกษาแบบ Premium Course/Team Teaching โดยร่วมพัฒนาครูกับภาคเอกชนและสถาน- ประกอบการ รวมทั้งส่งเสริมการทำวิจัยและพัฒนานวัตกรรม (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, ๒๕๖๓)

มาตรฐานที่ ๓ มาตรฐานด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

สถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดำเนินการโดยจัดกิจกรรมการเรียนรู้อิงสมรรถนะ และอิงมาตรฐานการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางพุทธศักราช ๒๕๕๑ มีการนำอัตลักษณ์โรงเรียนบรรจุลงในหลักสูตรสถานศึกษาและบูรณาการกับสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ ทั้ง ๘ กลุ่มสาระ เน้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้โดยผ่านกระบวนการคิด การสอนแบบ Active Learning ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริงและสามารถแก้ปัญหาได้ด้วยตนเองโดยผ่านกระบวนการคิดขั้นสูง มีแผนการจัดการเรียนรู้ที่สามารถนำไปจัดกิจกรรมได้จริง ผู้เรียนได้รับการฝึกทักษะ กล้าแสดงออก แสดงความคิดเห็น สรุปลงข้อความรู้ นำเสนอผลงาน สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตได้ มีการใช้สื่อ เทคโนโลยีสารสนเทศ แหล่งเรียนรู้รวมทั้งภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ โดยสร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้แสวงหาความรู้ด้วยตนเองจากสื่อที่หลากหลาย ครูมีการบริหารจัดการชั้นเรียน โดยเน้นการมีปฏิสัมพันธ์เชิงบวกกับเด็ก ใช้เครื่องมือและวิธีการวัดประเมินผลที่เหมาะสมกับเป้าหมายในการจัดการเรียนรู้และให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ผู้เรียนเพื่อนำไปใช้พัฒนาการเรียนรู้อีก ครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องร่วมกัน แลกเปลี่ยนเรียนรู้และประสบการณ์ รวมทั้งให้ข้อมูลย้อนกลับเพื่อนำไปใช้ในการปรับปรุง พัฒนาการจัดการเรียนรู้ การวัดผลหรือการประเมิน ผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาจะนำผลการประเมินจากภายนอกและภายในสถานศึกษามาสรุปและปรับปรุงแก้ไขในทุก ๆ ปี ผลของคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ RT , NT ,O-NET นำผลลัพธ์ของการศึกษาต่อของผู้เรียนที่จบการศึกษา และผลจากการประเมินของสมศ.

ในส่วนของสถานศึกษาอาชีวศึกษามีแนวทางการดำเนินงานในการนำมาตรฐานการศึกษาสู่การปฏิบัติ ประกอบด้วยการพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษา โดยการมุ่งเน้นพัฒนาคนในองค์กร การร่วมเป็นคณะอนุกรรมการความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชน การตรวจสอบกำกับติดตามสร้างขวัญและกำลังใจ นักเรียนนักศึกษาที่ออกไปฝึกอาชีพ การกำหนดระบบการคัดเลือกนักเรียน นักศึกษา เพื่อไปรับการฝึกอาชีพกับสถานประกอบการ เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของสถานประกอบการ การสร้างความร่วมมือในการจัดการศึกษากับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับบุคคลและองค์กรต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกวิทยาลัย การสร้างและการเปิดโอกาสให้นักเรียน นักศึกษา มีโอกาสได้ไปเรียนและฝึกอาชีพกับสถานประกอบการที่มีมาตรฐานระดับสากล การทดสอบมาตรฐานวิชาชีพก่อนจบการศึกษา การสำรวจความต้องการแรงงานจากสถานประกอบการที่ร่วมจัดการศึกษา การสำรวจการมีงานทำของผู้สำเร็จการศึกษาเพื่อให้สะท้อนคุณภาพของการจัดการศึกษา การสำรวจความพึงพอใจในการทำงานของผู้สำเร็จการศึกษาจากสถานประกอบการที่ผู้สำเร็จการศึกษากลับไปทำงาน

แนวทางการดำเนินงานพัฒนากระบวนการประกันคุณภาพของสถานศึกษา

การดำเนินงานพัฒนากระบวนการประกันคุณภาพของสถานศึกษามีแนวทางที่สอดคล้องกัน และมีรายละเอียดการดำเนินการที่แตกต่างกันไปตามบริบท ประกอบด้วยการศึกษา/วิเคราะห์ข้อมูลมาตรฐานการศึกษาของชาติ มาตรฐานการศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน/สำนักงานคณะกรรมการบริหารการศึกษาเอกชน และข้อมูลสารสนเทศของโรงเรียน (SAR) ทำการวิเคราะห์ข้อมูล

สภาพปัญหา อุปสรรค (SWOT) จากที่ดำเนินการมาแล้ว นำมากำหนดมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียน กำหนดมาตรฐานการศึกษาและตั้งค่าเป้าหมายของโรงเรียน แต่งตั้งคณะทำงานฝ่ายต่าง ๆ เพื่อรับผิดชอบ จัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา แผนปฏิบัติการ ดำเนินงานตามแผนตลอดปีการศึกษา ติดตามตรวจสอบ การดำเนินงานระดับสถานศึกษา ติดตามผลการดำเนินการเพื่อพัฒนาโรงเรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานของ โรงเรียนและนำผลการติดตามไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาและปรับปรุง ประเมินผลการดำเนินงานตาม มาตรฐานการศึกษา ประเมินผลการดำเนินการเพื่อพัฒนาภายในโรงเรียน โดยการกำหนดผู้รับผิดชอบและ ดำเนินการประเมินผลโดยวิธีการหรือกระบวนการที่เหมาะสมกับภาระงาน จัดทำรายงานผลประเมินตนเอง (Self – Assessment Report : SAR) ตามมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียน แล้วนำเสนอรายงานผล การประเมินตนเองต่อคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อให้ความเห็นชอบ แล้วจัดส่งรายงานดังกล่าว ต่อหน่วยงานต้นสังกัดเป็นประจำทุกปี รับการติดตาม ตรวจสอบยืนยันรายงานการประเมินตนเอง ระดับเขต พื้นที่การศึกษา เผยแพร่ผลการดำเนินงานต่อสาธารณชน จัดเก็บเป็นข้อมูลสารสนเทศของโรงเรียน อภิปราย ผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ของแต่ละโครงการเพื่อจัดทำแผนปฏิบัติการในปีต่อไป โดยโรงเรียนใช้กระบวนการ PDCA ประกอบด้วย ๑. ขั้นวางแผน (Plan) ๒. ขั้นดำเนินการ (Do) ๓. ขั้นประเมิน (Check) และ ๔. ขั้นปรับปรุง แก้ไข (Action)

๓. ผลผลิต

ผลที่ได้จากการพัฒนาสถานศึกษาให้บรรลุผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานการศึกษาของ สถานศึกษานั้นสามารถแบ่งออกเป็นผลที่เกิดขึ้นกับผู้เกี่ยวข้องในส่วนต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

๑. ผลที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน

๑.๑ ระดับปฐมวัยและการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ผู้เรียนมีทักษะชีวิตผลสัมฤทธิ์ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ สุขภาวะที่ดีในทุกด้าน มีพัฒนาการเหมาะสมตามวัยทั้งด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ สังคม มีทักษะหลากหลายในการคิด เช่น การคิดสร้างสรรค์ คิดวิเคราะห์ จินตนาการในการจัดทำผลงาน ผู้เรียนอ่านหนังสือออกและอ่านคล่อง การสื่อสารและการคิดคำนวณ ความสามารถใช้เทคโนโลยีในการแสวงหาความรู้ได้ด้วยตนเอง สามารถ สรุปลงค์ความรู้ นำเสนอผลงานให้คนอื่นเข้าใจ และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตได้ ผู้เรียนมีสุขภาวะ ทางร่างกายและจิตสังคมและผู้เรียนมารยาทดี มีน้ำใจ มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและ การสื่อสาร มีความรู้ทักษะพื้นฐานและเจตคติที่ดีต่องานอาชีพ มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์และค่านิยมที่ดีตามที่ สถานศึกษากำหนด มีความภูมิใจในท้องถิ่นและความเป็นไทยมีการยอมรับที่จะอยู่ร่วมกันบนความแตกต่าง และหลากหลาย มีอัตราการเข้าศึกษาต่อในที่เดิมในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นร้อยละ ๙๐ และศึกษาต่อระดับ มัธยมศึกษาตอนปลาย ร้อยละ ๘๐ ผู้เรียนมีสมรรถนะเพิ่มขึ้น สามารถมองตนเองชัดเจนขึ้น มีความสามารถ ในการคิดจำแนกแยกแยะ ไตร่ตรอง พิจารณาอย่างเป็นระบบ โดยใช้เหตุผล มีความรู้และทักษะ พื้นฐานในการสร้างนวัตกรรม มีความรับผิดชอบ มีวินัย มีภาวะผู้นำ มีจิตอาสา อยู่ร่วมกับคนอื่นอย่างมี ความสุข เข้าใจผู้อื่น ไม่มีความขัดแย้งกับผู้อื่น มีส่วนร่วมในกิจกรรมประเพณีท้องถิ่น

๑.๒ ระดับอาชีวศึกษา

ผลการประเมินมาตรฐานวิชาชีพ มีผลการประเมินผ่านร้อยละ ๙๐ ขึ้นไป ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านอาชีวศึกษา (V-NET) ร้อยละ ๖๐ ขึ้นไป ผู้เรียนมีสมรรถนะในการเป็นผู้ประกอบการหรือการประกอบอาชีพอิสระ เข้าร่วมแข่งขันทักษะวิชาชีพ มีคุณภาพอยู่ในระดับดีเลิศ การมีงานทำและศึกษาต่อของผู้สำเร็จการศึกษา ปี ๒๕๖๒ ร้อยละ ๘๐ ขึ้นไป

๒. ผลที่เกิดขึ้นต่อครูผู้สอน

ครูจัดการเรียนรู้สอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษาตรงตามตัวชี้วัด มีการใช้แหล่งเรียนรู้ภายในและภายนอกโรงเรียนและภูมิปัญญาท้องถิ่น และมีการใช้สื่อเทคโนโลยีที่หลากหลาย ผู้สอนมองเห็นทิศทางการดำเนินงานมากขึ้น เนื่องจากจุดเน้น School Concept ของสถานศึกษากำหนดชัดเจน มีการจัดทำแผนการจัดประสบการณ์ โดยมีกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาเด็กครบทุกด้าน จัดประสบการณ์ที่เชื่อมโยงกับประสบการณ์เดิม โดยให้เด็กมีโอกาสเลือกทำกิจกรรมอย่างมีอิสระ จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้สู่การปฏิบัติที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมตามศักยภาพของผู้เรียน มีการจัดทำข้อมูลผู้เรียนเป็นรายบุคคล มีการใช้สื่อ เทคโนโลยีสารสนเทศ และแหล่งเรียนรู้รวมทั้งภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เอื้อต่อการเรียนรู้ มีการบริหารจัดการชั้นเรียนเชิงบวก การพัฒนาตนเองและพัฒนาวิชาชีพ มีการตรวจสอบและประเมินผู้เรียนอย่างเป็นระบบ ครูมีเครื่องมือวัดและประเมินผลที่หลากหลาย

๓. ผลที่เกิดขึ้นต่อผู้บริหาร

การกำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมาย และพันธกิจที่ชัดเจน มีการกำหนดแผนพัฒนาโรงเรียนความสามารถในการบริหารจัดการเกี่ยวกับงานวิชาการทั้งด้านการพัฒนาหลักสูตร กิจกรรมเสริมหลักสูตร ที่เน้นผู้เรียนรอบด้าน สามารถส่งเสริมสนับสนุน พัฒนาครู บุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญทางด้านวิชาชีพ จัดให้มีการระดมทุน PLC จัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพทั้งภายในและภายนอกห้องเรียนที่เอื้อต่อการเรียนรู้และมีความปลอดภัย สามารถจัดระบบการจัดการ การพัฒนาและการบริการเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อใช้ในการบริหารจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา การพัฒนาหลักสูตรฐานสมรรถนะอย่างเป็นระบบ การจัดการเรียนการสอนบนฐานสมรรถนะ

๔. ผลที่เกิดขึ้นต่อชุมชนและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง

ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอนมากขึ้น ผู้ปกครองและชุมชนมีความเชื่อมั่น เชื่อถือ ศรัทธาต่อโรงเรียน ผู้ปกครองและชุมชนได้ให้ความร่วมมืออย่างดียิ่งแก่โรงเรียนในการระดมทุนเพื่อการศึกษาและร่วมเป็นวิทยากร สนับสนุนการจัด กิจกรรมของโรงเรียน องค์กรบริหารส่วนท้องถิ่นให้การสนับสนุนด้านงบประมาณในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา หน่วยงานอื่น ๆ เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาครู และบุคลากรทางการศึกษา

๕. ผลที่ได้จากการดำเนินการ

ผลที่ได้จากการดำเนินการ พบว่า ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นกับตัวผู้เรียนนั้น ผู้เรียนสำเร็จการศึกษา ได้รับการพัฒนาทั้งความรู้ ทักษะ เจตคติ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ และมีทักษะอาชีพติดตัว สามารถ

ประกอบอาชีพที่ตนเรียนมาได้ และสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างปกติสุข สอดคล้องตามผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ของการศึกษา (Desired Outcomes of Education: DOE Thailand) หมายถึง คุณลักษณะของคนไทย ๔.๐ ที่ตอบสนองวิสัยทัศน์การพัฒนาสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน โดยคนไทย ๔.๐ จะต้องอ้างความเป็นไทยและแข่งขันได้ในเวทีโลก และเป็นบุคคลที่มีคุณลักษณะ ๓ ด้าน ประกอบด้วย **ผู้เรียนรู้** คือ เป็นผู้มีความเพียร ใฝ่เรียนรู้และมีทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิตเพื่อก้าวทันโลกยุคดิจิทัลและโลกในอนาคตและมีสมรรถนะ (Competency) ที่เกิดจากความรู้ความรอบรู้ด้านต่าง ๆ มีสุนทรียะ รักรักษ์และประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาไทย มีทักษะชีวิต เพื่อสร้างงานหรือสัมมาชีพ บนพื้นฐานของความพอเพียง ความมั่นคงในชีวิต และคุณภาพชีวิตที่ดีต่อตนเอง ครอบครัวและสังคม **ผู้ร่วมสร้างสรรค์นวัตกรรม** เป็นผู้ที่มีทักษะทางปัญญาทักษะศตวรรษที่ ๒๑ ความฉลาดดิจิทัล (Digital Intelligence) ทักษะการคิดสร้างสรรค์ ทักษะข้ามวัฒนธรรม สมรรถนะการบูรณาการข้ามศาสตร์และมีคุณลักษณะของความเป็นผู้ประกอบการ เพื่อร่วมสร้างสรรค์และพัฒนานวัตกรรมทางเทคโนโลยีหรือสังคม เพิ่มโอกาสและมูลค่าให้กับตนเองและสังคม และ **พลเมืองที่เข้มแข็ง** เป็นผู้มีความรักชาติรักท้องถิ่น รู้ถูกผิด มีจิตสำนึก เป็นพลเมืองไทยและพลโลก มีจิตอาสา มีอุดมการณ์และมีส่วนร่วมในการพัฒนาชาติบนหลักการประชาธิปไตย ความยุติธรรมความเท่าเทียม เสมอภาคเพื่อการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืน และการอยู่ร่วมกันในสังคมไทยและประชาคมโลกอย่างสันติ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, ๒๕๖๑)

นอกจากนี้ผลลัพธ์ยังส่งผลในเรื่องการได้รับการยอมรับ โรงเรียนสามารถจัดการศึกษาแก่ผู้รับบริการได้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ สามารถสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ผู้ปกครองและชุมชน เนื่องจากโรงเรียนมีหลักประกันได้ว่าโรงเรียนมี ผู้เรียน ครู ผู้บริหาร ที่มีคุณภาพเป็นไปตามมาตรฐาน โครงการที่สถานศึกษาจัดตั้งขึ้นเพื่อพัฒนาผู้เรียนได้รับการยอมรับ เช่น โครงการผ้าผัดย้อมสีจากเปลือกไม้มะดันป่า ได้รับรางวัลชนะเลิศ OTOP junior contest award ๒๐๒๐ ของจังหวัดศรีสะเกษ ฯลฯ บุคคลภายนอกให้ความเชื่อถือและการยอมรับจากทั้งสื่อสารมวลชน สถานศึกษาและองค์กรอื่น ๆ การได้รับการยอมรับจากสถานประกอบการที่มีความทันสมัย มีมาตรฐานในระดับสากล ให้ความร่วมมือจัดการศึกษาระบบทวิภาคีร่วมกัน การที่สถานศึกษาและสถานประกอบการต่างประเทศ

อีกทั้งครูและบุคลากรมีความตระหนักในการมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้บรรลุผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ มีแผนการจัดการศึกษา และหลักสูตรที่สอดคล้องกับความต้องการและศักยภาพของนักเรียน

ในส่วนประเด็นแนวปฏิบัติที่ดี รวมทั้งปัญหาและอุปสรรคในการพัฒนาสถานศึกษาให้บรรลุผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและการอาชีวศึกษา ในเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา จังหวัดระยองและจังหวัดศรีสะเกษ สามารถอภิปรายได้ดังนี้

แนวปฏิบัติที่ดี (Best Practice)

สถานศึกษาแต่ละแห่งมีการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาที่ยึดตามมาตรฐานการศึกษาของชาติและมีการเพิ่มเติมจุดเน้น อัตลักษณ์ที่สำคัญของชุมชนและท้องถิ่น รวมถึงคุณลักษณะที่พึงประสงค์เพิ่มเติมเพื่อให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาตรงตามความต้องการของท้องถิ่นและชุมชน มีการบริหาร

จัดการที่มีประสิทธิภาพ โดยแนวปฏิบัติที่ดีที่พบจากสถานศึกษาที่เข้าร่วมในโครงการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ มีดังต่อไปนี้

๑. สถานศึกษามีการกำหนดและออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล และการปรับตัวเข้ากับชุมชนและสังคม ซึ่งกิจกรรมเป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมทั้งด้านความรู้ ทักษะ เจตคติ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่เหมาะสมตามช่วงวัย เช่น การดำเนินการปลูกจิตสำนึกสุจริตตามคุณลักษณะ ๕ ประการของนักเรียน ประกอบด้วย กระบวนการคิด มีวินัย ซื่อสัตย์ อยู่อย่างพอเพียง และมีจิตสาธารณะ โดยการใช้รูปแบบ SAMANMIT Model ของโรงเรียนบ้านสมานมิตร ฯลฯ รวมถึงกิจกรรมที่สอดคล้องกับนวัตกรรมที่สถานศึกษานำมาปฏิบัติ เช่น จิตศึกษา การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของคณะครูในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ให้มีคุณภาพโดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) จินตคณิต กิจกรรมที่สอดคล้องตามจุดเน้น กิจกรรมชุมชน ดินปลูกอินทรีย์ การจัดการเรียนการสอนโดยใช้สื่อการเรียนรู้วัฒนธรรมไทย (โขน) ตามอัตลักษณ์โรงเรียน (สืบสานอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมไทย (โขน)) โดยบรรจุลงในหลักสูตรสถานศึกษา บูรณาการกับทุกสาระการเรียนรู้ ส่วนโครงการที่จัดตั้งขึ้น เป็นโครงการลักษณะसानฝันนักเรียน อาทิ โครงการห้องเรียนพิเศษ ๔ เหล่าทัพ โครงการเรียนดี ๓ มอ โครงการพยาบาล โครงการฟุตบอล ซึ่งมีการดำเนินการโครงการอย่างต่อเนื่อง ขณะที่การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานศูนย์การศึกษาพิเศษนั้น หลักสูตร โครงการหรือกิจกรรมต่าง ๆ ถูกออกแบบมาเพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนที่มีความหลากหลายทั้งในด้านการเรียน อาชีพ สันทนาการต่าง ๆ เน้นกิจกรรมส่งเสริมอาชีพเพื่อการมีงานทำ

๒. การบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ การสร้างความร่วมมือในสถานศึกษา การกระจายอำนาจการบริหารจัดการอย่างทั่วถึง เช่น การบริหารและจัดการแบบมีส่วนร่วมโรงเรียนเล็กในโรงเรียนใหญ่ โดยการดำเนินการในการบริหารสถานศึกษา ภายใต้อัตลักษณ์ที่ว่า “One School, One Teamwork, One Student” การบริหารกระบวนการเรียนรู้โครงการฐานวิจัย (RBL) เพาะพันธุ์ปัญญา การบริหารกระบวนการเรียนรู้ PSMT การบริหารจัดการกระบวนการเรียนรู้เกษตรมีชีวิต ของโรงเรียนไพโรบึงวิทยาคม การบริหารจัดการกระบวนการเรียนรู้โรงเรียนศีล ๕ เป็นต้น

๓. การสร้างความร่วมมือกับภายนอก ดังเช่นในส่วนของสถานศึกษาระดับอาชีวศึกษามีการจัดการศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี เป็นการจัดการศึกษาวิชาชีพที่เกิดจากข้อตกลงระหว่างสถานศึกษากับสถานประกอบการ รัฐวิสาหกิจหรือหน่วยงานของรัฐในเรื่องการจัดหลักสูตร การเรียนการสอนการวัดผลและประเมินผล ซึ่งนอกจากมีการประสานความร่วมมือกับสถานประกอบการในประเทศแล้ว ยังมีการสร้างความร่วมมือกับต่างประเทศ เช่น สาธารณรัฐประชาชนจีน ฯลฯ

ปัญหาอุปสรรคในการนำมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานสู่การปฏิบัติ

ปัญหาอุปสรรคในการนำมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานสู่การปฏิบัตินั้น ประกอบด้วย การขาดระบบการประเมินฐานสมรรถนะที่ชัดเจน การขาดความพร้อมของผู้เรียน ด้านการจัดการเรียนการสอน ครูขาดความแม่นยำในเนื้อหาและการสอน ปัญหาด้านการบริหารจัดการการใช้จ่ายงบประมาณ การขาดความเป็นอิสระในการบริหารจัดการงบประมาณ ความล่าช้าในการให้งบประมาณ การเปลี่ยนแปลง

ของอัตรากำลังคนที่มีผลต่อการจัดการเรียนการสอน และการสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ผู้เรียน ครูมีภาระงานมาก การขาดแรงจูงใจของบุคลากร เงินเดือนและค่าตอบแทน สวัสดิการ การขาดความต่อเนื่องของการดำเนินการ ขาดการจัดเก็บข้อมูลที่เป็นระบบ และการไม่เห็นความสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษา

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

๑. ปัจจัยความสำเร็จที่สำคัญเกี่ยวข้องกับการวางแผนตั้งแต่การกำหนดเป้าหมาย วิสัยทัศน์ อัตลักษณ์ ท้องถิ่นที่ชัดเจน การสร้างความร่วมมือจากบุคลากรในสถานศึกษาและความร่วมมือกับบุคคลและหน่วยงานภายนอก และมีกลไกการขับเคลื่อนที่สำคัญคือ ผู้บริหารที่เห็นความสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษา ในการนำผลที่ได้มาพัฒนาการจัดการเรียนการสอนและพัฒนาผู้เรียนในด้านต่าง ๆ ซึ่งผู้บริหารจะต้องเป็นผู้ที่มีวิสัยทัศน์ เปิดกว้างทางความคิด ส่งเสริมวัฒนธรรมการเรียนรู้ และการทำงานแบบธรรมาภิบาล รวมถึงมีการกระจายอำนาจให้ส่วนงานขนาดเล็กได้มีความรับผิดชอบ การกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบที่เหมาะสม ทั้งถึงตั้งนั้นการนำไปสู่การดำเนินงานที่เกิดประสิทธิผลจึงต้องคำนึงถึงปัจจัยแห่งความสำเร็จทุกประการที่ประกอบกันให้การดำเนินงานประสบผลสำเร็จได้

๒. สถานศึกษาคควรศึกษาข้อมูลของชุมชนทั้งด้านแหล่งทรัพยากร ภูมิปัญญา และจุดเด่นของสถานศึกษา สร้างความร่วมมือกับบุคคลในชุมชน หน่วยงาน สถานประกอบการ เพื่อกำหนดอัตลักษณ์ของสถานศึกษาได้อย่างชัดเจน และนำมาบูรณาการเข้ากับการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาต่าง ๆ รวมทั้งกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โครงการ เพื่อให้การดำเนินงานและการบริหารจัดการหลักสูตรของสถานศึกษา สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของชาติตามแต่ละระดับการศึกษา ผลิตและพัฒนาผู้เรียนที่มีคุณภาพ ตรงความต้องการและความคาดหวังของชุมชน มีคุณลักษณะตามผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ของการศึกษา

๓. สถานศึกษาที่ต้องการนำแนวทางการดำเนินการจัดทำมาตรฐานศึกษาของสถานศึกษาจากการศึกษาวิจัยครั้งนี้ไปใช้ ควรคำนึงถึงความใกล้เคียงหรือความแตกต่างของบริบทสถานศึกษา เนื่องจากสถานศึกษาที่มีสังกัดแตกต่างกันอาจมีปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการดำเนินการแตกต่างกันไป ทั้งในด้านความพร้อมของทรัพยากร การสนับสนุนจากต้นสังกัด วัฒนธรรมองค์กร เป็นต้น

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

๑. การศึกษาวิจัยครั้งนี้ได้ผลการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับแนวทางการดำเนินงาน ผลลัพธ์ที่ได้ ปัจจัยสนับสนุนให้เกิดความสำเร็จในการดำเนินงาน และแนวปฏิบัติที่ดีของสถานศึกษา ดังนั้นในการวิจัยครั้งต่อไป อาจทำการพัฒนารูปแบบการดำเนินงานที่เหมาะสมกับสถานศึกษาแต่ละบริบท เพื่อสถานศึกษาที่มีบริบทคล้ายคลึงหรือใกล้เคียงกัน สามารถนำรูปแบบไปใช้ในการดำเนินการของสถานศึกษาตนเองได้ต่อไป

๒. ปัจจัยสำคัญประการหนึ่งในการสร้างความสำเร็จในการประกันคุณภาพการศึกษาคือ ผู้ที่เกี่ยวข้องตระหนักถึงความสำคัญของการประกันคุณภาพ ดังนั้น ควรมีการสร้าง ความเข้าใจที่ชัดเจน การรวบรวม

ผลลัพธ์ที่เป็นแนวปฏิบัติที่ดีเผยแพร่แก่สถานศึกษาต่าง ๆ เพื่อเป็นแนวทาง สร้างแรงบันดาลใจในการ
ดำเนินการได้อย่างเป็นรูปธรรม

รายการอ้างอิง

- เจนจบ หาญกลับ, สุภัทรา เอื้อวงศ์. (๒๕๕๙). **ปัจจัยสู่ความสำเร็จในการดำเนินการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนเอกชนเขตกรุงเทพมหานคร**. วารสารวิชาการศึกษาศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ: ปีที่ 17 ฉบับที่ 2 เดือนกรกฎาคม – ธันวาคม 2559 สืบค้นจาก <http://ejournals.swu.ac.th/index.php/jedu/article/viewFile/8534/7479>
- จินตนา ยงทัศนีย์. (๒๕๕๔). **ผลสัมฤทธิ์ของการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา : กรณีศึกษา วิทยาลัยเทคนิคชลบุรี จังหวัดชลบุรี**. วิทยานิพนธ์ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาการจัดการทั่วไป มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- ชุตติกาญจน์ ทองธรรม และ นงลักษณ์ ใจฉลาด. (๒๕๖๐). **การศึกษาสภาพการมีส่วนร่วมการดำเนินงานการประเมินคุณภาพภายในของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสุโขทัย**. วารสารวิชาการบัณฑิตวิทยาลัยสวนดุสิต, ๑๓(๓).
- ประกาศพื้นที่นวัตกรรม ๖ ภูมิภาค**. (17 ตุลาคม 2561). สืบค้นจาก <http://basiceducationsandbox.blogspot.com/2018/10/6.html>
- พันทิพย์ รัตนราช. (๒๕๕๘). **การพัฒนาแนวปฏิบัติตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา เพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขนาดเล็ก**. วารสารปัญญาภิวัฒน์, ๗(๒), ๑๘๒-๑๙๕.
- พิณสุตา สิริธรงค์ศรี. (มปป.). **ข้อเสนอการปฏิรูปการศึกษาที่เหมาะสมกับคนไทย**. สืบค้นจาก <https://www.dpu.ac.th/ces/upload/km/1406790427.pdf>
- พินิจ มีคำทอง. (๒๕๕๙). **การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมสถานศึกษาด้วยเทคนิค SWOT Analysis**. (พิมพ์ครั้งที่ ๑). ขอนแก่น : หจก.โรงพิมพ์คลังนานาวิทยา.
- เพียงตา กิจหิรัญวงศ์. (๒๕๖๑). **การพัฒนาคุณภาพมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี: กรณีศึกษาโรงเรียนวัดเสาชิงหิน**. วารสารครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีที่ 46 ฉบับที่ 3 (กรกฎาคม-กันยายน 2561), หน้า 154-173.
- ราชกิจจานุเบกษา. (๒๕๖๑). **ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง มาตรฐานการอาชีวศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๑**. สืบค้นจาก <http://www.ratchakittha.soc.go.th/DATA/PDF/2561/E/228/T4.PDF>

- ราชกิจจานุเบกษา. (๒๕๖๑). **กฎกระทรวง การประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ.๒๕๖๑**. สืบค้นจาก <http://www.ratchakitcha.soc.go.th/DATA/PDF/2561/A/011/3.PDF>
- ราชกิจจานุเบกษา. (๒๕๖๑). **ประกาศเรื่อง ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ.๒๕๖๑-๒๕๘๐)**. สืบค้นจาก http://www.ratchakitcha.soc.go.th/DATA/PDF/2561/A/082/T_0001.PDF
- ราชกิจจานุเบกษา. (๒๕๖๒). **พระราชบัญญัติพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๒**. สืบค้นจาก http://www.ratchakitcha.soc.go.th/DATA/PDF/2562/A/056/T_0102.PDF
- ราชกิจจานุเบกษา. (๒๕๖๔). **แผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง)**. สืบค้นจาก http://www.ratchakitcha.soc.go.th/DATA/PDF/2564/E/044/T_0001.PDF
- วาลิช ลิทา. (๒๕๖๐). สภาพ ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๖. **วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ**. 17(1) มกราคม-มิถุนายน 2560 สืบค้นจาก <https://so02.tci-thaijo.org/index.php/eduthu/article/view/96233>
- วรภรณ์ บุญเชียง. (มปป.). **การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (Participatory Action Research- PAR) มิติใหม่ของรูปแบบวิธีวิจัยเพื่อการพัฒนาชุมชนระดับท้องถิ่น**. คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. สืบค้นจาก https://www.chiangmaihealth.go.th/cmpho_web/document/190222155080467899.pdf
- สุรยุทธ กอบกิจพานิชผล. (มปป.). **การโค้ช (Coaching) และระบบพี่เลี้ยง (Mentoring) ในภาครัฐ**. สืบค้นจาก <http://wiki.ocsc.go.th/>
- สาโรจน์ ขจรวัฒน์เตี้ย, สิริธร สิ้นจินดาวงศ์ และ ประภาส เกตุไทย. (๒๕๕๘). **กลยุทธ์การบริหารการประกันคุณภาพของวิทยาลัยเทคนิค สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา**. วารสารวิชาการ Veridian E-Journal, Silpakorn University, ๘(๒), ๖๘๒-๗๐๐.
- สำนักคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (มปป.). **แนวทางการประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา ระดับปฐมวัย ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานศูนย์การศึกษาพิเศษ**. สืบค้นจาก <https://bet.obec.go.th/index/wp-content/uploads/2018/08/nn3.pdf>
- สำนักมาตรฐานการศึกษาและพัฒนารเรียนรัฐ, สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (๒๕๖๓). **รายงานผลการศึกษา เรื่อง การนำมาตรฐานการศึกษาของชาติสู่การปฏิบัติ: บทเรียนจากต่างประเทศ**. บริษัท ๒๑ เซ็นจูรี จำกัด: กรุงเทพฯ.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. (๒๕๕๙). รายงานผลการศึกษากาพัฒนา
มาตรฐานการศึกษาของต่างประเทศ. นนทบุรี: 21 เซ็นจูรี จำกัด.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (๒๕๖๓). รายงานผลการวิจัย แนวทางการนำมาตรฐานการศึกษาของ
ชาติสู่การปฏิบัติ. สำนักมาตรฐานการศึกษาและพัฒนาการเรียนรู้ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา:
กรุงเทพฯ.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. (๒๕๖๑). รายงานการศึกษาไทย พ.ศ. ๒๕๖๑
(Education in Thailand 2018). กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ.(๒๕๖๓). การนำมาตรฐานการศึกษาของชาติสู่การ
ปฏิบัติ : บทเรียนจากต่างประเทศ. นนทบุรี: 21 เซ็นจูรี จำกัด.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ.(๒๕๖๓). มาตรฐานการศึกษาของชาติกับการ
ประกันคุณภาพการศึกษาของคนไทย. นนทบุรี: 21 เซ็นจูรี จำกัด.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. (๒๕๖๑). มาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ.
๒๕๖๑. สืบค้นจาก <http://www.sesa17.go.th/site/images/Publish2.pdf>

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. (มปป.). รายงานการวิเคราะห์การพัฒนาระบบ
ประกันคุณภาพการศึกษาให้รองรับการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษาตามรัฐธรรมนูญแห่ง
ราชอาณาจักรไทย พ.ศ.๒๕๖๐. สืบค้นจาก [http://backoffice.onec.go.th/uploads/Book/1593-
file.pdf](http://backoffice.onec.go.th/uploads/Book/1593-file.pdf)

สำนักวิชาการ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร (๒๕๖๒). พื้นที่นวัตกรรมการศึกษา (Education
Sandbox). https://library2.parliament.go.th/ejournal/content_af/2562/jun2562-1.pdf

สำนักวิชาการ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร. (๒๕๖๒). พื้นที่นวัตกรรมการศึกษา. สืบค้นจาก
https://library2.parliament.go.th/ejournal/content_af/2562/jun2562-1.pdf

สมบัติ คชสิทธิ์ และคณะ. (๒๕๖๒). แนวทางการนำมาตรฐานการศึกษาของชาติสู่การปฏิบัติ.
วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ปีที่ ๑๓ (๓).

ศิริพร งามแสง, พงศ์เทพ จิระโร, สมศักดิ์ ลิลา และ คมศร วงษ์รักษา (๒๕๕๕). การพัฒนาระบบประกัน
คุณภาพการศึกษาภายในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น โดยใช้การวิจัยเชิง
ปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม. วารสารคณะพลศึกษา, ๑๕(ฉบับพิเศษ), ๒๖๙-๒๘๔

อมารสี อัมพันศิริรัตน์ และพิมพ์มล วงศ์ไชยา. (๒๕๖๐). **การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม : ลักษณะสำคัญและการประยุกต์ใช้ในชุมชน**. วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, ๓๖(๖).

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย. (ม.ป.ป.) **คู่มือการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาระดับการศึกษาปฐมวัย และระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน**. สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย. สืบค้นจาก <http://localschool.info/download/qamannual.pdf?fbclid=IwAR25KwCN7ZLHCja6xv4hY1K1TIFBc2gbjgJAQw74Thc5LGtvufOZ0QdmoT>

DiGirolamo, J. (2015). **Coaching for Professional Development**. Retrieved from <https://www.shrm.org/hr-today/trends-and-forecasting/special-reports-and-expert-views/Documents/SHRM-SIOP%20Coaching%20for%20Professional%20Development.pdf>

Hattie, J. (2012). **Visible Learning for Teachers**. New York, NY: Routledge.

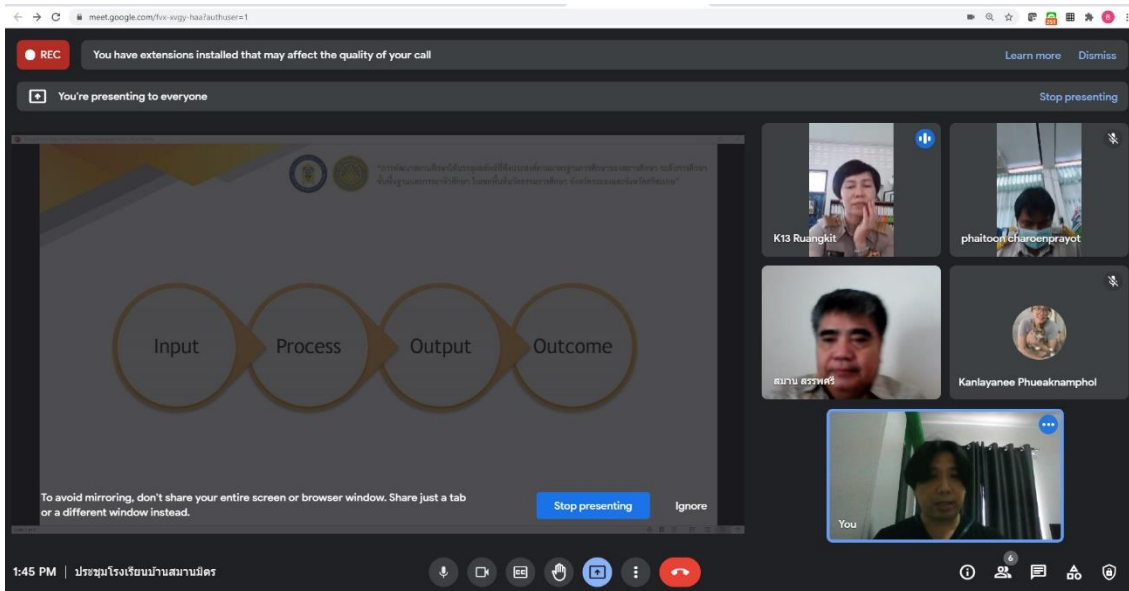
ภาคผนวก

ภาคผนวก

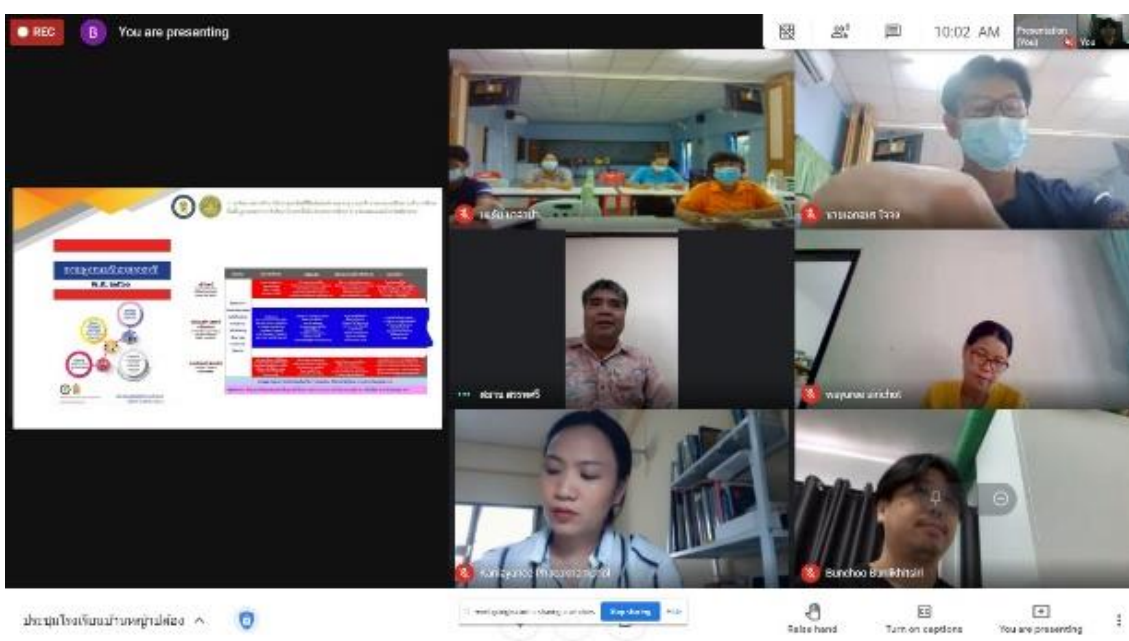
ภาพการลงพื้นที่สร้างความรู้ ความเข้าใจเรื่องการพัฒนาตามความต้องการและ
บริบทของสถานศึกษา และการพัฒนาอื่นๆ ให้บรรลุผลลัพธ์ที่พึงประสงค์

สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

โรงเรียนสมานมิตร จังหวัดระยอง

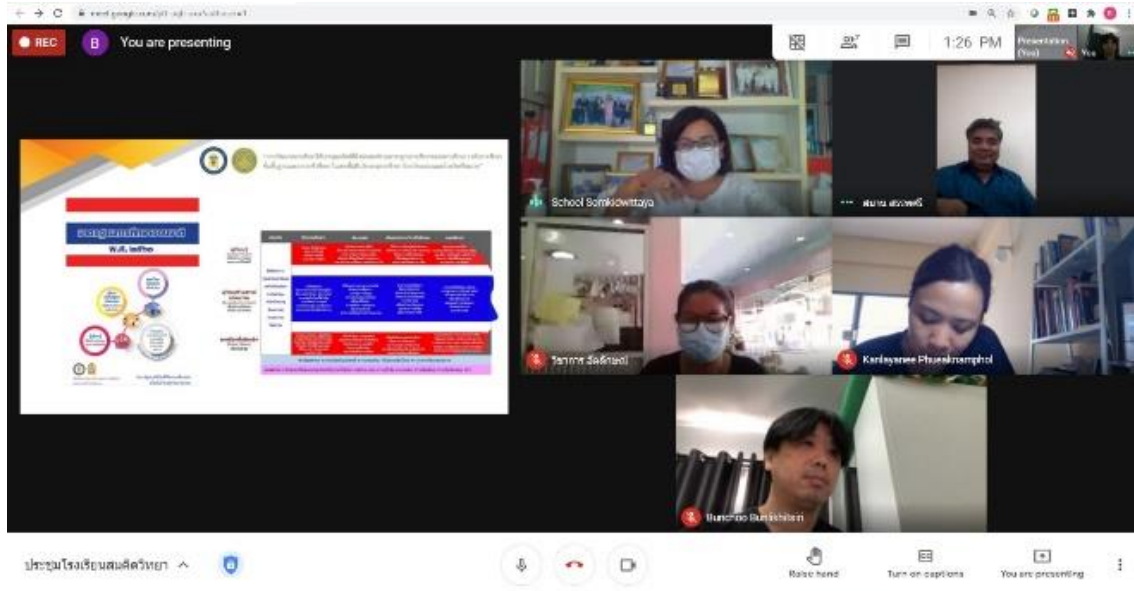
โรงเรียนบ้านห้วยป่าล้อม จังหวัดศรีสะเกษ

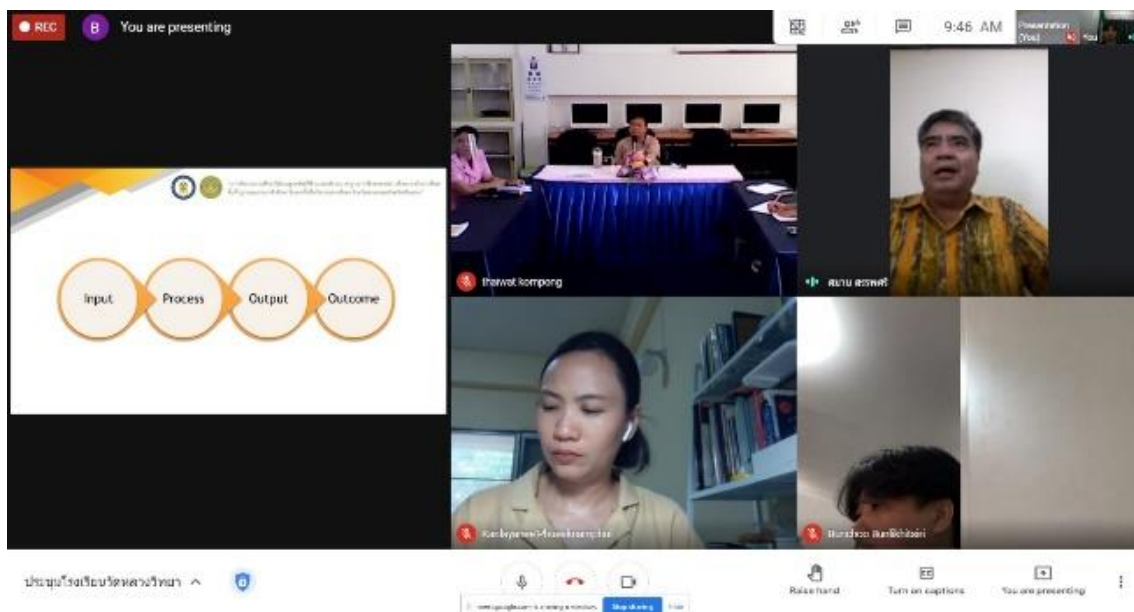
รายงานผลการวิจัย เรื่อง การพัฒนาสถานศึกษาให้บรรลุผลสัมฤทธิ์ที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและการอาชีวศึกษา ในเขตพื้นที่จังหวัดระยองและจังหวัดศรีสะเกษ

สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน

โรงเรียนสมคิดวิทยา จังหวัดระยอง

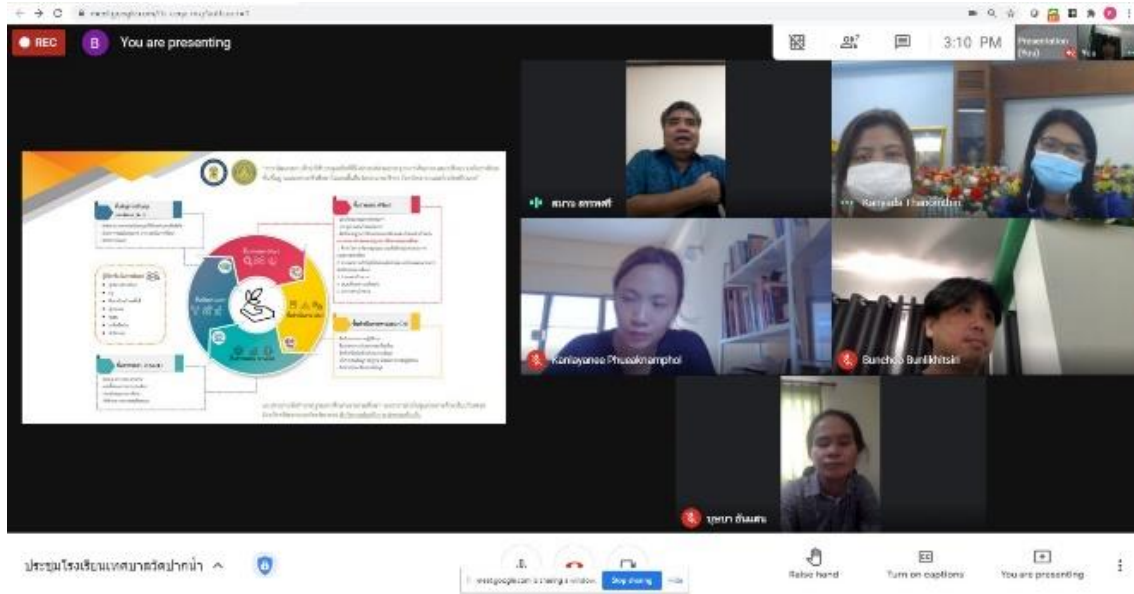
โรงเรียนวัดหลวงวิทยา จังหวัดศรีสะเกษ

รายงานผลการวิจัย เรื่อง การพัฒนาสถานศึกษาให้บรรลุผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและการอาชีวศึกษา ในเขตพื้นที่จังหวัดระยองและจังหวัดศรีสะเกษ

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย

โรงเรียนเทศบาลวัดปากน้ำ จังหวัดระยอง

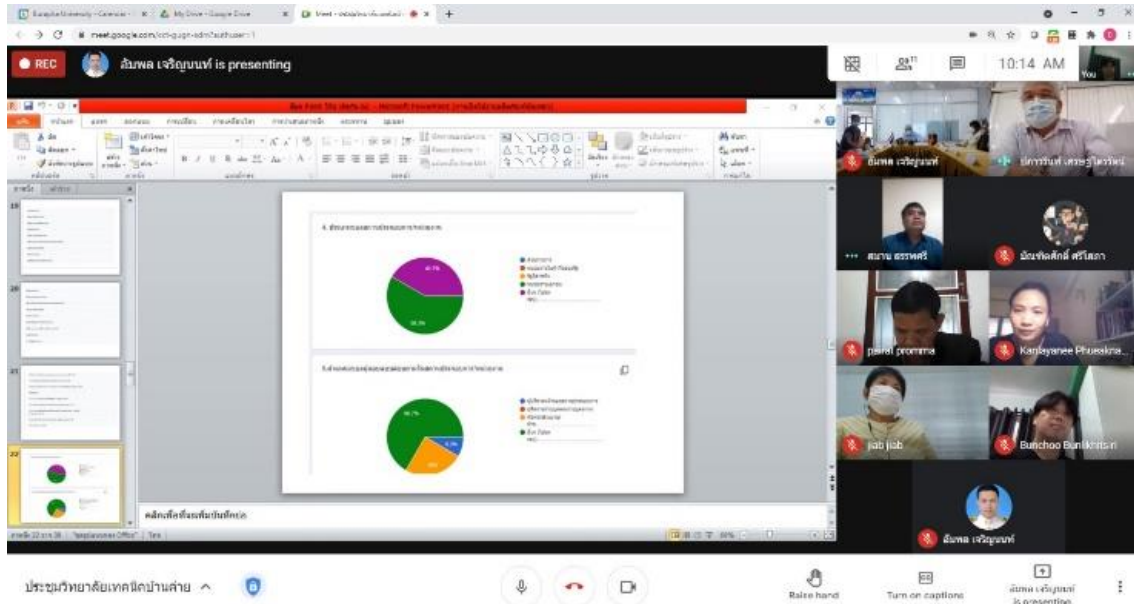
โรงเรียนไพโรจน์วิทยาคม จังหวัดศรีสะเกษ

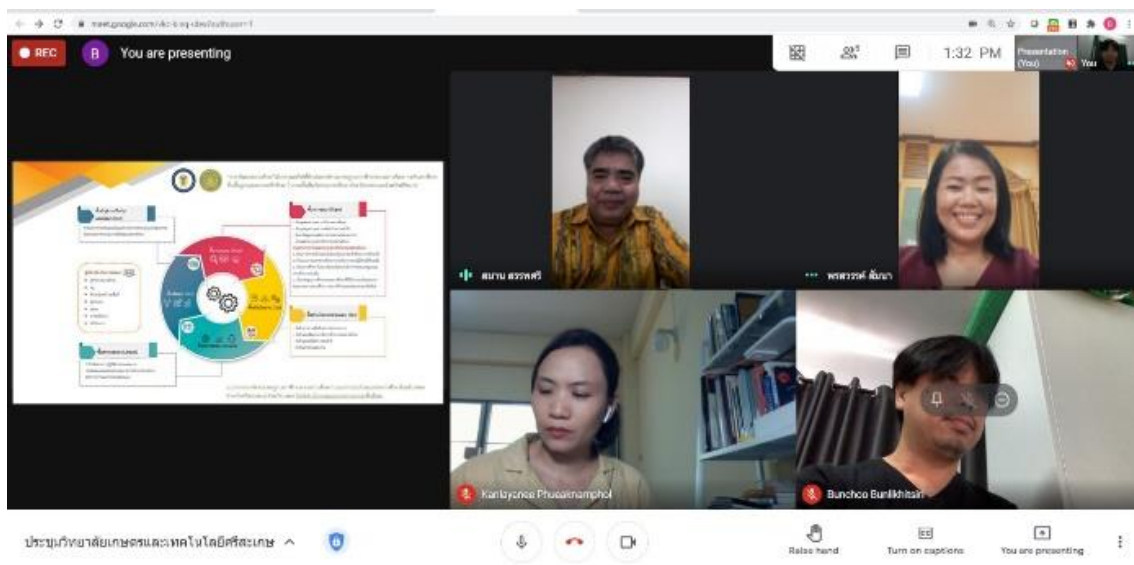
รายงานผลการวิจัย เรื่อง การพัฒนาสถานศึกษาให้บรรลุผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและการอาชีวศึกษา ในเขตพื้นที่จังหวัดระยองและจังหวัดศรีสะเกษ

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

วิทยาลัยเทคนิคบ้านค่าย จังหวัดระยอง

วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีศรีสะเกษ จังหวัดศรีสะเกษ

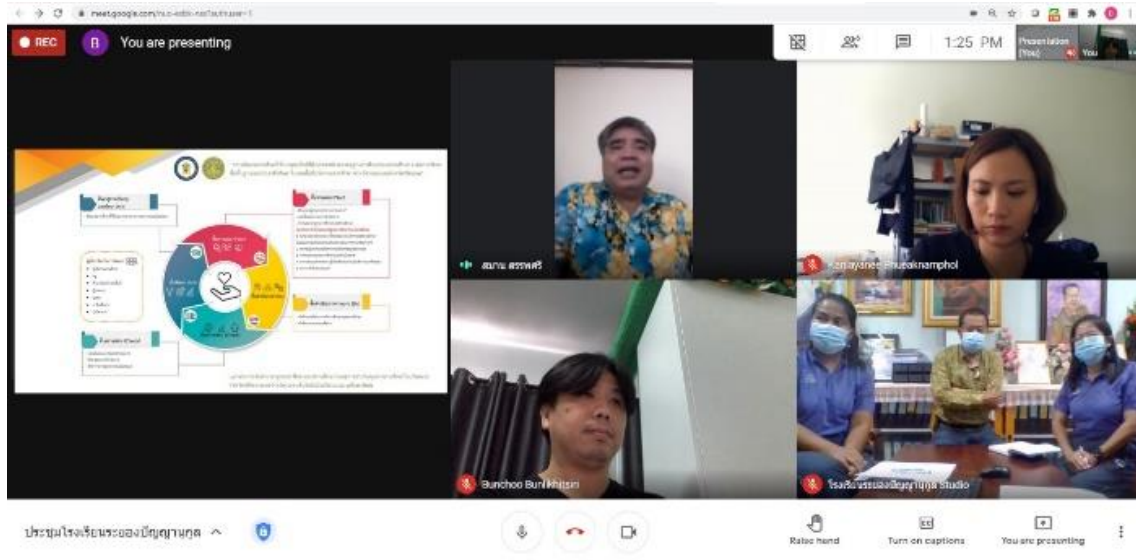

รายงานผลการวิจัย เรื่อง การพัฒนาสถานศึกษาให้บรรลุผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและการอาชีวศึกษา ในเขตพื้นที่จังหวัดระยองและจังหวัดศรีสะเกษ

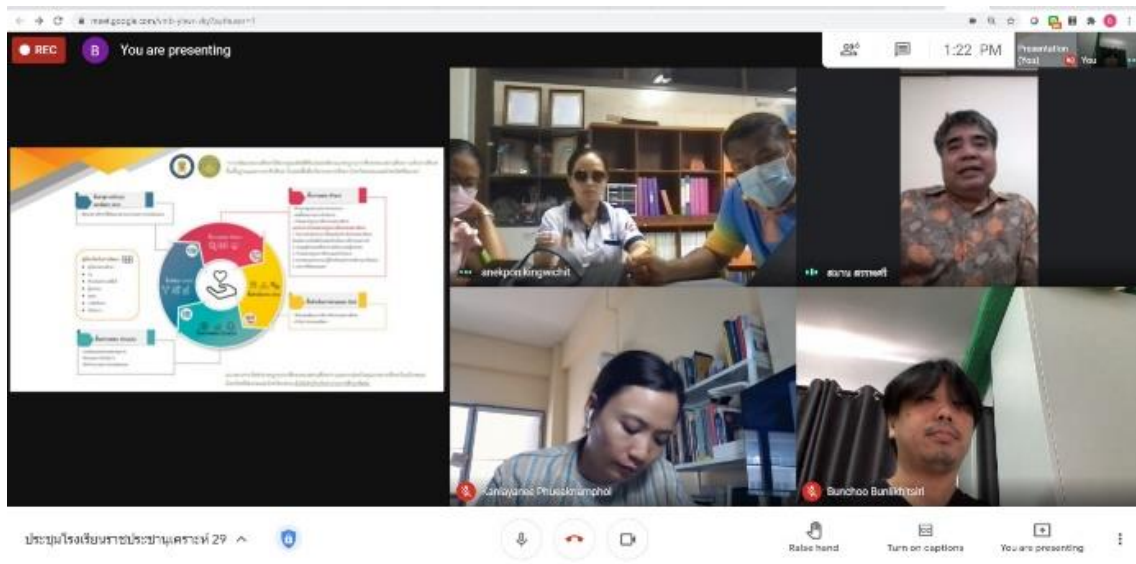

ศูนย์การศึกษาพิเศษ

โรงเรียนระยองปัญญานุกูล จังหวัดระยอง

โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ๒๙ จังหวัดศรีสะเกษ

รายงานผลการวิจัย เรื่อง การพัฒนาสถานศึกษาให้บรรลุผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและการอาชีวศึกษา ในเขตพื้นที่จังหวัดระยองและจังหวัดศรีสะเกษ

ภาคผนวก
รายชื่อคณะผู้วิจัย

นักวิจัยหลัก

๑. กลุ่มมาตรฐานการศึกษา สำนักมาตรฐานการศึกษาและพัฒนาศึกษา สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา

๒. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บุญชู บุญเลิศศิริ

๓. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ฉัตรวรรณ วัฒนวรรณ

๔. อาจารย์สมาน สรรพศรี

๕. อาจารย์กัลยาณี เพ็ญนำผล

นักวิจัยในพื้นที่

จังหวัดศรีสะเกษ

๑. นางวยุรีย์ ศิริโชติ   ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ

๒. นายทรงพล สมภาค   ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ

๓. นางณชา ดอนทราย   ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ

๔. ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านห้วยปล้อง จังหวัดศรีสะเกษ

๕. นางทองม้วน แสงลับ

๖. นางธิดาภรณ์ อินทะแสง

๗. ผู้อำนวยการวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีศรีสะเกษ จังหวัดศรีสะเกษ

๘. นางสาวพรสวรรค์ สัมมนา

๙. ว่าที่ร.ต.หญิงภูษิศจินฉิม โขติคุต

๑๐. นางสาวสมประสงค์ เปรมปราโมทย์

๑๑. ผู้อำนวยการโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ๒๙ จังหวัดศรีสะเกษ

๑๒. นางกนกอร เปี้ยदनอก

๑๓. นางสาวอุสุมา สิงห์กลาง

๑๔. นายมูหามะซูบีดี สอมอนิอามะ

๑๕. ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดหลวงวิทยา จังหวัดศรีสะเกษ

๑๖. นางวันเพ็ญ สุรนารถ
๑๗. นางสาววรรณนิสา อ่อมแก้ว
๑๘. นางณัชชา พลสมบัติ
๑๙. นางเพชรรา โลหะทิน
๒๐. นายปรีชา อสีพงษ์
๒๑. นางสาววิจิตรา โยธา
๒๒. นางสาวจุฑามาศ คำผิง
๒๓. นายสมรักษ์ โคนาบาล
๒๔. ผู้อำนวยการโรงเรียนไพโรจน์วิทยาคม จังหวัดศรีสะเกษ
๒๕. นางนริศรารัตน์ ชัยภูมิโกคศิริธัญ
๒๖. นางสาวอุทัยวรรณ วิเศษพงษ์
๒๗. นางอรชร โคตพันธ์

จังหวัดระยอง

๑. นายไพฑูรย์ เจริญประโยชน์   ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ
๒. ดร.ปิยภัทร พลับพลา   ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ
๓. นางศศิธร บัวศรี   นักวิชาการศึกษาปฏิบัติการ
๔. นายไพรัตน์ พรหมมา   ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ
๕. ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านสมานมิตร จังหวัดระยอง
๖. นางสาวปวีณา กาเมือง
๗. นางสาวศศิธร แก้วมา
๘. ผู้อำนวยการโรงเรียนระยองปัญญานุกูล จังหวัดระยอง
๙. นางสาวระวีวรรณ สุขรักษา
๑๐. นางสาวพิมพ์ร พุทไธสง
๑๑. นางสาวอัจฉราภรณ์ จันทร์วงศ์

๑๒. ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคบ้านค่าย จังหวัดระยอง
๑๓. ดร.ปภาวรินทร์ เศรษฐไตรรัตน์
๑๔. นายบัณฑิตศักดิ์ ศรีโสภา
๑๕. นางสาวทิพรัตน์ ชุนรักษ์
๑๖. นางสาวจุฑามาศ อร่ามแสง
๑๔. ผู้อำนวยการโรงเรียนสมคิดวิทยา จังหวัดระยอง
๑๕. นางสาวรส เลหาวิโรจน์
๑๖. นางหิรัญรัตน์ ไกลขุน
๑๗. ผู้อำนวยการโรงเรียนเทศบาลวัดปากน้ำ จังหวัดระยอง
๑๘. นางกนกวรรณ ภาณุทัต
๑๙. นางบุษยมาศ อันแสน
๒๐. นางสาวกัลยดา ถนอมถีน

ภาคผนวก
เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย

**แบบสัมภาษณ์แนวทางการดำเนินการพัฒนาสถานศึกษาให้บรรลุผลลัพธ์ที่พึงประสงค์
ตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา**

**“โครงการพัฒนาสถานศึกษาให้บรรลุผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานการศึกษาของ
สถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและการอาชีวศึกษา ในเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา
จังหวัดระยองและจังหวัดศรีสะเกษ”**

คำชี้แจง: แบบสัมภาษณ์นี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาข้อมูลสภาพการดำเนินงาน ปัญหา อุปสรรค การมีส่วนร่วม
ของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องและแนวทางในการดำเนินงานพัฒนาสถานศึกษาให้บรรลุผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ตาม
มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา “โครงการพัฒนาสถานศึกษาให้บรรลุผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ตาม
มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและการอาชีวศึกษา ในเขตพื้นที่นวัตกรรม
การศึกษา จังหวัดระยองและจังหวัดศรีสะเกษ” เพื่อนำความคิดเห็นอันเป็นประโยชน์ไปประมวลและพัฒนา
โดยแบ่งออกเป็น 2 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้สัมภาษณ์

ตอนที่ 2 รายการสัมภาษณ์เพื่อศึกษาข้อมูลสภาพการดำเนินงาน ปัญหา อุปสรรค การมีส่วนร่วมของผู้มีส่วน
เกี่ยวข้องและแนวทางในการดำเนินงานพัฒนาสถานศึกษาให้บรรลุผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ตามมาตรฐาน
การศึกษาของสถานศึกษา

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปสำหรับผู้สัมภาษณ์

คำชี้แจง: โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับข้อมูล

1. เพศ ชาย หญิง
2. ตำแหน่ง .....
3. หน่วยงาน .....
4. ประสบการณ์ในการศึกษาข้อมูลสภาพการดำเนินงาน ปัญหา อุปสรรค การมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง
และแนวทางในการดำเนินงานพัฒนาสถานศึกษาให้บรรลุผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานการศึกษาของ
สถานศึกษา

1 - 2 ปี 3 - 5 ปี 6 - 10 ปี 10 ปีขึ้นไป

ตอนที่ 2 รายการสัมภาษณ์เพื่อศึกษาข้อมูลสภาพการดำเนินงาน ปัญหา อุปสรรค การมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องและแนวทางในการดำเนินงานพัฒนาสถานศึกษาให้บรรลุผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

ปัจจัยนำเข้า (Input)

1. มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาของท่านมีรายละเอียดอย่างไร?

.....

.....

.....

.....

.....

2. ผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาของท่านมีรายละเอียดอย่างไร?

.....

.....

.....

.....

.....

3. การพัฒนาสถานศึกษาให้บรรลุผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาของท่านได้รับความร่วมมือจากบุคลากร และหน่วยงาน (หน่วยงานภายใน หน่วยงานภายนอก ชุมชน ภาคีเครือข่าย สถานประกอบการ ฯลฯ) ไตบ้าง? อย่างไร?

.....

.....

.....

.....

.....

กระบวนการ (Process)

4. แนวทางการดำเนินงานพัฒนาสถานศึกษาให้บรรลุผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาของท่านเป็นมีขั้นตอนอย่างไร?

.....

.....

.....

.....

.....

5. แนวทางการดำเนินงานพัฒนากระบวนการประกันคุณภาพของสถานศึกษาของท่านเป็นมีขั้นตอนอย่างไร?

.....

.....

.....

.....

.....

6. การพัฒนาหลักสูตร โครงการ หรือกิจกรรม รวมทั้งการจัดสื่อการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียนเพื่อให้สถานศึกษาให้บรรลุผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา มีรายละเอียดอย่างไร?

.....

.....

.....

.....

.....

7. การวัดผลหรือการประเมิน ผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา มีรายละเอียดอย่างไร?

.....

.....

.....

.....

.....

8. แนวทางการพัฒนากระบวนการบริหารจัดการ เช่น การพัฒนาครูผู้สอน การบริหารงบประมาณเพื่อใช้ในการพัฒนาผู้เรียนของสถานศึกษา มีรายละเอียดอย่างไร?

.....

.....

.....

.....

.....

9. ปัจจัยความสำเร็จในการพัฒนาสถานศึกษาให้บรรลุผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาของท่านคืออะไร?

.....

.....

.....

.....

.....

10. ปัญหาหรืออุปสรรคในการพัฒนาสถานศึกษาให้บรรลุผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาของท่านมีหรือไม่ อย่างไร?

.....

.....

.....

.....

.....

ผลผลิต (Output)

11. ผลที่ได้จากการพัฒนาสถานศึกษาให้บรรลุผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาของท่านที่มีต่อผู้เรียนและผู้เกี่ยวข้องมีรายละเอียดอย่างไร?

.....

.....

.....

.....

.....

12. การดำเนินการ (เช่น หลักสูตร โครงการ หรือกิจกรรม ฯลฯ) ที่เป็นแนวปฏิบัติที่ดี (Best Practice) ที่ทำให้สถานศึกษาของท่านบรรลุผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาได้แก่อะไรบ้างและมีการดำเนินการอย่างไร?

.....

.....

.....

.....

.....

ผลลัพธ์ (Outcome)

13. ผลลัพธ์ที่ได้จากการพัฒนาสถานศึกษาให้บรรลุผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาของท่านต่อผู้เรียน บุคลากร และหน่วยงาน (หน่วยงานภายใน หน่วยงานภายนอก ชุมชน ภาคี เครือข่าย สถานประกอบการ ฯลฯ) มีรายละเอียดอย่างไร?

.....

.....

.....

.....

.....

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงในการสัมภาษณ์เก็บข้อมูล
อันเป็นประโยชน์ต่องานวิจัยในครั้งนี้เป็นอย่างมาก
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บุญชู บุญลิขิตศิริ (หัวหน้าโครงการวิจัย)
โทรศัพท์ 081-312-3796 e-mail: b.bunchoo@yahoo.com

คณะผู้จัดทำ

ที่ปรึกษา

นายอำนาจ วิชาญวดี

เลขาธิการสภาการศึกษา (พ.ศ. ๒๕๖๓-๒๕๖๔)

นายอรรถพล สังขวาสี

เลขาธิการสภาการศึกษา (ปัจจุบัน)

นางสาวอุษณีย์ ธโนศวรรย์

รองเลขาธิการสภาการศึกษา (พ.ศ. ๒๕๖๔)

นายพีรศักดิ์ รัตนะ

รองเลขาธิการสภาการศึกษา (พ.ศ. ๒๕๖๔)

นายสวัสดิ์ ภูทอง

รองเลขาธิการสภาการศึกษา (ปัจจุบัน)

นายสำเนา เนื้อทอง

ผู้อำนวยการสำนักมาตรฐานการศึกษาและพัฒนาการเรียนรู้
(พ.ศ. ๒๕๖๒-๒๕๖๔)

คณะนักวิจัย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บุญชู บุญลิขิตศิริ และคณะ

ผู้พิจารณารายงาน

นายชัยพฤกษ์ เสรีรักษ์

ที่ปรึกษาพิเศษ สำนักนายกรัฐมนตรี

นายรังสรรค์ มณีเล็ก

ข้าราชการบำนาญ อดีตรองเลขาธิการ สพฐ.

ผู้รวบรวมเรียบเรียงรายงานและพิสูจน์อักษร

นางสาวภควดี เกิดบัณฑิต

นักวิชาการศึกษาปฏิบัติการ

นักวิจัยร่วมและผู้รับผิดชอบโครงการ

นางประวีณา อัสโย

ผู้อำนวยการกลุ่มมาตรฐานการศึกษา

นางสุวรรณา สุวรรณประภาพร

นักวิชาการศึกษาชำนาญการพิเศษ

นางสาวปิยะมาศ เม็ดไธสง

นักวิชาการศึกษาชำนาญการ

นางสาวอุบล ตรีรัตน์วิชชา

นักวิชาการศึกษาปฏิบัติการ

นางสาวนุริยา วาจิ

นักวิชาการศึกษาปฏิบัติการ

นางสาวสุชาดา กลางสอน

นักวิชาการศึกษาปฏิบัติการ

นางสาวภควดี เกิดบัณฑิต

นักวิชาการศึกษาปฏิบัติการ

กลุ่มมาตรฐานการศึกษา

สำนักมาตรฐานการศึกษาและพัฒนาการเรียนรู้

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา

๙๙/๒๐ ถนนสุขุมวิท เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร ๑๐๓๐๐

Website: www.onec.go.th

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา
Office of the Education Council

เอกสารวิชาการ
สำนักมาตรฐานการศึกษาและพัฒนการเรียนรู้

**สำนักมาตรฐานการศึกษาและพัฒนาศึกษา
สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา
กระทรวงศึกษาธิการ**

**โทร. 0 2668 7123 ต่อ 2528, 2530
โทรสาร. 0 2243 1129**

**สื่อสิ่งพิมพ์ สกศ.
ลำดับที่ 74/2564
ISBN 978-616-270-333-1**